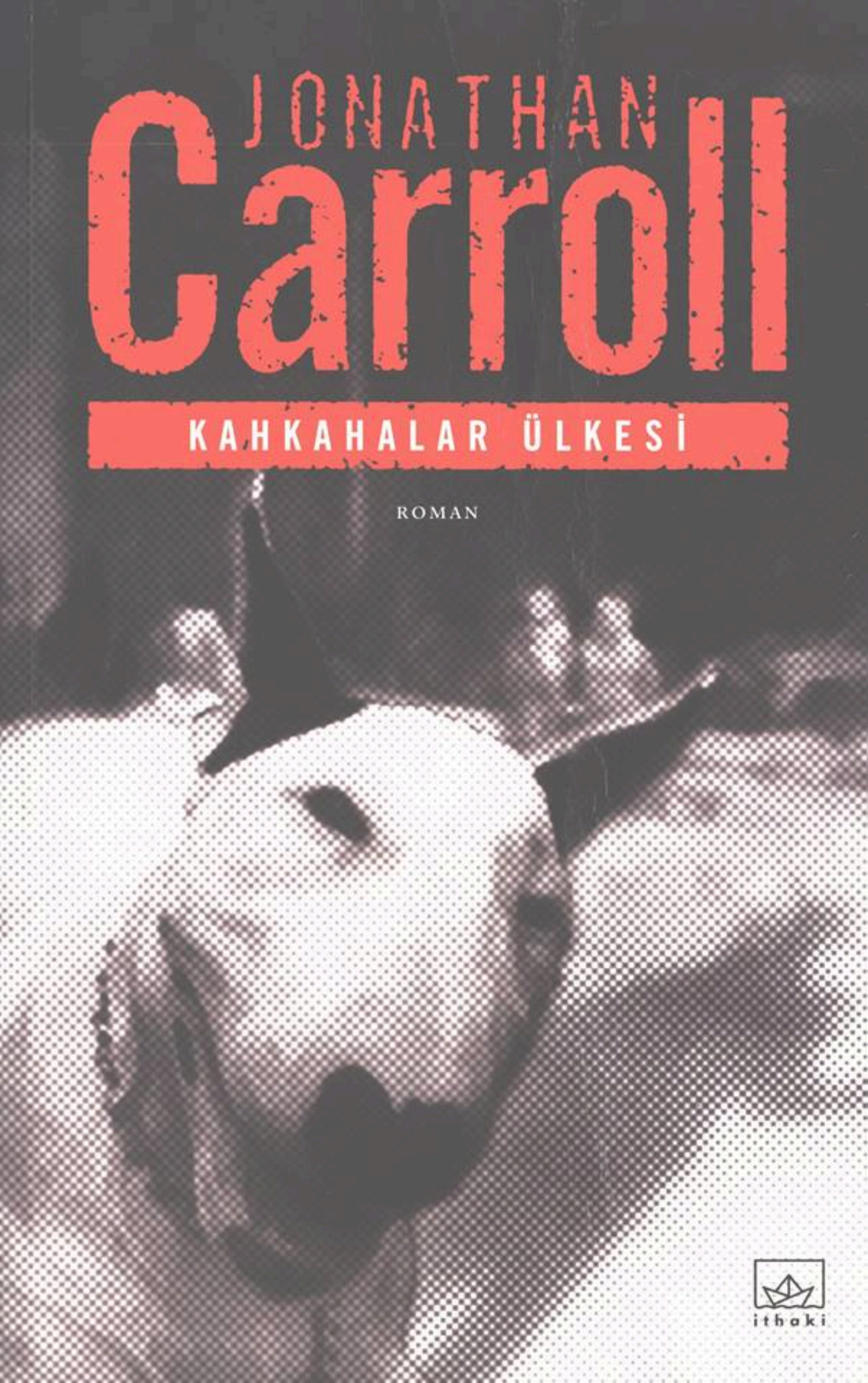
JONATHAN

Carroll

KAHKAHALAR ÜLKESİ

ROMAN

ithaki

Jonathan Carroll

Jonathan Carroll 26 Ocak 1949'da, New York'ta doğdu. İngiliz Edebiyatı dersleri verirken, Virginia Üniversitesi'nde doktora yaptı. Öğretme arzusu onu halen yaşamakta olduğu Viyana kentine getirdi.

Yazar, öğretmenliği bırakmasının ardından tüm zamanını yazmaya ayırdı. İlk kitabı, *Kahkahalar Ülkesi*, 1980 yılında yayımlandı. On iki roman, iki uzun öykü ve çok sayıda kısa öykünün yazarıdır.

1988 yılında, öykü dalında Dünya Fantazya Ödülü'nü, 1995'te yine öykü dalında Bram Stoker Ödülü'nü, *Kahkahalar Ülkesi* ve *The Teeth of Angels* adlı romanlarıyla İmgelem Büyük Ödülü'nü (Grand Prix de L'imaginaire), *Outside the Dog Museum* adlı romanıyla İngiliz Fantazya Ödülü'nü, *Home on the Range* adlı öyküsüyle de 2006 Pushcart Ödülü'nü kazanmıştır.

Jonathan Carroll
Kahkahalar Ülkesi
Özgün Adı: *The Land Of Laughs*
Çeviren: Sönmez Güven

İthaki Yayınları - 476
Edebiyat - 387
ISBN 975-273-285-2

1. Baskı Eylül, 2006, İstanbul

© Jonathan Carroll, 1980
© İthaki, 2006, İstanbul
Bu eserin tüm hakları Anatolialit Telif Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın herhangi bir alıntı yapılamaz.

Yayın Koordinatörü: Füsun Taş
Sanat Yönetmeni: Murat Özgül
Sayfa Düzeni Ve Baskıya Hazırlık: Yeşim Ercan
Kapak, İç Baskı: İdil Matbaacılık
(Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.)
Cilt: Yıldız Mücellit
İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.

İthaki Yayınları:
Mühürdar Cad. İlter Ertüzün Sok. 4/6 34710 Kadıköy İstanbul
Tel: (0216) 330 93 08 – 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr
Dağıtım:
Alemdar Mahallesi Başmuhassip Sokak No: 8 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: (0212) 512 76 00 – (0212) 526 61 65 Faks: (0212) 519 56 56
ithakidagitim@ithaki.com.tr
İnternet satış: www.ilknokta.com

Jonathan Carroll

KAHKAHALAR ÜLKESİ

Çeviren
Sönmez Güven

Yeni Yüzler'in en iyisi June
ve hepsinin kraliçesi Beverly'ye

Hayatında bir burjuva gibi düzenli ve sistemli ol ki yapıtında ateşli ve özgün olabilesin.

–Flaubert

BİRİNCİ BÖLÜM

1

"Bak, Thomas, bu sorunun sana belki milyon kere sorulmuş olabileceğini biliyorum, ama nasıl bir şeydi Stephen Abbey'in..."

"...oğlu olmak mı?" Ah, ebedi soru. Geçenlerde adımın Thomas Abbey değil, daha çok Stephen Abbey'in Oğlu olduğunu söylemiştim anneme. Ama bu kez sadece iç çekmekle ve peynir tatlımdan kalanı tabağımda gezdirmekle yetindim. "Söylemesi çok zor. Diyebilirim ki, bana karşı çok dostça, çok sevecen davranırdı. Kimbilir, belki de hep zom olmuş haldeydi."

Bu lafımın üzerine kadının gözleri parladı. Beynindeki minik çarkların tıkırtısını neredeyse duyacaktım. Stephen Abbey bir bağımlıydı demek! Üstelik bu haber doğrudan doğruya çocuğunun ağzından geliyordu. Mest oluşunu, bana karşı anlayışlı davranarak ve istemem halinde yardım edebileceğini ifade ederek perdelemeye çalıştı.

"Sanırım, diğer herkes gibi, ben de baban hakkında bir yığın şey okudum. Ama o yazılanların doğru mu yanlış mı olduklarını bilemeyiz, öyle değil mi?"

Bu konudan daha *fazla* söz etmek istemiyordum. "Onun hakkında anlatılanların büyük bir kısmının doğru olduğuna inanıyorum. En azından duyduklarım ya da okuduklarım öyleydi." Şansıma garson kız yakınımızdan geçiyordu ve hesap pusulasını almayı, incelemeyi, ödemeyi abartılı bir işlem haline getirdim... Bu sohbete bir son vermek için ne lazımsa!

Dışarı çıktığımızda aralık ayı olduğu yerde duruyordu ve soğuk havanın kimyasal bir kokusu vardı, bir arıtımevi ya da pis kokuların ilmine dalmış bir lise son kimya laboratuvarı gibi. Kadın kolunu koluma taktı. Ona baktım ve gülümsedim. Hoş birisiydi: Kısa kesilmiş kızıl saçlar, sürekli olarak mutlu bir şaşkınlıkla açılmış gözler, güzel bir vücut. Ben de elimde olmaksızın gülümsemiştim ve onunla birlikte olduğum için o gece ilk kez memnuniyet duydum.

Lokantadan okula kadar olan mesafe üç kilometre kadardı, ama o hem gelirken hem de dönerken yürümemizi önermişti. Gelirkenki yürüyüşümüz iştahımızı açacak, dönerkenki ise yediklerimizi yakmamıza yardım edecekti. Kendi odununu kendinin mi kırdığını sorduğumda gülümsemedi bile. Benim mizah anlayışım kadınlara genellikle hitap etmez.

Okula ulaştığımızda artık çoktan ahbap olmuştuk. O benim ihtiyar hakkında başka soru sormamıştı ve zamanın çoğunu Florida'daki eşcinsel amcasıyla ilgili neşeli bir öykü anlatarak harcamıştı.

Bir neonazi mimari başyapıtı olan Founder's Hall'a geri döndük ve yürüyüşümüzü zemine işlenmiş okul armasının üzerinde durdurdum. Bunu fark ettiğinde kolumu daha sıkı tuttu ve

o anın sormak için yeterince uygun olduğuna karar verdim.

"Masklarımı görmek ister miydin?"

Suyun lavabodan boşalmasını anımsatan bir kıkırtıyla kıkırdadı. Sonra seni yaramaz! dercesine parmağını bana doğru salladı.

"Oyma baskılarını kastetmiyorsun, değil mi?"

Onun hiç olmazsa yarı-insan olabileceğini umut etmiştim, ama yaptığı kaşar Betty Boop numarası bu balonu da patlatmıştı. Şu kadınlar niçin bir kerelik bile kusursuz olamıyorlardı? Ya fingirdek olacaklardı, ya *fazlaca* özgür, ya da mankafa...

"Yok, gerçekten, bak benim bir mask koleksiyonum var ve..."

Kolumu yine sıktı ve kan dolaşımımı dirseğimin üst kısmından itibaren durdurdu.

"Sadece şaka ediyorum, Thomas. Görmeyi çok isterdim."

Bütün diğer pinti New England okulları gibi bu okulun da öğretmenlerine, özellikle de bekar olanlara tahsis ettiği lojmanlar berbattı. Benim lojmanın minicik bir holü, bir zamanlar sarı badana edildiği unutulmuş bir çalışma odası, bir yatak odası ve sırf onarım masraflarından kurtulabilmek için hiç kullanmadığım çok eski ve entipüften bir mutfağı vardı.

Ama masklarımın asılı oldukları yerde bir parça onura sahip olabilmeleri için en kalitelisinden üç kiloluk bir kutu duvar boyası harcamışlığım da vardı.

Dışarı açılan tek kapım koridora bakıyordu, dolayısıyla onunla birlikte gelmek sorun olmamıştı. Biraz endişeliydim, ama onun nasıl bir tepki vereceğini görmeye de can atıyordum. Bütün bu süre boyunca bana sokulmuş ve cilve yapmıştı, ama sonra oturma-yatak odamın köşesini döndük.

"Ah, aman *tanrım*! Ne..? Nereden..?" Daha yakından bak-

mak üzere ilerlerken sesi küçük duman bulutları halinde dağılmıştı. "Şu, eee, adamı nereden aldın?"

"Avusturya'dan. Ne dersin, müthiş değil mi?" Çiftçi Rudy kahverengiydi, bronz tenliydi ve kaba saba, domuz gibi şişman, ayyaş suratını daha da abartacak biçimde neredeyse teklifsizce yontulmuştu. Işıl ışıl parlıyordu da, çünkü henüz kurumamış olan bir tür verniği üzerinde o sabah denemiştim.

"Ama sanki... sanki gerçek gibi. Parlıyor!"

Bu noktada umudum yükseldi, yükseldi, yükseldi. Huşu derecesinde etkilenmiş miydi? Eğer öyleyse onu affedecektim. Masklarımın karşısında haşyete düşen, dili tutulan çıkmamıştı pek. Öyle yapanlar benden yüksek puan alırlardı.

Dolaşırken uzanıp bazılarına dokunmasına aldırmadım. Hattâ dokunmak istedikleri konusundaki tercihlerini beğendiğimi bile söyleyebilirim. Manda, Pierrot, *Krampus*.

"Onları fakültedeyken toplamaya başladım. Babam öldüğünde bana biraz para bıraktı, bu sayede bir Avrupa seyahati yapmıştım." Marquesa'nın yanına gittim ve şeftali pembesi çenesine hafifçe dokundum. "Bu maskı, Marquesa'yı, Madrid'in arka sokaklarından birindeki küçük bir dükkanda bulmuştum. Satın aldığım ilk masktı."

Alaca kahverengi saçları ve biraz fazlaca beyaz ve *fazlaca* iri dişleriyle yaklaşık sekiz yıldır bana gülümsüyordu Marquesam.

"Peki, ya bu?"

"O John Keats'ın ölüm maskı."

"Bir ölüm maskı mı?"

"Evet. Bazen çok tanınmış birisi öldüğünde, onu gömmeden önce yüzünün kalıbını alırlar. Sonra dökme usulüyle çoğaltırlar." Bana Charles Manson'mışım gibi baktığını fark edince sustum.

"Ama bunlar öyle *tüyler ürpertici ki*! Onlarla bir arada nasıl uyuyabiliyorsun? Seni korkutmuyorlar mı?"

"Senden fazla değil, hayatım."

Olan olmuştu. Beş dakika sonra o gitmişti ve ben bir maskeyi daha verniklemekle meşguldüm.

2

Babam ne zaman bir film tamamlasa hayatı boyunca bir daha kameranın karşısına geçmeyeceğini söylerdi. Ama söylediği diğer birçok şey gibi bu da palavraydı, çünkü birkaç haftalık dinlenmenin ve menajerinin onun için ayarladığı yağlı bir anlaşmanın üzerine, spotların önündeki yerini zafer dolu kırk üçüncü geri dönüşü için bir kez daha alırdı.

Dört yıldır süren öğretmenliğimde artık aynı şeyleri yinelemeye başlamıştım. Sınav kağıtlarından, fakülte toplantılarından ve birinci sınıflara basketbol koçluğu yapmaktan gına gelmişti. Devraldığım mirasta canımın istediğini yapmama yetecek kadar para vardı, ama doğrusunu söylemek gerekirse öğretmenliğin yerine ne yapabileceğimi bilmiyordum. Düzeltiyorum: Belirli bir fikrim yok değildi, ama boş bir hülyadan ibaretti. Ben bir yazar değildim, araştırmanın a'sından habersizdim ve onun yazdığı her şeyi de okumuşluğum yok-

tu. Gerçi *fazla* bir şey yazmış sayılmazdı, ama yine de...

Benim düşüm Marshall France'ın, dünyadaki en güzel çocuk kitaplarının bu harikulade ve gizemli yazarının, biyografisini yazmaktı. Otuz yıllık hayatım boyunca keçileri büsbütün kaçırmamamı sağlayan *Kahkahalar Ülkesi* ve *Yıldızlar Havuzu* gibi kitaplardan söz ediyorum.

Eğer babamın benim için yaptığı fevkalade bir şey varsa buydu işte. Dokuzuncu yaşgünümde –Çok önemli bir gün!– bana gerçek bir motoru olan ve görür görmez nefret ettiğim küçük, kırmızı bir otomobil, üzerinde 'Babacığının Bir Numaralı Hayranından, Mickey Mantle' yazılı bir beyzbol sopası ve *Kahkahalar Ülkesi*'nin, kapağında Van Walt resimleri olan Shaver-Lambert baskısını hediye etmişti. O kitabı hâlâ saklarım.

Otomobilime oturdum –çünkü babamın yapmamı beklediği şey buydu– ve kitabı baştan sona kadar okudum. Bir yıl sonra kitap hâlâ elimdeydi ve annem beni dakikası yüz dolarlık analistim Dr. Kintner'ı aramak ve işbirliği yapmadığım için şikayet etmekle tehdit ediyordu. O günlerde hep yaptığım üzere anneme kulak bile asmadım ve sayfayı çevirdim.

"Kahkahalar Ülkesi başka hiç kimsenin göremediği ışıkları gören gözlerle aydınlanıyordu."

Bu satırı dünyadaki herkesin bilmesini bekliyordum. Çocukların yalnız ve mutluyken kendi kendilerine şarkı söylercesine mırıldandıkları alçak ve bana özgü sesimle sürekli yineliyordum bu cümleyi.

Umacıları ve çocuk yiyen devleri uzak tutacak pembe tavşanlara ya da içi saman dolu köpeklere hiçbir zaman ihtiyacım olmadığı için, annem kitabı yanımda gezdirmeme sonunda izin vermişti. Sanırım onu bana okumasını hiç isteme-

miş olduğum için kırgındı biraz. Ama *Kahkahalar Ülkesi* söz konusu olduğunda artık o kadar bencilleşmiştim ki, onu bir başkasının sesiyle bile paylaşmak istemiyordum.

France'a gizlice bir mektup döşendim, bu hayatımda yazdığım tek hayran mektubuydu ve bana yanıt gönderdiğinde zevkten dört köşe olmuştum.

> Sevgili Thomas,
> Kahkahalar Ülkesi'ni aydınlatan gözler
> seni görüyor ve kırpışarak teşekkür ediyorlar.
> Dostun,
> Marshall France

Hazırlık okulundayken mektubu çerçevelettim ve ne zaman biraz huzur bulmak istesem ona baktım. El yazısı, Y'lerin ve G'lerin aşağılara dek uzatıldığı, örümceği andıran italik harflerden oluşuyordu ve sözcüklerdeki harflerin çoğu birbirleriyle bağlı değildi. Zarfın üzerinde, France'ın hayatının büyük kısmını geçirdiği Galen, Missouri mührü vardı.

Onun hakkında böyle ufak tefek şeyleri bilirdim. Amatörce dedektiflik yapmaya dayanamazdım. France kırk dört yaşındayken kalp krizi sonucunda ölmüştü. Evliydi ve Anna isminde bir kızı vardı. Reklamdan nefret ederdi ve *Yeşil Köpeğin Hüznü* adlı kitabının başarısından sonra yeryüzünden aşağı yukarı kaybolduğu söylenebilirdi. Bir dergi, Galen'daki evinin bir fotoğrafının da yer aldığı bir söyleşi yapmıştı onunla. Evi Amerika'nın orta kesimlerinin tam ortasına güm diye oturtulmuş o büyük, eski Viktorya canavarlarından biriydi. Ne zaman böyle bir ev görsem, babamın filmlerinden biri gelirdi aklıma: Adamın biri cepheden evine döner ve kanserden

ölür. Filmin önemli bir kısmı oturma odasıyla ön sundurmada geçtiği için babam filme *Kanser Evi* adını takmıştı. Film bir servet kazandırmış ve onu Oskar'a aday yapmıştı.

İntiharın bana hep güzel görünmüş olduğu şubat ayında Poe üzerine verdiğim bir ders, akıl sağlığımı koruyabilmem için takip eden sonbaharda izrne ayrılmamın en hayırlısı olacağına karar vermeme yardım etmişti. Davis Bell adındaki bir kerestenin sınıfa "Usher Evinin Çöküşü" üzerine hazırladığı raporu sunması gerekiyordu. Bell karşımıza dikildi ve şunları söyledi. Kelimesi kelimesine. "'Usher Evinin Çöküşü'. Yazarı Edgar Allen Poe. O bir alkolikti ve küçük yaştaki yeğeniyle evlendi." Meraklarını uyandırabilmek için bunu onlara birkaç gün önce ben söylemiştim. "... küçük yaştaki yeğeniyle evlendi. Bu ev, yani bu öykü demek istiyorum, Usher'ların evinin şeyiyle..."

"Çökmesiyle mi?" diye teşvik ettim onu. Sınıfta bir kişinin bile öyküyü okumadığı belliydi ve ben eserin içeriğini belli etmeyi göze alıyordum.

"Hah, çökmesiyle ilgilidir."

Gitmenin zamanıydı.

Grantham bana başvurumun kabul edildiği haberini verdi. Her zamanki gibi kahve ve osuruk kokarak kolunu omzuma doladı ve beni kapıya doğru sürüklerken "küçük tatilimde" ne yapacağımı sordu.

"Bir kitap yazmayı düşünüyordum." Ona bakmamıştım, çünkü yüz ifadesinin benim gibi biri bunları bana söyleseydi benim yüzümün alacağı şekle benzemesinden korkuyordum.

"Bu müthiş bir şey, Tom! Babanın bir biyografisi olabilir mi?" Parmağını dudaklarının üzerine koydu ve sanki yerin kulağı var dercesine dramatik bir biçimde sağa sola baktı. "Benim için endişelenme. Ser veririm sır vermem, bilirsin. Bi-

yografiler şu günlerde pek bir revaçta. İşin iç yüzü nasıldı ve bunun gibi şeyler. Ama unutmayasın, piyasaya çıktığında imzalı bir tane istiyorum."

Gerçekten de zamanıydı gitmenin.

Üç aylık kış döneminin geri kalan kısmı çabucak geçti ve paskalya tatili sanki vaktinden önce geldi. Tatil süresince bu işten büsbütün vazgeçmeyi birkaç kez düşündüm, çünkü bırakın tamamlamayı, nasıl başlayacağımı bile bilmediğim bir tasarıyla bilinmeyene balıklama dalmak fikri hiç de iç açıcı gelmiyordu. Ama yerime bakacak öğretmenle çoktan anlaşmışlardı, Galen'a yapacağım yolculuk için yeni bir steyşın araba satın almıştım ve öğrencilerin de gitmemem için eteklerime sarıldıkları pek söylenemezdi. Böylece ne olursa olsun, Davis Bell ve Osurukçu Grantham gibilerden bir süre uzaklaşmamda yarar olduğuna karar verdim.

Sonra tuhaf bazı şeyler oldu.

Bir öğle üzeri bir sahafta kitapları karıştırırken indirimdeki yapıtların konulduğu masanın üzerinde France'ın *Şeftali Gölgeleri*'nin Van Walt resimleriyle süslü Alexa cildini gördüm. Bir nedenden dolayı uzunca bir süredir kitabın yeni baskısı yapılmıyordu ve ben de onu okumamıştım.

Yalpalarcasına koştum masaya ve avuçlarımı pantolonumda kuruladıktan sonra kitabı hürmetle elime aldım. Bebe pudrasına batırılmışa benzeyen bir orman cücesinin beni dükkanın bir köşesinden izlemekte olduğunu fark ettim.

"Enfes bir nüsha, değil mi? Adamın biri yoktan var oluverdi ve onu masanın üzerine bıraktı." Güney aksanıyla konuşuyordu ve bana çürüyen ahşap evinde ölü annesiyle birlikte yaşayan ve cibinlikli bir yatakta uyuyan bir karakteri anımsatıyordu.

"Müthiş bir şey. Kaça?"

"Ah, ne yazık ki halihazırda satılmış durumda. Nadide bir parça. Artık niçin hiç bulunmadığını biliyor musunuz? Çünkü Marshall France onu beğenmedi ve belirli bir süreden sonra tekrar basılmasını yasakladı. Bakın, tuhaf bir adamdı şu Marshall France."

"Onu kimin satın aldığını söyleyebilir misiniz?"

"Hayır, o bayanı daha önce hiç görmemiştim, ama şansınız var, çünkü kitabı almak için tekrar uğrayacağını söylemişti" –altın bir Cartier olduğunu fark ettiğim kol saatine baktı– "saat on bir gibi demişti."

Bayan. O kitabı, almak zorundaydım ve o bayan da bana satacaktı, bedeli ne olursa olsun. Cüceye hanımefendi gelinceye dek kitaba bakmamda bir sakınca olup olmadığını sordum ve bana hiçbir sakınca görmediğini söyledi.

Marshall France'ın yazdığı hemen her şeyde olduğu üzere sanki kitabın içine düşmüş ve dünyayla ilişkimi kesmiştim. O sözcükler! "Tabaklar gümüş takımlardan nefret ediyorlardı, onlar da bardaklardan. Birbirlerine zalimce şarkılar söylüyorlardı. Şangır. Tıngırt. Donk. İşte böyle bir huysuzluk, hem de günde üç kere." Kitap tümüyle yeni karakterlerle doluydu, ama bir kere tanıştıktan sonra o güne dek onlarsız nasıl yapabilmiş olduğunuza şaşıyordunuz. Sanki bir yapbozun tam ortaya konan son parçası gibi.

Kitabı bitirdim ve özellikle beğendiğim paragrafları hemen tekrar gözden geçirdim. Çok sayıdaydılar, dolayısıyla ön kapının üzerindeki minik çanın çıngırdadığını ve birisinin içeri girdiğini duymazdan gelmeye çalıştım. Gelen o kadındı ve kitabı satmayı reddedebilir ve ben de tekrar okuma şansını hiçbir zaman bulamayabilirdim ve son hesaplaşmadan ön-

ce olabildiğince yiyip yutmaya çalıştım.

Birkaç yıl boyunca dolmakalem biriktirmiştim. Bir keresinde Fransa'da, bit pazarında dolaşırken önümdeki adamın bir satıcı tezgahından bir dolmakalem aldığını ve incelediğini gördüm. Kalemin kapağındaki altı köşeli beyaz yıldızdan bir Montblanc olduğunu derhal anlamıştım... Eski bir Montblanc. Olduğum yere mıhlanmıştım ve içimden tekrarlıyordum: ONU GERİ BIRAK, SAKIN SATIN ALMA! Ama bunun bir yararı olmamıştı. Adam kaleme gittikçe daha yoğun bir ilgiyle bakıyordu. O zaman adamın hemen orada düşüp ölmesini dilemiştim ki kalemi cansız parmaklarından kurtarıp kendim satın alabileyim. Sırtı hâlâ bana dönüktü, ama nefretim öylesine güçlüydü ki ona bir şekilde nüfuz etmişti. Adam dolmakalemi aldığı yere bırakıvermiş, omzunun üzerinden bana bakıp telaşla kaçmıştı.

France'ın kitabından başımı kaldırdığımda gördüğüm ilk şey kot etekli güzel bir popo oldu. Bu o olmalıydı. ONU GERİ BIRAK, SAKIN SATIN ALMA! Bakışlarımla kotu ve altındaki deriyi delip geçmeye ve ta ruhuna dek ulaşmaya çalıştım, artık her neredeyse. GİT İŞİNE, HANIM! GİTMENİ VE KİTABI BURADA BIRAKMANI EMREDİYORUM!

"Şuradaki beyefendi inceliyor. Sizin açınızdan sorun olmayacağını düşünmüştüm."

Aniden kadının güleç yüzlü ve çok çekici bir tip olduğuna dair çılgınca romantik bir umuda kapıldım. Ama ikisi de değildi. Güleçliğin sadece yarısı oradaydı –az bir şey şaşkınlık ve öfke başlangıcıyla birlikte– ve yüzü de hoş bir sadelikteydi. Bir çiftlikte ya da kırda biryerlerde yetiştirilmiş, ama güneşte hiçbir zaman *fazla* kalmamış temiz, sağlıklı bir yüz. Tam omuzlarına ulaştığı noktada sanki onlara dokunmaktan

korkuyormuşçasına hafifçe kıvrılması dışında dümdüz, kahverengi saçları vardı. Bir avuç açık, ama çok açık renkli çil, düz bir burun, iri gözler. Baktıkça güzellikten çok sadeliğin ağır bastığı bir yüzdü bu, ama 'sağlıklı' sözcüğü de zihnimi terk etmek bilmiyordu.

"Keşke düşünmeseydiniz."

Hangimize hitap ettiğini bilmiyordum. Ama sonra uygun adım yanıma geldi ve kitabı elimden açık saçık bir dergiyi yakalayan bir anne tavrıyla kaptı. Açık yeşil kapağı iki kez sildi ve ancak ondan sonra doğrudan bana baktı. Uçları kıvrık, ince, pas rengi kaşları vardı, somurttuğunda bile çok öfkeli görünemiyordu.

Kitapçı hoplaya zıplaya geldi, sevgili kitabımı kadının elinden "İzninizle," diyerek çekip aldı ve tekrar masanın arkasına geçip onu bej rengi paket kağıdıyla sarmaya başladı. "On iki yıldır aha bu köşedeyim ve bazen birkaç France geçer elime, ama genellikle kuraktır, çöl gibi kupkuru. *Kahkahalar Ülkesi*'nin ilk baskısını bulmak tabii ki kolay, çünkü o zamana kadar France çoktan tanınmıştı, ama *Yeşil Köpeğin Hüznü*'nün ilk ya da herhangi bir baskısını bulabilmek Alaaddin'in Lambası'na rastgelmek gibi bir şey. Durun hele, *Kahkahalar*'ın bir nüshası olacak dükkanın arkasında, eğer ilgileniyorsanız." Bize gözleri parlayarak baktı, ama zaten New York'ta bir servet ödeyerek aldığım bir tane vardı bende ve rakibim de el çantasının dibinde bir şeyler araştırmakla meşguldü; böylece adam omuz silkip paketleme işlemine devam etti. "Otuz beş dolar, Ms. Gardner."

Otuz beş ha! Halbuki ben... "Eee... Ms. Gardner? Eee, kitabı bana yüz dolara satmayı düşünür müydünüz? Demek istediğim, size hemen ödemede bulunabilirim, nakit."

Kitapçı önerdiğim fiyatı duyduğunda kadının arkasında dikiliyordu ve dudaklarının acı çeken iki yılan gibi aşağı yukarı kıvrandıklarını gördüm.

"Yüz dolar mı? Buna yüz dolar mı ödeyeceksiniz?"

İlk baskısı olması bir yana France'ın bende bulunmayan tek kitabıydı, ama kadının ses tonu her nedense kendimi bir karapara zengini gibi hissetmeme neden olmuştu. Ama bir an için, sadece bir an için. Marshall France söz konusu olduğunda cebimdeki her papel kapkara kesilebilirdi, yeter ki kitabın sahibi ben olayım. "Evet. Onu satar mısınız?"

"Müdahale etmiş olmak istemem, Ms. Gardner, ama yüz dolar France'ın bu kitabı için bile olağanüstü bir rakamdır."

Eğer bu rakam kadını baştan çıkarıyorsa ve eğer bu kitap onun için de bana ifade ettiği anlamı taşıyorsa, bu durumda kadıncağız acı çekiyor demekti. Neredeyse üzülecektim onun için. Sonunda pis bir iş yapmışım gibi baktı bana. Önerime evet diyeceğini ve kendini düş kırıklığına uğratacağını biliyordum.

"Kasabada renkli bir fotokopi makinesi var. Onu önce kopyalatmak istiyorum, sonra... sonra size satacağım. Yarın akşam uğrayıp alabilirsiniz. Broadway 189 numaradayım, ikinci katta. Saat... ne bileyim... sekizde gelin."

Kitabın ücretini ödedi ve ikimize de başka bir şey söylemeden ayrıldı. O gittiğinde satıcı adam kitabın içinden aldığı küçük fişe baktı ve kadının adının Saxony Gardner olduğunu ve Marshall France'ın yapıtlarının yanı sıra kuklaları konu alan kitaplara karşı da gözünü açmasını tembihlediğini açıkladı.

Kentin, o bölgeye girer girmez otomobilinizin camlarını sımsıkı kapatmanız gereken bir mahallesinde oturuyordu. Da-

iresi bir vakitler epey gösterişli olmuşa benzeyen bir binadaydı: Bir sürü zevksizliğin yanı sıra evin dört yanını çevreleyen büyük, rahat bir de sundurması vardı. Ama sundurmanın manzarası dikiz aynası dışında her şeyi sökülmüş bir Corvair iskeletinden ibaretti artık. Sundurmada, salıncaklı bir iskemlede, kapüşonlu gri bir eşofman üstü giymiş yaşlı bir zenci oturuyordu ve karanlık bastığından kucağında bir de kara kedi olduğunu fark etmem zaman aldı.

"N'aber, ortak?"

"Selam. Saxony Gardner burada mı oturuyor?"

Sorumu yanıtlamak yerine kediyi suratına doğru kaldırdı ve "Aman da pisi, pisi," ya da bunun gibi bir şeyler mırıldandı. Ben hayvanlardan pek hazzetmem.

"Eee, afedersiniz, acaba bana..."

"Evet. Buradayım." Tel kafesli kapı ardına dek açıldı ve işte o karşımdaydı. Yaşlı adamın yanına gitti ve parmağıyla tepesine dokundu. "Yatma vakti, Leonard Amca."

Adam gülümsedi ve kediyi kadına verdi. Kadın yaşlı adamın gitmesini izledi ve boşalan iskemleye oturmam için bana belirsiz bir işaret yaptı.

"Ona herkes amca der. İyi adamdır. O ve eşi birinci katta oturuyorlar, ben de ikincide." Kolunun altında bir şey vardı, bir süre sonra onu aldı ve bana uzattı. "İşte, kitap burada. Eğer paraya ihtiyacım olmasaydı onu size satmazdım. Bu büyük bir ihtimalle umurunuzda değildir, ama yine de bilesiniz istedim. Sizden hem nefret ediyor, hem de size karşı minnet duyuyorum." Gülümsemeye başladı, ama sonra durdu ve eliyle saçlarını taradı. Hemen anlaşılması güç, tuhaf bir özelliği vardı: Aynı anda iki şeyi birden yapmıyordu. Eğer size gülümseyecekse, o zaman elleri sabit duruyorlardı. Eğer saç-

larını yüzünden çekmek istiyorsa, bu iş bitene dek gülümsemesine ara veriyordu.

Eski bir nota kağıdına tekrar ve özenle sarılmış olduğunu kitabı elime aldıktan sonra fark ettim. İncelikli bir düşünceydi, ama yapmak istediğim tek şey kağıdı yırtıp atmak ve kitabı okumaya bir kez daha başlamaktı. Bunun kabalık olacağını biliyordum, ama eve döner dönmez yapmayı planladığım ilk şey buydu işte. Bir Moulinex'te biraz kahve öğüt, taze bir fincan kahve pişir, sonra pencerenin kenarına, gece lambasının yanındaki büyük koltuğa yerleş...

"Üzerime vazife olmadığını biliyorum ama bir kitap için yüz doları ne demeye ödüyorsunuz?"

Bir saplantıyı nasıl açıklarsınız? "Siz otuz beşi niçin ödüyordunuz? Şu ana dek söylediklerinizden bu kadarına da müsait olmadığınız anlaşılıyor."

Yaslanmakta olduğu payandadan doğruldu ve çenesini sert erkekler gibi havaya dikti. "Neye müsait olup neye olmadığımı nereden biliyorsunuz? Onu size satmak zorunda değilim, öyle değil mi? Sizden para almadım henüz."

Leonard'ın yorgun iskemlesinden kalktım ve cüzdanımın gizli bir bölmesinde daima bulundurduğum gıcır gıcır yüz dolarlık banknotu çıkarmak için elimi cebime daldırdım. O kadına hiç ihtiyacım yoktu ve kaldı ki hava da gittikçe soğuyordu ve Corvair'in kaportasının üzerinde tamtamlar çalınıp savaş dansları yapılmaya başlanmadan önce o mahalleyi terk etmiş olmak istiyordum. "Ben, eee, gerçekten de gitmeliyim. İşte para burada ve eğer size karşı saygıda kusur etmişsem özür dilerim."

"Ettiniz. Bir fincan çay ister miydiniz?"

Gıcır gıcır banknotumu ona doğru sallayıp duruyordum,

ama bir türlü almıyordu. Yine omuz silktim ve çay teklifini kabul ettim ve o da beni Usher'ların Evi'ne soktu.

Üç vatlık sarı-kahverengi, sarfiyatsız bir ampul Leonard Amca'ya ait olduğunu düşündüğüm kapının önündeki holü aydınlatıyordu. İçerisinin dere yatağı gibi koktuğunu düşünmüştüm, ama öyle değildi. Aslında hoş ve egzotik koktuğu bile söylenebilirdi; eminim bir tür tütsüydü bu. Işığı geçince bir merdiven belirdi. Öylesine dikti ki El Capitan'daki ana üsse çıkacağını sandım, ama sonunda kadının omzunun üzerinden ne olduğunu çıkaramadığım bir şeyler geveleyerek bir kapıdan geçtiğini görmeye yetişecek kadar hızla tırmanabildim.

Belki de kafayı kolla demişti bana, çünkü odasının kapısından içeri adımımı atar atmaz yaptığım ilk şey bana küçük çaplı bir kalp krizi geçirten bir örümcek ağına dolanmak olmuştu. Aslında bir kuklanın ipleriydi bunlar, ya da bir sürü kuklaların ipleri demek daha doğru olur, çünkü kuklalar odanın her yanında, bana bazı kabuslarımı anımsatan pozlarda asılı duruyorlardı.

"Onlara bebekler demeyin lütfen. Onlar birer kukla. Çayınızı nasıl istersiniz, elma mı, papatya mı?"

Güzel koku onun dairesinden yayılıyordu ve tütsüydü. Kahve masasının üzerinde, içi beyaz, ince kumla dolu toprak bir çanakta yanmakta olan birkaç çubuk gördüm. Üzerinde ayrıca birkaç tane de tuhaf renkli taş parçası vardı ve bir de bir kukla başı olduğunu sandığım bir şey. Onu elime almış kontrol ediyordum ki çay ve kendi pişirdiği bir somun muzlu ekmekle birlikte içeri girdi.

"Onlar hakkında hiç bilginiz var mı? O elinizdeki Burma Kukla Tiyatrosu'nun kötü ruhu Natt'a ait."

"Geçiminizi bu şekilde mi sağlıyorsunuz?" Elimi şöyle bir

savurayım dedim ve az kaldı Natt'ı muzlu ekmeğin üzerine düşürecektim.

"Evet... ya da hastalanıncaya kadar böyleydi. Çayınızla bal mı alırsınız, şeker mi?" Ne tür bir illet olduğunu, ya da kendisini şimdi nasıl hissettiğini sormama izin verecek biçimde söylememişti 'hastalandığını'.

O güne dek tükettiğim en berbat sıcak sıvıyı içirdikten sonra –elma mıydı, papatya mı?– onun kılavuzluğu eşliğinde bir oda turu attırdı. Ivo Puhonny'den ve Tony Sarg'dan, Wajang heykelciklerinden ve Bunraku'dan söz etti, sanki en yakın dostlarıymışçasına. Ama sesindeki coşku ve bazı kuklalarıyla benim masklarımın arasındaki benzerlikler hoşuma gitmişti.

Tekrar yerlerimize oturur ve ben onu öncekinden yüz kat fazla severken bana hoşlanacağım bir şey göstereceğini söyledi. Başka bir odaya gitti ve çerçeveli bir fotoğrafla birlikte döndü. France'ın o ana dek sadece bir resmini görmüştüm, dolayısıyla resmin sol alt köşesindeki imzasını görünceye dek tanıyamadım.

"Ulu tanrım! Bunu nereden buldunuz?"

Fotoğrafı geri aldı ve ona dikkatle baktı. Tekrar konuştuğunda sesi kısık ve yavaştı. "Küçükken, bir grup çocukla beraber, yanmakta olan bir kuru yaprak yığınının yanında oynuyorduk. Nasıl olduysa ayağım takıldı ve yanan yığının içine düştüm; bacaklarımdaki yanıklar o kadar derindi ki bir yıl boyunca hastanede yattım. Annem bana onun kitaplarını getirdi ve onları kapakları ufalanıncaya kadar okudum. Marshall France kitapları ve oyuncak bebeklerle, kuklalarla ilgili kitaplar."

France'ın sadece bizim gibi anormal tiplere mi hitap etti-

gini ilk kez o zaman düşündüm: Kukla saplantısı olan hastanelik küçük kızlarla babalarının gölgesinde kalmış ve beş yaşından beri terapi gören küçük oğlanlar.

"Ama bunu nereden buldun? Onun sadece bir fotoğrafını görmüşlüğüm var ve o da bir gençlik fotoğrafıydı, hani şu sakallı olan."

"*Time* dergisinde çıkandan mı bahsediyorsunuz?" Fotoğrafa yine baktı. "Hani *Şeftali Gölgeleri*'ne bu kadar parayı vermeye niçin hazır olduğunuzu sormuştum ya? Eh, biliyor musunuz, ben buna kaç papel bayıldım? Tam elli dolar. Bir de kalkmış size laf ediyorum."

Bana baktı ve öyle zorlu yutkundu ki boğazından gelen *gulp* sesini işitebildim. "Onun kitaplarını siz de benim kadar çok seviyor musunuz? Demek istediğim... bunu size veriyor olmak midemi bulandırıyor. Bir tanesine sahip olabilmek için yıllardır uğraşıyordum." Alnını sıvazladı ve parmak uçlarını soluk yanağından aşağı kaydırdı. "Belki onu alıp gitseniz iyi olacak."

Koltuktan sıçrarcasına kalktım ve parayı masanın üzerine bıraktım. Çıkmadan önce bir parça kağıdın üzerine adımı ve adresimi yazdım. Kağıdı ona verdim ve bir şaka yaparak kitabı canı ne zaman isterse gelip ziyaret edebileceğini söyledim. Kaderimi belirliyormuşum da haberim yokmuş.

3

Bir hafta kadar sonraydı, biraz kitap okuyabilmek uğruna gece geç saatlere dek uyumamıştım. Fare deliğini andıran apartman dairemde bulunmak bu kez çok hoş geliyordu, çünkü dışarıda yağmurla sulusepken arasında gidip gelen o kış fırtınalarından biri esiyordu. Ama her günün güneşli ve tıpatıp aynı olduğu California'da yaşadıktan sonra Connecticut'ın havasındaki değişkenliği hep sevmiştim.

Saat on sularında kapımın zili çalındı ve soytarının birinin erkekler tuvaletindeki bir lavaboyu duvardan sökmüş ya da oda arkadaşını pencereden aşağı atmış olabileceğini düşünerek kalktım. Yatılı bir okulun lojmanında yaşamak cehennemin dördüncü ya da beşinci katında ikamet etmekle aynı şeydir. Dişlerimi göstermeye hazırlanarak gönülsüzce açtım kapıyı.

Kapüşonuyla başını örten ve ta dizlerine kadar inen siyah

bir yağmurluk giymişti. Bana bir engizisyon rahibini anımsatıyordu, ama cüppesi naylondandı.

"Ziyaretinize geldim. Rahatsız etmiyorum ya? Size göstermek için bir şeyler getirdim."

"Ne ala, ne ala... içeri girsenize. *Şeftali Gölgeleri*'nin bugün niçin bu kadar heyecanlı olduklarını merak ediyordum."

Bunu söylediğimde kapüşonunu başından çekmekle meşguldü. Durdu ve bana gülümsedi. Onun ne kadar kısa boylu olduğunu ilk kez fark ediyordum. Yağmurluğunun ıslak karanlığı içinde yüzü bembeyaz parlıyordu. Teni tuhaf bir pembe-beyaz karışımıydı aslında, ama hem hoştu, hem de bir bebeği andırıyordu. Üzerinden sular süzülmekte olan yağmurluğu astım ve oturma odasını işaret ettim. Son anda kuklaları ve onun henüz benim masklarımı görmemiş olduğu geldi aklıma. Onları görmeye gelen son kadını düşündüm.

Saxony odanın içine doğru birkaç adım attı ve durdu. Onun gerisindeydim, dolayısıyla yüzünün aldığı ilk ifadeyi göremedim. Keşke görebilseymişim. Birkaç saniye durakladıktan sonra masklara doğru yürüdü. Ne diyeceğini, hangilerine dokunup hangilerini duvardan indireceğini merak ederek kapıda bekledim.

Hiçbiri olmadı. Uzun bir süre boyunca baktı ve bir ara küçük, mavi bir yılanın burnundan aşağı kıvrılarak inip ağzına girdiği kırmızı Meksika şeytanına dokunmak üzere elini uzatacak gibi oldu, ama yan yolda durdu ve eli yine yanına düştü.

Sırtı hâlâ bana dönük durumdayken "Sizin kim olduğunuzu biliyorum," dedi.

Sırtının alt bölgelerine en sahte sırıtışlarımdan birini gönderdim. "Kim olduğumu mu biliyorsunuz? Yani babamın kim olduğunu bildiğinizi söylemek istiyorsunuz. Bu büyük

bir sır değil. İstediğiniz gece, televizyonunuzda *The Late Show*'u açın."

Döndü ve ellerini o gün kitapçıda giymiş olduğu kot eteğinin yama biçimindeki küçük ceplerine soktu. "Babanızı mı? Hayır, sizi kastediyorum. Sizin kim olduğunuzu biliyorum. Geçen gün okulu arayıp sordum. Bir gazeteden olduğumu ve ailenizle ilgili bir yazı dizisi hazırladığımı söyledim onlara. Sonra eski bir *Kim Kimdir* ve birkaç başka kitap aldım, sizinle aileniz hakkında neler bulabileceğime baktım." Cebinden iki parmağı arasına sıkıştırdığı, katlanmış bir parça kağıt çıkardı ve açtı. "Otuz yaşındasınız ve bir ağabeyiniz, Max ve bir de ablanız, Nicolle vardı. Babanızla aynı uçak kazasında öldüler. Anneniz Connecticut, Litchfield'da yaşıyor."

Hem bu gerçekler, hem de ne işler çevirdiğini rahatça itiraf etmesindeki cüret karşısında afallamıştım.

"Okul sekreteriniz sizin Franklin'e ve Marshall College'a devam ettiğinizi ve 1971 yılında mezun olduğunuzu söyledi. Burada dört yıldır hocalık yapıyorsunuz ve Amerikan Edebiyatı dersi verdiğiniz çocuklardan birisi öğretmenliğinizi 'idare eder' sözleriyle tanımlıyor." Kağıdı tekrar katladı ve cebine yerleştirdi.

"Peki bu soruşturma da neyin nesi? Zan altında mıyım?"

Elini cebinden çıkarmadı. "İnsanlar hakkında bir şeyler bilmeyi severim."

"Öyle mi... ve?"

"Hiç. Marshall France'ın bir kitabına bu kadar çok para ödemeye hevesli olduğunuzu görünce hakkınızda daha çok şey bilmek istedim."

"Takdir edeceğiniz üzere birilerinin hakkımda dosya tutuyor olmaları alışkın olduğum bir şey değildir."

"İşinizden niçin ayrılıyorsunuz?"

"Ayrılmıyorum. Ona ücretsiz izin derler, J. Edgar. Hem bundan size ne?"

"Bakın size ne getirdim." Arkasına uzandı ve gri süveterinin altından bir şey çıkardı. Onu bana uzatırken sesi heyecandan titriyordu. "Onun varlığından haberdardım, ama bir nüshasını bulacak kadar şanslı olduğumu hiç bilmiyordum. Sanırım sadece bin adet basılmıştı. Onu New York'ta, Gotham'da buldum. Onu bulabilmek için yıllardır altını üstüne getirmediğim yer kalmamıştı."

Kalın ve sert bir kağıda basılmış küçük, ince, baskısı kaliteli bir kitaptı. Kapak resminden (bir Van Walt'tu, her zamanki gibi) onun France'a ait bir şey olduğunu çıkarmıştım, ama ne olduğuna dair en ufak bir fikrim yoktu. Adı *Gece Anna'ya Koşuyor*'du ve beni şaşırtan ilk şey, diğer kitaplarının aksine, sadece kapağının resimlendirilmiş olmasıydı. Gün batımında bir demiryoluna doğru yürümekte olan, çiftçi giysileri giymiş küçük bir kız çocuğunu gösteren bir karakalem çalışmasıydı.

"Bunu duymamıştım bile. Nasıl... ne zaman yapılmış?"

"Duymamış mıydınız? Gerçekten mi? Hiç mi...?" Kitabı aç gözlü parmaklarının arasından nazikçe aldı ve sanki körler alfabesi okuyormuşçasına parmaklarını kapağının üzerinde gezdirdi. "Öldüğünde üzerinde çalışıyor olduğu romanıydı. İnanılmaz, değil mi? Bir Marshall France romanı! Romanı tamamladığı bile varsayılıyor, ama kızı Anna basılmasına izin vermiyor bir türlü. Bu..." –sesi öfke doluydu ve parmağıyla kapağa suçlarcasına vurdu– "görülebilen yegane bölümü. Bir çocuk kitabı değil. Onun yazmış olduğuna neredeyse inanamıyorsunuz, çünkü diğer yapıtlarından o kadar farklı ki. Hem ürkütücü, hem de hazin bir durum."

Kitabı elinden çektim ve özenle açtım.

"Gördüğünüz gibi sadece ilk bölüm orada, ama yine de epey uzun... yaklaşık kırk sayfa."

"Ona bir dakika için, eee, *yalnız* bakmamda bir sakınca var mı?"

Hoş bir biçimde gülümsedi ve başını salladı. Bakışlarımı tekrar kaldırdığımda üzeri fincanlarla, dumanı tütmekte olan bronz semaverimle ve sonraki iki gün kahvaltı niyetine yemeyi planladığım İngiliz keklerimle dolu bir tepsiyle birlikte odaya girmekteydi.

Tepsiyi yere koydu. "Umarım sizce sorun değildir. Bütün gün ağzıma bir lokma koymadım ve açlıktan ölmek üzereyim. Bunları içeride gördüm ve..."

Kitabı kapattım ve koltuğumda arkama yaslandım. Keklerimi yalayıp yutuşunu izledim. Elimde olmaksızın gülümsüyordum. Sonra nasıl ve neden yaptığımı bilmeden France biyografisi hakkındaki planlarımı bir güzel yumurtladım.

Eğer bu kitabı yazmaya başlamadan önce birisiyle konuşacaksam, bu o olacaktı, biliyordum, ama diyeceklerimi bitirdiğimde kendi heveslilığimden kendim utanmıştım. Ayağa kalktım, maskları astığım duvara yürüdüm ve Marquesa'yı düzeltir gibi yaptım.

O hiçbir şey söylemedi ve o hiçbir şey söylemedi ve sonunda yüzümü duvardan çevirip ona baktım. Ama o gözlerini benimkilerden kaçırdı ve tanışmamızdan beri ilk kez bana bakmadan konuştu. "Size yardım edebilir miyim? Araştırmalarınızı sizin için yapabilirim. Fakültede hocalarımdan birisi için yapmıştım bunu, ama bu seferki çok çok daha iyi olacak, çünkü onun, *Marshall France*'ın, yaşamına bakıyor olacağım. Bunu gerçekten de çok ucuza yaparım. Gerçekten. Asgari ücrete... şu sıralarda ne kadarsa, saati iki dolar mı?"

Bak şimdi. Çok hoş bir kızdı, tıpkı annemin bana yeni bir 'keşfini' tanıştırırken söylediği gibi, ama bu işte herhangi birinin yardımına ne ihtiyacım vardı, ne de arıyordum, France hakkında benden çok daha *fazla* şey bilse bile. Eğer bu işi gerçekten becereceksem, başka birisinin derdini çekiyor olmamalıydım, özellikle de bana hükmedici, ya da bencil, ya da en kötüsü saati saatine uymazmış gibi görünen bir kadının. Evet, iyi yönleri de yok sayılmazdı, ama yer de yanlıştı, zaman da. Böylece, hımmladım ve eeeledim ve sonunda, tanrıya şükürler olsun ki, meramımı anlaması pek uzun sürmedi.

"Esas itibarı ile reddediyorsunuz."

"Ben... esas itibarı ile... haklısınız."

Bakışlarını döşemeye dikti ve kollarını göğsünde kavuşturdu. "Anlıyorum."

Bir dakika kadar öylece durdu, sonra topukları üzerinde döndü ve France'ın kitabını da alarak giriş kapısına yöneldi.

"Hey, bakın, gitmek zorunda değilsiniz." Kitabı tekrar süveterinin içine soktuğu şeklinde korkunç bir sahne canlandı zihnimde. Yünlü kumaşın altındaki o şişkinliği düşünmek bile yüreğimi daraltıyordu.

Hâlâ ıslak haldeki yağmurluğunu giymek üzere kaldırmıştı kollarını. Bir an için naylon bir Bela Lugosi'ye benzemişti. Aslında, konuşurken kollarını hep bu şekilde tutuyordu.

"Eğer bu kitabı yazmak konusunda ciddiyseniz büyük bir hata yapmakta olduğunuzu düşünüyorum. Size *yardım* edebileceğime gerçekten de inanıyorum."

"Ben biliyorum da... yani, şey..."

"Demek istediğim, size gerçekten de yardımım dokunurdu. Niçin olmayacağını... Ah, unutun gitsin." Kapıyı açtı ve ardından sessizce kapattı.

Birkaç gün sonra dersimi bitirip lojmanıma döndüğümde kapıya sıkıştırılmış bir not buldum. Kalın keçeli kalemle yazılmıştı ve yazıyı hiç tanımıyordum.

"BUNU YİNE DE YAPACAĞIM. SİZİNLE BİR İLGİSİ YOK. İÇERİ GİRDİĞİNİZDE BENİ ARAYIN... İYİ BİR ŞEYLER BULDUM. SAXONY GARDNER."

İhtiyacım olan tek şey işgüzar öğrencilerimden birisinin bu notu bulması ve 'iyi bir şeyler'i 'esrar' şeklinde yorumlayarak Mr. Abbey'nin kapalı kapılar ardında neler çevirdiğini yaymaya başlamasıydı. Saxony Gardner'ın telefon numarasını bile bilmiyordum ve bakmaya da niyetim yoktu. Ama o gece beni aradı ve bütün konuşmamız boyunca sesinden öfke eksik olmadı.

"Benim bu işe karışmamı istemediğini biliyorum, Thomas, ama yine de aramalıydın. Bütün bunları kütüphaneden senin için toplamak saatlerimi aldı."

"Gerçekten mi? Eh, bunu takdir ediyorum. Demek istediğim, gerçekten de!"

"O zaman eline bir kağıt, bir de kalem alsan iyi edersin, çünkü liste hayli kabarık."

"Devam et. Şurada bir tane var." Artık her nedense, Beleş Haber Radyosu'nu kapatmak gibi bir niyetim kesinlikle yoktu.

"Pekala. Birincisi, adı gerçekte France değildi... Frank'tı. Avusturya'nın Rattenberg kentinde, 1922 yılında, Martin Emil Frank olarak dünyaya geldi. Rattenberg, Inssbruck'a yaklaşık altmış kilometre mesafede küçük bir dağ kasabasıdır. Babasının adı David, annesinin adı Hannah'tı, H harfiyle birlikte."

"Dur bir dakika. Devam et."

"Dachau'da, 1944 yılında ölen Isaac adlı bir ağabeyi vardı."

"Yahudi miydiler?"

"Hiç kuşkusuz. France 1938 yılında Amerika'ya geldi ve bir süre sonra Missouri'nin Galen kasabasına taşındı."

"Niçin Galen? Bunu bulabildin mi?"

"Hayır, ama araştırmaya devam ediyorum. Bu işten hoşlanırım. Kütüphanede çalışmak ve sevdiğin biri hakkında bir şeyler keşfetmek çok eğlenceli."

O kapattıktan sonra da orada dikilmeye devam ettim ve ahizeyle başımı kaşıdım. Yeni bir şeyler bulduğunda beni tekrar arayacağı gerçeğinden hoşlanıp hoşlanmadığımı bilemiyordum.

Saxony'ye göre (birkaç gün sonra) France'ın Galen'a gitme sebebi Otto Amcası'nın orada küçük bir matbaa işletiyor olmasıydı. Ama batıya gitmeden önce adamımız New York'ta bir buçuk yıl geçirmişti. Saxony, orada ne işle uğraştığını bulamamıştı her nedense. Bunu biraz kafaya takmıştı ve her telefon edişinde sesi biraz daha öfkeli geliyordu.

"Bulamıyorum. Aaah, bu beni delirtecek!"

"Takma kafanı, Sax. Bu hızla elbette ki bulacaksın."

"Ah, bana büyüklük taslama, Thomas. Tıpkı dün gece seyrettiğim filmdeki baban gibisin. Yaşlı James Vandenberg, iyi yürekli çiftçi."

"Ben hiç de... Afedersin." Telefonu kapattı. Derhal tekrar aradım, ama yanıt vermedi. Issızlığın orta yerindeki bir telefon kulübesinden aramış olup olmadığını merak ettim. Bu düşünce onun adına o kadar çok üzülmeme neden olmuştu ki bir çiçekçiye koştum ve bir Japon bonsai ağacı satın aldım. Ağacı kapısının önüne o henüz eve dönmeden bırakmayı garantilemeyi de ihmal etmedim.

Koşuşturmanın tamamını ona yıkmaktansa farklı bir şeyler yapma vaktimin geldiğini düşündüm, böylece nisan son-

larında okul uzunca bir tatile girdiğinde New York'a gitmeye ve France'ın biyografisi hakkında yayımcısıyla konuşmaya karar verdim. Gideceğimi Saxony'ye bir gece öncesine kadar açıklamamıştım ve o gece de büyük bir şevkle arayan yine o olmuştu.

"Thomas? Buldum! New York'ta yaşarken ne işle uğraştığını buldum!"

"Müthiş bir şey bu! Neymiş?"

"Sıkı dur. Lucente adındaki İtalyan asıllı bir cenaze levazımatçısı için çalışmış. Onun kalfası gibi bir şeymiş. Gerçi ne yaptığı da tam olarak belirtilmemişti."

"İşte bu çok hoş. *Kahkahalar Ülkesi*'nde Ay Şakacısı'yla Bayan Yağ'm ölümlerini anımsıyor musun? O kısmı yazabildiğine göre ölüm hakkında bir şeyler biliyor olsa gerekti."

4

Ne zaman New York'a gidecek olsam aynı şeyleri hissederim. Güzel bir kadınla evlenen ve ilk geceyi neredeyse sabırsızlıktan çatlayarak bekleyen bir adamla ilgili kötü bir fıkra vardır. Beklenen an gelip çattığında kadın sarı peruğunu kel kafasından çekip alır, tahta bacağını yuvasından söker ve gülümsemesini bu denli dayanılmaz kılan takma dişlerini bardağa koyar. Sonra kırıtarak kocasına döner ve "Artık hazırım, sevgilim," der. İşte New York, işte ben. Ne zaman oraya gitmek üzere yollara düşsem –uçakla, trenle ya da otomobille– bir an önce varabilmek için yanıp tutuşurum. Büyük Elma! Tiyatrolar! Müzeler! Kütüphaneler! Dünyanın En Güzel Kadınları ! Hepsi oradadır ve bütün bu zaman boyunca beni beklemişlerdir. Bir ok gibi fırlarım trenden ve işte *Grand Central Station* ya da *Port Authority* ya da *Kennedy Havaalanı*... kentin yüreği karşımdadır. Benim yüreğim ise bir konga dan-

sı yapmaktadır: Şu hıza bir bakın! Şu kadınlara! Seviyorum bunu! Hepsini! Ama dertler de tam bu noktada başlar, çünkü 'hepsi' sözcüğü, köşeye kadar yalpaladıktan sonra kusmaya başlayan sarhoş serseri, roket tipi yüksek ve şeffaf ökçeleri üzerinde karşıma dikilip benden bir dolar isteyen (tehdit eden) Puerto Rico'lu on dörtlük kötücül veledi de içermektedir... ve liste böyle uzar gider. Bu kadar titizlenmeye gerek de yok aslında, ama nedense gerçek kafama bir türlü girmek bilmiyor; ne zaman buraya gelsem Frank Sinatra'nın bir gemici kıyafeti içinde 'New York, New York'u söyleyerek çevremde dans etmeye başlamasını bekliyorum. Hani Frank Sinatra'yı hafiften andıran bir adam bir keresinde Central Station'da çevremde dans etmedi de değil. Yanımdan dans ederek geçmiş ve duvara işemeye başlamıştı.

Böylece şimdi bunu bir bilim haline getirmiş bulunuyorum. Trenden eteklerim zil çalarak inerim. Sonra ilk berbat şey gerçekleşinceye dek her dakikam müthiş ve sevgiyle doludur. Rezillik karşıma dikilir dikilmez içimdeki bütün nefret ve düş kırıklığını kusar ve ardından da işime gücüme bakarım.

Bu kez rezillik bir taksi şoförü kisvesindeydi. İstasyondan çıktığımda ona el ettim ve yayınevinin Beşinci Cadde'deki adresini verdim.

"Beşinci'de geçit töreni var."

"Öyle mi? Yani?" İzin belgesinin üzerinde adının Franklin Tuto olduğu yazılıydı. Bunu nasıl telaffuz ettiğini merak ettim.

Dikiz aynasından beni gözleriyle ölçüp biçtiğini görebiliyordum. "Yani Park'tan aşağı gitmem lazım."

"Ah, sorun değil. Afedersiniz, soyadınızı Toto diye mi telaffuz ediyorsunuz, Tuto diye mi?"

Gözleri hemen yine aynaya kaymış ve bu tehlikeli soruya yanıt vermeden önce beni hedef almışlardı.

"Bundan sana ne?"

"Hiç. Sadece merak etmiştim." Serde aptallık var ya, espri yapmadan duramadım. "Mısırlı Tut sülalesinden olabileceğinizi düşünmüştüm."

"Nah düşünmüştün. Beni denetliyorsun, değil mi?" Kareli golf kepini siperliğinden tuttu, ensesine çevirdi ve iyice geriye yatırdı.

"Hayır, hayır, bakın adınızı kartın üzerinde gördüm ve..."

"Ulan bir müfettiş daha! Topunuzun canı *cehenneme*! İznimi daha dün yenilettim, başka ne istiyorsun, züppe?" Kaldırıma yanaştı ve siktiğimin taksisinden çıkmamı istedi, eğer istersem siktiğimin iznini de askıya alabilirdim, ama biz 'züppelerden' tiksinmişti artık. Böylece biz züppeler arabadan indik, lastiklerini gıcırdatarak uzaklaşan Franklin Tuto'ya el salladık ve içimizi çekip başka bir taksi çevirdik.

Bu şoförün adı Kodel Sweet'ti. Taksi şoförlerinin adlarını okumakta üstüme yoktur. Manzara genellikle canımı sıkar. Gökten kafasına düşmüş ve orada kalmaya karar vermişe benzeyen o afili, siyah kadife şapkalardan giymişti. Yayınevinin adresini verdiğimde sarf ettiği "Anlaşıldı," sözcüğü dışında yol boyunca ağzından iyi ya da kötü başka bir laf çıkmadı. Ama ben arabadan inerken "İyi günler," diledi ve bunda samimi gibiydi.

Suyu dışarı akıtılmadan ters çevrilmiş olimpik bir yüzme havuzuna benzeyen cam kaplı bina şu Cesur Yeni Dünya modellerindendi. Mimarinin bu türünü, bir milyon pencere camı, ilkbaharın ya da güzün ışıl ışıl güneşli günlerinde ışığı her yöne yansıttıklarında severdim sadece.

Binanın birden *fazla* katının yayınevine ayrılmış olduğu-

nu gördüğümde doğrusu şaşırmaktan kendimi alamadım. Katlar dolusu insan kitaplarla uğraşıyorlardı. Bundan hoşlanmıştım. Kodel Sweet'in bana iyi bir gün dilemiş olduğu gerçeğinden de hoşlanmıştım. Asansörde güzel bir koku vardı, bir kadının seksi parfümü gibi... New York iyiydi.

Asansörle yukarı çıkarken birkaç dakikaya kadar Marshall France'ı gerçekten bilen birisiyle tanışacağımı düşündüğümde midemin tuhaf biçimde çekildiğini hissettim. Babamın nasıl bir adam olduğunu soranlar hayatım boyunca yakamdan düşmemişlerdi ve ben bundan hep nefret etmiştim, ama şimdi France hakkında sormak istediğim elli milyon sorum vardı. Bir elli milyon tane daha düşünmek üzereyken asansörün kapısı iki yana kayarak açıldı ve David Louis'in çalışma odasını aramak üzere çıktım.

Louis bir Maxwell Perkins sayılmazdı, ama adını size sık sık duyuracak kadar şöhrete de sahipti. France'la ilgili yazıları tekrar okuduğumda, hayattayken bağlantıyı koparmadığı üç beş kişiden birinin de Louis olduğunu öğrenmiştim. Ayrıca France'ın bütün kitaplarının yayın yönetmenliğini yapmıştı ve yazarın kayyumuydu. Kayyumların ne yaptıklarına dair en ufak bir fikrim yoktu (babam öldüğünde tam bir kış uykusuna çekilmiş ve ortalık yıkıntılarla cesetlerden tamamen temizleninceye dek dışarı çıkmamıştım), ama malları üzerinde tam yetkili denetçi tayin edildiğine göre France'ın gözünde özel bir yeri olmuş olsa gerekti.

"Size nasıl yardımcı olabilirim?"

Sekreter kız –tanrı şahidimdir!– güzel göğsünün üzerinde altın renkli pullarla 'Virginia Woolf' yazan yine altın lame bir tişört giymişti. Masasında *The Super Secs*'in bir nüshası yüzüstü yatıyordu.

"Mr. Louis'le randevum vardı."

"Siz Mr. Abbey misiniz?"

"Evet." Öte yana baktım, çünkü gözlerinde o "Siz şeyin...?" ışıltısını görmüştüm ve onun sorularına yanıt yetiştirecek kadar da keyifli değildim.

"Bir dakika, izninizle..." Alıcıyı kaldırdı ve bir iç hat tuşladı.

Bekleme odasının bir duvarındaki camekanda yayınevinin son çıkardığı kitaplar sergilenmişti. Kurgulara göz atmaya başlamıştım, ama dikkatimi çeken devasa bir kahve masası kitabı, *Kuklaların Dünyası* oldu. Yirmi beş dolar fiyatı vardı, ama camekanın içinde o denli kalın görünüyordu ki bir iple tahta bir kafanın o güne dek çekilmiş her fotoğrafını içinde saklıyor gibiydi. Onu bütün emekleri karşılığında Saxony için almaya karar verdim. Bu jestimin onun için düşündüğümden de *fazla* bir anlam ifade edeceğini biliyordum, ama boşver. Bunu hakediyordu.

"Mr. Abbey?"

Döndüm ve işte Louis oradaydı. Kısa boylu ve tıknazdı, altmış, altmış bir yaşlarındaydı, bakımlıydı. Geniş yakaları olan, açık kahve rengi çok şık bir takım elbiseyle deniz mavisi, balık sırtı bir gömlek giymiş ve bir kravat yerine vişne çürüğü bir fular takmıştı. Gümüş çerçeveli gözlükleriyle bir Fransız film yönetmenine benziyordu. Yarı kel sayılırdı ve tokalaşırken eli yarı ölü gibiydi.

Beni çalışma odasına aldı ve kapıyı kapatmadan hemen önce sekreterinin şişirdiği sakızını patlattığını duydum. Odanın duvarları kitaplarla kaplıydı ve başlıklardan bazılarına çaktırmadan göz attığımda bu yazarlardan yarısının yayın yönetmenliğini yapmış olmasının bile onu hayli önemli biri kılacağını idrak ettim.

Özür dilercesine gülümsedi ve ellerini pantolon ceplerine soktu. "Divanda yanınıza oturmamda bir sakınca var mı? Lütfen, lütfen rahatsız olmayın. Geçen hafta squash oynarken sırtımı incittim ve o gün bugündür geçmedi."

Ted Lapidus elbise, pullu sekreter, squash... Onun tarzını onaylasam da onaylamasam da şu anda Marshall France'la olan en güçlü bağlantımdı.

"Marshall hakkında konuşmak istediğinizi belirtmiştiniz, Mr. Abbey." Biraz bezgince gülümsediğini düşündüm. Bu yoldan daha önce de geçmiş miydi? "Biliyor musunuz, çok ilginç... yüksek okullarda çocuk edebiyatı dersleri verilmeye ve George MacDonald ve Grimm Kardeşler gibileri yerlerini almaya başladığından beridir France'ın yapıtlarına olan ilgide yeniden bir artış görülüyor. Kitapları hep satmadılar da değil hani. Ama artık çok sayıdaki okulun ders programlarında yerini alıyor."

Birazdan bir düzine adamın France'ın nihai biyografilerini önümüzdeki ay yayına vereceklerini söyleyecekti. Sormaktan korkuyordum, ama mecbur olduğumu da biliyordum.

"Eğer zamanı bu kadar olgunlaşmışsa niçin henüz bir biyografisi yazılmadı?"

Louis başını benimle yüz yüze gelecek şekilde yavaş yavaş çevirdi. O ana kadar odanın zeminindeki olağanüstü bir şeye dikkatini bakışlarını. Gözlüğünün çerçevesi pencereden süzülen ışığı yansıttığı için gözlerini net olarak seçemiyordum, ama suratının geri kalan kısmı ifadesizdi.

"Bunun için mi buradasınız, Mr. Abbey? Bir biyografi mi yazmak istiyorsunuz?"

"Evet. Denemek istiyorum."

"Pekala." Derin bir nefes aldı ve yine odanın zeminine bakmaya başladı. "Bu durumda diğerlerine söylediklerimi si-

ze de söyleyeceğim. Adamın biyografisinin yazıldığını görmekten kendi hesabıma büyük bir mutluluk duyarım. Bildiğim kadarıyla büyüleyici denebilecek bir hayat sürmüştü. Yaşlandıktan ve Galen'da yaşamaya başladıktan sonra pek öyle sayılmazdı, ama her yazın insanının portresini çıkarttırmış olması gerektir. Gerçi Marshall şöhretle birlikte dillere düşmüş olmaktan hiç ama hiç hazzetmemişti. Onu bu kadar vakitsizce öldüren şeyin bir parçasının da bu olduğuna inanmışımdır hep: Dört bir yanında biten insanlar peşini bırakmıyorlardı ve o bununla başedemiyordu işte. Hem de hiç. Her neyse, kızı..." Sustu ve dudaklarını yaladı, "...kızı Anna çok tuhaf bir kadındır. Babasının bu denli erken bir yaşta ölmüş olması gerçeğinden dolayı dünyanın geri kalanım bir türlü affedemedi. Marshall öldüğünde sadece kırk dördündeydi, biliyorsunuz. Kızı Galen'daki o koskoca, berbat evde tek başına yaşıyor ve babasıyla ilgili en ufak bir konuda bile konuşmayı reddediyor. Romanının el yazmasını ondan alabilmek için ne diller döktüğümü bir bilseniz! Hem de yıllarca, Mr. Abbey. O romandan haberiniz var, öyle değil mi?"

Başımla onayladım. Çok bilmiş bir biyografi yazanyım ya...

"Evet, eh, size iyi şanslar. Bir paragözmüşüm gibi görünmek istemem ama kızına deve yükü para kazandıracağı bir yana, Marshall'ın yazdığı her şeyin yayınlanması gerektiğine inanıyorum. O, bu meslekte karşılaştığım dört dörtlük tek dehaydı ve bunu nerede olsa söylerim. Tanrı aşkına, hayranları ona o denli bağlılar ki geçen gün çarşıdaki sahaf *Şeftali Gölgeleri*'nin bir cildini tam yetmiş beş dolara sattığını söyledi!"

Öhhö.

"Hayır, Mr. Abbey, kızı ne beni dinleyecektir ne de bir başkasını. Marshall her ne kadar bana yazdığı mektuplarda

ima etmişse de, romanının bittiğini ölmeden önce kızına söylememişti. Dolayısıyla Anna'ya göre bu bitmemiş bir kitaptır, basılamaz. Kitabı bitirilemediğini açıklayan uzun bir önsözle birlikte basabilmek için ona yalvardım, ama o arı sokmasına benzeyen küçük gözlerini yumup Bebek Annalar Ülkesi'nde kayboluyor ve böylece her şey bitmiş oluyor.

"Ama Marshall'ın bir biyografiyi hiçbir zaman istemediğini ve Anna'nın da bu isteğe doğal olarak uyduğunu size söylemek zorundayım. Bazen Anna'nın dünyada babasından kalan ne var ne yoksa toplamaya çalıştığını düşünürüm. Eğer elinden gelse babasının bütün kitaplarını insanların evlerinden gasp edecek." Çelik yününü andıran beyaz saçlarını kaşıdı. "Şaka yapmıyorum! Kitabını bastırtma, biyografiye izin verme, onun hakkında bir şeyler yazmak için kapına dek gelen gazetecileri kov... Adamdan geriye ne kalmışsa dünyanın elinden bir sincap gibi kaçıracak bu kadın, tanrı aşkına!" Başını iki yana salladı ve tavana baktı. Ben de baktım ama hiçbir şey göremedim. Sessiz ve rahat bir andı ve ikimiz de yaşamlarımızın önemli bir parçası haline gelen bu olağanüstü adamı düşünüyorduk.

"İzin verilmemiş bir biyografinin yazılma ihtimaline ne dersiniz, Mr. Louis? Demek istediğim onu, yani Anna'yı devredışı bırakarak ulaşabileceğimiz bilgiler de olsa gerek."

"Ah, denenmedi değil. Birkaç yıl önce Princeton'dan yeni mezun işgüzarın biri Galen'a giderken buraya da uğramıştı." Gizemli biçimde gülümsedi ve gözlüğünü çıkardı. "Akla zarar züppenin tekiydi, ama sorun değildi. Anna'nın azameti karşısında ne hale geleceğini merak ediyordum. Eğer orada en ufak bir şey bile olursa yazmasını söylemiştim, ama ne aradı ne sordu."

"Peki Anna'nın buna tepkisi ne oldu?"

"Anna'nın mı? Ah, her zamanki gibi. Bana zehir zemberek bir mektup yazdı ve babasının hayatını kurcalatmak üzere meraklı tipler gönderip durmaktan vazgeçmemi istedi. Inanın bana, bu yeni bir şey değildi. Onun gözünde babasını ta mezarına kadar istismar etmekten gocunmamış New York'lu bir Yahudiydim sadece." Avuçlarını gökyüzüne doğru açarak omuz silkti.

Bir şeyler daha söylemesini bekledim, ama söylemedi. Elimi koltuğun kaba, keten kolçağına sürttüm ve yeni bir soru düşünmeye çalıştım. Marshall France'ı yakından tanımış, onunla konuşmuş, müsveddelerini okumuş bir şahıs işte karşımda duruyordu... ve bütün o sorular nereye kaybolmuştu? Niçin ansızın apışıp kalmıştım?

"Sana Anna'dan kısaca bahsedeceğim, Thomas. Belki bu kitabı yazmaya kalkarsan nelerle karşı karşıya kalacağına ilişkin bir fikir edinebilirsin. Sana sevgili Anna'yla hiç bitmeyen aşkımız sırasında yaşadığım tek bir olayı anlatacağım." Koltuğundan kalktı ve masasına gitti. Hediyelik eşya satan Rus dükkanlarında göreceğiniz cinsten küçük, siyah lake bir kutuyu açtı ve bir ağacın burulmuş köklerini anımsatan bir puro çıkardı.

"Yıllar önce üzerinde çalışmakta olduğu bir kitabı hakkında Marshall'la konuşmak için Galen'a gitmiştim. Kitap *Gece Anna'ya Koşuyor*'du ve tam yarısına gelmişti. Elinde olduğu kadarını okudum ve beğendim, ama üzerinde çalışılması gereken yerleri vardı. Bir roman yazmayı daha önce hiç denememişti ve öncekilerden çok daha ciddi bir işle yüz yüze olduğu anlaşılıyordu." Purosundan bir nefes çekti ve ucunun kızıla dönüşmesini izledi. Öyküsünü ani suskunluk ve çıkışlarla anlatmaktan hoşlananlardandı... öykü kritik bir nokta-

ya geldiğinde mutlaka susar ve dinleyicilerinin nefeslerini tutarak beklediklerini içten içe bilirdi. Louis bu defa tam da Marshall France'a, yazdıklarının 'üzerinde çalışılması gereken yerleri' olduğunu söylediğini belirttikten hemen sonra mola vermişti.

"Bundan rahatsızlık duydu mu?" Koltuğuma yayıldım ve yanıtını büün gün bekleyebilirmişim gibi bir havaya büründüm. Aynı zamanda, yazacağım biyografinin bir bölümünü de zihnimde oluşturuyordum: "Yapılan bir tavsiyeden France'ın rahatsızlık duyup duymadığını sorduğumda, çok uzun bir süredir yayıncılığını yapmakta olan David Louis, dişlerinin arasındaki De Nobili purosunu düşürmeden güldü ve..."

Puf. Puf. Pencereden dışarı uzunca bir bakış. Külleri küllüğe silkeledi ve bir kol boyu uzakta tuttuğu purosunu son kez süzdü. "Rahatsızlık duymak mı? Eleştiriden mi demek istiyorsun? Kesinlikle hayır. Bana ne kadar kulak asardı, bilmiyorum, ama bir şeyin yanlış olduğunu ya da üzerinde daha fazla çalışılması gerektiğini söylemekte bir an bile duraksamadım."

"Peki bu sık sık olur muydu?"

"Hayır. El yazmaları bana hep tamamlanmış ürünler olarak iletildiler. İlk kitabından sonra Marshall'ın yapıtları üzerinde çok az düzelti yaptım. Genellikle birkaç noktalama hatasıyla cümle düzenlemeleri.

"Ama şu romana dönmeme izin verin. Oraya vardığımda müsveddeyi dikkatle okumak ve bazı notlar almak için birkaç gün harcadım. Anna o sıralarda belki yirmi, belki yirmi ikisindeydi. Oberlin'den atılalı çok olmamıştı ve zamanın büyük kısmını evinde, kendi odasında geçiriyordu. Marshall'ın dediğine göre oraya müzik okulu için gitmişti, çünkü bir pi-

yanıstın özelliklerini taşıyordu, ama ne olduysa bundan vazgeçmiş ve palas pandıras dönmüştü Galen'a."

Sesinin tonunu tanımlamak çok güçtü... nesnel, ama içine serpiştirilmiş öfke kırıntılarıyla.

"Şimdi, işin ilginç tarafı, fakültedeyken esrarengiz bazı işlere bulaşmıştı ve bir şey ters gitmişti ya da birisi..." Kulağını kaşıdı ve avurdunu emdi. "Bu doğru! Sanırım birisi ölmüştü. Erkek arkadaşı mı? Emin değilim. Tabii Marshall bu konuda çok açık konuşmuyordu, çünkü işin içinde kendi kızı vardı. Her halükarda, Anna ilk trenle eve dönmüştü.

"Orada bulunduğum süre boyunca, Anna'yı siyah ipek giysileri ve sırtına dökülen saçlarıyla evin içinde dolaşırken görürdüm. Kafka'nın ya da Kierkegaard'ın bir kitabını göğsüne bastırıyor olurdu. Kitapların başlıklarını ne okuduğunu herkesin rahatça görebileceği tarzda dışa dönük tuttuğu izlenimini alırdım.

"Marshall'ın Bir, İki ve Üç adında üç kedisi vardı. Eve gelmelerinin üzerinden çok geçmemişti, ama şimdiden sahiplenmişlerdi orayı. Yazı yazıyor olduğunda çalışma masasının üzerinde dolaşır, yemek yiyeceği zaman masaya zıplarlardı. Hangisini daha çok sevdiğini hiç bilemedim, Anna'yı mı, onları mı? Eşi Elizabeth birkaç yıl önce ölmüştü, dolayısıyla o kocaman eski evde sadece ikisi ve bir de kediler vardı.

"Bir gece yemeğin ardından verandada oturmuş okuyordum. Anna kollarında birer kediyle birlikte çıkageldi."

Louis koltuğundan yine kalktı ve bir buçuk-iki metre kadar ötede, masasının kenarına yüzü bana dönük olarak oturdu.

"Bunu sana göstermek zorundayım, yoksa yarattığı etkiyi tam anlamıyla kavrayamazsın. Şimdi, ben senin bulunduğun yerdeyim, Thomas ve Anna da benim durduğum yerde, ta-

mam mı? Koltuğunun altında kediler var ve üçü birden bana dik dik bakıyorlar. Gülümsemeyi denedim, ama umursamadılar bile, ben de kitabıma geri döndüm. Ansızın kedilerin miyavlayıp tıslamaya başladıklarını duydum. Başımı kaldırdığımda Anna bana sanki kara vebaymışım gibi bakıyordu. Onun biraz eksantrik olduğunu düşünmüştüm hep, ama bu düpedüz zırdelilikti." Louis ayağa kalkmış ve sanki bir şeye sarılıyormuşçasına kollarını göğsüne dolamıştı. Puroyu dişlerinin arasında sıkıyordu ve alnıyla göz kenarları kırış kırıştı. "Sonra yanıma geldi ve şunun gibi bir şeyler dedi: 'Senden nefret ediyoruz! Senden nefret ediyoruz!'"

"Siz ne yaptınız?"

Kucağına düşen bir kül parçasını silkeledi. Yüz hatları gevşedi.

"Hiçbir şey, çünkü işin en tuhaf yanı da buydu. Kapının tel kafesinin ardında Marshall'ın durduğunu seçebiliyordum. Her şeyi duyup görmüş olduğu belliydi. Doğal olarak bir şeyler yapmasını bekleyerek ona bakmaya devam ettim. Ama orada bir dakika kadar daha dikilmekten başka bir şey yapmadı, sonra sırtını döndü ve eve girdi."

Bu küçük cevheri yumurtladıktan sonra, Louis bana kahve isteyip istemediğimi sordu. Virginia Woolf tişörtü olan kız geldi ve gitti, bu arada biz havadan sudan konuştuk. Anlattığı Anna öyküsü öylesine tuhaf ve inanılmazdı ki bir süre diyecek söz bulamamıştım. Araya kahvenin girmesinden memnundum.

"Van Walt kimdi?"

Kahvesine biraz bal karıştırdı. "Van Walt. Van Walt da başka bir Marshall France esrarıdır. Dediğine göre Walt Kanada'da yaşayan bir münzeviydi ve hiç kimse tarafından ra-

hatsız edilmek istemiyordu. Marshall bunu o kadar net bir biçimde belirtmişti ki pekala demiştik ve sonuçta onunla her ne işimiz olduysa bunu France aracılığıyla yaptık."

"Başka bir şey?"

"Başka bir şey yok. Marshall kadar önemli bir yazar yalnız bırakılmak istediğinde onu yalnız bırakırız."

"Çocukluğundan hiç bahseder miydi, Mr. Louis?"

"Bana David de lütfen. Hayır, geçmişinden nadiren söz ederdi. Avusturya'da doğduğunu biliyordum. Rattenstein adındaki küçük bir kasabada."

"Ratten*berg*."

"Evet, doğru, Rattenberg. Yıllar önce meraklanmıştım ve Avrupa'da olduğum bir sırada oraya gittim.

"Kasabanın tamamı hızla akan bir ırmağın kenarına kurulmuştu ve güzeldi, çünkü uzakta Alpleri seçebiliyordunuz. Pek bir hoştu."

"Ya babası? Babası ya da annesi hakkında hiç söz etmiş miydi?"

"Hayır, hem de hiç. Çok ketum bir adamdı."

"Eh, ya kardeşi Isaac... hani şu Dachau'da ölen?"

Bunu sorduğumda Louis tam bir nefes çekmek üzereydi, ama dudaklarına santimler kala puroyu durdurdu. "Marshall'ın erkek kardeşi yoktu. Kesinlikle bildiğim bir şey varsa o da budur. Hayır, ne erkek, ne de kız kardeş. Bana tek çocuk olduğunu söylediğini net bir biçimde anımsıyorum."

Küçük cep defterimi çıkardım ve Saxony'nin bana verdiği bilgileri buluncaya dek sayfaları karıştırdım.

"'Isaac Frank'ın ölümü...'"

"Isaac *Frank* mı? Isaac Frank da kim?"

"Yani, anlayacağınız üzere, benim için araştırma yapan ki-

şi" –ondan bu şekilde söz ettiğimi duyacak olsa Saxony beni kesinlikle vururdu– "soyadlarının Frank olduğunu, ama Amerika'ya geldikten sonra France'a çevirdiğini bulmuştu."

Louis bana gülümsedi. "Birileri seni işletmiş, Thomas. Adamı ailesinin dışında benden daha iyi tanıyan hiç kimse yoktur ve onun adı da hep Marshall France'dı." Başını iki yana salladı. "Hiçbir zaman da bir kardeşi olmadı. Üzgünüm."

"Evet, ama..."

Elini kaldırarak sözümü kesti. "Gerçekten. Bunu sana söylüyorum ki vaktini boşa harcama. Ömrünün kalan kısmını kütüphanelerde geçirebilirsin, ama emin ol, aradığını bulamayacaksın. Marshall France –hep Marshall France'dı ve tek çocuktu. Bunun bu kadar basit olduğunu söylemekten dolayı üzgünüm."

Konuşmaya bir süre daha devam ettik, ama son söylediklerime karşı gösterdiği kesin inanmazlığı sohbetimizi biraz yavanlaştırmıştı. Birkaç dakika sonra kapıda duruyorduk. Kitabı yine de yazmayı düşünüp düşünmediğimi sordu bana. Başımla onayladım, ama hiçbir şey demedim. Bana yarım ağızla şans diledi ve bağlantıyı koparmamamı rica etti. Birkaç saniye sonra asansörle aşağı iniyor, uzaklara dalıyor ve her şeyi merak ediyordum. France/Frank, David Louis, Anna... Saxony. Martin Frank ve ölü bir kardeşle ilgili bu şeyleri hangi cehennemden bulmuştu ki?

5

"Yalan söylediğimi mi düşünüyorsun?"

"Tabii ki hayır, Saxony. Sadece France'ın asıl adının Frank olmadığı ve hiçbir erkek kardeşinin bulunmadığı konusunda Louis o kadar emindi ki."

Altmış Dördüncü Cadde'de, kapısız bir telefon kulübesinin şüphe uyandıracak kadar yoğun muz kokusunun içindeydim. Bir eczaneden dört bin tane kadar çeyreklik bozuk para aldıktan sonra Saxony'yi şehirlerarası aramıştım. Louis'le olan serüvenimi ses çıkarmadan dinledi. Verdiği bilgilerin toptan zırva olduklarını ima ettiğimde hiç öfkelenmedi. Aslında rahatladığı bile söylenebilirdi. Sesine bir boğukluk, bir çekicilik gelmişti.

Onun sükunetini ihtiyatla karşıladım. Bir taksi şoförünün gazetesini arabasının camından dışarı atışını seyrettiğim uzunca bir sessizlik yaşandı.

Saxony tekrar konuştuğunda sesi daha da boğuk geliyor-

du. "Bu Martin Frank meselesini kontrol etmenin bir yolu var, Thomas."

"Neymiş o?"

"Yanında çalıştığı cenaze levazımatçısı... Lucente. Çarşıdaki yerini hâlâ işletiyor. Birkaç gün önce Manhattan telefon rehberine bir göz attım. Niçin Martin Frank'ı gidip ona sormuyorsun? Bakalım bu konuda o ne diyecek?"

Sesi o kadar rahat ve kendinden emindi ki uslu bir çocuk olup Lucente'nin adresini sordum ve telefonu kapattım.

Baba ve *Amerikan Usulü Ölüm* gibi şeyler cenaze levazımatçılığı işini eğlenceli değilse bile çok kârlı gösterirler, ama 'Lucente ve Oğulları Cenaze Evi'ne bakar bakmaz fikrinizi değiştirmeye başlarsınız.

Kentin Küçük İtalya denilen semtinin bir köşesindeydi. İtalya tadını yakalamak için bahçenize koyduğunuz fosforlu Meryemlerle taştan oyulma azizler satan bir dükkanla duvar duvaraydı. Lucente'nin yeri önünden ilk geçişimde gözümden tamamen kaçmıştı, çünkü kapı girişi çok küçüktü ve aile mesleği sadece ön pencerenin alt köşesindeki minicik bir tabelayla belirtiliyordu.

Kapıyı açtığımda ta gerilerde bir yerde bir köpeğin kesik kesik havladığını işittim ve içerisi sokak lambalarının yarı çekilmiş Venedik panjurlarından sızan sarı ışığıyla aydınlanmıştı. Yeşil, madeni bir koltuk, askere alma dairelerinde gördüğünüz cinsten bir masa, masanın karşısında bir iskemle, New York'tan Arthur Siegel Petrol Şirketi'ne ait ve ağustos ayını gösteren yıllık bir duvar takvimi... hepsi buydu işte. Ne yas tutanlar için rahatlatıcı bir müzik, ne ayak seslerinizi yumuşatacak Oryantal halılar, ne de sizi avutmak için çevrenizde dolanan profesyonel gulyabaniler. Bunları hep babamın

cenazesinden anımsıyordum.

"Ah! Zito!"

Odadaki diğer tek kapı aniden açıldı ve yaşlı bir adam aceleyle girdi içeri. İki kolunu birden havaya kaldırdı ve bir saniye önce çıktığı odaya omzunun üzerinden bir göz attıktan sonra kapıyı bir ayak darbesiyle kapattı.

"*Sizin* için ne yapabilirim?"

Bir an için, annem yeni ölmüş olsa ve ben onun işlemlerini yapmak üzere buraya gelmiş bulunsam neler hissederdim diye sordum kendi kendime. Kafadan kontak bir moruk lanetler savurarak içeri dalıyor... Ne cenaze evi ama! Ama daha sonra tekrar düşündüğümde bunun bir şekilde hoşuma gittiğini de itiraf etmiştim. En azından göstermelik ve sahte değildi.

Lucente kısa boylu ve sırım gibiydi. Yüzü tütün esmeriydi ve asker traşı yapılmış beyaz saçları vardı. Yetmiş ila seksen yaşlarında olduğunu kestirmiştim, ama yeterince güçlü ve hâlâ çok iş varmış gibi görünüyordu. Ben hiçbir şey söylemeyince canı sıkıldı. Masanın ardına oturdu.

"Oturmak ister miydiniz?"

Oturdum ve bir süre birbirimizi süzdük. Ellerini masanın orta yerinde kavuşturdu ve benden çok kendi kendine salladı başını. Gözlerine baktım ve arkalarındaki canlılığın tümünü içeremeyecek kadar küçük olduklarını fark ettim.

"Pekala şimdi, beyefendi, sizin için ne yapabilirim?" Bir çekmeceyi çekti ve uzun, sarı bir bloknotla siyah kapaklı bir Bic tükenmez çıkardı.

"Hiçbir şey, Mr. Lucente. Yani, ailemde kimse ölmedi, demek istiyorum. Buraya izninizle size birkaç soru sormak için geldim. Bir zamanlar yanınızda çalıştırdığınız birisiyle ilgili."

Tükenmezin kapağını açtı ve bloknotun üzerine tembel

daireler çizmeye başladı. "Birkaç soru mu? Benim için çalışan birisiyle ilgili mi sormak istiyorsunuz?"

Oturduğum yerde belimi doğrulttum ve ellerimi koyacak bir yer bulamadım. "Evet, bakın, Martin Frank adlı bir adamın yıllar önce yanınızda çalışmış olduğunu öğrendik. 1939 gibi mi diyelim? Üzerinden epeyce bir zaman geçtiğinin farkındayım, ama onu ya da onunla ilgili her hangi bir şeyi anımsıyor olabilir misiniz? Eğer yardımı olacaksa, buraya gelmesinden kısa bir süre sonra adını Marshall France'a değiştirdiğini ve tanınmış bir yazar olduğunu söyleyebilirim."

Lucente daireler çizmeyi kesti ve tükenmezin ucuyla bloknota vurmaya başladı. Bir kez ifadesizce baktı, sonra döndü ve omzunun üzerinden seslendi. "Hey, Violetta!" Yanıt gelmeyince kaşlarını çattı, tükenmezini masanın üzerine bıraktı ve ayağa kalktı.

"Karım artık o kadar yaşlandı ki musluğun gürültüsünü bile duymuyor. Onun yerine hep ben kapatmak zorunda kalıyorum. Bekleyin bir dakika." Kapıya doğru seğirtti ve erik moru fitilli kadifeden yatak odası terlikleri giymekte olduğunu ilk kez gördüm. Kapıyı açtı ama odadan çıkmadı. Bunun yerine yine "Violetta!" diye bağırdı.

Çelik elyafı gibi bir ses hışırdadı. "Ne var? Ne istiyorsun?"

"Martin Frank'ı anımsadın mı?"

"Martin *kim* dedin?"

"Martin *Frank*!"

"Martin Frank mı? Ah ha ha ha!"

Lucente dönüp tekrar bana baktığında manyak gibi sırıtıyordu. Parmağını odanın karanlığına doğru *uzattı* ve sanki ucu bir şeyle yanmış gibi aniden salladı.

"Martin Frank. Ya, tabii, Martin Frank'ı anımsıyoruz."

6

Geri dönerken yaptığım uzun tren yolculuğu bana Lucente'nin öyküsü üzerinde epey kafa yorma fırsatını vermişti. Eşi olduğunu varsaydığım Violetta diğer odadan dışarı hiç çıkmamış, ama bu onu yaşlı adama bağırıp çağırmaktan alıkoymamıştı. "Ona şu iki cüceyle trenlerden bahsetsene!"... "Kelebekle kurabiyeleri de unutma sakın!"

Anlaşıldığı kadarıyla Lucente, Frank'ın meslekteki ilk gününde, kendini damdan aşağı atmış ve caddeden kürekle kazınarak bir kutuya doldurulmuş bir adam getirmişti. Cenaze levazımatçısının dediğine bakılırsa yeni işçisi cesedi görür görmez kusmaya başlamıştı. Bunu birkaç kez daha yinelemişler, ama her seferinde aynı şey olmuştu. Ancak, Mrs. Lucente bir kötürümdü, dolayısıyla yeni işçilerine ev temizlemek, yemek pişirmek ve çamaşır yıkamak gibi görevler verdiler. Dünyada en sevdiğim kitabın yazarının yenebilir bir lazanya pişi-

rebildiği için asıl işini kaybettiğini duymanın ne kadar moral bozucu olduğunu belirtmeye bile gerek yoktur sanırım.

Ama günlerden bir gün Lucente yüksek dozda uyku ilacı alarak intihar etmiş güzel bir genç *kızla* uğraşmaktadır. İşi yarı yarıya tamamladığında öğle yemeği için mola verir. Geri döndüğünde kızın kolu midesinin üzerindedir ve elinde çikolatalı bir kurabiye tutmaktadır. Hemen yanıbaşındaki küçük bir masanın üzerinde bir bardak süt vardır. Lucente bunun müthiş bir espri olduğunu düşünür... Bu tür kara mizah cenaze evlerinin geleneğinde vardır. Birkaç hafta sonra yolun aşağısında oturan aksi bir kocakarı uykusunda ölür. Cenaze levazımatçısına getirilişinin ertesi sabahında burnuna sarılı-siyahlı bir kelebek yapıştırılmış halde bulunur. Lucente buna da gülmüştü, ama ben daha farklı şeyler hissediyordum: Marshall France ilk kahramanlarını yaratmaya başlamıştı belki de.

Yeni yamak sadece mide bulantısıyla başetmekle kalmamış, kısa sürede çok değerli bir yardımcı haline de gelivermişti. Bir adet *Gray's Anatomy* satın almış ve biteviye çalışmaya girişmişti. Lucente'nin dediğine göre altı aya kalmadan Frank öylesine bir yetenek edinmişti ki istediği yüze yaşlı adamın o güne dek gördüğü en canlı ifadeyi verebiliyordu.

"Biliyor musunuz, işin en zor kısmı da budur. En zor şey onları canlıymış gibi gösterebilmektir. Bir tabutun içine baktığınız oldu mu hiç? Tabii, içerdekinin ölü olduğunu bakar bakmaz anlarsınız. Büyük marifet. Ama Martin'de bu yetenek vardı, eğer neyi kastettiğimi anlıyorsanız. Beni bile kıskandıracak bir yeteneğe sahipti. Eserlerinden birine bakar ve bu adam burada niye yatıyor yahu, derdiniz!"

New York'ta bulunduğu süre zarfında, Frank, zamanının büyük kısmını ya işyerlerinde, ya da cenaze evinin arkasında-

ki apartman dairelerinde, Lucente'lerle birlikte geçirmişti. Ama her pazar geldiğinde Turton'larla çıkardı. Turton'lar cüceydiler. Onlarla bir gün şekerci dükkanlarına girdiğinde tanışmıştı. Üçü de trenlerden ve kızarmış tavuktan çok hoşlanıyorlardı, böylece her pazar günü önce bir lokantada kızarmış tavuktan oluşan mükellef bir ziyafet çeker, sonra Grand Central'a ya da Penn Station'a koşarak bir trene atlar ve yakınlardaki bir yerlere giderlerdi. Lucente'ler bu gezilerinde ona hiç eşlik etmediler, ama gece vakti geri döndüğünde Frank onlara nereye gittiklerini ve neler yaptıklarını bir bir anlatırdı.

Frank'ın niçin istifa ettiğini Lucente hiçbir zaman tam olarak anlayamamıştı. Frank ne kadar çok çalışırsa, bu işten o kadar çok hoşlanıyora benziyordu, ama bir gün içeri gelmiş ve ay sonunda işten ayrılacağını bildirmişti. ortabatıya, amcasıyla birlikte yaşamaya gideceğini söylemişti.

Eve döndüğümde koridordaki çocuklardan biri kapımın önünde dikiliyordu. "Evinizde bir kadın var, Mr. Abbey. İçeri girebilmek için Mr. Rosenberg'i kandırdı galiba."

Kapıyı açtım ve çantamı yere bıraktım. Kapıyı tekmeleyerek kapattım ve gözlerimi yumdum. Acı bir baharat kokusu sinmişti içeriye. Baharattan nefret ederim.

"Kim o?" diyen bir ses duydum.

"Benim. Ah... Saxony?"

Elinde eski tahta kaşığımla beraber köşede göründü. Kaşığın üzerine birkaç pirinç tanesi yapışmıştı. Biraz zorlayarak gülümsüyordu ve yüzü kızarmıştı. Kısmen yemek pişirmekten, kısmen de sinirdendi galiba.

"Neler çeviriyorsun, Sax?"

Kaşığı usulca indirdi ve gülümsemeyi kesti. Yere baktı.

"Düşündüm ki bütün gün şehirde koşuşturuyor olduğuna göre bir şey yiyememişsindir ve..." Kaşığı yine kaldırıp büyülü bir asa gibi havada sallamaya başlamasına rağmen sesi giderek kısılmıştı. Belki cümlesini onun yerine kaşığın bitirmesini istiyordu.

"Ah, tanrım, bak, sorun değil. Gerçekten de çok düşüncelisin!"

İkimiz de pek utanmıştık, iyisi mi kendimi bir an önce tuvalete atayım dedim.

"Köri sever misin, Thomas?"

Daha yemeğin yarısı bitmeden dilim itfaiyeyi çağırmaya başlamıştı, ama gözyaşlarımı içime akıttım ve başımla onaylayarak çatalımla tabağımı güç bela gösterdim. "... hem de çok." Hayatım boyunca yediğim en berbat yemek olmalıydı. Önce muzlu ekmek, şimdi de Hint baharatları...

Ama merhametli tanrım ona tatlı olarak Sara Lee kekleri yaptırmıştı ki dilimdeki yangını üç bardak sütten sonra söndürebildim.

Bulaşıklar ortadan kaldırıldığında ona taksi şoförüyle ilgili hikayemi anlatmaya başladım. Tuto'nun beni arabasından attığı noktaya gelmiştim ki Saxony dudağını ısırdı ve bakışlarını benden kaçırdı.

"Ne oldu?" Aslında "Seni sıkmıyorum, değil mi?" gibi bir şeyler demek gelmişti içimden, ama bunun yersiz ve gereksiz olacağını çabuk kavramıştım.

"Ben..." Önce bana baktı, sonra öteye, sonra yine bana, yine öteye. "Bugün öğleden sonra burada gerçekten mutluydum, Thomas. Seninle telefonda konuştuktan hemen sonra geldim. Burada yemek pişiriyor olmaktan öyle memnundum ki... Ne demek istediğimi anlıyor musun?" Yine başlamıştı

dudağını ısırmaya, ama beni dikkatle gözlüyordu.

"Evet, yani, tabii ki. Demek istediğim, anlıyorum kuşkusuz... Vay be, ne köriydi o, Saxony!"

Sonra, kuklalarla ilgili kocaman kitabı ona verdiğimde kapağına bir göz attı ve ağlamaya başladı. Kitabı eline almıyordu bir türlü: Koltuğundan kalkmış ve koşarak yanıma gelmişti. Kollarını boynuma doladı ve bana sarıldı da sarıldı.

Öpüşmeye başladık ve yatağa doğru gittik. Birbirimizin giysilerini becerebildiğimizce hızlı çıkarıyorduk. Ama bu yeterince hızlı olmuyordu, bu yüzden durduk ve kendi düğmelerimizi kendimiz açtık. Sırtı bana dönük olsa da, bluzunu kafasından çekip çıkarırken durup onu seyrettim. Bir kadının soyunmasını izlemeye bayılırım. İster onunla sevişecek, isterse onu bir pencereden gözetleyecek olun, bunda insanı gıdıklayan, harikulade biçimde heyecan veren bir şeyler gizlidir.

Başparmağımı ense köküne bastırdım ve omurgasının engebeli kavsi boyunca aşağı indirdim. Dönüp omzunun üzerinden baktı ve yüzünü hafifçe buruşturdu. "Senden bir şey isteyebilir miyim?"

"Tabii ki."

"Başkasının önünde soyunmaktan çok utanırım. Üzgünüm, ama ben öyle yaparken gözlerini kapar ya da başka tarafa bakabilir misin?"

Yatağın üzerinden uzandım ve omzunu öptüm. "Tabii. Bu beni de utandırır."

Mükemmeldi. Pantolonumu tanımadığım bir kadının önünde çıkarmaktan nefret ederim. Dolayısıyla bu müthiş olmuştu... sırtımı ona dönecek, o kendininkini çıkarırken ben de pantolonumu çıkaracaktım, aynı anda kayacaktık yorganın altına, ışığı bir süreliğine söndürecektik...

Zırrrrr!

Telefon çaldığında şortumu yeni çıkarmıştım. Beni kimse aramazdı, hele gecenin on ikisinde hiç. Telefon odanın diğer tarafındaydı, bu yüzden cıscıbıl fırladım. Saxony bir çığlık attı ve ben de ne yaptığımın farkında olmadan dönüp ona baktım. Yeşil külotunu dizlerine dek indirmişti ve yüzündeki ifadeden geri çekip çekmemekte kararsız kaldığı belli oluyordu.

"Thomas, nerelerdeydin? Günlerdir sana ulaşmaya çalışıyorum!"

"Anne?"

"Evet. Seni ancak gece yarısı olduğunda bulabiliyorum. Bloomingdale's'den gönderdiğim pantolonu aldın mı?"

"*Pantolon mu?* Anne..." Ahizeyi elimle kapattım ve Saxony'ye baktım. "Annem Bloomingdale's'den gönderdiği pantolonu alıp almadığımı soruyor."

Sax bir elindeki külota baktı, bir de bana. İkimiz birden gülmeye başladık. Telefonu olabildiğince çabuk kapattım.

İzleyen birkaç hafta boyunca birlikte sağı solu yoklamaya devam ettik. New Haven'a bir oyun seyretmeye gittik, bir akşam yemeği için Sturbridge Village'a kadar indik ve dolu yağarken Rhode Island sahilinde annemin sahibi olduğu küçük bir kulübeye sığındık.

Galen'a gidip gidemeyeceğini saf saf sordu bana bir öğle üzeri.

"Evet," dedim, "ama ancak benimle birlikte gideceğine söz verirsen."

İKİNCİ BÖLÜM

7

"Saxony, bu valizlerin hepsini alamazsın! Ne sandın bunu, yük treni mi?"

Kurduğu valizler zincirini tamamlaması için tek eksiği bir gemici sandığıydı. Sarılı kırmızılı zarif bir hasır sepet vardı, şişman bir sosisi andıran pejmürde bir sırt çantası, bronz kilitleri ve kenarları olan, kahverengi, eski bir bavul. Bunların çevresini de kuru temizleyiciden henüz gelmiş ve bir dizi askılı plastik torbaya yerleştirilmiş çeşitli şeylerle süslemişti.

Bana kaşlarını çatarak baktı ve steyşın arabanın arkasına yürüdü. Kapıyı indirdi ve çok sayıdaki ıvır zıvırının ilk parçasını içeri yerleştirdi.

"Benimle uğraşmaya kalkma, Thomas. Zaten şu ana kadar berbat bir gün geçirdim, tamam mı? Benden uzak dur."

Direksiyonun üzerinde parmaklarımla trampet çaldım, dikiz aynasında yeni saç traşıma baktım ve kavga çıkarmaya

değip değmeyeceğini düşündüm. Bu yolculuğu mümkün olduğunca az eşyayla yapmak istediğimi ona bir haftadır söyleyip durmaktan dilimde tüy bitmişti. New York seyahatimden beridir hemen her gün birlikte olduğumuz için aşağı yukarı üç adet gömleğinin iki adet elbisesinin ve bir köylünün çöpe atmış olabileceği beyaz bir iş önlüğünün bulunduğuna inanmaya başlamıştım. Bir ara bir mağaza vitrininden beğendiği bir Hint giysisini almak istemiştim ona, ama ısrarlarıma rağmen izin vermemişti buna. "Henüz değil," demişti, artık her ne demek oluyorsa.

Peki, o valizlere ne doldurmuştu? Beynimde yeni bir kabus doğuyordu: Yiyecek paketleri ve bir de tava! Galen'a kadar yol boyunca yemeğimizi kendi pişirecekti! Muzlu ekmek... Köri... Elma çayı...

"Onlara ne doldurdun ki, Sax?"

"Bağırmana gerek yok!"

Aynadan ona baktım ve yumruklarını beline dayamış olduğunu gördüm. O kalçaların üzerlerinde giysiler olmadan ne kadar güzel görüneceklerini düşündüm.

"Tamam, özür dilerim. Ama niçin bu kadar çok şey alıyorsun?"

Çakılların gıcırtısını duydum ve Sax kapımın önüne dikildi. Başımı kaldırıp ona baktım ama o hasır sepetinin bağlarını çözmekle meşguldü.

"Sadece bak."

Sepetin içi el yazısıyla tutulmuş notlarla, dergilerden kesilmiş parçalarla, boş sarı bloknotlarla, sarı kalemlerle ve kullanmaya bayıldığı tombul, pembe silgilerle doluydu.

"Bu benim iş sepetim. Yanıma almama izin var mı?"

"Sax..."

"Sırt çantamın içi elbiselerimle dolu."

"Bak, demek istiyorum ki..."

"Bavula gelince: İçinde üzerlerinde çalışmayı henüz tamamlamadığım kuklalarım var." Gülümsedi ve sepetini tekrar bağladı. "Benimle birlikteyken alışman gereken bir şey varsa o da budur, Thomas. Nereye gidersem gideyim hayatımı da yanımda götürürüm."

"Dilerim öyledir."

"Ah, ne kadar komiksin, Thomas. Pek de zeki."

Haziran ayı mezuniyet törenleri birkaç gün önce yapılmıştı, dolayısıyla biz giderken okul kampüsüm yaz mevsiminin yeşilliği içinde sessiz ve biraz da hüzünlüydü. İçinde öğrencilerin olmadığı okullar bana hep biraz netameli görünmüşlerdir. Sınıflar fazlaca temiz, yerler fazlaca cilalıdır. Bir telefon çaldığında sesi her tarafta yankılanır ve birileri kendilerini yanıt vermek zorunda hissedinceye ya da arayan kişi herkesin gittiğini anlayıp vazgeçinceye dek en az sekiz-dokuz kez çalar. En sevdiklerimden olan bakır renkli bir kayın ağacının yanından geçtik ve daha uzun bir süre onun altında oturamayacağımı idrak ettim.

Sax uzandı ve radyoyu açtı. "Thomas, gidiyor olduğun için üzgün müsün?"

Hey, Jude'un son kısmı çalıyordu ve altmışlı yıllarda bu şarkı ilk kez meşhur olduğu sırada Nantucket'ta çıktığım kızı anımsadım.

"Üzgün mü? Evet, biraz. Ama epey memnun da sayılırım. Bir süre sonra bir trans halinde konuşmakta ve hareket etmekte olduğunu anlıyorsun. Bu yıl *Huckleberry Finn*'i dördüncü keredir okuttuğumu biliyor musun? Tamam, çok esaslı bir kitap, ama artık öyle bir noktaya gelmiştim ki ne

yazdığını bile okumuyordum. Onu öğretebilmek zorunda bile değildim. Bu hiç de hayra alamet değildi."

Oturup şarkının bitmesini bekledik. Sanırım istasyonda bir Beatles anma programı yapılmaktaydı, çünkü sırada Strawberry Fields Forever vardı. Bir rampayı tırmanıp New England otoyoluna girdim.

"Bir aktör olmayı istedin mi hiç?" Gömleğimin kolundaki bir iplik parçasını aldı.

"Bir *aktör* mü? Hayır, hele babamdan sonra? Mümkünü yok."

"Onu *The Beginners*'da seyrettikten sonra Stephen Abbey'ye çılgınca âşık olduğumu anımsıyorum."

Homurdandım, ama bir şey demedim. Kim babama âşık olmamıştı ki?

"Gülme bana... Doğru söylüyorum!" Sesi neredeyse içerlemiş gibiydi. "İlk yatışımdı hastaneye, bu yüzden de annemle babam bana küçük bir televizyon almışlardı. Her şeyi çok net anımsıyorum. *Million Dollar Movie* programındaydı, bir hafta boyunca her öğleden sonra aynı şeyi gösteriyorlardı. Hem *The Beginners*'ı, hem de *Yankee Doodle Dandy*'yi her defasında izledim."

"*Yankee Doodle Dandy* ha?"

"Evet, James Cagney'in oynadığı. Hastanedeyken hem James Cagney'le, hem de babanla çılgın aşklar yaşıyordum."

"Orada ne kadar kaldın?"

"Hastanede mi? İlkinde dört, ikincisinde iki ay."

"Sana ne yaptılar orada? Deri nakli falan mı?"

Hiçbir şey demedi. Dönüp baktım ona, ama yüzü ifadesizdi. Fazla kurcalamak istemedim ve sessizlik devam edince içimden özür dilemek geldi, ama dilemedim.

İlerimizdeki tepelerin üzerinde bir fırtına demlenmekle meşguldü ve giderek alçalmakta olan dumanlı inci rengi bulutlara doğru sürdük arabayı. Dikiz aynasına bakınca güneşin az önce terk ettiğimiz yerlerde hâlâ parlamakta olduğunu gördüm. Oradaki insanların çoğunun öğleden sonranın geç saatlerinde başlarına ne geleceğinden habersiz olduklarını biliyordum.

"Babama olan aşkın ne zaman bitti?"

"Thomas, hastanede geçirdiğim günlerim hakkında bir şeyler öğrenmeyi gerçekten istiyor musun? Bundan söz etmekten hiçbir *zaman* hoşlanmadım, ama eğer sen öyle istiyorsan anlatabilirim."

Bunları o kadar inanarak söylemişti ki ne yanıt vereceğimi bilemedim. Konuşmasını benim bir şey söylememe fırsat vermeden sürdürdü.

"İlki korkunçtu. Ölü derilerin hepsi dökülsün ve yerlerine yenileri oluşmaya başlasın diye beni bir küvete soktular. Benimle ilgilenen ve bana bir moronmuşum gibi davranan Mrs. Rasmussen adlı şu aptal hemşireyi anımsıyorum. Bundan öte anımsadıklarım sadece çok korktuğum ve her şeyden nefret ettiğimdir. Sanırım birçok şeyi belleğimden silmiş olmalıyım. İkinci yatışımda bir yığın terapiler yapıldı ve herkes çok daha nazik görünüyorlardı. Bu belki de yeniden yürümeye başlayacağımı biliyor olmalarından kaynaklanıyordu. Orada öğrendim ki insanlar tekrar iyileşeceğimi anladıklarında çok daha, nasıl derler, insanca davranıyorlar."

Sapsarı bir yıldırım bulutların arasında yılan gibi kaydı ve hemen ardından da sizi kendinize hakim olamayıp yerinizde zıplatan o keskin gök gürlemesi çatırdadı. Radyo hemen hemen sırf parazite dönüşmüştü, ben de onu kapattım. Yağmur

iri taneler halinde düşmeye başladı, ama silecekleri son ana kadar çalıştırmadım. Arabanın yan penceresi açıktı ve havanın giderek soğuduğunu ve ağırlaştığını hissedebiliyordum. Saxony Gardner'ı bir hastane karyolasında, küçük çocuk bacakları parmak ucundan kalçasına kadar sargı bezleri içinde kaskatı otururken hayal edebiliyordum. O kadar hüzünlü ve tatlı bir hayaldi ki beni gülümsetmişti. Benim öyle bir çocuğum olsaydı, ona o kadar çok oyuncak ve kitap getirirdim ki altlarında nefessiz kalırdı.

"Stephen Abbey'in oğlu olmak nasıl bir şeydi?"

Zaman kazanmak için derin bir nefes aldım. Birlikte olduğumuz süre zarfında bana ailemle ilgili çok az soru sormuştu ve bunun için yürekten müteşekkirdim.

"Annem ona Punch derdi. Bazen günün ortasında film setini terk eder, eve gelir ve hepimizi Knott's Berry Farm gibi bir yere ya da sahile götürürdü. Çevremizde dört döner ve bize sosisli sandviçler ve de kolalar alır ve o güne dek böyle güzel bir gün yaşayıp yaşamadığımızı sorardı. Zaman zaman manikleştiği bir sır değildi, ama biz bunu çok severdik. Eğer keçileri biraz fazlaca kaçırırsa annem "Sakin ol, Punch," derdi ve bu yüzden ondan nefret ederdim. Babam katıldığı her eğlenceye canlılık vermek zorundaydı, ama yanımızda o kadar az oluyordu ki onu neredeyse yiyip tüketiyorduk."

Yağmur şeffaf perdeler halinde inmeye başladı; lastiklerin altındaki sıvıltısını duyabiliyorduk. En sağ şeritten gidiyordum ve ne zaman yanımızdan bir araba geçse bize öyle çok su sıçratıyordu ki zavallı silecekler zar zor başedebiliyorlardı. Şimşeklerle gök gürültüleri artık eşzamanlı hale gelmişlerdi, yani fırtına tam tepemizdeydi.

"*A Fire In Virginia*'yı çekerken beni bir kez stüdyoya gö-

türmüştü. Bir bakıma hayatımın en müthiş günlerindendi sanırım. O gün hakkında anımsadığım tek şey birilerinin bana sürekli olarak dondurma isteyip istemediğimi sormaları ve sonra uyuyakalıp soyunma odasına götürülmemdi. Uyandığımda o meşhur gülümsemesiyle tepemde beyaz bir dağ gibi dikiliyordu. Bembeyaz bir gömleğiyle krem rengi ve siyah kurdeleli kocaman bir Panama şapkası vardı." Başımı iki yana salladım ve anıları zihnimden kovmak için parmaklarımla direksiyonda bir melodi çalmaya çalıştım. Bir Grand Union kamyonu ağır çekimle yanımızdan geçti.

"Onu sevdin mi?" Sesi alçak ve temkinliydi, bir parça korkuyormuşçasına.

"Hayır. Evet. Bilmiyorum... Babayı sevmemek mümkün müdür?"

"Hem de çok kolay... Ben babamı hiç sevmedim. Öğrencilerinden biri Harvard'ı kazandığında hayatının en büyük düşü gerçekleşmişti."

"Nasıl yani? Baban bir öğretmen miydi?"

"Evet."

"Bana bundan hiç söz etmemiştin."

"Evet. O da İngilizce öğretiyordu."

Ona yan gözle baktım ve o da bir yığın cevizi taşımaya çalışan bir sincaba benzeyinceye kadar avurtlarını şişirdi.

"Galiba bu şekilde konuşmamam gerek, ama anımsadığım kadarıyla o çok kötü birisiydi." Ellerini kontrol panelinin üzerine koydu ve hafif bir Afrika ritmi çalmaya başladı. Bir yandan çalıyor, bir yandan da konuşuyordu. "Dilimlenmiş ananas yer ve annemle bana *Hiawatha*'yı yüksek sesle okurdu."

"*Hiawatha* ha? 'Gitchy Gummi sahillerinde / Gölün dibinde / Hiawatha ahbaplarıyla / Poker oynuyordu.'"

"Ay yoksa sen de mi İngilizce öğretmenisin!"

Hava öyle kararmıştı ki farları yaktım ve elli kilometreye dek yavaşladım. Sax'ın çocukken neye benzediğini sıklıkla merak etmiştim. O tatlı, ay kadar soluk yüzün minyatürü. Onu karanlık bir oturma odasının karanlık bir köşesinde, saat dokuza, annesi ona yatma vaktinin geldiğini haber verene dek kuklalarıyla oynarken getirebiliyordum gözümün önüne. Ayağından çıkmak üzere olan beyaz çoraplar ve altın tokalı siyah rugan pabuçlar...

"Biliyor musun, Thomas, ben küçükken ailemle yaptığımız heyecanlı tek şey yazın hafta sonları Peach Gölü'ne gitmekti. Hep güneş yanığı olurdum."

"Deme! Eh, benim başıma gelen heyecanlı tek şey ise *Kahkahalar Ülkesi*'ni okumak ve kocaman, cam bir şişeden Hires meyve suları içmekti. Sahi, o kocaman cam şişelerdeki Hires meyve sularına ne oldu?"

"Ah, haydi ama, bütün o tanınmış insanlarla yaşıyor olmanın çok da hoş sayılmayacağını söyleme bana. Beni avutmak zorunda değilsin."

"Avutmak mı? İlgisi yok. En azından senin normal bir baban vardı! Bak, onun oğlu olmak bir kuş kafesinde yaşamak gibiydi. Sen daha ağzını açar açmaz herkes sana sahte bir nezaket gösterir ve 'Baba'nın filmlerinden ne kadar hoşlandıklarını beyan ederler. Onun filmlerinden bana ne be! Tanrı aşkına, daha küçücük bir çocuktum! Bütün yapmak istediğim bisikletime binmekti."

"Bağırma."

"Ben mecbur muydum..." Bir şeyler daha söylemek istiyordum, ama yolun ilerisinde bir dinlenme tesisi gördüm ve oraya girmeyi tercih ettim. Çıkış rampasından yukarı tırma-

nırken dışarısı gece gibi karanlıktı. Otopark kamp yapmaya gidenlerin tepeleme valizlerle yüklü kamyonetleri ve otomobilleriyle doluydu. Eşyaların çoğu yağmurdan korunmasızdı, dolayısıyla bavullar, bebek arabaları ve bisikletler sırılsıklam parlıyorlardı. Geri geri çıkmakta olan Oklahoma plakalı beyaz bir Fiat'ın yerine gireyim derken az daha çarpışıyorduk. Motoru kapattım ve yağmur arabanın tavanını döverken orada birlikte oturduk. Ellerini kucağına koymuştu, ama benimkiler hâlâ direksiyonun üzerindeydi. İçimden direksiyonu yerinden sökmek ve ona vermek geldi.

"Pekala, bir şeyler yemek istiyor musun, istemiyor musun?"

"Yemek mi? Niye ki? Daha yola çıkalı bir saat oldu."

"Ah, tabii, *hayatım*, özür dilerim... Acıkmamış olmam gerek, hım? Sen öyle yapıyor olmadığın sürece yemek de, başka her şey de bana haram, öyle değil mi?" İğneleyici konuşmayı yeni keşfetmiş, ama bu keşfi nasıl değerlendireceğine hâlâ karar verememiş bir velet gibiydim.

"Sadece sus, Thomas. Çık surdan ve bir balıklı sandviç ya da canın ne istiyorsa onu ye. Ne yaptığın umurumda bile değil. Senin öfkeni hak edecek bir şey yapmadım."

Gitmekten başka yapacak bir şey yoktu. Kendimi dört dörtlük bir hergeleye dönüştürmekte olduğumu ikimiz de biliyorduk, ama artık bu gidişe nasıl dur diyebileceğimi bilmiyordum. Onun yerinde olsaydım çoktan kendimden usanmıştım.

"Sana da bir şey... Öff, kahretsin, birazdan dönerim."

Kapıyı açtım ve spor ayakkabılarımla çoraplarımı bir hamlede vıcık vıcık eden okkalı bir gölcüğün içine daldım. Yan gözle Sax'ın olup biteni seyredip seyretmediğine baktım, ama ellerini kucağında kavuşturmuş, gözlerini yummuştu. Diğer,

kuru ayağımı da gölcüğe dikkatle soktum ve soğuk kemiğime işleyinceye dek orada tuttum. Sonra iki ayağımı birden yeni havuzumda şapırdatmaya başladım. Şapada şupada.

"Sen... ne... yapıyorsun?"

Şapada şupada.

"Thomas, kes şunu." Gülmeye başladı. Kulağa yağmurdan çok daha hoş geliyordu. "Deli olma! Kapat kapıyı!"

Sırtım ona dönüktü ve hırkamdan yakaladığını hissettim. Daha yüksek sesle güldü ve beni sertçe çekti.

"Lütfen girer misin şuraya? Ne yapıyorsun?"

Başımı kaldırıp yağmura baktım ama o kadar sert yağıyordu ki gözlerimi kapatmak zorunda kaldım. "Merhamet! Merhamet! Bütün bu boktan hayatım boyunca insanlar bana Stephen Abbey'in oğlu olmanın ne menem bir şey olduğunu sordu. Ne zaman bu soruya yanıt vermeye kalksam giderek daha aptalca şeyler geveliyorum."

Ayaklarımı çırpmayı kestim. Kendimi öyle aptal, öyle üzgün hissediyordum ki! Dönüp ona bakmak istiyordum, ama yapamadım. "Afedersin, Sax. Tanrı tanığımdır, diyebileceğim bir sözüm olsaydı derdim sana."

Rüzgar yağmuru doğrudan suratıma çarpıyordu. Yanımızdan bir aile geçti ve ağızları açık bana baktılar.

"Benim için sorun değil, Thomas." Rüzgar şiddetini artırınca yine gözlerimi yumdum. Onu doğru işittiğimden emin değildim.

"Ne?"

"Dedim ki baban benim umurumda bile değil." Elini sırtıma koymuştu ve sesi şimdi güçlü, ısrarcı ve sevecendi.

Döndüm ve ıslak kollarımla sarıldım ona. Ilık boynunu öptüm ve onun da beni öptüğünü hissettim.

"Sımsıkı sarıl bana, seni kocamış sünger. Daha şimdiden ıslattın beni." Beni kollarında sıktı ve boynumu ısırırmış gibi yaptı.

France'ın *Yeşil Köpeğin Hüznü* adlı kitabından bir satır dışında söyleyecek söz gelmemişti aklıma: "Tuz'un Sesi de Krang'i sevmişti. Onunla birlikteyken fısıldardı hep."

2

Yolculuğu iki günde tamamlamayı planlamıştık, ama kendimizi aniden Frontier Town'da ya da Santa Claus Village'da, ya da Reptile City'de, ya da reklamını her nerede görürsek Stuckey's'de, ya da eğer havamızdaysak pralinli çikolata almak için neresi denk gelirse orada mola verirken bulduk.

"Dur bir dakika. Şeyi görmek ister miydin... Dur bakayım... Green River muharebesinin geçtiği yeri?"

"Bilmem ki. Tabii. Hangi savaşta olmuştu bu?"

"Ne fark eder? Sekiz kilometre mesafede. Sax, en sevdiğin France kitabı hangisi?"

"*Yıldızlar Havuzu* ile *Kahkahalar Ülkesi* arasında yazı tura atmam gerek."

"*Yıldızlar Havuzu* mu? Gerçekten mi?"

"Evet, en sevdiğim sahnenin orada olduğunu düşünüyorum. Kızın gece sahile inişi. Hani şu yaşlı adamla beyaz ku-

şun okyanusta mavi delikler açtıklarını gördüğü sahne."

"Vay canına, ben en sevdiğim sahnenin hangisi olduğunu bilemiyorum. Ama *Kahkahalar Ülkesi*'nden olduğu kesin. Gel gör ki gülünç bir sahneyle büyüsel bir tanesi arasında tercih yapmakta zorlanırdım. Şimdi gülünç sahneleri kimi yönleriyle daha çok seviyorum, ama Sözcüklerle Sessizlik arasındaki o savaş... Vay be!"

"Thomas, arabayı yoldan çıkaracaksın!"

Arada sırada otoyoldan bir park yerine çekiyor ve arabanın motor kapağının üzerine tüneyerek gelip geçenleri seyre dalıyorduk. Ağzımızdan tek söz çıkmıyordu ve yola devam etmek, bir an önce menzile ulaşmak gibi bir derdimiz de yoktu.

Yoldaki ilk gecemizde Pittsburgh'un hemen batısındaki küçük bir kasabada konakladık. Moteli işleten kişiler siyah ve tütün rengi tazılar da yetiştiriyorlardı ve akşam yemeğinden sonra ön avluya birkaç tane enik çıkarıp bizi dişlemelerine izin verdik.

"Thomas?"

"Hım? Hey, yakala şunu kaçmadan!"

"Beni dinle, Thomas, bu çok ciddi."

"Peki."

"İlk defa biriyle bir motele geldiğimi biliyor musun?"

"Doğru mu bu?"

"Evet. Ayrıca ne var, biliyor musun? Çok da memnunum." Bana bir enik verdi ve ayağa kalktı. "Gençken ve yanıklarımı sürekli olarak kafaya takarken, bu görünümümle hiçbir erkeğin hiçbir zaman benimle bir motele gitmek istemeyeceğini düşünürdüm."

Ertesi sabah, tam biz ayrılmak üzereyken, motel sahibi

kadın çalışma odasından çıktı ve bira, Milky Way paketleri ve bizim için hazırladığı öğle yemeklerini verdi. Saxony'ye bir şeyler fısıldadı ve sonra da çalışma odasına geri döndü.

"Ne dedi sana?"

"Senin çok sıska olduğunu ve Milky Wayleri sana vermem gerektiğini söyledi."

"Vermelisin de."

"Boşversene."

Bütün yolculuk bu şekilde geçmişti –birbiri ardına gelen hoş şeylerle– böylece St. Louis'e varıp Saarinen Kemeri'ni gördüğümüzde bu kadar yolu katetmiş olduğumuz için ikimiz de pişmandık. Öğle vakti Missouri, Pasific'de durduk ve oradaki Six Flags eğlence parkında gezindik. O gece klimalı otel odamıza döndük ve seviştik. Saxony adımı tekrar tekrar mırıldanıp duruyordu. Daha önce bunu yapan birisiyle birlikte olmamıştım. Her şey çok hoştu. Hayatımın karanlık köşelerine baktım ve hangisinin bana bir numara çekmeye hazırlanmakta olduğunu merak ettim... Yanıt yoktu. Olmasını da beklemiyordum zaten.

3

Arabayı bir Sunoco benzin istasyonuna çektim ve parlak kırmızı renkte bir St. Louis Cardinals beyzbol kepi giymekte olan sevimli, sarışın bir kız garajdan çıkageldi.

"Doldurun, lütfen. Bu arada, Galen ne kadar uzaklıkta?"

Kız eğildi ve ellerini dizlerine koydu. Tırnaklarının kısa kesilmiş ve iki tanesinin de içlerinin kararmış olduğunu gördüm.

"Galen mı dediniz? Ah, yaklaşık altı kilometre kadar. Bu yoldan dosdoğru devam ediyorsunuz ve ilk kavşakta sağa dönüyorsunuz. Birkaç dakikaya kalmadan orada olursunuz."

Yine depoyu doldurmakla uğraşmaya başladı ve ben de Saxony'ye baktım. Gülümsüyordu, ama en az benim kadar sinirli olduğu da aşikardı.

"Eee?" Elimi havada şöyle bir salladım.

"Ee?" Bana katılır tarzda eğdi başını.

"Eee, evlat, neredeyse geldik sayılır."

"Evet."

"Kahkahalar Ülkesi'ne."

"Marshall France Ülkesi'ne."

Yol uzundu, birbirini izleyen çukurlar ve tepelerle doluydu ve bu iniş çıkışlar otoyolun tekdüzeliğinden sonra çok hoş gelmişti. Lokantaya dönüştürülmüş gerçek bir tren vagonunun, arabanın içini bir saniyeliğine de olsa taze biçilmiş odun kokusuyla dolduran bir kereste deposunun ve içinden korkmuş ve hasta köpeklerin çılgın havlamalarının duyulduğu bir hayvan hastanesinin yanından geçtik. Kavşakta saçmayla delik deşik edilmiş bir dur levhası vardı ve saçma delikleri paslanarak turuncuya dönüşmüşlerdi. Bir çocuk levhanın yanında dikilmiş, otostop yapmaya çalışıyordu. Hayli zararsız görünüyordu, ancak *In Cold Blood*'dan birkaç sahnenin zihnimden bir anda geçtiklerini de itiraf etmeliyim.

"Galen."

Ona bizim de oraya gitmekte olduğumuzu ve arabaya atlamasını söyledik. Bir çeşit Afro tarzında kesilmiş kızıl saçları vardı ve ne *zaman* dikiz aynasından arkaya baksam ya dosdoğru bana diktiği gözleriyle ya da görüş alanımı kızıl bir yangın gibi kesen saçlarıyla karşı karşıya geliyordum.

"Siz Galen'a mı gidiyorsunuz? Connecticut plakalı oluşunuz dikkatimi çekti." Bunu *'Connect*-ticut' şeklinde telaffuz etmişti. "Bu kadar yolu sırf Galen'ı görmek için gelmediniz, öyle değil mi?"

Başımı tatlı tatlı salladım ve aynadan onu şöyle bir süzdüm. Dostça yapılan kısa bir göz teması. Babadan kalma bakışlarını-önce-kim-kaçıracak oyunu. "Evet, aslına bakarsan aynen öyle oldu."

"Vay be, Connecticut'tan Galen'a," dedi alaylı bir tavırla. "Ne yolculuk ama!"

Sınıfımda bu türden o kadar çok zibidi vardı ki terbiyesizliği beni hiç rahatsız etmemişti. Köy hippisi! Bir KISS tişörtü giyse ve kot pantolonunun üzerinden de donunun lastiği görünse manzara tamam olacaktı.

Saxony koltuğunda arkaya doğru döndü. "Bu civarda mı oturuyorsun?"

"Aynen."

"Anna France'ı tanıyor musun?"

"Bayan France'ı mı? Tabii ki!"

Aynadan ona bir bakış daha atarken hâlâ beni izlediğini gördüm ama şimdi tırnaklarını kendinden memnun bir ifadeyle kemirmekle meşguldü.

"Buralara kadar onu görmek için mi geldiniz?"

"Evet, onunla konuşmamız gerek."

"Deme? Eh, sorun çıkmaz." Burnunu çekti ve koltuğunda kıpırdandı. "Kafa bir kadındır. Bilirsiniz, kuralları pek takmayan cinsten."

Ansızın kendimizi orada bulduk. Küçük bir tepeyi aştığımızda iki ince sütunu ve ön avlusundaki lamba direğinde asılı bir dişçi tabelası olan beyaz bir evi geçtik. Sonra gümüş mavisi tenekeden yapılmış Dagenais Biçme Makinesi Tamir Servisi kulübesi, ardından Montgomery Ward perakende satış mağazası, kocaman kapıları ardına dek açılmış ama içinde hiçbir araç olmayan bir itfaiye binası ve elli kiloluk Purina Köpek Mamaları'nda o hafta özel bir indirim olduğunu duyuran bir tahıl ambarı sırasıyla geçtiler.

Buydu işte. Bütün kitaplarını yazdığı yer burasıydı. Burada yemiş, uyumuş, yürümüş, insanlarla tanışmış, patates, ga-

zete ve arabası için de benzin gibi şeyler satın almıştı. İnsanların çoğu onu tanımışlardı. Marshall France'ı *tanımışlardı*.

Kasabanın asıl kısmı bir demiryolu hattının öte yanında kalıyordu. Geçide yaklaştığımızda güvenlik engelleri inmeye ve bir alarm çanı çalmaya başladı. Bu gecikme beni memnun etmişti. Anna France'ı görmemizi erteleyecek ne olsa kabulümdü. Durup trenleri seyretmekten oldum olası hoşlanmışımdır. Annemle babam henüz ayrılmamışlarken Twentieth Century'de ya da Süper Chief'de annemle birlikte sık sık yaptığımız uzun yolculukları unutamam.

İnmiş barikatların önüne vardığımızda arabanın motorunu durdurdum ve kolumu Saxony'nin koltuğunun arkasına uzattım. Sıcak ve yapışkan bir hava vardı. Havanın erimiş kurşun gibi hissedildiği yaz günlerinden biriydi ve bulutlar yağsak mı yoksa çekip gitsek mi kararsızlığındaydılar.

"Beni burada bırakabilirsiniz."

"Miss France'ın nerede oturduğunu bize söyleyebilir misin?"

Sıska kolunu koltuklarımızın arasından uzattı ve bir yandan konuşurken bir yandan da işaretparmağıyla göstermeye başladı. "Bu caddenin sonuna kadar gidin. Üç blok kadar sürer. Sonra sağa, Connolly Caddesi'ne dönün. Sekizinci ev onunkisi. Eğer ıskalarsanız, kime olsa sorabilirsiniz. Size göstereceklerdir. Getirdiğiniz için teşekkürler."

Otomobilden indi ve yürüyerek uzaklaşırken arka cephelerinin ikisinin de üzerlerinde renkli yamaları olduğunu gördüm. Birisi hiç de hoş olmayan bir parmak işareti yapıyordu, diğerindeyse zafer işareti yapan bir el vardı. Yamaların her ikisi de kırmızı, mavi ve beyaz renklerdeydiler ve parmaklar boylu boyunca yıldızlarla bezenmişti.

Beklenen tren niyetine iki yüz vagon uzunluğunda bir ka-

tar çıkagelmişti. Erik Lackawanna, Chesapeake and Ohio, Seatrain... karşımızda resmi geçit yaptılar. Her vagon geçişinde farklı tonda, ama hep gürültülü ve birbiriyle denk takır tukurlar. Sonra kiremit rengi personel vagonunun sımsıcak görüntüsü. Vagonun kare şeklindeki penceresinde adamın biri, dünyayı umursamadan, piposunu tüttürerek gazetesini okuyordu. Hepsinden de çok hoşlanmıştım.

Tren geçip gittiğinde kırmızı-beyaz çizgili engeller yavaş yavaş kalkmaya başladılar, sanki çok yorgunmuş ve kalkmaya hiç hevesli değillermişçesine. Arabayı çalıştırdım, rayların üzerinden hoplaya zıplaya geçtik. Dikiz aynama bir göz atınca arkamızda hiç kimsenin olmadığını gördüm.

"Gördün mü? Burasıyla doğu arasındaki fark bu işte."

"Ne işte?"

"O geçitte ne kadar durduk... dört dakika mı, sekiz mi? Eh, eğer doğuda olsaydık iki dakikaya kalmadan arkamızda sıra bekleyen on kilometrelik bir araba kuyruğu oluşurdu. Burada ise... Eh, dön de bak." Öyle yaptı, ama hiçbir şey demedi. "Gördün mü? Bir tane bile yok. Fark bu işte."

"Hımm. Thomas, şu yeryüzünün üzerinde nerede olduğumuzun farkında mısın? Buraya gerçekten de gelmiş olduğumuzun farkında mısın?"

"Henüz düşünmemeye çalışıyorum. Bu benim midemi ağrıtıyor." Bu bile yetersiz kalırdı. Anna France'la konuşmaktan neredeyse ödüm kopuyordu, ama Saxony'nin bunu bilmesini istemiyordum. David Louis'in onun hakkında sarfettiği her kelimeyi düşünmeye devam ettim: Cadı... Nevrotik... Daha fazla konuşmaktan kaçınmak için penceremi sonuna dek indirdim ve derin bir nefes aldım. Hava sıcaktı, tozluydu ve bir de koku vardı.

"Hey, Sax, baksana! Bir mangal partisi! Haydi, gidip öğle yemeği yiyelim."

Phend'in Spor Mağazası'yla Glass Sigorta Şirketi'nin arasındaki boşluğa kocaman, yeşil bir tente gerilmişti. Tentenin altında yaklaşık yirmi kişi kızılserviden piknik masalarının çevresine oturmuş, atıştırıp çene çalıyorlardı. Ön taraftaki elle yazılmış bir tabela bunun Lions Kulübü'nün geleneksel yemeği olduğunu açıklıyordu. Otomobili pis bir kamyonetin yanma park edip indim. Hava durgundu ve odun kömürü dumanıyla ızgara etin kokusu çevreye sinmişti. Çok hafif bir esinti gelip geçti. Tam gerinmeye başlamıştım ki yemek yemekte olanlara bir göz atar atmaz yarıda kestim. Hemen hemen hepsi de yemeyi bırakmış bize bakıyorlardı. Ellerinde birkaç hamburger kutusuyla acele acele koşturan kısa siyah saçlı, hoş görünümlü bir kadın dışında hepsi donakalmışlardı: Hasır şapkası olan şişman bir adam bir parça pirzolayı açık ağzının önünde tutarken, bir kadın dolu bir bardağa boş bir kola şişesini boşaltırken, küçük bir çocuk saman dolu pembeli beyazlı bir tavşanı iki eliyle birden başının üzerine kaldırırken.

"Nedir bu, *Ode on a Grecian Urn* mü?" diye mırıldandım kendi kendime.

Hamburgerleri taşıyan kadının elindeki kutulardan birini servis çatalıyla zıpkınlayarak açmasını izledim. Diğerlerinin donakalmış halleri belki bir on saniye kadar sürdü, sonra altın renkli, beyaz yeleli palomino türü bir at taşıyan bir kamyonun çıkardığı kulak tırmalayıcı motor sesi büyüyü bozdu. Mangalların başındaki adamlardan biri sırıttı ve elindeki yağlı spatulayı sallayarak yaklaşmamızı işaret etti.

"Herkese yetecek kadar var, dostlar. Haydi gelin ve Galen

Lions'ı destekleyin."

O tarafa yönelirken adam başını sallayarak onayladı. Sıralardan biri boş görünüyordu, böylece ben dumanı tüten ızgaralara bakmaya giderken Saxony boş yerlerden birine oturdu.

Yeni arkadaşım ızgaranın tellerindeki yağı kazıyarak ateşe döktükten sonra omzunun üzerinden yarım dönerek biraz daha pirzola göndermelerini seslendi. Sonra bana baktı ve spatulasıyla mangala vurmaya başladı. "Connecticut demek. Onca yolu benim pirzolalarımdan tatmak için mi geldiniz?"

Avuç kısmı yağlanmış, kabarık, beyaz bir pişirme eldiveni giymişti. Aptal gibi sırıttım ve burnumdan sesler çıkartarak güldüm.

"Şimdi, sizin de gördüğünüz gibi pirzolalar bende, hamburgerler de şuradaki Bob Schott'ta. Yine de sizin yerinizde olsaydım hamburgerlere dokunmazdım, çünkü Bob bir doktordur ve yeni iki müşteri daha kazanmak uğruna sizi zehirleyebilir."

Bob bunun o güne dek duyduğu en komik şey olduğu fikrindeydi. Herkesin de en az onun kadar *katıla katıla* gülüp gülmediğini görmek için çevresine bakındı.

"Ama eğer benden birkaç pirzola alacak olursanız lezzetin ne demek olduğunu anlayacaksınız, çünkü bu çevrenin pazarı bana aittir ve etleri de daha bu sabah kamyondan taptaze indirdim. Elimdekilerin en lezzetlileri." Pişmekte olan pirzolaları işaret etti. Kırmızı renkli bir sosa bulanmışlardı ve kömürlerin üzerine hemen hemen sürekli bir cızırtı çıkmasına neden olacak biçimde yağ damlatıyorlardı. Yaydıkları koku kelimenin tam anlamıyla müthişti.

"Tabii, Dan, tabii. Onların geçen haftadan kalanlar olduğunu pekala biliyoruz."

Kahkahadan kırılıp kırılmadığını anlamak için dönüp omzumun üzerinden Saxony'ye baktığımda onun gerçekten de gülmekte olduğunu görerek şaşırdım.

"Biz sersemler yemeğe başlamanıza engel oluyoruz, dostum. Sen ve hanım arkadaşın ne arzu ederdiniz?"

Ustabaşı Dan şakaklarındaki hafif kahverengi üç-beş tüy dışında tamamen dazlak bir kafaya sahipti. Yıllar boyunca epey yüklüce miktarda pirzola yemiş olduğunu akla getiren tombul, kırmızı ve pürüzsüz suratına gömülmüş koyu renk, dost canlısı gözleri vardı. Beyaz bir tişört, bej rengi buruşuk bir pantolon ve siyah iş postalları giymişti. Bu haliyle bana Johnny Fox adlı, birkaç yıl önce ölen ve karısını sürekli olarak dövmesiyle meşhur olup da filmlerde hep ödlek küçük kasaba belediye başkanlarını ya da dükkan sahiplerini canlandıran bir aktörü anımsatıyordu. Hani şu ne bulurlarsa yakıp yıkmak üzere kasabaya gelen Dalton kardeşlerin karşısına çıkmayı gözü yemeyen türde olanlardan.

Babam eve Johnny Fox gibilerini sık sık getirirdi. Akşam yemeğine gerçekten de davet edilmiş olmalarının verdiği şaşkınlığı onların suratlarından okuyabilirdim. Babam ön kapıdan içeri girer ve aşçımız Esther'a masaya bir tabak daha koymasını seslenirdi.

Eğer annem de odada benimleyse illa ki bir of çeker ve sanki yanıt orada yazılıymışçasına gözlerini tavana dikerdi. "Baban bir canavar daha bulmuş," der ve babam yeni ahbabını peşisıra sürükleyerek odaya girdiğinde onları hiç olmazsa ayakta karşılayabilmek için koltuğundan bezgince doğrulurdu.

Babam aynı anda hem aptal, hem de hınzır görünmeyi becererek "Bak yemekte kim var, Meg," diye bağırırdı. "Johnny Fox! Johnny'yi anımsıyorsun, öyle değil mi?"

Johnny parmak uçlarına basarak yaklaşır ve annem sanki çarpmaya hazırlanan elektrikli bir yılan balığıymışçasına sıkardı elini. Annemin karşısında hepsi de taş kesilirler ve her zamanki değişmez kibarlığına karşın onları yemek masası şöyle dursun evinde bile görmeye tahammül edemediğini iyi bilirlerdi. Ama yemekler hep hoş geçerdi. Çevirmekte oldukları filmlerden konuşur, dünyalarıyla ilgili kıytırık dedikodular ederlerdi. Sonra, yemeğimiz bittiğinde, Johnny (ya da her kimse) anneme mükemmel akşam yemeği için yaltaklanırcasına teşekkür eder ve alelacele kaçmanın bir yoluna bakardı. Bir zamanlar karısının kafasını bir tost makinesiyle yaran ve bunun için otuz gün yatan Whitey adlı kameramanın biri kaçayım derken kapının önündeki plastik paspasa takılarak tepe taklak olmuş ve bileğini burkmuştu.

Konuklar gittiğinde annemle babam oturma odasına geçerler, babam bir Montecristo purosu yakar ve annem de pencerenin önüne gidip sırtı dönük otururken savaşı başlatırdı.

Havadan sudan konuşuyormuşçasına "Hani karısını döven (bir lokantayı soyan, katil köpekler besleyen, sınırdan kaçak Meksikalılar sokan) bu değil miydi?" diye sorardı.

Babam uzun, gri bir duman sütunu üfledikten sonra kendinden memnun bakardı purosuna. "Evet, aynen öyle. Kodesten çıkalı daha iki hafta oldu. Bryson belediye başkanı rolü için başka birisini bulacağımızdan korkuyordu. Şansına karısı davacı olmadı."

"Ne şans, değil mi?" Annem zehir gibi alaycı olmak isterdi, ama ne dilinde ne de yüreğinde yer olurdu bunun için ve sonunda da sözleri sanki Johnny'nin hesabına pek memnun olmuş gibi çıkarlardı ağzından.

"İlginç bir tip. İlginç bir tip. Onunla beş yıl önce bir film-

de birlikte çalışmıştım. Zamanının tamamını ya körkütük sarhoş bir halde, ya da setteki çirkin bir kızdan iş çıkarmaya çalışarak harcamıştı."

"Ne hoş. Stephen, hayatım, bu şeker gibi tipleri de hep sen kaparsın."

Babam purosunu bitirinceye dek bu böyle devam ederdi. Sonra ya annemin arkasına gidip elleriyle belinden tutar, ya da odadan çıkıp giderdi. Gittiğinde annem döner ve çok uzun bir süre kapalı kapıya bakardı.

"Pirzola mı, hamburger mi?"

"Nasıl? Ah, pardon, pirzola olsun. Evet, en iyisi pirzoladır."

Dan cızırdamakta olan parçalardan iki tane alıp iki parça ufak somunla birlikte fazlaca geniş, sarı bir tabağa koydu. Pirzolalardan sızan yağ tabağın öte yanına dek akarak ekmekler tarafından emilmeye başlandı.

"İki dolar elli sent ve eğlencesi de bedava."

İki kola kaptım ve masaya geri döndüm. Kırış kırış, çökük avurtları ve siyah-kahverengi ön dişleri olan kır saçlı, yaşlı bir kadın Saxony'nin yanıbaşında oturuyor ve alçak sesle çene yarıştırıyordu. Bunun biraz tuhaf olduğunu düşünmüştüm, ama Saxony kadının anlattıklarını büyük bir dikkatle dinliyordu ve yemeğini önüne koyduğumda kıpırdamadı bile. Az da olsa gücenerek pirzolalardan birini aldım. El yakacak kadar sıcak olduğundan onu masaya düşürdüm. Pek o kadar büyük bir patırtı çıkardığımı sanmıyordum ama başımı kaldırdığımda herkesin yine bana doğru bakmakta olduklarını gördüm. Tanrı aşkına, böyle şeylerden nasıl da nefret ederdim! Ben lokantada bir biftek ısmarlayıp garson bir tabak balık getirdiğinde sırf sorun çıkmasın diye bunu sineye çeken

türden bir kişiyim. Toplum içinde tartışmaya girmekten, lokantalarda önünüze bir doğum günü pastası getirilmesinden, ortalık yerde takılıp düşmek ya da yellenmek gibi insanların durmasına ve var olan en uzun saniyeler boyunca size bakmasına yol açan şeylerden nefret ederim.

Çevremdeki insanlara "Ne kadar da sakarım!" gülümsememle baktım, ama bunun en ufak bir yararı olmadı. Bana baktılar da baktılar...

"Thomas?" Yardımıma koşan kişi sevgili, güvenilir Saxony'ydi.

"Evet!" Sütün kesilmesine yol açacak kadar yüksek bir sesle bağırdığımı tahmin ediyorum. Sax pirzolayı aldı ve tabağa koydu.

"Bu Mrs. Fletcher. Mrs. Fletcher, Thomas Abbey."

Yaşlı kadın elini masanın üzerinden bana uzattı ve güçlü, hem de çok güçlü bir biçimde tokalaştık. Altmış sekiz, altmış dokuz yaşlarında görünüyordu. Onu postaneyi çekip çevirirken ya da sinemada patlamış mısır veya şekerleme reyonunun başında hayal edebiliyordum. Ömrünün tamamını güneşin altında geçirmiş bir ihtiyarın yılan derisini andıran cildine sahip değildi. Daha beyazdı, eski bir kartpostal gibi donuklaşmaya başlamış içten bir beyazlık.

"Nasılsınız? Duyduğuma göre bir süre bizimle kalacakmışsınız."

Saxony'ye baktım ve Mrs. Fletcher'a neler söylediğini merak ettim. Pirzolasından kopardığı iki lokmanın arasından bana göz kırptı.

"Ayrıca kiralayacak bir yer de arıyormuşsunuz."

"Şey, belki, evet. Anlayacağınız ne kadar kalacağımızı henüz biz de bilmiyoruz."

"Hiç fark etmez. Evimin alt katında o kadar çok yerim var ki bir bowling salonu olarak bile kiralayabilirim. Belki de iki salon birden." El çantasından sarılı-siyahlı plastik bir sigara kutusu çıkardı. Açtı, içinden şu on santim uzunluktaki sigaralardan ve bir de Cricket marka siyah bir çakmak aldı. Sigarasını yaktıktan sonra geride upuzun bir kül bırakan derin bir nefes çekti. O konuşurken kül ortalığa dökülmeye devam ediyordu, ama onu tablaya bir türlü silkmemekte inat etti.

"Dan, bu pirzolalar müthiş görünüyor. Ben de bir tabak alabilir miyim?"

"Ne demek, Goosey."

"Bana Goosey deyişine dikkat ettiniz mi? Bütün dostlarım beni böyle çağırır."

Başımı salladım ve o konuşurken tekrar atıştırmaya başlamanın saygısızlık olup olmayacağını merak ettim.

"Benimle kalırken evliliği dert etmenize de gerek yok." İkimize de ayrı ayrı baktı ve sol elinin yüzük parmağını gösterdi. "Bu tür şeyler beni hiç rahatsız etmez. Keşke genç kızlığım zamanında da insanlar benim gibi düşünüyor olsalardı. İnanın bana, müthiş vakit geçirirdim."

Buna yanıt vermesi için Saxony'ye bir göz attım, ama o Mrs. Fletcher'a bakmaya devam ediyordu.

Kadın tam bir şey daha söylemek üzereyken durdu ve parmakları masanın üzerinde trampet çalmaya başladılar. "Size alt katımı kiralayacağım... Orayı size haftada otuz beş dolara kiralayacağım. Bakın, bu civardaki hiçbir motelde böyle bir fiyat bulamazsınız. Üstelik çok da iyi bir mutfağı var."

Tam ona bunu aramızda bir konuşmamız gerekeceğini söylemek üzereydim ki Dan kadının tabağını getirdi.

"Benim alt katı otuz beş dolara kiralamama ne dersin, Dan?"

Adam kollarını göbeğinin üzerinde kavuşturdu ve dişlerinin arasından derin bir nefes çekti. Buharlı bir ütüyü andırıyordu.

"Sizler Galen'da bir süre kalmayı düşünüyorsunuz, ha?" Biraz paranoyaklaşmış mıydım, bilmiyorum ama sesi sanki bir nebze daha az dostça çıkmış gibiydi.

Ben ağzımı açmaya fırsat bulamadan Saxony araya girdi. "Anna France'la konuşmayı deneyeceğiz. Babası hakkında bir kitap yazmak niyetindeyiz."

O zaman da bir sessizlik olmamış mıydı? Ağır ve yoğun bir ilgi gösteren yüzler nemli havadaki duman gibi yavaş yavaş bize doğru dönmemişler miydi?

"Anna mı? Marshall hakkında bir kitap yazmak istediğinizi mi söylüyorsunuz?" Dan'ın sesi ızgaradaki etlerin, sessizliğin, arada bir belirsiz bir yerden kopup gelmekte ve yine ansızın kaybolmakta inat eden esintinin üzerinden yükselmişti.

Saxony beni küplere bindirmişti. Oraya ne için geldiğimizi açıklamadan önce kasabayı birkaç gün kurcalamak niyetindeydim. Washington eyaletinin küçük bir kasabasında yıldızı yeni parlamakta olan bir yazar adayıyla ilgili bir yazı okumuştum yakınlarda. Kasaba halkı yazarı çok sevdikleri ve özel yaşantısına dokunulmasını istemedikleri için yabancılara karşı çok ağzı sıkı davranmışlardı. Marshall France ölmüş olsa bile Galen ahalisinin onun hakkında konuşmaya tereddütle yaklaşacaklarından kuşkum yoktu. Gerçekten de bu Saxony'nin yaptığı ilk aptallıktı. Bunu ancak orada bulunuyor olmasının getirdiği gerginliğe bağlayabiliyordum.

Dan döndü ve ahbaplarından birine doğru haykırırcasına seslendi: "Şu adam Marshall France hakkında bir kitap yazmak istiyor."

"Marshall mı?"

Mavi bir kot pantolonla keten bir erkek gömleği giymiş olan bir kadın karşımızdaki masadan "Marshall hakkında mı dedin?" diye kulak tırmalayan bir sesle vızıldadı.

İçimden masanın üzerine çıkmak ve bir megafonla "VATANDAŞLAR!" diye ilan etmek geldi. "MARSHALL FRANCE HAKKINDA BİR KİTAP YAZMAK İSTİYORUM. EĞER SİZİN AÇINIZDAN BİR MAHSURU YOKSA." Ama böyle yapmadım. Bunun yerine kolamdan bir fırt çektim.

"Anna?"

Adamı doğru işittiğimden emin değildim. Bir isim belirtmekten ziyade ona sesleniyor gibiydi.

"Evet?"

Ses arkamdan gelmişti; midemin önce büzülüp sonra gevşediğini hissettim.

Sırtım Anna France'a dönük halde, yaşantınızdaki müthiş bir değişimin öncesinde gelen belirsizliğin içinde kaldım bir süre. Arkama dönmek istiyordum, ama cesaret edemiyordum. Anna neye benziyordu, sesi nasıldı, gözleri, tavrı?.. Marshall France'a olabildiğince yaklaştığım gerçeği bir kasaba mangal partisinde beni sırtımdan vurmuştu aniden ve ben felç olmuş gibiydim.

"Size katılabilir miyim?" Sesi sol omzuma bir yaprak gibi düşmüştü. Rahatlıkla dönüp ona dokunabilirdim.

"Tabii ki katılabilirsin, Anna. Şu ikisi seninle tanışmaya can atıyorlardı, dediklerinden anladığım kadarıyla. Buraya ta Connecticut'tan gelmişler."

Saxony'nin masada Anna'ya yer açmak için yana kaydığını duydum. İkisi karşılıklı birer merhaba mırıldandılar. Bakmak zorunda kaldım.

Hamburger kutularını taşıyan kadındı. Bir papazınki gibi

kulaklarının üzerine çevrilmiş bir tası andıran parlak, kısa, siyah saçları vardı, ama kulaklarının iri memeleri hâlâ görünürdeydi. Ucu hafifçe kalkık minik, hoş bir burun ve buğulu yeşil ya da gri renkte doğulu gözler. Dudakları dolgun ve morumsuydu ve bazen üzümlü şeker yemiş olduğundan şüpheleneceğiniz kadar kararsalar da doğal renklerinin bu olduğundan emindim. Askılı, beyaz bir marangoz tulumu ve siyah bir tişört giymişti, üzerinde hiç takı yoktu, ayaklarındaysa kösele sandaletleri vardı. Kısacası, modayı takip eden genç ve bakımlı bir ortabatı ev kadınını temsil ediyordu. David Louis'in lafını ettiği Charles Adams karakteri de ne cehennemdeydi? Bu kadın steyşın arabasını Shell istasyonunda az önce yıkatmışa benziyordu.

Bana elini uzattı, teni benim terli avcumun aksine serin ve yumuşaktı.

"Siz Thomas Abbey misiniz?" Gülümsedi ve kim olduğumu zaten biliyormuşçasına başını salladı. Elimi bırakmamıştı. Halbuki adımı söylediğinde onu geri çekmeme ramak kalmıştı.

"Evet, eee, merhaba. Ama nasıl?.."

"David Louies geleceğinizi mektupla bildirdi."

Buna canım sıkılmıştı. Niçin yapmıştı ki böyle? Eğer kadın David'in anlattığı gibi bir Medusa'ysa, benim hangi amaçla burada bulunduğumu bilmesi tebdil-i kıyafetle burnumu sokarak babasının yaşamı hakkında bulabileceğim çatlakları da sıvamasına yol açacaktı. Louis'e ilk fırsatta on sayfalık bir nefret mektubu göndereceğime dair ant içtim. Hiçbir biyografi yazarının bu kadınla en ufak bir şansının olmamasına şaşmamalıydı. David'in yaptığı parazit sayesinde yarışa en az yirmi kilometre önden başlıyordu.

"Oturmamın bir mahsuru var mı? Bu çılgın sıcakta gün boyu o kadar çok koşturdum ki..." Başını iki yana sallayınca papaz traşı saçları ottan örülmüş dar bir etek misali öne ve arkaya dalgalandılar.

Onunla Saxony'yi halen usulünce tanıştırmamış olduğumu fark ettim.

"Ms. France, bu benim meslektaşım, Saxony Gardner." Meslektaş mı? Bu sözcüğü en son ne zaman kullanmıştım acaba?

Birbirlerine gülümseyip el sıkıştılar, ama onların tokalaşmalarının çok daha gelip geçici ve zayıf olduğu dikkatimden kaçmadı.

"Siz de bir yazar mısınız, Miss Gardner?"

"Hayır, ben araştırmayı yapıyorum, yazması Thomas'a ait olacak."

Niçin gelecek zaman kullanmak yerine "Yazması Thomas'a aittir," dememişti ki? Bu çok daha profesyonelce olurdu.

Yüzlerine baktım ve Anna'nın çok çekici ve Saxony'nin de sağlıklı göründüklerini düşünmemeye çalıştım. Belki de Sax'a duyduğum anlık öfkedendi.

"Babam hakkında bir kitap yazmak mı istiyorsunuz? Neden?"

Artık yapılacak en doğru hareketin ona her şeyi dosdoğru anlatmak ve vereceği tepkiyi beklemek olacağını düşünüyordum. "Çünkü o en iyileriydi, Ms. France. Hayatım boyunca onun kitapları öykünün içine tamamen girebildiğim biricik kitaplar oldular. Bir şey fark edeceğinden değil ama bir erkek okulunda İngiliz Edebiyatı öğretmenliği yapıyorum ve 'büyük' denilen yazarların kitaplarından hiçbiri beni *Kahkahalar Ülkesi* kadar etkilemedi."

İltifatımdan memnun olmuşa benziyordu, gözlerini kısıp elime hafifçe dokundu. "Size abartmamanızı belki bir milyon kere söylemiştim, Mr. Abbey." Kendinden memnun küçük bir kız gibi gülümsedi. Şakası ve gülümseyişi benim de durumdan çok hoşlanmama yol açmıştı.

Ne diye David Louis bu kadıncağızı siyah elbiseler içinde ve elinde bir mumla erkeklerin kanını içmek üzere dolaşan bir cadaloz olarak tarif etmişti ki? Güzel bir kadındı, hoşsohbetti ve Dee-Cee işlikleri giyinmişti ve gördüğüm kadarıyla kasabadaki herkes onu tanıyor ve seviyordu.

"Ama bu doğru, Miss France." Saxony bunu o kadar coşkulu söylemişti ki hepimiz durup ona baktık.

"Peki David babamın bir biyografisinin yazılması konusunda ne hissettiğimi size söylemedi mi?"

Sözü Saxony aldı. "Böyle bir şeye yüzde yüz karşı olduğunuzu söyledi."

"Hayır, bu tam anlamıyla doğru sayılmaz. Karşı çıkmıştım, çünkü bugüne dek böyle bir girişimde bulunmaya kalkanların hepsi de kasabamıza tamamen yanlış maksatlarla gelmişlerdi. Hepsi de Marshall France konusunda birer otorite olmak sevdasındaydılar. Ama onlarla konuştuğunuzda babamın nasıl bir adam olduğunu umursamadıklarını derhal anlıyordunuz. Onların gözünde sadece bir edebiyatçıydı işte."

Sesine yağmur bulutları gibi basık bir acılık gelmişti. Yüzü Saxony'ye dönüktü, sadece profilini görebiliyordum. Keskin köşeli bir çeneye sahipti. Konuştuğunda o koyu renkli, kalın dudaklarla tam bir tezat oluşturan bembeyaz dişleri dışarı çıkıyor, ama o susar susmaz derhal inlerine geri kaçıyorlardı. Çok yakın bir zamanda kıvrılmışa benzeyen seyrek, uzun kirpikleri vardı. Boynu uzun ve beyazdı, inanılmaz öl-

çüde savunmasız görünüyordu ve yüzündeki yegane kırışıklıklar da oradaydı. Bana otuzlu yaşlarının sonunda, ya da kırklı yaşlarının başında görünüyordu, ama her yönüyle sımsıkı ve sağlıklı bir duruşu vardı ve onun çok ileri yaşlara kadar yaşayacağını hayal edebiliyordum. Tabii babasıyla aynı kalp rahatsızlığını paylaşmıyorsa.

Bana doğru döndü ve pirzolalar için verdikleri mavi plastik çatalla oynamaya başladı. "Eğer babamı tanımış olsaydınız, Mr. Abbey, bu konuda niçin bu denli duyarlı davrandığımı da anlardınız. O özel yaşamına büyük değer veren bir kişiydi. Annemin ve Mrs. Lee'nin dışında yegane gerçek dostları Dan," –gülümsedi ve çenesiyle kasabı işaret etti, Dan ise omuz silkerek başını alçak gönüllü bir tavırla ızgarasına eğdi– "ve kasabadan birkaç kişiydi. Onu herkes tanır ve severdi, ama toplumun gözü önünde olmaktan hiç hazzetmezdi ve bundan elinden geldiğince kaçınmaya çalışırdı."

Dan lafa girdi, ama bize değil sadece Anna'ya hitap ediyordu: "Biliyor musunuz, en sevdiği şey dükkanıma gelmek ve kasanın arkasında bulundurduğum şu küçük tahta taburelerde benimle birlikte oturmaktı. Eğer gündelik işçilerimden biri gelmeyecek olursa arada bir kasanın başına geçtiğini de görürdük."

Biyografim için ne müthiş bir başlangıç! France, Galen adlı küçük kasabada, kasap Dan'ın kasasının başında çalışırken sahne açılır... Bir kitap yazmanın olasılığı bile kalmamış olsa, France'ın yaşantısının bu denli büyük bir parçası olan insanlarla burada oturuyor olmak bile başlıbaşına bir mutluluktu. Hepsini de derinden kıskanıyordum.

"Ben de onun ne *zaman* arkada, senin yanında olduğunu kestirebiliyordum, Dan. Çünkü önde hizmet diye bir şey kalmıyordu."

Dan kafasını kaşıdı ve bize göz kırptı. Zihnimde bir türlü gitmek bilmeyen bir düşünce vardı. İşte şu cana yakın, şişko kasap benim kahramanımla birlikte belki de yıllar geçirmişti. Neden bahsetmiş olabilirlerdi? Beyzboldan mı? Kadınlardan mı? Önceki gece itfaiyede kimin kafayı bulduğundan mı? Bu nahoş ve hakir gören bir yaklaşımdı kuşkusuz, ama kasap tezgahının arkasındaki o tahta taburelerde bir öğle üzeri için bile olsa ben olamaz mıydım? Marshall France'la birlikte kaynatarak geçirilen bir öğle üzeri ve belki kitaplarla fantazyadan söyleşmek... ya da kitaplarındaki kahramanlarından.

"Hey, Marshall, baksana buraya, nereden aklına geldi de (boşluğu doldurunuz)?"

O da sırtını koyun butlarına dayar ve "Çocukluğumda tanıştığım şu kılıç yutan hokkabaz vardı..." gibi bir şeyler söylerdi.

Sonra radyoyu açar ve erkeklerin havadan sudan laflayarak bakışlarını uzayın boşluğuna diktikleri o uyuşuk, sakin havalarda maça kulak verirdik. Stan Musial'ın topa vuruş ortalamasından ya da Fred'in yeni traktöründen söz ederdik.

Ben kendi düş dünyama dalmış France'la geyik muhabbeti yapıyordum ki Saxony'nin "bir şey-bir şey-bir şey Stephen Abbey," dediğini duydum. Bu beni kendime getirdi ve bakışlarımı gerçek dünyaya tekrar odaklayabildiğimde Mrs. Fletcher'ın bana ağzı açık bakmakta olduğunu gördüm.

"Stephen Abbey sizin babanız mıydı?"

Omuz silktim ve Saxony'nin baklayı ağzından ne demeye çıkardığını merak ettim. Ah, daha sonra onunla çok tatlı bir konuşmamız olacaktı.

Bir bebeğin yumuşak bir elektrikli testereyi andıran ağlama sesi çıkageldi ve konuşmadaki duraklamayı doldurdu.

"Adamın babası Stephen Abbey'di!"

Artık olan olmuştu. Bakışlar bana doğru kalktılar, hamburgerler tabaklara bırakıldı, bebek vızıldamayı kesti. Gözlerimden ölüm okunurken anında Saxony'ye baktım. Yüzünü asıp bakışlarını benden kaçırdı. Vaziyeti kurtarmak için ikimizin de meşhur babalarımız olduğuna göre büyük bir olasılıkla birçok ortak yönümüzün bulunacağını söyledi Anna'ya.

"Bu doğruysa, o *zaman* benim babam Mr. Abbey'inkiyle aynı ligde bile değilmiş." Anna bunları söylerken gözlerini bana dikmişti. Bakışları yüzümde keyfince dolaşıyorlardı. Böyle inceden inceye süzülmekten hem hoşlanmış, hem hoşlanmamıştım.

"Doğru demek. Babanız Stephen Abbey'di."

Soğumuş bir pirzolayı kapıp bir parça ısırdım. Yanıtımı olabildiğince gargaraya getirmek istiyordum ve dolu bir ağızla konuşmanın iyi bir başlangıç olacağına karar vermiştim.

"Evet." Şapır şupur. "Evet, öyleydi." Pirzolayla yağlı parmaklarıma büyülenmişçesine baktım. Çiğnemek kolaydı, yutmaksa zor. Lokmamı yarım kutu kolayla birlikte mideye indirdim.

"Seni babanla birlikte sinemaya, *The Beginners*'ı izlemeye götürüşümüzü anımsıyor musun, Anna?"

"Öyle mi olmuştu?

"Ne demek 'Öyle mi olmuştu'? Olmuştu tabii. Hermann'daki sinemaya gittik ve sen film boyunca tuvalete taşınmak zorunda kaldın."

"Nasıldı, anlatır mısınız, Mr. Abbey?"

"Siz bana anlatın, Ms. France." İki saniyelik hınzır bakışımı kapıp bana aynen iade etti.

"Dan, masamızda meşhur babalara sahip iki kişi oturuyor

bizimle." Mrs. Fletcher ellerini çırptı, sonra ikisini de masanın üzerine koyarak sanki zımparalıyormuşçasına ileri geri sürtmeye başladı.

"Anna, bana biraz daha hamburger getirmek zorundasın yine."

Anna oturduğu yerden kalktı, giysisinin önüne baktı ve birkaç ekmek kırıntısını silkti. "Niçin bundan biraz daha söz etmiyoruz?" diye sordu. "İkiniz bu akşam yemeğine bana gelmeye ne dersiniz? Saat yedi buçuk gibi? Eddie size adresi ve oraya nasıl gidileceğini söylemiş olmalı."

Apışıp kalmıştım. El sıkıştık ve o ayrıldı. Marshall France'ın evinde akşam yemeği mi? Eddie de kimdi? Otostopçu hippi velet mi? Mangal partisine bizden önce ulaşmış olmasına imkan yoktu.

Mrs. Fletcher'ı kasabanın öbür yakasındaki evine arabayla bıraktık. Müthiş bir yerdi. Eve ulaşabilmek için boyları iki metreyi bulan ay çiçekleriyle, kestane iriliğinde bal kabaklarıyla, kavunlarla ve domates sırıklarıyla dolu bir bahçenin içinden geçen iri ve yassı taşlarla döşeli bir yoldan tırmanıyordunuz. Kadının fikrince bahçe demek yenebilir şeyler demekti. Ne kadar iyi kokarlarsa koksunlar güllerle ve hanımelleriyle işi olmazdı.

Size ağustos ayının ortasında oturup buzlu çay içme düşleri kurduracak türden bir verandaya çıkıyordunuz dört geniş, ahşap basamakla. Tam Norman Rockwell işiydi. On kişiyi alabilecek büyüklükte beyaz bir hamak, oturak yerlerinde yeşil minderleri olan iki salıncaklı iskemle ve bir domuz yavrusunu andıran bembeyaz bir köpek vardı.

"Şimdi, bunun adı Nails. Eğer bilmiyorsanız söyleyeyim, o bir bulteriyer."

"*Nails* mi dediniz?"

"Evet... Kafası şu takoz çivilerine benzemiyor mu? Ona bu adı Marshall France vermişti."

Ne köpeklere ne de kedilere meraklıyımdır, ama Nails'e ilk görüşte âşık olmuştum. O kadar çirkin, o kadar güdük, o kadar gergin deriliydi ki... Patlamak üzere olan bir sosisi andırıyordu. Gözleri bir kertenkeleninkiler gibi kafasının iki yanındaydı.

"Isırır mı?"

"Nails mi? Aman tanrım, hayır! Nails, buraya gel oğlum!"

Köpek kalktı ve gerindi; cildi daha da sıkılaşmıştı. Yanımıza tutuk adımlarla geldi ve bu kadar çaba onu bitirmişçesine tekrar yattı.

"İngiltere'de bunları dövüş köpeği olarak yetiştiriyorlar. Onları bir çukura koyun ve birbirlerini parça parça etmelerini izleyin. İnsanoğlu kafayı yemiş, ne dersin, Nails?"

Olan biten her şeyi gözleriyle takip ediyor olsa da köpeğin yüzü ifadesizdi. Beyaz bir kardan adam suratına gömülmüş iki küçük kahverengi kömür parçası.

"Haydi Tom, onu sev biraz. İnsanlardan hoşlanır."

Uzandım ve kafasına sanki bir otelin resepsiyon masasındaki çağırma ziliymişçesine iki kez hafifçe vurdum. Kafasını kaldırarak avcuma doğru ittirdi. Kulağının arkasını kaşıdım. Bu o kadar hoşuma gitmişti ki çantamı bir kenara bırakıp verandada köpeğin yanına oturdum. Kalktı, kucağıma yan yana tırmandı ve yine çöktü. Saxony hasır sepetini bana emanet etti ve domates sırıklarına bakmak üzere bahçeye indi.

"Ben içeri geçip ortalığa biraz çekidüzen verirken niçin siz ikiniz birkaç dakika burada oturmuyorsunuz?" Mrs. Fletcher verandayı geçip içeride kayboldu. Nails başını kaldırıp baktı, ama kucağımı terk etmemeyi uygun buldu.

Anna mangal partisinde yanımızdan ayrıldıktan sonra, evinin alt katını birkaç günlüğüne kiralayıp eğer işler yolunda giderse bunu haftalığa dönüştürmek istediğimizi Mrs. Fletcher'a bildirmiştim. Kabul etmiş ve evli olmayışımızı kafasına takmadığını bir kez daha vurgulamıştı. Ona on dört dolar avans vermiştim.

Evin bitişiğinde geçen yüzyılın sonlarından kalma kocaman, sarı bir buzhane vardı. Hem tehditkar, hem de hoş bir görünüme sahipti. Sağlam ve kıpırdatılamazdı, ama hâlâ üç kuruşa bir yığın şekerleme alabileceğinizden emin olduğum Galen gibi küçük ve uyuşuk bir kasabada o kadar yersiz görünüyordu ki. Yaşlı ev sahibemiz binanın birkaç yıl önceye kadar depo olarak kullanılmaya devam edildiğini, ama sonra çürük çatı kirişlerinden ikisinin çökerek kasabadan iki işçinin ölümüne neden olduklarını açıkladı. St. Louis'ten 'bir grup homo' onu bir antikacı dükkanına çevirmenin mümkün olup olmadığına bakmak için gelmişler, ama Galen halkı onlara ne orada istendiklerini, ne de buzhanenin bir tadilattan geçirilebileceğini kibarca anlatmıştı.

Saxony'ye karşı olan duygulanma gelince: Kafam olup bitenlerle öylesine karman çorman olmuştu ki bu kadar çok şeyi niçin açık ettiğini sormayı düşünememiştim. Ama orada oturmuş Nails'i sevip buzhaneye bakarken vardığımız noktanın bir değerlendirmesini yaptım ve Galen'da, bir öğleden sonraya sığacak kadar kısa bir süre içinde, umduğumdan çok daha fazlasını başarmış olduğumuzu kendi kendime itiraf etmek zorunda kaldım. Kasabaya ulaşmış, kalacak bir yer bulmuş, bir hamlede bazı kasabalılarla *ve* Anna France'la tanışmış ve işin en şaşılası tarafı o gece evine yemeğe davet edilmiştik. Saxony ne kadar yanılmış olabilirdi ki? Yoksa France Ülkesi'nde dört ayak üstüne düşmemizi kör talihimiz mi sağlamıştı?

4

"Bu kocam Joe'nun fotoğrafı. Umarım çevrenizde ölülerin resimlerinin bulunmasından rahatsız olmuyorsunuzdur. Eğer isterseniz onları indirebilirim."

Mrs. Fletcher ellerini kalçalarına dayamıştı ve kısılmış gözleriyle Joe'ya hakir görürcesine bakıyordu. Kocası Üç Kafadarlar'dan Larry'yi andırıyordu. İkisinin birlikte nemenem bir hayat sürmüş olduklarını tahmin edebiliyordum.

"Burası onun çalışma odasıydı, efendime söyleyim, henüz hayattayken. Onun için resmini buraya astım. İşte küçük televizyonu burada, bütün mektuplarını ve poliçelerini yazdığı masası, radyosu..." Odayı boydan boya dolaştı ve eşinin televizyonunu, radyosunu, masasını gösterdi. Duvarlarda diplomalar, sertifikalar, ayrıca eşinin kocaman bir balığı tutarken, ya da mezuniyet töreninde oğlunun omzuna elini koyarken, ya da yerel hayır derneğine seçilirken verdiği poz poz fotoğ-

rafları asılıydı. Yeşil bir duvara yaslanmış, insanın beline gelecek yükseklikteki yeşil bir kitaplığın içi *The Reader's Digest*'in *Popular Mechanics*'in ve *Boy's Life* dergilerinin nüshaları ve birkaç tane de kitapla doluydu. Duvardaki sertifikalardan birinde oymak başı görevini başarıyla yaptığı için ona teşekkür ediliyordu. Zeminin büyük bir kısmını yeşilli kırmızılı, daire şeklinde bir halı kaplıyordu, ama Nails biz odaya girer girmez yakınımda bir yere, açıkta kalmış ahşap döşemeye uzanmıştı. O ve ben iki eski dost gibi sıkı fıkı olmuştuk. Pencerenin yanında rahat görünen bir salıncaklı iskemle daha vardı. Durduğum yerden insanın böyle bir odada halinden ne kadar hoşnut olacağını kestirebiliyordum. Cumbalı pencere ön tarafa, gün ışığıyla hâlâ yıkanmakta olan sebze bahçesine bakıyordu.

Çalışma odasının yanısıra üç oda daha vardı. Her şeyin bir buzul gibi bembeyaz olduğu, lavanta kokulu bir yatak odası, nereye baksam karşıma Viktorya döneminden kalma dev mobilyaların dikildiği ve gelecekteki bir zamanda beni bunalıma sokacağından adım gibi emin olduğum bir misafir salonu ve Demokrat Parti kurultayına ev sahipliği yapabilecek büyüklükteki bir mutfak-yemek odası birleşkesi. Haftalığına otuz beş doları verince Galen Lisesi'nde bir İngiliz Edebiyatı öğretmeni aranıp aranmadığını geçirdim aklımdan. Saxony'yle birlikte buraya yerleş, Missouri'den öğretmenlik sertifikanı al ve gündüzleri okulda ders verip, eğer Anna'yla işler sonunda yoluna girerse, geceleri araştırmalarını yapıp kitabını yaz... Nails başını ayağıma yasladı ve düşler aleminden geri dönmemi sağladı.

Hayal kurarken bir yandan da kütüphaneye bakmakta olduğumu fark ettim. Gözümün neye takıldığını gördüm ansı-

zın ve paçalarım tutuşmuşçasına koşup daha kütüphaneye ulaşmadan kitaba doğru uzandım.

"Saxony! *Gece Anna'ya Koşuyor!* Şuna baksana!" Kitabı kaptım ve sondan başa doğru karıştırmaya başladım. "Hey, hey, bakar mısın? Sendeki nüshadan üç bölüm daha fazlası var burada, Sax!"

Bu onun yanıma gelmesini sağlamıştı. Kitabı elimden aldı.

"Haklısın, ama anlayamıyorum." Mrs. Fletcher'a doğru döndü, ama yaşlı kadın gitmişti. Önce birbirimize baktık, sonra ben pencereden dışarı baktım, Sax'ın omuzunun hemen üzerinden. Başlarını sallayarak salınan sarılı-siyahlı ayçiçeklerinin yanında bir cüce gibi kalan yeni ev sahibemiz bahçedeydi. Pencereye doğru bakıyordu, bize doğru.

Saxony yüksek, beyaz karyolanın kenarına oturdu ve spor ayakkabılarını tekmeleyerek çıkardı. "Önce benim okumamın bir mahsuru var mı? Fazla uzun sürmez."

"Hayır, sen başla. Ben bir duş alacağım."

Ama duş yoktu. Sadece ayak yerine birer beyaz küre tutan aslan pençeleriyle iki buçuk metre uzunluğundaki şu küvetlerden bir tane. Madeni sabunlukta daha yeni açılmış bir kalıp Ivory sabunu vardı ve küvetin kenarına da mor renkli, kalın bir havluyla bir lif atılmıştı.

Saxony yanıma geldiğinde kafamı sabunluyor ve bir Randy Newman şarkısı söylüyordum. Kitap elindeydi ve hiçbir şey söylemeden hasır, beyaz, büyük çamaşır sepetinin üzerine oturdu.

"Sen iyi misin, Sax?"

"Evet. Sadece içimden okumak gelmedi. İstediğimi sanıyordum. Bana kızgın mısın?"

"Hayır. Evet. Evet, sanırım öyleydim, az önce, oradayken, ama işler o kadar yolunda gitti ki tüm öfkem uçuverdi."

"Babandan söz ettiğim için mi?"

"Kısmen. Kısmen bu ve bir de onlara biyografiden söz ettiğin için."

Sepetin üzerinden indi ve lavabonun yanına gitti. İlaç dolabının aynasında kendine baktı.

"Ben de öyle tahmin etmiştim. Onunla akşam yemeği yiyeceğin için heyecanlı mısın?"

Hiç alışık olmadığım bir tekdüzelikle konuşuyordu. Normalde her ruh hali için ayrı bir ses tonu kullanırdı ve kendini nasıl hissettiğini konuşma biçiminden anlayabilirdiniz. Ama banyoya girdi gireli sesi bir bilgisayardan geliyor gibiydi.

"Tabii ki heyecanlıyım! Eğer bizi, tırnak aç, kabul ederse, tırnak kapa, işi yarı yarıya hallettik demektir, biliyor musun?"

"Evet, biliyorum. Kasabayı nasıl buldun?"

"Saxony, derdinin ne olduğunu söyler misin lütfen? *Yaşayan Ölülerin Gecesi*'nden fırlamışa benziyorsun. Nesin sen, uyur gezer mi? Anna France –hani şu Anna France– tarafından bu akşam yemeğe davet edilmiş olduğumuzu idrak edemiyor gibi bir halin var." Sanırım öfkelenmiştim ve sesimle bunu belli ediyordum. Aynada göz göze gelince bana belli belirsiz gülümsedi. Sonra döndü, bana baktı ve ben küvetin içinde dizlerimi çenemin altına çekmiş ve kafamda sabun köpükleriyle otururken kendimi tam bir budala gibi hissettim.

"Biliyorum." Bana bakmayı sürdürdü ve sonra aynı şeyi tekrarladı. "Biliyorum." Çamaşır sepetinin yanına gitti, kitabı aldı ve odadan çıktı.

"*Bu* da neyin nesiydi?" diye sordum küvete. Sabun parmaklarımın arasından kaydı ve bir cup sesi çıkararak suya düştü.

Yıkanmayı ne yaptığımın ancak yarı farkında olarak tamamladım, çünkü nelerin dönmekte olduğunu çıkarmaya çalışıyordum. Ama işim bittiğinde ve bacaklarımdan sular sızdırarak yatak odasına geçtiğimde Sax gözüme toparlanmış göründü ve ben de dilimi tutmaya karar verdim.

France'ın evine dek yürümek istedik. Mrs. Fletcher ön verandadaki salıncaklı iskemlelerden birine kurulmuş mısır soyuyordu. Nails hanımının yanına uzanmış, yemese de kimseye kaptırmaya niyetli olmadığı pembe beyaz bir kemik irisine bekçilik etmekteydi. Ev sahibemiz, Anna'nın evine –ki altı blok ötede olduğu ortaya çıkmıştı– nasıl gidileceğini bize özenle anlattı. Verandanın basamaklarından inerken yaşlı kadının bizim her hareketimizi izlediğinden emindim, ama kontrol etmek için dönüp bakmadım. Bu çok aleni olurdu ve onunla arayı bozmak istemiyordum. Eğer bir süre kalmaya karar verecek olursak bu ev sırf Mrs. Fletcher her şeye burnunu sokan bir kadın olduğu için gözden çıkarılamayacak kadar hoş, rahat ve de ucuz bir fırsattı.

Güneş buzhanenin üzerinden batıyordu, ama binanın koyu sarısıyla karşılaştırıldığında soluk kalıyordu. Duvarlardan birinde ilk geçişimizde farkına varmadığımız ve bir zamanlar siyah olan harflerin hayaletleri duruyordu.

"Hey, şuna bir bakar mısın? 'Fletcher ve Ailesi'. Kadın buranın da sahibi olduğunu bize niçin söylemedi acaba?"

"Belki zenginliğinden dolayı utanıyordur." Sax bana baktı ve güneşe karşı gözlerini kıstı.

"Hangi zenginlik? Evinin odalarını kiraya veriyor ve bir de çalışmayan buzhanesi var. Sanırım sahibinin umursamazlığından ötürü insanların öldükleri bir yerin sahibi olduğunu itiraf etmek istememiştir."

Bu fikir birkaç dakika sessizlik içinde yürümemize zemin oluşturmuştu.

Akşam çöküyordu ve gökyüzü bir köşesinde bir uçak egzozunun keskin beyaz izinin seçilebildiği berrak bir kobalt mavisine bürünmüştü. Biryerlerde bir çim kesme makinesi vınladı ve taze biçilmiş çimlerin kokusu geldi; Keener'ın Exxon İstasyonu'nu geçerken ise burun deliklerimiz gaz ve benzin kokularıyla doldu. İstasyonun önünde adamın biri hemen yanındaki eski otomobil lastiklerinin üzerine koyduğu bir kutu birasıyla, kırmızı renkli, alüminyum bir bahçe sandalyesinde oturuyordu. Başka bir Norman Rockwell tablosu daha, bu seferkinin adı 'Haziran'da Bert'in Exxon İstasyonu'. Yepyeni, beyaz bir Volkswagen istasyona girdi ve akaryakıt pompalarının önünde durdu. Direksiyondaki adam penceresini indirip kafasını dışarı uzattı.

"Kaldır şu kıçını, Larry. Sana bira içesin diye mi para veriyorlar?"

Larry iskemlesinin üzerinde suratını ekşitti ve kalkmadan önce bana bir göz attı. "Şu küçük Alman arabalarından alanlar yok mu? Biliyor musunuz, kendilerini hemen Hitler zannediyorlar."

Camlarına o haftanın indirimlerini ilan eden rengarenk etiketlerin yapıştırılmış olduğu, kapalı bir bakkal dükkanının önünden geçtik. Fiyatların Connecticut'takilerden daha düşük oldukları dikkatimi çekti.

Sırada yemeğimizi arabada yiyebileceğimiz bir hamburgerci vardı; her yanı cırlak turuncu renge bulanmış basık, dörgen şeklindeki binanın çatısına kurulu bir hoparlörden toprak zeminli otoparka rock müziği pompalanıyordu. Görünürdeki yegane araba altmışlı yılların sonlarından kalma

bir Chevrolet'di ve içindekilerin kocaman dondurma külahlarını yalamakta olduklarını fark ettim.

Bilmeden Anna'nın sokağına varmıştık bile. O ana dek epey sakin duran midem vücudumun geri kalanına "Tamamdır," dedi ve birkaç milisaniye içinde ürkek ve korkmuş bir hale geliverdim.

"Thomas..."

"Haydi, Sax, sadece gidelim. Bitirelim şu işi." İçimdeki motorları hızlandırıyordum ve eğer duraksayacak olursam dizlerimin bağının çözüleceğini ve dilimin tutulacağını adım gibi biliyordum.

"Thomas..."

"Haydi ama!" Sax'ın mecalsiz elini kolumdan çektim ve onu caddeden aşağı sürüklemeye başladım.

Herkes ya akşam yemeklerinin başındaydı ya da çıkmıştı, çünkü biz Anna'nın evine doğru yürürken görünürde kimsecikler yoktu. Neredeyse tekinsiz bir manzaraydı. Evlerin çoğu beyaz badanalı ortabatı tipindeydiler. Tahta kazıklardan örülmüş çitleri, alüminyum yan kaplamaları ve avlularında madeni heykelcikleri vardı. Calder ve Schreiner gibi isimler taşıyan posta kutularıyla benim gözdemin önünden geçtik: 'Bob ve Leona Burns'ün Kalesi'. Aralık ayında bu yerlerin yılbaşı ışıklandırmalarıyla kaplandığını hayal edebiliyordum. Giriş kapılarının üzerinde ışıklı süslemeler ve çatılarda ışıklandırılmış, kocaman Noel Babalar...

... ve işte oradaydı! Evi ayırt etmek pek de güç değildi, çünkü dergilerdeki resimlerine defalarca bakmıştım. Büyük, kahverengi, Viktorya tarzı, her yanı abartılı bir gösterişlilikle işlenmiş ahşap oymalar ve daha yakından bakıldığında renkli camdan küçük pencerecikler. Önde özenle budanmış, gür

bir çit. Koyu kakao renginde olsa da ev yeni boyanmış izlenimi veriyordu.

Büyükannem de böyle bir evde yaşamıştı. Doksan dört yaşına dek Iowa'da oturmuş ve oğlunun tek filmini bile görmeyi reddetmişti. O ölüp de eşyalarını karıştırdıklarında oğlunun ilk filmine dek uzanan gazete ve dergi kupürleriyle dolu on bir adet deri ciltli defter bulmuşlardı. Oğlunun bir veteriner olmasını istemişti. Büyük çiftlik evinin içinde ve çevresinde bir dolu hayvan beslerdi, bir eşek ve bir de keçi dahil. Onu ne zaman ziyaret etsek eşek beni önce bir güzel ısırır, ardından da gülerdi.

"Artık girsek iyi olmaz mı?"

Saxony yine koluma girmiş bana bakıyordu.

"Pardon?"

İfadesi gergin, yüzü kızarmıştı ve onun da en az benim kadar asabi olduğunu varsaydım.

"Artık girsek iyi olmaz mı? Yani, vakti geldi, öyle değil mi?"

Caddenin karşısına geçip bahçe yolundan eve doğru yürüdük. Kafesli bir kapı, üzerinde büyük beyaz harflerle sadece adının yazılı olduğu ahşap bir posta kutusu (bir vakitler kimbilir ne mektuplar gelmişti buna!) ve dama taşı büyüklüğünde siyah bir zil. Zile bastığımda evin arkalarından derin bir çınlama duyuldu. Bir köpek havlayıp ansızın sustu. Zemine baktım ve kapının önünde üzerinde 'GİT BURADAN!' yazan yine kahverenkli bir paspas gördüm. Saxony'yi dirseğimle dürterek paspası işaret ettim.

"Bizi mi kastediyor dersin?"

Tek ihtiyacım da buydu zaten. Ben paspasın komik bir fikir olduğunu düşünürken Sax devreye girmiş ve bana dert

edinecek yeni bir şey vermişti. Ya Anna bizi gerçekten istemiyorsa?

"Selam. İçeri gelsenize. Tokalaşmasak iyi olur. Tavuğun yağı hâlâ ellerimde."

"Hey, bak, Nails burada!"

Oradaydı. Beyaz bir bulteriyer başını Anna'nın dizlerinin arasından uzatmış, o tuhaf derecede kısık ve çekik gözleriyle bizi kontrol ediyordu.

Anna bacaklarını daha sıkı bitiştirdi ve hayvanın kafasını cezalıymışçasına boyunduruğa aldı. Köpek istifini bozmamıştı, ama Anna'nın arkasında hızla sallanan kuyruğunu görebiliyordum.

Geniş bir hol dosdoğru üst kata çıkan bir dizi basamakla sonlanıyordu. Merdivenin yarı yolunda, sahanlığa bakan renkli camlı iki büyük pencere alt basamakların bir kısmına ve yukarı çıkan basamaklara bol renkli bir aydınlık düşürüyordu. Duvarlar beyazdı. Girişte sol kolda üzerinde iki adet buruşuk erkek şapkasının durduğu bir şapkalığın yanında kocaman, sarı renkli, balık gözü bir ayna asılıydı. *Onun* şapkaları mı? Marshall France bunları gerçekten giymiş miydi? Şapkalığın sağında, pahalı gümüş çerçeveler içinde, on sekizinci ve on dokuzuncu yüzyıl balon ve zeplin gravürleri vardı. Onların yanındaysa France'ın kitaplarının Van Walt kapaklarının taklitleri çerçevelenmişti; bu benim için şaşırtıcı olmuştu, çünkü onu hep mütevazı bir kişi olarak canlandırmıştım zihnimde. Çok meraklı bir tip izlenimi vermek istemiyordum, bu yüzden resimlere bakmayı kestim. Belki daha sonra, birbirimize iyice alıştığımızda (eğer bu geceden sonra bir gece daha olacaksa) yine bakardım. Holün orta yerinde zıplamayı kendine iş edinen Petals'la oynamaya başladım.

Sonra Petals üzerime zıpladı.

"Bu köpekler inanılmaz! Onları bugüne dek gerçekten tanımıyordum, ama şimdi bir tane de ben istiyorum galiba."

"Çevrede onlardan çok sayıda göreceksiniz. Babamın hoşlandığı yegane köpek cinsi buydu. Eğer sizi çok bunaltacak olursa öteye doğru itiverin. Dünyanın en müthiş köpekleridir, ama bazen de hafiften cozutmaya eğilimleri vardır. Haydi, oturma odasına geçelim."

Anna'nın yatakta nasıl olabileceği geçti aklımdan, ama bu düşünceyi derhal sildim, çünkü o işi France'ın kızıyla yapmak bana bir küfürmüş gibi geliyordu. Canı cehenneme... Çok seksiydi, boğuk bir sesi vardı ve hâlâ çok hoş, dolgun bir vücuda sahip olduğunu belli eden dar bir kot pantolonla bir tişört giymişti. Oturma odasına girerken onu gözleri Rasputin'inkiler gibi parlayan ve günün onun çıplak portrelerini yapmak ve absent içmekten geri kalanında onunla elli kez sevişen çılgın bir Rus ressamıyla Paris'te bir atölyede yaşarken hayal ettim.

France'ın harikulade oturma odasında şaşkınlık içindeki ilk kayıtlarımı yapmaya başlamıştım: Hareketli kolları ve bacakları olan, zeytin ağacından elle yontulmuş bir Pinokyo, gümüş rengine boyanmış ve Jean Harlow'a benzeyen, 1920'li yıllardan kalma bir mağaza mankeni, bir Navaho kilimi. Kuklalar. *Maskla*r! (Çoğunlukla Japon, Güney Amerika ve Afrika –ilk bakışta.) Toprak bir testiye takılmış tavus kuşu tüyleri. Japon gravürleri (Hokusai ve Hiroshige). Bir raf dolusu yüzleri boyalı çalar saatler, madeni kumbaralar ve teneke oyuncaklar. Deri ciltli, eski kitaplar. Şanghay'lı bir çay tüccarına ait sarı, kırmızı ve siyah çiçekleri ve yelpazeleri ve kadınları ve kayıkları olan üç adet küp şeklinde çay kutusu. Bir yerlerde bir müzik seti *Cabaret*'yi çalıyordu. Tavanda tah-

ta kanatları hareketsiz duran bir vantilatör vardı.

Kapıda durduk ve nefeslerimizi tuttuk. Kitapları o yazmıştı, burası onun oturma odasıydı ve her şey çok yerinde görünüyordu.

"İnsanlar ilk gelişlerinde bu odayı ya çok severler, ya da dehşete kapılırlar." Anna iterek ikimizin arasından geçti ve içeri girdi. Biz kapıda donakalmış halde bakmaya devam ediyorduk. "Annem çok tutucuydu. İşlemeli örtülere, dantel altlıklara ve çaydanlık kılıflarına bayılırdı. Ona ait olan her şey şu anda sandıklanmış halde tavan arasında duruyor, çünkü o ölür ölmez babam ve ben bu odayı tamamen değiştirdik. Yıllardır zihnimizde canlandırdığımız şekle getirdik. Daha çok küçük yaşlarımdan itibaren onunla aynı şeylerden hoşlanmıştım."

"Ama bu müthiş bir şey! Bütün o kitaplar, kahramanlar ve şimdi de bunlar..." Kollarımı odaya doğru açtım. "Bu tamamen o. Bu tamamen Marshall France!"

Söylediklerim hoşuna gitmişti. Odanın ortasında mutluluk içinde durdu ve bize içeri girip oturmamızı söyledi. 'Söyledi' diyorum, çünkü ağzından çıkan ya bir emir ya da nihai bir bildiri gibiydi. Hiç de özgüveni zayıf bir kişi sayılmazdı.

Ama Saxony dosdoğru duvardaki bir çengelde asılı olan bir kuklanın yanına gitti.

"Deneyebilir miyim?"

Bunun girer girmez sorulacak bir şey olduğunu düşünmüyordum, ama Anna sorun olmadığını söyledi.

Sax kuklaya uzandı, sonra durdu ve geri çekildi. "Bu bir Klee!"

Anna başıyla onayladı ama hiçbir şey söylemedi. Bana baktı ve kaşlarını kaldırdı.

"Ama bu bir Paul Klee!" Saxony bir kuklaya, bir Anna'ya,

bir bana bakıyordu. Hayretler içindeydi. "Nasıl oldu da..?"

"Bu işte çok iyisiniz, Miss Gardner. Onun ne kadar az bulunur bir kukla olduğunu çoğu kişi bilmez."

"O bir kuklacıdır," dedim sahneden uzak kalmamaya çalışarak.

"Ama bu bir Klee!"

Bir papağan taklidi yapmaya mı çalışıyor, diye geçirdim içimden. Kuklayı duvardan aldı ve ellerinde Kutsal Kase'ymiş gibi tuttu. Konuşmaya başladı, ama o kadar alçak bir sesi vardı ki ya kendi kendisiyle konuşuyordu, ya da kuklayla.

"Sax, neler diyorsun?"

Bakışlarını kaldırdı. "Paul Klee oğlu Felix için elli tane yapmıştı bunlardan. Ama Dessau kasabası savaş sırasında bombalandığında orijinallerden yirmi tanesi yok oldu. Geri kalanların da İsviçre'de bir müzede olmaları gerekiyordu."

"Evet, Bern'deler. Ama babamla Klee arasında yıllarca süren çok yoğun bir mektup arkadaşlığı olmuştu. Önce Klee yazmış ve *Yeşil Köpeğin Hüznü*'nden ne kadar hoşlandığını belirtmişti. Babam ona koleksiyonundan söz ettiğinde Klee bir tane göndermişti."

Kukla bana dördüncü sınıf elişi dersinden arta kalmış gibi görünüyordu.

Sax yakındaki deri koltuklardan birine çöktü ve Klee ile hasbıhal etmeye devam etti. Anna'ya bakıp gülümsedim ve Anna da bana bakıp gülümsedi. İki saniye için sanki Saxony odada bizimle birlikte değildi. İki saniye için Anna'nın âşığı olmanın ne kadar hoş ve kolay olacağını hissettim. Bu duygu geçip gitti, ama yankıları kaldılar.

"Pekala, Mr. Abbey, kimsiniz siz? Stephen Abbey'in oğlu olmanızın dışında yani."

"*Kim* miyim?"

"Evet, kimsiniz? Nereden geliyorsunuz? Ne işle..."

"Ah, anlıyorum. Yani Connecticut'ta bir okulda öğretmenlik yapıyorum ve..."

"Öğretmenlik demek. Yani siz bir aktör değil misiniz?"

Derin nefeslerimden birini aldım ve bacak bacak üzerine attım. Pantolonumun paçasıyla gri çorabımın arasından kıllı bir bacak parçası görünüyordu, ben de üzerini elimle örttüm. Onun soru/beyanını gülerek geçiştirmeye çalıştım. "Ha, ha, hayır, ailede bir aktör yeterliydi."

"Evet, ben de aynı şeyleri hissetmişimdir hep. Hiçbir zaman bir yazar olamazdım."

Bana sükunetle baktı. Sadece ikimizin arasındaki dile getirilmemiş o yakınlık yine hissediliyordu. Yoksa hayal mi kuruyordum? Ayakkabı bağımı çekiştirmeye kalkınca çözülüverdi. Anna tekrar konuştuğunda onu bağlamaya çabalıyordum.

"Babamın en çok hangi kitabını seversiniz?"

"*Kahkahalar Ülkesi*."

"Niçin?" Bir sehpanın üzerinden elips biçiminde cam bir kağıt ağırlığı aldı ve elinde yuvarladı.

"Çünkü o güne dek hiç kimse benim dünyama bu kadar çok yaklaşamamıştı." Bacaklarımı düzelttim ve dirseklerimi dizlerime dayayarak öne eğildim. "Bir kitabı okumak, en azından benim için, başka birisinin dünyasına yolculuk etmek demektir. Eğer kitap iyiyse kendinizi rahat hissedersiniz ama yine de orada başınıza neyin geleceğini, sizi köşede neyin beklemekte olduğunu da merak etmeden duramazsınız. Eğer kitap beş para etmiyorsa bu New Jersey'de, Secaucus'dan geçmeye benzer: Kokudan burnunuz sızlar ve keşke burada olmasaydım diye düşünürsünüz, ama yolculuğa bir kere başla-

mış olduğunuz için arabanızın pencerelerini kapatır ve işiniz bitinceye dek ağzınızdan solumaya çabalarsınız."

Anna güldü ve yamrı yumru kafasını ayağına yaslamış olan Petals'ı okşamak için eğildi. "Başladığınız her kitabı illa ki bitirdiğinizi mi söylemek istiyorsunuz?"

"Evet, bu benim berbat bir alışkanlığım. Bugüne dek yazılmış en kötü şey olsa dahi, eğer bir kez okumaya başlamışsam, sonunda ne olduğunu buluncaya kadar oltadayım demektir."

"İşte bu çok ilginç, çünkü babam da tıpkı sizin gibiydi. Eline herhangi bir şeyi alır almaz –bu telefon rehberi bile olabilirdi– sonuna dek okumadan bırakmazdı."

"Bununla ilgili önemli bir film yapmamışlar mıydı?"

"Neyle ilgili?"

"Telefon rehberiyle." Daha ağzımdan çıkar çıkmaz bunun berbat bir şaka olduğunu fark etmiştim, ama Anna gülümsemeyi bile denemedi. Müstakbel biyografi yazarlarının mizah anlayışlarına göre değerlendirilip değerlendirilmediklerini merak ettim.

"Bana bir dakika izin verir misiniz? Gidip yemeğe bir göz atmalıyım." Odayı Sax'la bana bıraktı. Petals bakışlarını kaldırıp kuyruğunu salladı, ama olduğu yerde kaldı. Doğal olarak ayağa fırlayıp çevreyi kolaçan etmeye başladım. France ya da ev ahalisinden birisi biyografilerden ve otobiyografilerden hoşlanıyor olmalıydı, çünkü ortalıkta bunlardan bir yığın vardı, sayfaları bükülmüş ve bütün bölümler işaretlenmiş haldeydi. Üstelik tuhaf bir koleksiyondu da: Richard Halliburton'dan *The Magic Carpet*, Max Frisch'in defterleri (Almanca), Aleister Crowley, Gurdjieff'den *Meeting with Remarkable Men*, İkinci Dünya Savaşı'nda yeraltı direniş örgütlerinde savaşmış bir

Fransız rahibi, *Kavgam* (Almanca), Leonardo da Vinci'nin el yazmaları, Jack Paar'dan *Three on a Toothbrush*.

Kenarında Buster Brown'ın olduğu mukavva bir ayakkabı kutusunun içinde eski kartpostallar vardı. Vienna Westbahnhof'u gösteren birinin arkasını çevirip aşağıdaki imzayı gördüğümde tüylerim ürperdi: "Isaac." Tarih 1933'tü. Almancam yoktu, ama kartı çalıp New York'ta, David Louis'e göndermek için müthiş bir dürtü duydum. "Sevgili Mr. Louis, Marshall France'a var olmayan kardeşi Isaac'ten gönderilmiş bir kartı görmekten memnun olacağınızı düşündüm."

"Yemek hazır! Gelin ve soğumadan önce ne varsa yiyin!"

İçeri girip dumanı tüten tabaklar dolusu kızarmış tavuğu, bezelyeleri ve patates püresini görünceye kadar ne kadar acıkmış olduğumun bilincinde değildim.

"Buraya ilk gelişiniz olduğu için size babamın en sevdiği yemeği hazırlamayı uygun buldum. O hayattayken bu yemeği haftada en az bir kez yiyemezse çok öfkelenirdi. Ona kalsaydı her gün yemek isterdi. Lütfen, oturun."

Üzerinde üç adet hasır yemek altlığı bulunan küçük, oval bir masaydı. Ben Anna'nın sağına oturdum, Saxony de soluna. Yemek kokuları aklımı neredeyse oynatmama neden olacaktı. Servisi Anna yaptı, tabağımı iki şişman but, bir bezelye yığını ve koyu sarı bir patates bulutuyla doldurdu. Tam dudaklarımı yalayıp önümdekilere yumulmak üzereydim ki çatalımla bıçağıma bir bakayım dedim.

"Aman!"

Anna bana doğru baktı ve neye tepki verdiğimi görünce gülümsedi. "Ne zaman fark edeceğini merak ediyordum. Çılgın değiller mi? Onlar da babamındı. New York'taki bir gümüşçüye yaptırmıştı."

Çatalım gümüş bir palyaçoydu. Kafasını geriye atmıştı ve çatalın uçları ağzından çıkıyordu. Bıçağımsa bir raket tutan uzun, adaleli bir koldu. Bu bir pingpong raketi ya da onun gibi bir şey değildi, daha belalı bir görünümü vardı... İngiliz devlet okullarında çocukları dövmekte kullanılanlar gibi. Saxony kendininkileri ışığa doğru kaldırdı; onlar tamamen başkaydılar. Çatalı süpürgeye binmekte olan bir cadıydı. Çalı kısmı çatalın ucunu, oturduğu yer de sapını oluşturuyordu.

"Bunlar inanılmaz!"

"Altı kişilik bir takım. Size diğerlerini yemekten sonra gösteririm."

Yemeğe başlar başlamaz bunun çok ama çok uzun bir akşam yemeği olacağını anlamıştım. Niçin ilginç kadınların elinden berbat yemekler yemek gibi bir lanete uğradığımı merak ettim.

Ağza alınmayacak kadar kötü kahvemi yarıladığımda Anna peçetesini masaya bıraktı ve France hakkında konuşmaya başladı. Çatalını arada bir eline alıp oynuyor, sanki bir sihirbaz olmak için alıştırma yapıyormuşçasına parmaklarının arasında dolaştırıyordu. Çoğu zaman bakışları ellerindeydi, ama arada bir duraklıyor ve neden bahsettiğini anlayıp anlamadığımızı görebilmek için içimizden birine bakıyordu.

"Babam Galen'da yaşamayı çok seviyordu. Yahudi oldukları ve Hitler'den çoğu insandan önce korkmaya başladıkları için anne ve babası onu Amerika'ya göndermişlerdi. Babamın kardeşi, Isaac, toplama kamplarının birinde ölmüştü."

"David Louis bana babanızın tek çocuk olduğunu söylemişti."

"Almanca bilir misiniz, Mr. Abbey? Hayır mı? Ah, David Louis'e kalıp gibi uyan bir söz vardır Almancada. *'Dreck mit*

zwei augen.' Ne demek olduğunu anlıyor musunuz? 'İki gözü olan çöp.' Bazıları bunu 'İki gözü olan *bok* parçası,' diye de çevirirler, ama bu gece hayırseverliğim üzerimde." Çatalını masanın kenarına birkaç kez ileri geri sürttü. O ana kadar ses tonu sakin ve dostça olmuştu, ama durum 'bok'tan itibaren değişti. Onu fazlaca lanetler yağdıran bir kadın olarak görmemiştim. Louis'in çalışma odasındaki koltuğuna oturmuş, ona nefretle tıslayan Anna ve kedileri hakkındaki tuhaf öyküyü anlatışı canlandı gözümün önünde. Anna'nın kedileri. Kedi medi yoktu burada. 'Bok'un yarattığı havayı dağıtmak için ona bir soru yöneltmenin yeterince zararsız olacağını düşündüm.

"Kedileriniz yok mu?"

"Kedilerim mi? Hayır, hiç olmadı. Kedilerden nefret ederim!"

"Babanızın var mıydı?"

"Hayır. Genelde çoğu hayvandan nefret ederdi. Tahammül edebildiği yegane postlu yaratıklar bulteriyerlerdi."

"Gerçekten mi? Ama bu durumda hayvanları kitaplarında kullanabilecek kadar yakından nasıl bilebiliyordu?"

"Biraz daha kahve ister miydiniz?"

Kafamı iki yana o kadar şiddetli salladım ki düşmesine ramak kaldı. Saxony'ye çay isteyip istemediğini sormadı. Sax için hiç de deli olmadığını düşünmeye başlamıştım. Ama bu Saxony'nin kişilik yapısından dolayı mıydı, yoksa sadece başka bir kadın olmasından mı? Benim için yarışıyorlar mıydı? Korkarım ki hayır. Bazen bir kişiyle tanışırsınız ve daha el sıkışır sıkışmaz ona karşı bir soğukluk duyarsınız. O çok zeki de olabilir, çok güzel ve çok seksi de, ama siz ondan *hoşlanmazsınız*. Eğer durum böyle idiyse bu her şeyi çok daha zora sokacaktı. Ama biyografiyi hazırlamamıza rıza gösterinceye kadar bunu düşünmemeye karar verdim.

Ayağa kalkıp diğer odaya geçerken Saxony önden yürüdü. Şimdi caddeye bakan pencerelerden sızabilen ışık dışında hava iyiden iyiye kararmıştı. Karanlık maskların, mankenlerin, kuklaların ve diğer şeylerin kenarlarına çöküyor ve en azından, nasıl denir, ürkütücü oluyordu. Anna bir elini elektrik düğmesinin üzerine koymuş halde hemen önümdeydi, ama ışığı açmadı.

"Babam odayı bu haliyle severdi. Onu kapıda durmuş eşyalarını bir kedi gibi yarı karanlıkta seyrederken bulurdum."

"'Bir kedi gibi,' ha? *Yeşil Köpeğin Hüznü*, hımm?"

"Doğru. France'ı iyi biliyorsunuz, öyle değil mi?" Işığı açtı ve karanlıktaki netameli yaratıklar tanrıya şükür ki yine eşyalara dönüştüler. Korku filmlerini, korku öykülerini, kabusları, kara şeyleri oldum olası sevmem. Poe'yu okutmamın tek nedeni bölüm başkanının bunu böyle istemesidir ve 'Gammaz Yürek'i her okuyuşumdan sonra kendime gelmem iki haftayı bulur. Evet, masklardan ve değişik ya da fantastik olan şeylerden hoşlanırım, ama gerçek olandan hoşlanmakla canavarca olandan korkmak bambaşka iki şeydir. Benim bir ödlek olduğumu unutmayınız lütfen.

Saxony koltuğa oturup bacak bacak üstüne attı. Petals bir patisini onun yanına dayadı ve divana çıkma izni için Anna'ya baktı. O hiçbir şey demeyince bunu 'evet' anlamına yordu ve bacaklarını sırayla çalıştırarak yukarı tırmandı.

"Babam New York'a vardığında bir cenaze levazımatçısında çalışmaya başlamıştı. Ah, afedersiniz... içinizde brandi ya da başka bir içki isteyen var mıydı? Kahlúa ya da Tia Maria belki? Şurada ne isterseniz mevcut."

İkimiz de hayır dedik ve Anna iskemlesine tekrar oturdu.

"Bu büyük bir sırdır. Babamın ilk işini nasıl bulduğunu

pek az kişi bilir."

Saxony'ye baktım, ama o Anna'ya bakıyordu. Sonra akşam yemeğinden beri ilk kez söze girdi. "Bu cenaze levazımatçısında ne süreyle çalıştı?"

Hileli bir soruydu bu, çünkü yanıtı görüştüğümüzde bana bizzat Lucente söylemişti. Dokuz ay.

"İki yıl." Anna kağıt ağırlığını yine eline almış bir o yana, bir bu yana yuvarlayıp duruyordu.

Saxony'ye baktım, ama o Anna'ya bakıyordu.

"Orada ne iş yapmıştı?"

"Ne iş mi?" Anna sanki bu soru yanıt vermeye değmezmiş ve arkadaşım da bunu sorabilecek kadar salakmışçasına omuz silkip gülümsedi.

"Eh, normal işlerden hiçbirini yapmadı, çünkü ne zaman bir ceset görse fenalaşıyordu. Gerçekten! Çalıştıkları odalardan birine onu her çağırdıklarında daha bakar bakmaz lavaboya koştuğunu söylemişti. Zavallı babam, ölülerle uğraşmak onun harcı değildi. Ne iş yaptığını söyleyeyim mi size? Yemek pişirmişti. Onun görevi mutfak işlerine bakmak ve ortalığı temizlemekti."

"Adama hiç yardımcı olmadı mı? Orada bir süre kaldıktan sonra bile mi?"

Bana dostça gülümseyip başını iki yana salladı. "*Hiçbir* zaman. Babam yoldaki bir hayvan ölüsüne bakarken bile rahatsızlık duyardı. Ama biliyor musunuz, Mr. Abbey, biyografiniz için size komik bir öykü anlatacağım. Bir cenazeyi almaya gittiklerinde kamyoneti bazen o kullanırdı. Bir keresinde bir apartmanın altıncı katındaki bir daireden aranmışlar. Asansör yokmuş. Altıncı kata çıktıklarında kapıyı açmışlar ve iki yüz kiloluk bir cesetle karşılaşmışlar!"

"İki yüz ha! Onu neyle çıkarmışlar... forkliftle mi?" Bu konuda da yalan söylüyor olma olasılığına rağmen öykü çok ilgimi çekmişti.

O da benim forkliftimden hoşlanmıştı. Fışkırma sesine benzer bir ses çıkararak eliyle dizine vurdu. "Hayır, pek sayılmaz. Yaptıkları şu ki babamı apartmana giren çıkan kimse olmadığından emin olmak için aşağı göndermişler. O kimseciklerin olmadığını seslenmiş ve yine yukarı çıkmaya başlamış. Tam o sırada kuvvetli bir *gümp* sesi duymuş. Ardından da *gümp gümp*. Merdiven boşluğundan yukarı baktığında adamcağızın cesedini ayaklarının ucuyla basamaklardan aşağı yuvarlamakta olduklarını görmüş. Düşünebiliyor musunuz? O apartmana girdiğinizi ve üstünüze üstünüze yuvarlanarak gelen iki yüz kiloluk bir cesetle karşılaştığınızı düşünebiliyor musunuz?"

"Ciddi olamazsınız!"

Sağ elinin ortadaki üç parmağını kaldırdı. "İzci yemini."

"Demek onu merdivenlerden aşağı *yuvarladılar*... Hem de *altıncı kattan* aşağı!"

"Aynen."

"E peki aşağı vardığında ne yapmışlar? Her tarafı yara bere içinde kalmamış mı?"

"Evet, tabii ki. Ama onu atölyelerine götürmüşler ve makyaj ya da her ne yapıyorlarsa onu yapmışlar. Babamın dediğine göre adam ertesi günkü cenazede gıcır gıcır görünüyormuş."

Palavra ya da değil, iyi bir öyküydü ve babasının iyi öykü anlatabilme yeteneğinden bir iz görebiliyordum.

Kağıt ağırlığını sehpanın üzerine geri bıraktı. "Babamın çalışma odasını görmek ister miydiniz? Sanırım ilginizi çekecektir."

"Ms. France, bunu ne kadar istediğimi *hayal* bile edemez-

siniz!" Sandalyemden yarı yarıya kalkmıştım bile.

Anna önden yürüyordu, ikinci sırada Petals, ardından da Saxony ve ben. Her zamanki centilmenliğimle.

Küçük bir çocukken kırmızı halı döşeli merdivenimizin tepesinde ağabeyim ve ablamla oturur, annemizle babamızın akşam için çıkmaya hazırlanmalarını seyrederdik. Üzerimizde pijamalarımız ve kahverengi tüylü Roy Rogers terliklerimiz olurdu ve holün ışığı sadece ayak parmaklarımızın uçlarını aydınlatırdı. Annemle babam neden bahsettiklerini duyamayacağımız kadar uzakta olurlardı, ama biz kendimizi rahat ve uykulu hissederdik, onlar da güzel ve hoş görünürlerdi. Babamı çoğunlukla orada olmayan ve olduğunda ise abartılı bir sevgi sergilemeye çalışan 'benim babam' olmaktan öte birisi gibi gördüğüm yegane zamanlardı bunlar. Yıllardır düşünmemiştim... unutulması çok kolay, ama anımsandığında da çok kıymetli olabilen o Proust tipi küçük anılardan biriydi işte. France'ın çalışma odasına çıkan merdivenleri tırmanırken içimden bir an için basamaklara oturup o anı tekrar yaşamaya çalışmak geldi. Anna'nın da kendi anne ve babasıyla böyle bir şey yapıp yapmadığını merak ettim.

Ben üst kata varmadan önce bir ışık yandı. Oraya çıkar çıkmaz üçünün birden karanlık bir köşeyi dönerek kaybolduklarını görebildim.

Bir ses geldi: "Hâlâ orada mısınız?"

Adımlarımı sıklaştırdım ve "Evet, evet," diye seslendim, "hemen peşinizdeyim."

Çıktığımız kat bana İskandinav evlerini hatırlatacak tarzda dikkatle boşaltılıp mühürlenmişti ve zemini sarımsı, çıplak bir tahtayla döşeliydi. Masalarla sehpalar yoktu burada, duvarlarda resimler de. Evin üst ve alt katları iki farklı kişiliğe sa-

hip gibiydi: Yukarısı saf, aşağısı ise darmadağınık ve çılgın. Çevrede dolaşan ne bir beden vardı, ne de bir ses. Çıktım, yürüdüm ve hemen o anda bir düş kırıklığı yaşadım. Odada kocaman, meşe bir masayla altına itilmiş döner bir koltuktan başka hemen hiçbir şey yoktu. Masanın üzerinde yeşil bir kurutma kağıdıyla portakal renginde, yine eski bir Parker 'Lucky Curve' dolmakalemi duruyordu. Başka hiçbir şey yoktu.

"Ne kadar da boş."

"Evet, oturma odasından çok farklıdır. Babam çalışırken en ufak bir şeyin bile dikkatinin dağılmasına yol açtığını söylerdi, dolayısıyla odasının bu şekilde olmasını tercih ederdi." Kapının ardında bir telefon çalınca Anna özür dileyerek açtı. Sax masanın yanına giderek elini üzerinde gezdirdi.

"*Kör* mü oldu? Ne demek, kör oldu? Bu olanaksız. Nasıl yani?"

Saxony'ye bakınca ikimizin de kulak misafiri olmaya çalıştığımızı fark ettim. Anna'nın yüzü gerilmişti ve yere bakıyordu. Asabı bozulmuştan ziyade öfkelenmiş görünüyordu.

"Pekala, pekala. Orada bekle, ben hemen gelmeye çalışacağım. Ne? Hayır, orada *bekle*!" Telefonu kapattı ve eliyle alnını sıvazladı. "Üzgünüm, ama arkadaşlarımdan biri az önce bir *kazada* yaralanmış. Hemen hastaneye gitmem gerek. Sizi evinize bırakayım."

"Çok üzüldüm. Yapabileceğimiz herhangi bir şey var mı? Gerçekten de, yardımcı olmaktan mutluluk duyarız."

Başını iki yana salladı ve pencereden dışarı baktı. "Hayır, hiçbir şey yok." Işığı kapattı ve bizi beklemeden basamakları aceleyle inmeye başladı.

5

"Uyanık mısın?" Saxony parmağının ucuyla omzuma hafifçe dokundu.

Yatakta onunla yüz yüze gelecek biçimde döndüm. Dolunayın ışığı pencereden içeri giriyor ve saçlarıyla soluk mavi geceliğinin üzerine uzun, beyaz şeritler halinde dökülüyordu. Yarı uykulu halimle bile bu renk bana Anna France'ın oturma odasının ışık açılmadan önceki halini anımsatmıştı.

"Uyanık mı dedin? Sax sadece uyanık olmakla kalmıyor, aynı zamanda da..."

"Lütfen benimle dalga geçmeye kalkma, Thomas. Şu anda komik olmanı istemiyorum, tamam mı? Lütfen!"

Yüzünü net olarak seçemiyordum, ama ses tonundan neye benzediğini kestirebiliyordum. Bakışlar duygusuz olacaktı, ama dudak uçları mutlaka aşağı kıvrılmışlardı ve birazdan gözler habire kırpılmaya başlanacaklardı. Bu onun dokunul-

mak ve sarılınmak istediğini haber vermesinin sessiz yöntemiydi. Bunu yaptığınız anda o size iki kat daha sıkı sarılırdı ve ikinize birden yetecek gücünüzün olup olmadığını –ki onun istediği de buydu– hem merak eder, hem de hüzünlenirdiniz.

"Sen iyi misin, bebeğim?" Başının arkasını avucuma alınca saçlarının temiz ipeksiliğini hissettim.

"Evet, ama şu anda konuşma. Lütfen sarıl bana ve sus."

Bu daha önce de olmuştu. Bazı geceler korkarak büzülür, hayatında iyi olan her şeyin yitip gideceğini ve bunu durdurmaya mecalinin olmadığını sanırdı. Buna Sax'ın 'gece korkusu' adını takmıştım. Bunların katıksız bir enayilik ve sadomazohizm olduğunu önce kendisi itiraf etmişti, ama başka türlüsü de gelmiyordu elinden. İşin en kötü yanı da bunların ya tam anlamıyla mutluyken ya da çöküntünün en koyusunu yaşadığı sırada geliyor olmasıydı.

Ona sarılırken bir yandan da korkulara bu sefer benim sebep olup olmadığımı sordum kendi kendime. Anna'nın evi bir kez daha iki saniyeliğine akıp geçti zihnimden. Tüh be! Anna'nın soğuk tavırları. Beş para etmez yemekler. Biyografi hakkındaki belirsizlik. Anna'yla gelişigüzel yaptığımız cilveler. Ne hödükmüşüm ama! Saxony'yi göğsüme bastırdım ve başının tepesini öpmeye devam ettim. Ona dokunmam, sürtünmem ve vicdan azabım onu çok ama çok arzu etmeme yol açtı. Onu sırt üstü çevirdim nazikçe ve geceliğini üzerinden sıyırdım.

6

Güneş ertesi sabah odaya sinsice sızdı ve saat yedi civarında yatağa ulaştı. Sıcaklığını yüzüme vurarak beni uyandırdı. Gerekmediği halde erkenden kalkmaktan nefret ederim, bu yüzden sağa sola sürünüp gölgeli bir yer bulmaya çabaladım. Ama Saxony gece boyunca kendini bana bantlamıştı ve kıpırdamak çok zordu.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi kapı gıcırdayarak aralandı, Nails içeri süzülüp yatağın üzerine sıçradı. Üçümüz okyanusun ortasında bir tahliye sandalındaymışız gibi geldi bana, çünkü yatağın orta yerinde toplanmış, en yakınımızdaki bedene sokulmuş durumdaydık. Kapalı yer korkumdan daha önce söz etmemiştim, ama iki bedenin arasına sıkışmış, güneş beynimi pişirir ve çarşaf bacaklarıma dolanırken... artık kalkmak zamanının geldiğine hükmettim. Nails'in başını okşayıp onu hafifçe ittim. Homurdandı. Bunun sadece basit bir

sabah aksiliği olduğunu düşündüm, onu tekrar okşayarak ittim. Daha yüksek sesle hırladı bu kez. İnce, pembe bir battaniye kıvrımının üzerinden bakıştık, ama bulteriyerlerin yüzleri kesinlikle ifadesizdir, dolayısıyla akıllarından ne geçtiğini kestirmenizin mümkünü yoktur.

"Aman da ne iyi Nails'miş bu! Haydi evladım."

"Sana niçin hırlıyor? Ona ne yaptın?" Saxony biraz daha yakına sokulunca nefesinin ılıklığını boynumda hissettim.

"Ben bir şey yapmadım. Kalkabileyim diye hafifçe öteye ittim."

"Vay be! Ne dersin, bir daha denesen mi?"

"Nereden bileyim! Beni ısırmayacağından nasıl emin olabilirim?" Başımı çevirip Sax'a baktım, o da gözlerini kırpıştırdı.

"Hayır, Thomas, bence bunu denememelisin. O seni seviyor. Dünü anımsıyor musun?" Kendinden emin konuşuyordu.

"Öyle mi dersin? Eh, dün dündü bugün de bugün; ayrıca tehdit altındaki senin kolun değil."

"Bu durumda bütün sabahı yatakta geçirmeyi mi planlıyorsun?" Gülümsedi ve avucuyla burnunu sildi. Tanrıya şükürler olsun ki gece sırasında sinirini üzerinden atmıştı. "Tommy bir ödlektir! Tommy..."

Ben Nails'e baktım, o da bana. Birbirimizi kestik. Erik kurusu rengindeki burnunun ucu patilerinden birinin arkasından dışarı uzandı.

"Mrs. Fletch-er!"

"Ah, haydi ama Thomas, böyle yapma! Ya kadıncağız henüz kalkmamışsa?"

"Bu onun sorunu. Isırılmaya niyetim yok. Aman da ne güzel Nails'miş bu! Mrs. Fletch-er!"

Ayak sesleri duyduk ve kadının kafası kapı aralığında be-

lirmeden bir saniye önce Nails onu karşılamak üzere yataktan aşağı atladı.

Saxony gülmeye başladı ve yastıkla yüzünü sakladı.

"Evet? Günaydın."

"Günaydın. Eee, yani, Nails yatağın üzerine çıkmıştı ve ben de kalkmak istediğim için onu hafifçe iteyim dedim, biliyor musunuz ve eee, bana biraz tavır koyar gibi oldu. Niyeti kötü olabilir diye korktum."

"Kim, Nails mi? Aah, mümkün değil. Bakın şimdi." Nails sahibesinin yanında duruyordu, ama bakışları hâlâ üzerimizdeydi. Mrs. Fletcher bir ayağını kaldırıp onu yana doğru hafifçe iteledi. Köpek kadına bakmadan homurdandı. Kuyruğunu sallamaya da devam ediyordu.

"Siz ikiniz kahvaltı için ne arzu ederdiniz? İlk günün benden olmasına karar verdim. İddia ederim ki alışveriş yapmaya fırsatınız olmamıştır henüz, öyle değil mi, Saxony?"

Doğruldum ve saçlarımı parmaklarımla sıvazladım. "Bunu yapmanız gerekmez. Biz kolaylıkla..."

"Bir şey yapmamın gerekmediğini biliyorum. Ne istersiniz? Çok iyi gözleme ve sosis yaparım. Evet, benim gözlemelerimle sosislerimi niçin denemiyoruz?"

Gözleme ve sosis yemeye karar verdik. Mrs. Fletcher odadan çıkınca Nails tekrar yatağa zıpladı. Yürüyerek bacaklarımın üzerinden geçti ve Saxony'nin karnına yaslanarak uzandı.

"Bu sabah iyi misin, güzel kız?" diye sordum.

"Evet. Bazı geceler biraz çılgınlaşırım işte. Her şeyin ters gitmekte olduğunu düşünmeye başlarım, ya da senin yakın bir gelecekte çekip gideceğini... Bunu bütün hayatım boyunca yaptım. Şu sıralarda biraz fazlaca yorgun olduğumdandır sanırım. Genellikle ertesi sabah rahatlamış olurum."

"Demek bir kişilik yanılması yaşıyorsun, hım?" Sax'ın gözünün üzerine düşen bir kakülü kaldırdım.

"Evet, kesinlikle. O sırada içimde nelerin cereyan ettiğini biliyor, ama durdurmak için hiçbir şey yapamıyorum." Sustu ve elimi tuttu. "Benim deli olduğumu mu düşünüyorsun, Thomas? Böyle olduğumda benden nefret ediyor musun?"

"Saçmalama, Sax. Beni artık tanımış olman gerek... Senden nefret etseydim çoktan uzaklaşırdım. Böyle düşünmeyi kes artık." Elini sıkıp ona dilimi çıkardım. Yastığı yüzüne çekti ve Nails de kafasını onunkinin yanına sokmaya çalıştı.

Pencereden dışarı baktığımda bahçe güneş ışığına boğulmuştu ve rüzgarın altında bir o yana bir bu yana salınıyordu. Bazı bitkilerin üzerinde arılar uçuşuyordu ve en çok bir metre ötede kızıl bir kuş öttü.

Missouri, Galen'da sabahın ilk saatleri. Birkaç otomobil gelip geçti ve esnedim. Sonra küçük bir oğlan çocuğu geçti, dondurmasını yalayarak ve serbest elini Mrs. Fletcher'ın çitine sürerek. Yemyeşil bir fıstıklı dondurma külahıyla Tom Sawyer. Onu uykulu gözlerle izledim ve sabahın sekizinde dondurma nasıl yenebilir diye geçirdim aklımdan.

Çocuk sağına soluna bakmadan caddenin ortasına doğru yürüdü ve hemen o anda bir kamyonet tarafından havaya savruldu. Kamyonet çok hızlı gelmiş ve çocuğu görüş alanımın dışına dek fırlatmıştı. Çocuk havada süzülmeyi sürdürürken görüntüden çıkmıştı.

"Kahretsin!" Pantolonumu sandalyenin üzerinden kaptım ve kapıya doğru koşmaya başladım. Saxony'nin ardımdan seslendiğini duydum, ama açıklama yapmak için durmadım. İkinci kez bir araba kazasına tanık oluyordum. İlki New York'taydı ve adam kafa üstü yere çakılmıştı. Verandanın ba-

samaklarını çifter çifter inerken bu tür şeylerin nasıl da gerçekdışı göründüklerini düşünüyordum. Bir an bir kişi vardır orada; bir dostuyla sohbet etmekte ya da fıstıklı bir dondurmayı yalamaktadır. Bir an sonraysa hızlı bir gümp sesi duyarsınız ve bir vücudun havada süzülmekte olduğunu görürsünüz.

Şoför kamyonetten çıkıp çocuğun üzerine eğildi. Oraya vardığımda gözüme çarpan ilk şey yarı yarıya toza bulanmış ve siyah asfalt üzerinde erimeye başlamış olan yeşil külahlı dondurmaydı.

Çevrede başka hiç kimse yoktu. Adamın yanına geldim ve omzunun üzerinden tereddütle baktım. Sıcak insan vücudu ve ter kokuyordu. Çocuk yerde yan yatıyordu ve bacakları sanki koşarken donakalmışlarcasına bir açıyla ayrılmışlardı. Ağzından kan sızıyordu ve gözleri açıktı. Hayır, gözlerinden biri açıktı, diğeri yarı kapanmıştı ve gözkapağı seğiriyordu.

"Yapabileceğim bir şey var mı? Bir ambulans çağıracağım, tamam mı? Demek istediğim, siz burada bekleyin ve ben gidip bir ambulans çağırayım."

Adam yüzünü bana döndüğünde onu mangal partisinden gözüm ısırdı. Izgaranın başındaki aşçılardan biriydi. Büyük latifecilerden biri.

"Bütün bunlar çok *yanlış*. Ama böyle olacağını biliyordum. Evet, tabii, git bir ambulans çağır. Henüz ne diyeceğimi bilmiyorum." Suratından korku ve ızdırap akıyordu, ama beni şaşırtan sesinin tonu olmuştu. Yarı yarıya öfkeli, yarı yarıya da kendine acır gibiydi. Korkudan eser yoktu. Pişmanlıktan da. Şok geçiriyor olmalıydı: Korkunç olaylar insanların deli gibi davranıp konuşmalarına yol açar. Zavallı aptal, ömrünün kalan kısmının lekelenmiş olacağını idrak etmekle meşguldü mutlaka; çocuğun akıbeti ne olursa olsun. Önü-

müzdeki elli yılı küçük bir çocuğu çiğnemiş olmanın suçluluğuyla başbaşa yaşayacaktı. Tanrım, nasıl da acıyordum ona!

"Joe Jordan! Sen olmamalıydın!"

Mrs. Fletcher arkamızdan yaklaşmıştı ve elinde pembe bir bulaşık beziyle dikiliyordu.

"Biliyorum, lanet olsun! Bu işi bir yoluna koymadan önce daha ne kadar şey ters gidecek? Dün gece olanı duydun mu? Daha şimdiden kaç etti? Beş mi? Artık hiç kimse hiçbir şey bilmiyor, hem de *hiç*!"

"Sakin ol, Joe. Bekleyelim ve görelim. Şu ambulansı çağıracak mısınız, Mr. Abbey? Numarası bir-iki-üç-dört-beş. İlk beş numarayı çevirseniz yeter. Acil hat böyle."

Çocuğun boğazından bir gurultu gelmeye ve bacakları bir biyoloji deneyindeki kurbağanınkiler gibi istemsizce kasılmaya başladı. Jordan'a baktım, ama o çocuğa bakıyor ve başım iki yana sallıyordu.

"Sana diyorum ki, Goosey, bu ben olmamalıydım."

Telefon etmek için uzaklaşırken Mrs. Fletcher'ın "Sadece sus ve bekle," dediğini duydum.

Asfalt çıplak ayak tabanlarımın altında sıcaktı ve erimekte olan dondurmayı yine göz ucuyla gördüm. Nails'i kalın, deri tasmasından tutarak verandanın tepesinde bekleyen Saxony'nin yanından koşarak geçtim.

"Öldü mü?"

"Henüz değil, ama hali berbat. Ambulans çağırmam gerek."

Ambulans geldiğinde birkaç kişi toplanmış, uzaktan izliyorlardı. Caddenin ortasında tepesindeki mavi ışıkları işgüzarca yanıp sönen bir polis otomobili vardı.

Çocuğun gevşek bedenini bir sedyeye dikkatlice kaldırmalarını ve ambulansın arka kapısından içeri almalarını verandadan seyrettik. Ambulans gittiğinde Joe Jordan ve polis memuru evimizin önünde durup konuştular. Jordan yüzünün alt yarısını eliyle sürekli olarak sıvazlıyordu ve polis memuru da iki elini birden geniş siyah kemerinin önüne asmıştı.

Mrs. Fletcher bir seyirci grubundan ayrılıp iki adama katıldı. Birkaç dakika boyunca konuştular, sonra Jordan ve polis memuru devriye arabasıyla olay yerinden ayrıldılar. Mrs. Fletcher orada durup uzaklaşmalarını seyretti. Bir süre sonra döndü ve elini sallayarak bana yaklaşmamı işaret etti. Merdivenlerden aşağı indim ve ılık parke taşları boyunca yürüdüm.

"Her şeyi gördün ha, Tom?"

"Evet, ne yazık ki. Tüm korkunçluğuyla."

Güneş yükselmişti ve tam da kadının omzunun üzerinde duruyordu. Ona bakabilmek için gözlerimi kısmak zorunda kalıyordum.

"Kamyonet çarpmadan önce çocuk gülüyor muydu?"

"Gülmek mi? Ne demek istediğinizi anlayamadım."

"Gülmek. Bilirsin işte, gülmek. Şu fıstıklı dondurmayı yiyordu, ama aynı zamanda da gülüyor muydu?"

Çok ciddiydi. Ne biçim bir soruydu bu?

"Hatırladığım kadarıyla hayır."

"Bundan emin misin? Gülmediğinden emin misin?"

"Evet, sanırım eminim. Kazaya kadar izlemiştim onu, ama bütün dikkatimi de vermemiştim gerçekten. Yine de yeterince eminim. Bu niçin bu kadar önemli?"

"Ama eliyle çite dokunuyordu, öyle değil mi?"

"Evet, çite dokunuyordu. Boştaki elini çite sürüyordu."

Mrs. Fletcher bana baktı. Kafam karışmıştı ve huzursuzlanmıştım. Röntgen gibi delici bakışlarından kurtulabilmek için çevreme bir göz gezdireyim dedim ve herkesin gözleri, tıpkı önceki günkü mangal partisinde olduğu gibi kayıtsız bakışlarla, üzerimdeydi.

Pas renkli Corvair'iyle yaşlı bir çiftçi, koltuğunun altında bir kesekağıdıyla genç bir delikanlı, kızgın pembe bukleleri ve ağzının kenarından çirkin biçimde sarkan sigarasıyla soluk benizli bir kadın. Hepsinde aynı bakışlar...

Bir saat kadar sonra Mrs. Fletcher ve Saxony ufak tefek şeyler almak üzere dışarı çıktılar. Öğleden sonraya dek dönmeyeceklerini söylediler. Onlarla birlikte gitmeyi içten içe istiyordum, ama bana sormamışlardı ve ben de kendimi davet ettirmeyi oldum olası aykırı bulmuşumdur. Her halükarda bir süre ayrı kalmamızın ikimiz için de yararlı olacağını düşündüm. Galen'a geldiğimizden beri kafamın içinde uçuşmakta olan bazı notların üzerinde çalışmak istiyordum. Hani ilk izlenimler ve bunun gibi şeyler. Aynı zamanda yanımızda getirdiğimiz bazı biyografi örneklerine de bu işin nasıl yapılması gerektiğini görmek için bir göz atmak niyetindeydim.

Fitilli kadifeden bir şort, bir tişört ve bir çift sandalet giydikten sonra mutfaktan bir kupa dolusu daha kahve aldım. Nereye gitsem Nails de peşimden geliyordu, ama artık buna alışmaya başlamıştım. Bu kitabın akıbeti ne olursa olsun Connecticut'a döner dönmez kendime bu kaçık köpeklerden bir tane almaya kararımı vermiş gibiydim. Belki de buradan alır ve Marshall France'ın köpeklerinden birinin akrabasına sahip olurdum. Bir biyografim olmasa bile en azından bir bulteriyerim olurdu.

Salıncaklı sandalyelerden birine oturdum ve kahve kupamı yere, kolayca ulaşabileceğim bir mesafeye koydum. Nails kahvemi ikircikli bir tavırla birkaç kez koklamaya kalktı, ama kafasını dürttüğümde yere uzandı. Kitabı açıp okumaya başladım. Caddede boylu boyunca yatan çocuğun görüntüsü zihnime takılıp gitmeyi reddettiğinde yarım sayfa kadar okumuştum. Saxony'yi düşünmeye çalıştım, elimdeki kitabın Raymond Chandler hakkında söylediklerini, dışarıda ne kadar güzel bir gün olduğunu, Anna France'la yatmanın neye benzeyeceğini... ama caddedeki çocuk kalmakta direniyordu. Kalktım ve kazanın olduğu noktayı görüp göremeyeceğimi anlamak için verandanın trabzanına gittim. Hepimizin durup onun ölmesini izlediğimiz yerde, bir saat sonra hâlâ kan olup olmadığını görmek için.

Babamın ölüm haberini de böyle bir verandada otururken duyduğumu anımsadım. Amy Fischer'la birlikte, Amy Fischer'ın evinin salonunnda oturmuş, *Mr. and Mrs. Time*'da babamı izliyorduk. Amy'ye olan ilgim onun nasıl rol yapabildiğini görmekte değil –sayısız defalarca görmüşlüğüm vardı zaten– onu soymakta yoğunlaşıyordu. Annesiyle babası evde olmadıkları için Amy istediğimi yapmama izin vermişti. Bu işi yaptığımız süre boyunca babamın televizyondan gelen sesini işitebiliyordum ve hattâ babamın önünde düzüşüyor olmayı tuhaf bulduğum için birkaç kez güldüm. Ekranın grili-beyazlı aydınlığı bedenlerimizin üzerine oynaşan desenler düşürüyordu. İşimizi bitirdiğimizde yan yana yatıp filmin sonunu izledik. Ertesi sabah Amy kahvaltıyı verandada yapmamız gerektiğine karar verdi. Masayı birlikte hazırladık ve kahvaltı ederken dinleyebilelim diye radyosunu da çıkardı. Bee Gees 'Massachusetts'i söylüyordu ve son dakika haberle-

ri şarkıyı bölerek Stephen Abbey'in uçağının Nevada'da düştüğünü ve kurtulan olmadığını bildirdiğinde hamağa çökmüş durumdaydım. Şarkının devamı çalmaya başladığında kıpırdamadım bile. Amy elinde Kanada salamı ve yumurta dolu bir tavayla evden çıktı. Yemek için beni yanına çağırdı. Haberleri henüz duymamıştı ve dediğim gibi başınıza korkunç bir şey geldiğinde tuhaf şeyler yaparsınız. Ben ne mi yaptım? Masanın başına geçtim ve tabağımda ne var ne yoksa yedim... hattâ fazladan bir porsiyon yumurta daha istedim. İşimi bitirdiğimde çatalımı boş portakal suyu bardağının yanına bıraktım ve "Babam bir uçak kazasında ölmüş," dedim. Ağzımızdan çıkan her iki laftan birinin alay olduğu lise yıllarıydı ve tatlı Amy Fischer benim kahvaltı masasında gösterdiğim kabalığı ayıplayarak yemeye devam etmişti.

Televizyonda karşıma ne zaman *Mr. and Mrs. Time* çıkacak olsa aklıma ilk olarak Amy'nin yüzünde bir tiksinme ifadesiyle yağda yumurtasını yemeye devam edişi gelir.

Evin önünde bir arabanın durduğunu idrak edinceye dek üç beş saniye geçmişti. Şoförü seçemiyordum, ama arka pencerelerden birinin yarı açık camına burnunu yaslamış beyaz bir lekenin varlığını görebiliyordum. Otomobil eski tip sarı-beyaz bir Dodge steyşındı, tıpkı *Leave It to Beaver*'daki annenin ailesini gezdirmekte kullandığı gibi. Şoförün üzerinde odaklanmaya çalıştım, ama beyaz bulteriyer ön ve arka koltuklar arasında hoplayıp zıplamaya başlamıştı, ben de onların Anna ve Petals olduklarını varsaydım. Ön kapı açıldığında siyah saçları bir papazınki gibi kesilmiş o kendinden emin kafa ortaya çıktı. Elini gözlerine siper edip eve doğru baktı.

"Selam!"

Elimdeki kitabı ona salladım ve üzerimdeki şortla tişört-

ten dolayı hafiften utanır gibi oldum. Nedenini bilmiyorum, çünkü insanların nasıl giyindiğime ilişkin düşüncelerine yönelik çocukluktan kalma mapçupluğumu tamamen bastıralı çok olmuştu.

Bahçe kapısının önünde durdu ve bir elini ağzının kenarına koyarak seslendi.

"Siz ikinizin dün geceyi atlatıp atlatmadığınızı görmeye geldim. O şekilde ayrılmak zorunda kaldığım için özür dilerim."

Petals burnunu pencerelerden birine koydu ve bize doğru havlamaya başladı. Nails kulaklarını dikti, ama bu sesin onu pek heyecanlandırmadığı da ortadaydı. Olduğu yerden kıpırdamamıştı.

"Ah, sorun olmadı. İyi bir gece geçirdik, Anna. Teşekkür etmek için arayacaktım seni."

"Eh, öyleyse vicdanımı rahatlatabilirim. Doğru söylüyorsunuz, değil mi?"

Petals pencereden çekildi, sonra otomobilin içinde gözden kayboldu. Bazı kıpırtılar ve belirsiz sesler duyuldu, akabinde köpek dışarı fırlamış, bahçe yolundan yukarı son süratle koşmaya başlamıştı. Nails'in kayıtsızlığı da kayboldu ve ikisi birden bir zevk ve ısırıklar curcunası içinde verandada bir aşağı bir yukarı vals yapmaya başladılar. Havlıyor, birbirlerinin başını kapıyor ve her üç adımda bir yere düşüyorlardı.

"Petals Nails için çıldırıyor. Mrs. Fletcher'la birlikte onları haftada bir ya da iki defa lisenin futbol sahasına götürüyor ve kurtlarını dökmelerine izin veriyoruz."

Verandaya çıkan basamakların dibinde duruyor ve bana gözleri sevinçten parlayarak bakıyordu. Göğsünde CODASCO yazan kızıl renkli, bol bir tişört vardı üzerinde. Tişört göğüslerini ilk başta sandığımdan da iri gösteriyordu. Hoş, sek-

si bir biçimde dar ve soluk bir Levi's ile rahat görünümlü, eski püskü, mavi spor ayakkabılar giymişti.

Tam ne kadar güzel göründüğünü ona söylemek üzereydim ki parmağını bana doğru uzattı. "Senin tişörtünde ne yazıyor?"

Eğilip baktım ve elimi kocaman beyaz harflerin üzerine bilinçsizce koydum. "Ah, 'Virginia Sevgililer İçindir'. Ben, eee, bir arkadaşımdan almıştım."

Ellerini kot pantolonunun arka ceplerine soktu. "Demek sen bir sevgilisin." Bunu ayaklarını yerden kesen hınzır bir gülüş eşliğinde söylemişti.

"Evet. Hem de en meşhurlarından. *Ripley'in İster İnan İster İnanma*'sında bile adım geçer."

"Ben inanmam." Gülümsemesi daha da büyümüştü.

"Neye inanmazsın?" Benimki küçülüyordu.

"Bunun doğru olduğuna."

Durumun önemine yaraşır bir biçimde Nails de Petals'ın üzerine çıkmak için tam o anı seçmişti ve ben utanmakla birlikte dikkatimizin başka yere kaymasından da memnun olmuştum. Nails'i geri çektim. Bana homurdandı. İkisi de homurdandılar sanırım.

"Saxony nerede?"

"Mrs. Fletcher'la birlikte alışverişe çıktılar."

"İşte bu çok kötü. Yüzmeye gelmek ister misiniz diye soracaktım. Sıcak bir gün olacak."

"Doğrusunu isterseniz hiç de havamda değilim. Burada bu sabah olanları duydunuz mu?" Kitabımla caddeyi işaret ettim.

"Hayden'ların çocuğunu mu? Biliyorum. Berbat bir şey. Sen tanık oldun mu?"

"Evet, baştan sona." Kitabı trabzanın üzerine koyup kollarımı göğsümde kavuşturdum. Köpekler birbirine bir adım mesafede uzanmışlardı ve iki buhar kazanı gibi soluyorlardı.

"O zaman niçin arabamla biraz dolaşmıyoruz? Zihninin dağılmasına faydası olur. Köpekleri de alınız."

Sanki anlıyormuşçasına ikisi birden ayağa fırladılar.

"Peki, tabii, bu çok iyi olurdu. Teşekkürler, Anna."

Eve döndüm, cüzdanımla anahtarlarımı aldım ve Saxony'ye bir not yazdım. Geri döndüğünde benim orada olmamamı nasıl karşılayacağını bilmiyordum, dolayısıyla Anna'yla birlikte olduğumu söyleyerek yaraya tuz basmaktansa, sadece Nails'le birlikte biraz çıktığımı belirttim. Her neyse, neden olmasındı ki? Kendimi suçlu hissetmem için bir neden var mıydı?

Buraya Marshall France üzerine bir kitap yazmak için gelmemiş miydik ve onun öz kızıyla kurulacak her bağın bize yaran dokunmayacak mıydı? Palavra... Notu suçluluk duygusuyla yazıyordum, çünkü o gün Anna'yla aramızda her ne geçecekse bu beni çok heyecanlandırıyordu ve sırf Marshall'ın kızı olduğu için de değildi hani.

Arabası ıvır zıvırla doluydu. Boş mukavva kutular, sarı bir bahçe hortumu, eski bir futbol topu, bir kutu Alpo köpek maması. Köpekler arka koltuğa yerleşirlerken Anna bir düğmeye basarak arka camlan onlar için indirdi.

"Sanınm Galen kasabasının nüfusu son birkaç yıl içinde on kişi kadar arttı." Cebinden bir paket sakız çıkanp bana uzattı. Ben hayır deyince kendisi için bir tane açmaya başladı. "Bu yöre insanının yapabileceği hemen hemen tek şey çiftçiliktir, ama diğer birçok yerde de olduğu gibi gençler artık toprakla uğraşmak istemiyor. Yeterince büyür büyümez St. Louis'e ve neon ışıklarına kaçıyorlar."

"Ama sen kaldın."

"Evet. Evin parası çoktan ödenmiş olduğu için anlaşmak zorunda değilim. Babamın kitaplarından aldığım telif hakları bütün masraflarımı fazlasıyla karşılıyor."

"Hâlâ piyano çalıyor musun?"

Bir balon şişirdi ve ağzından çıkar çıkmaz patlattı. "Bunu sana David Louis mi söyledi? Evet, arada sırada çalarım. Bir vakitler çok hevesliydim, ama yaşım ilerledikçe..." Omuz silkti ve bir balon daha şişirdi.

Sakızı bir çocuk gibi çiğniyordu... açık *ağızla* ve aklımı oynatacağımı sanıncaya dek cakırdayarak. Sakız çiğneyen kadınlar berbat görünürler. Hangi kadın olursa olsun, umurumda değil. Şansıma, sakızı ağzından aldı ve pencereden dışarı attı.

"Tadı gittiğinde sakızdan hoşlanmıyorum. David sana babamın biyografisini yazmak için buraya gelen diğer adamdan söz etti mi?"

"Evet, şu Princeton'dan gelen."

"Evet, ne ahmaktı ama! Onu akşam yemeğine davet ettim ve gece boyunca bana *Kahkahalar Ülkesi*'nin ne kadar öz-araştırımsal bir eser olduğundan bahsetti."

"O da ne demek?"

"Öz-araştırımsal mı? Edebiyat hocası olan sensin, senin bilmen gerek."

"Ah, öyle mi? Ben bir bağ fiilin bile ne demek olduğunu bilmiyorum."

"Yazık ki ne yazık. Eğitim sistemimiz nereye gidiyor?"

Pencerenin camını indirdim ve halatı andıran kuyruklarıyla sinek kovmakta olan bir grup besili ineği seyre daldım. Onların çok daha ötesinde bir traktör düz, kahverengi bir

tarlayı sürüyordu ve toplu iğne başı kadar bir uçak sürünürcesine yavaş geçti. "Birkaç dakikaya kadar orada oluruz."
"Nerede? Nereye gittiğimizi sormama izin var mı?"

"Hayır, nasıl olsa göreceksin. Bu büyük bir sürpriz."

Yola dört ya da beş kilometre kadar daha devam ettik, ardından sinyal bile vermeden, sol yanımızdaki dar, toprak yola keskin bir dönüş yaptı ve öylesine sık ağaçlıklı bir ormana girdik ki iki yanımızda da üç metreden ötesini göremiyordum. Arabanın içi serinledi ve yoğun bir ağaç ve gölge kokusuyla doldu. Yol girintili çıkıntılıydı ve teker contalarımıza vuran çakılları duyabiliyordum.

"Missouri'yi gözümde ormanlık olarak canlandırmamıştım hiç."

Gün ışığı ağaçların arasından sinsice girip çıkıyordu. Bir geyik hızla görünüp kayboldu ve onun da görüp görmediğini anlamak için Anna'ya baktım.

"Endişelenme, az kaldı."

Anna durduğunda çevreme bakındım, ama hiçbir şey göremedim. "Dur bir tahminde bulunayım: Bu ormandaki ağaçların hepsini senin baban dikmişti, doğru mu?

"Hayır." Motoru durdurdu ve anahtarları elinden döşemeye bıraktı.

"Eee... buralarda yürüyüşe mi çıkardı?"

"Yaklaşmaya başladın."

"Bütün kitaplarını şu kütüğün üzerinde mi yazdı?"

"Hayır."

"Teslim oluyorum."

"Yeterince denemedin! Pekala. Yağlar Kraliçesi'nin nerede yaşamış olduğunu görmek istersin diye düşünmüştüm."

"Nerede yaşamış olduğunu mu? Nasıl yani?"

"İnsanlar yazarlara kitaplarındaki kahramanları nereden bulduklarını sormazlar mı hep? Babam da kraliçesini bu ormanda yaşayan birisinden esinlenmişti. Gel haydi, sana göstereyim."

Arabadan inerken biyografideki bütün bir paragrafı zihnimden geçirmeye başlamıştım. "Yağlar Kraliçesi'nin evine giden yol ansızın beliriveren ormanın içinde bir yılan misali kıvrılıyordu. France, *Kahkahalar Ülkesi*'nin ana karakterini aslında orada hiç olmaması gereken bir ağaçlığın tam göbeğinde keşfetmişti."

Birader, bu çok kötüydü. Anna öne düşmüş bizi Sherwood Ormanı'nın derinliklerine götürürken birkaç yeni giriş tasarlamaya çalıştım, ama sonunda pes ettim. Köpekler birbirlerinin peşine takılmış, dört yana koşturup duruyorlardı. Anna üç metre kadar önümdeydi ve zamanımı nereye gittiğimizle onun çok hoş poposunun ne yöne gittiğini izlemek arasında eşit olarak bölmüştüm.

"Hansel ve Gretel'in her an karşımıza çıkmalarını bekliyorum."

"Sen kurtlara dikkat et yeter."

Zihnim babamın Hemingway'le birlikte avlanmak için Afrika'ya gittiği günlere dönmüştü. İki aylığına gitmişti ve bütün o gergedan kafaları ve zebra postları ve duvarlara asmak için her ne getirdiyse onlarla birlikte geri döndüğünde annem onu eve almayı reddetmişti.

"İşte orada."

Bacasından yulaflı kurabiye kokarak yükselen dumanıyla birlikte zencefilli pastadan yapılmış bir ev umut ediyordum, ama yanılmışım. Ev –ona böyle denebilirse, tabii– sanki devin biri yaslanmışçasına yan tarafa kaykılmış, kaba saba, ah-

şap bir kulübeydi. İki penceresinde daha önce cam var idiyse bile artık yoktu ve yerlerini çapraz biçimde çakılmış çam tahtalar almıştı. Birkaç döşemesi eksik derme çatma bir verandaya sahipti. Verandaya çıkan tek basamak ta ortadan ikiye ayrılmıştı.

"Bastığın yere dikkat et."

"Burada kimsenin yaşamadığını söylememiş miydin?"

"Doğru, söylemiştim. Ama o hayattayken de burası aşağı yukarı böyleydi."

"Peki kimdi o?"

"Bir dakika sabredersen sana göstereceğim."

Cebinden şu eski tip kocaman anahtarlardan bir tane çıkardı ve paslı kapı tokmağının altındaki deliğe soktu.

"İçeri anahtarla mı giriliyor?"

"Hayır, aslında gerekmez, ama böylesi daha iyi."

Ona ne demek istediğini sormama vakit bırakmadan kapıyı içeri doğru itti ve yüzümüze ağır bir rutubet ve çürük kokusu çarptı. Önce içeri girmeye hazırlandı, sonra durdu ve bana doğru döndü. Onun hemen arkasındaydım, dolayısıyla döndüğünde burun buruna gelmiştik. Yarım adım geri çekildi. Saniyenin yarısı kadar bir süre için de olsa birbirimize ne kadar yaklaştığımızı fark ettiğimde yüreğim yerinden fırlayacak gibi olmuştu.

"Burada bir dakika bekle ki içeri girip bir lamba yakayım. Zemin deliklerle dolu ve çok da tehlikeli. Bir keresinde babam bileğini o kadar kötü burkmuştu ki onu hastaneye yetiştirmek zorunda kalmıştım."

Zemindeki delikleri, yılanları ve örümcekleri düşününce bir esnemedir bastırdı. Sinirli olduğumda genellikle esnerim ve bu da insanların beni ya çok cesur, ya da silme salak san-

malarına yol açar. Esnemeyi kesemem bazen. Düşünüyorum da ne kadar saçmaydı: Hayatımın en önemli anlarından birindeydim. Marshall France'ın en sevdiğim kitabının baş kahramanına esin kaynağı olan kişinin evine onun kızıyla birlikte giriyor ve... esniyordum! Daha önce korkuyordum, ondan önceyse Anna'nın poposuna odaklanmıştım. Onun kızı Anna France'ın değil, Anna'nın. Biyografi yazarları ele aldıkları kişiyle kendi yaşamlarını ayrı tutmayı nasıl beceriyorlardı?

"Artık içeri girebilirsin, Thomas, her şey yolunda."

Duvarlar rutubet ve eskilikten sararıp kahverengine dönüşmeye başlamış gazete kağıtlarıyla kaplıydı. Açık kapıdan sızan güneşle gaz lambasının ışığı gazete yazılarının duvarlarda dolaşan böcek kolonileri gibi görünmelerine neden oluyordu. Walker Evans'ın fotoğraflarında evlerini bu şekilde 'dekore' eden güneyli ortakçılar görmüştüm, ama gerçek yüzyüze gelindiğinde daha küçük ve hüzünlüydü. Odanın orta yerinde masif bir masa vardı ve iki yanına ölmekte olan iki tahta iskemle itilmişti. Bir köşede ayak ucunda katlanmış gri bir battaniye, baş ucundaysa kapsız, ince bir yastık olan madeni bir karyola duruyordu. Hepsi buydu işte: ne bir lavabo, ne bir soba, ne de tabaklar, süs eşyaları, askılı giysiler... hiçbir şey! Ya müthiş bir diyete girmiş bir münzevinin, ya da zırdeli bir kadının eviydi burası.

"Burada yaşayan kadın..."

Dışarıdan ses duvarını aşan bir uçağınınkine benzer bir gümbürtü geldi: "Kim var ulan içeride? Sizi gidi sefil bacaksızlar, eğer kilidimi yine kırmışsanız ben de sizin sikim kafalarınızı kırmaz mıyım?"

Tahta verandada ayak sesleri gümbürdedi ve sol elinde bir av tüfeğini yoldan gelişigüzel koparıverdiği bir çiçek misali

taşıyan bir adam içeri girdi.

"Richard, benim!"

"Sizi siktiğimin bacaksız..." Bana doğru bakıyor ve tüfeğini göğüs hizasına kaldırıyordu ki Anna'nın sözleri kalın kafasına ulaşabildiler."

"Anna?"

"Evet, Richard! İnsanlara lanet okumaya başlamadan önce ne diye bakmıyorsun? Bu üçüncü oluyor. Gerçekten de, bir gün fazlaca ileri gidip birilerini vuracaksın!"

Anna öfkelenmişti ve bunun adamı nasıl etkilediğini derhal görebiliyordunuz. Önce dayılamp sonra efendisi tarafından kafasına vurulan iri kıyım bir bekçi köpeği gibi mahcup ve süklüm püklüm göründü, içerisi kesin bir şey söylenemeyecek kadar karanlıktı, ama yüzünün kızardığından emindim.

Mazeret bulabilmek için "İsa aşkına, Anna," diye sızlandı, "içeride senin olduğunu nasıl bilebilirdim? Lanet veletlerin buraya kaç kere girdiklerinden haberin var mı?"

"Richard eğer zahmet edip bir kere baksaydın, kapının anahtarla açılmış olduğunu görecektin. Bunu daha kaç kere konuşmamız gerekecek? Kapıyı her defasında sırf bu nedenden dolayı anahtarla açıyorum işte!" Beni yenimden yakaladı ve adamın önünden çekip verandaya çıkardı. Oraya çıkar çıkmaz yenimi bıraktı.

Adam dışarı çıktığında onu da mangal partisinden tanıdığımı fark ettim. Yarı yorgun, yarı da habis görünümlü kırmızı, huysuz bir köylü suratına sahipti. Kendisinin kestiği belli olan saçları koca kafasının çevresinde sallanıyorlardı, burnuyla gözleri suratından dışarı fırlamış gibiydiler. Son birkaç nesildir süren bir aile içi evlilikler sürecinin mahsulü olup olmadığını merak ettim kısaca.

"Richard Lee, bu Thomas Abbey."

Dalgınca başını salladı, ama elini uzatmadı.

"Dün siz de mangal başındaydınız, değil mi?" Sadece bir beyandı bu.

"Evet, eee, oradaydık." Ona verecek başka yanıt bulamıyordum. İstiyordum, ama içimden gelmiyordu.

"Richard'ın annesi Yağlar Kraliçesi'ydi."

Anna'ya "Benimle dalga mı geçiyorsun?" dercesine baktım, ama o sözlerini başıyla destekliyordu. "Dorothy Lee. Yağlar Kraliçesi."

Richard gülümsedi ve görüntüsüne aykırı düşen inci gibi bembeyaz bir dizi diş sergiledi. "Bu doğru." Dağrı gibi telaffuz etmişti. "Ayrıca eğer babanı o kadar iyi tanıyor olmasaydım, Anna, anamla bir şeyler çeviriyorlar diyebilirdim. Ne demek istediğimi anlıyorsun... O ikisi bu evde hepimizden daha çok vakit geçiriyorlardı."

"Babam *Kahkahalar Ülkesi*'ni yazdığı sıralarda Dorothy'yi görmek için haftada iki ya da üç kez kasabadan buraya yürüyerek gelirdi. Siyah spor ayakkabılarını giyer ve yol kenarındaki tarlalardan yürürdü. Yürümeyi ne kadar çok sevdiğini bildikleri için hiç kimse ona arabalarına binmesini teklif etmezdi."

Richard av tüfeğini duvara dayadı ve tıraşı gelmiş çenesini kaşıdı. "Hem anam onun ne zaman geleceğini de tam olarak bilirdi. Bizi dışarı gönderir ve koca bir sepet dolusu böğürtlen toplatır, sonra da üzerlerine pudra şekeri serperdi. France geldiğinde ikisi birlikte aha bu verandada otururlar ve bütün o lanet olası sepeti bitirirlerdi. Haksız mıyım, Anna?

"Hey, sen Marshall'la ilgili kitabı yazacak olan adamsın, değil mi?"

"Biz de bundan söz edip duruyorduk, Richard. Onu anne-

nin kulübesini görmesi için buraya bu sebepten getirdim zaten."

Adam açık kapıya doğru döndü. "Babam burayı anam gelsin de biraz orman havası alsın diye inşa etmişti. Ailemizde o kadar çok çocuk vardı ki anam arada bir kafasını dinleyebileceği bir yer arıyordu. Onu suçlayamam. Üç bacım, bir de erkek kardeşim var. Ama Galen'da şimdi yaşayan bir ben kaldım." Anna'ya baktı.

"Thomas, üzgünüm, ama yarım saate kadar kasabada bir randevum var. Burada kalmak mı istersin, yoksa benimle dönmek mi?"

Ormanda takılıp Richard'la çene çalmak, eğer Anna kitabı yazmama izin verirse onunla daha sonra konuşmak isteyeceğimi bilsem de, beni pek açmıyordu. Evinde yediğimiz akşam yemeğiyle bu küçük gezintinin ardından Anna'nın onay vereceğini tahmin ediyordum, ama henüz olumlu ya da olumsuz bir fikir belirtmemişti ve onu kesin bir yanıt vermeye zorlayamayacak kadar da ödlektim.

"Saxony'nin evde olması ihtimaline karşı seninle dönsem sanırım daha iyi olacak."

"Senin için endişeleneceğinden mi korkuyorsun?" Sesi neredeyse alaylı çıkmıştı.

"Ah, hayır, hiç de değil. Ben..."

"Boşver, canını sıkma. Seni zamanında yetiştiririz. Çay vaktini kaçırmazsın. Richard, ya sen? Arabamla gelmek ister miydin?"

"Hayır, Anna, kamyonetim yanımda. Buradan ufak tefek bir şeyler almam gerek. Seni sonra görürüm." İçeri girmeye hazırlandı, sonra durdu ve Anna'nın ceketinin koluna dokundu. "Şu Hayden işi kötü oldu, değil mi? Dün gecenin ardından ters giden dördüncü şey. Olaylar böyle üst üste gelince..."

"Bunu daha sonra konuşuruz, Richard. Kafanı takma." Anna'nın sesi tekdüze ve kısıktı.

"Takma mı? *Nasıl* takmayayım? Duyduğumda altıma işedim. Zavallı Joe Jordan enayisi boğazına kadar boka batmış durumda."

Bu karşılıklı konuşma boyunca Anna'nın yüz ifadesine dikkat ettim ve Lee çene çaldıkça giderek daha da sertleştiğini gördüm.

"Bunu daha sonra konuşuruz dedim, Richard. Sonra." Bir elini adamı itecekmişçesine kaldırdı. Dudaklarını sıkmıştı.

Richard bir şeyler daha söylemeye hazırlanır gibi oldu, ama durdu ve ağzı açık bana baktı. Gözlerini kırpıştırdı ve sanki bir şey kafasına dank etmişçesine sırıttı. "Ah, evet! İsa affetsin, ben ne çenesi düşük bir adamım!" Gülerek başını iki yana salladı. "Özür dilerim, Anna. Dostum, onun yanındayken adımını denk at, bazen çok suratsız olabilir."

"Haydi, Thomas. Hoşçakal, Richard."

Patika yan yana yürüyebileceğimiz kadar genişti.

"Anna, burada neler olup bittiğini anlayamıyorum."

Ne durdu, ne de bana baktı. "Ne gibi? Richard'ın neden bahsettiğini mi soruyorsun?" Terli alnını bir an için bana göstererek kısacık saçlarını eliyle taradı. Kadınların terli görünmelerinden hoşlanırım. Bu düşünebildiğim en erotik, en davetkar şeylerden biridir.

"Evet, Richard'ın neden bahsettiğini soruyorum. Ayrıca Mrs. Fletcher bu sabah genç Hayden'ın kamyonet çarptığında *gülüp gülmediğini* öğrenmek için başımın etini yedi."

"Başka?"

"Evet, bir şey daha var. Ona çarpan şu adam... Jordan mıydı? Joe Jordan mı? O da habire 'Bu ben olmamalıydım,

artık burada kimsenin ne yaptığından haberi yok,' diye geveleyip duruyordu." Anna'yı zorlamak istemiyordum, ama nelerin döndüğünü bilmek istediğim de kesindi.

Anna yavaşladı ve patikadaki bir taş parçasına sıkı bir tekme savurdu. Taş başka bir taşa çarptıktan sonra ağaçların arasına doğru sekti. "Pekala, sana söyleyeceğim. Şu son altı ay içinde kasabada berbat bazı şeyler oldu. Bir adamı elektrik çarptı, bir mağaza sahibi soygunda vuruldu, dün gece yaşlı bir kadın kör oldu ve sonra bu sabah da genç Hayden. Galen Amerika'nın en uyuşuk kasabasıdır, Thomas. Eminim sen de bunu şimdiden görmüşsündür. Kısacası burada olay falan olmaz. Biz insanların köylülerle dalga geçerken bahsettikleri kimseleriz. Hani bilirsin: 'Buralarda eğlenmek için ne yaparsınız?' 'Ah, izinsiz balık avlarız ya da berbere gidip birinin tıraş edilişini seyrederiz.' Ama ansızın bu kabuslar olmaya başlayıverdiler."

"Ama bu ben olmamalıyım derken Jordan neyi kastediyordu?"

"Joe Jordan bir Yehova Şahidi'dir. Onlar hakkında bir şey biliyor musun? Kendilerini seçilmiş azınlıktan sayarlar. Tanrı içlerinden birinin başına böyle bir şeyin gelmesine mümkünü yok izin vermez ve kaldı ki, eğer onun yerinde olsaydın, bir çocuğu öldürdüğünde ne derdin?"

"Çocuk öldü mü?"

"Hayır, ama ölecek. Yani, büyük ihtimalle ölecek, duyduğum kadarıyla."

"Peki, bu yeterince mantıklı diyebiliriz, ama Mrs. Fletcher araba çarpmadan önce çocuğun gülüyor olup olmadığını sorarken neden bahsetmeye çalışıyordu?"

"Goosey Fletcher Galen kasabasının yaşlı kaçığıdır. Emi-

nim bunu sen de fark etmişsindir. Herkese emirler yağdırır ve ipe sapa gelmez sorular sorar ve kendi kaçık küçük dünyasında mutludur, tanrı ondan razı olsun. Kocası öldükten sonra üç yıl boyunca bir akıl hastanesinde yatmıştı."

Arabaya ulaşınca Anna köpekleri içeri sokmak için arka tarafa dolaştı. Onun açıkladığı şekliyle her şey mantıklı görünüyordu. Evet, her şey yolundaydı. Madem öyle niçin dönüp ormana uzun uzun bakmıştım? Çünkü Anna'nın söylediklerinin aslında bir yığın palavra olduğunu gayet iyi biliyordum.

Nails'le beni Mrs. Fletcher'ın evine bırakırken bir ya da iki gün içinde telefonla arayacağını söyledi. Nezaketsiz değildi, ama çok cana yakın da sayılmazdı.

Verandaya ulaştığımda Saxony kapı telinin ardında belirdi.

"Ah, sevgilim, tel dolaba saklanmış bir düş gibisin."

"Anna'yla mı birlikteydin?"

"Dur bir dakika." Nails'in bağını çözdüm, o da gidip en üst basamağa kuruldu. "Evet. Beni Yağlar Kraliçesi'nin evine götürdü."

"Ne?" Kapıyı açıp dışarı çıktı.

"Aynen. Kraliçe için esin kaynağı olduğu varsayılan Dorothy Lee adlı bir kocakarı. Kasabanın dört ila beş kilometre dışında, ormanla çevrili haşatı çıkmış bir kulübe. Anna uğradı ve orayı görmek isteyip istemediğimi sordu. İstedim de, ta ki Dorothy Lee'nin oğlu ortaya çıkıp da mülküne izinsiz girdiğimiz için bizi vurmya kalkana dek. Adı Richard. Bana *Fareler ve İnsanlar*'daki Lon Chaney'yi hatırlattı. 'Bana davşanları anlat, Corc.' Bilirsin, o tiplerden biri işte."

"Ev neye benziyordu?"

"Bir şeye benzediği yok. Eski gazetelerle dekore edilmiş köhne bir mezbelelik. Hiçbir çekici yanını görmedim."

"Anna kitap hakkında yeni bir şeyler söylemedi mi?"

"Hayır, lanet olsun, tek kelime bile etmedi. Anlayacağın aklınca bize eziyet ettiğini sanıyor. Bana babası hakkında bir yığın şey söylüyor ve hep 'İşte kitabın için bir şey daha,' diyor. Ama yazmama izin verip vermeyeceğini henüz ağzına bile almadı."

Saxony tutumunu değiştirdi ve konuştuğunda olabildiğince kayıtsız görünmeye çalıştı. Bu başarısız çabasından ötürü onu çok seviyordum. "Anna'yı nasıl buluyorsun? Kişisel olarak demek istiyorum."

Dudaklarıma dek gelen gülümsemeyi bastırdım, uzandım ve çilli yanağını okşadım. Alışveriş yaparken güneşte biraz yanmış olduğunu gördüm. Kendini geri çekip elimi tuttu. Yine de gülümsemiştim. "Hayır, lütfen Thomas, haydi ama, gülünç olma. Onu güzel bulduğunu biliyorum, iyisi mi bu konuda yalan söyleme."

"Bu konuda niçin yalan söyleyeyim ki? Aynca David Louis'in bize tarif ettiği gibi bir tip de değil, kesinlikle. Tanrı aşkına, öyle bir anlatmıştı ki Lizzie Borden'la buluşmaya gidiyoruz sanmıştım."

"Uzun lafın kısası, ondan hoşlanıyor musun?" Elimi bir türlü bırakmıyordu.

"Şu ana dek, evet." Omuz silktim. "Ama bak sana ne diyeceğim, Sax. Buralarda pek hazzetmediğim büyük bir tür tuhaflığın dönmekte olduğunu düşünüyorum."

"Nasıl yani?"

"Yani, biliyor muydun ki..." Son anda durdum ve fısıldamaya başladım. "Biliyor muydun, Goosey Fletcher üç yıl boyunca bir tımarhanede kalmış."

"Evet, bugün alışverişe gittiğimizde söyledi."

"Söyledi ha?"

"Evet. Babandan dolayı söz filmlerden açılmıştı ve bana *Guguk Kuşu*'nu görüp görmediğimi sordu. Gördüğümü söyledim ve o da bana bir defasında akıl hastanesinde yattığını söyledi. 'Ne olmuş yani?' der gibi bir havası vardı."

"Hımm." Elimi elinden çekip köpeğin tasmasıyla oynamaya başladım.

"Ama bunda ne kötülük var?"

"Öğle yemeği için bir şeyler aldınız mı?"

"Evet, türlü türlü enfes şeyler. Aç mısın?"

"Kurtlar gibi."

Dünyanın en lezzetli ızgara peynirli sandviçini yaptığım tartışmasız bir gerçektir. Mutfakta bir çift sanat eseri yaratmak üzere koştururken bir yandan da Anna'yla yaptığım orman kaçamağı hakkında Sax'a bilgi verdim.

"Bu müthiş işte, bol tahıllı ekmek almışsın! Bakalım şimdi, şimdi, şimdi... Biraz lezzet için..."

"Richard Lee seni gerçekten de vurur muydu dersin?"

"Sax, sözlerim yetmezse ter lekelerimi de kanıt olarak sunabilirim. Adam şaka yapmıyordu."

"Thomas, David Louis'in Anna tarafından çığlık çığlığa nasıl kovulduğunu sana anlattığını söylemiştin, ayrıca ne zaman buraya babası hakkında bir şeyler yazmaya niyetli birisini gönderecek olsa ona tehditlerle dolu mektuplar gönderdiğini de."

"Louis kimseyi göndermiyordu, Sax, sadece sorularını yanıtlıyordu. Onlar da kendi rızalarıyla geldiler, tıpkı bizim gibi."

"Pekala, kendi rızalarıyla gelmiş olsunlar. Ama onlar geldiklerinde Anna bunun tamamen Louis'in suçu olduğunu düşünüyor ve buna hiçbir hakkının bulunmadığını belirten mektuplar göndermiyor muydu?"

Başımla onayladım ve spatulamı masanın üzerine bıraktım.

"Pekala, bana şunu da söyle bakalım: Anna sana niçin bu kadar iyi davranıyor? Eğer biyografi yazarlarından bu kadar nefret ediyorsa, bizi akşam yemeğine niçin davet etti ve bugün de seni Yağlar Kraliçesi'nin evine götürdü?"

"Bahsettiğim tuhaflıklardan biri de bu işte, Sax. Ya David Louis'in birkaç tahtası eksik, ya da bir nedenden dolayı Anna France'dan tiksiniyor. Şu ana kadar kadının hakkında söylediği her şey yanlış çıktı."

"Ama Anna'nın dün gece babası hakkında birkaç yalan söylediğini de unutmayalım, öyle değil mi?" Muzaffer bir edayla söylemişti bunu.

"Evet, yalandı. Bizi bağrına basarcasına karşıladı ve ardından da babasıyla ilgili konuşmaya başladığında palavraları sıraladı." Spatulu havaya attım ve sapından yakaladım. "Bunları bana sorma hayatım, ben burada çalışıyorum sadece."

"Biliyor musun, çok ilginç." Dolabın yanına gitti ve cırlak mavi iki tabak çıkardı.

"Evet, ya." Sandviçleri tavadan tam zamanında aldım ve yağın fazlasını çekmesi için kızarmış peynirlerimi kağıt havluya yatırdım. Dört dörtlük sandviçimin sırrı da buydu işte.

7

İzleyen birkaç gün boyunca dişe dokunur bir şey olmadı. Kasabayı kolaçan ettim ve insanlarla konuştum. Herkes çok kibardı, ama bana bildiğimden fazlasını söyleyen de çıkmadı. Marshall France oralarda takılmaktan ve her ölümlü gibi gevezelik etmekten zevk alan eski dostlardan biriydi işte. Hayır efendim, meşhur olmaktan hiç hazzetmiyordu: Kızını biraz şımartmış da olsa o iyi bir aile babasıydı... Ama babalar zaten başka ne için vardır ki?

Kasabanın kütüphanesine gittim ve Marshall'ın bütün kitaplarını sil baştan okudum. Kütüphaneci istiridye pembesi, pırlanta taklidi gözlükleri ve allık sürülmüş tombul yanakları olan yaşlıca bir hanımdı. Günün her saatinde yapması gereken bir milyon işi varmışçasına ortalıkta fır dönüyordu, ama bütün bu hareketliliğinin sadece işgüzarlık olduğunu ve aslında kocaman meşe masasının başında oturup kitap oku-

masının yeteceğini anlamam çok sürmemişti.

Bir çift velet *Dünya Klasikleri Ansiklopedisi*'nden kitap özeti yürütmekle meşguldüler ve çok hoş görünümlü genç bir kadın da geçen ayın *Popular Mechanics* dergisine gömülmüştü.

Galen'la aralarında bir bağlantı olup olmadığını anlamak için France'ın bütün kitaplarının üzerinden madeni bir büyüteçle geçtim, ama araştırmam olumlu bir sonuç vermedi. France'ın yazarken yaptığı şeyin gerçeğin bir kırıntısını alıp onu kendi amaçları doğrultusunda esaslı biçimde değiştirmek olduğunu varsaydım. Demek ki Mrs. Lee'yi insan hamurundan bir parça gibi almış ve yoğurarak Yağlar Kraliçesi'ni elde etmişti.

Araştırmamı tamamladığımda masayı iterek geri kaydım ve yüzümü ovuşturdum. Dergilerin bulunduğu salonda çalışıyordum ve içeri ilk girdiğimde tarihlere göre ayrılmış raflarda çok sayıda edebiyat dergisinin varlığı dikkatimi çekmişti. *Antaeus*'un bir sayısını almak üzere ayağa kalktım. Kütüphaneci benimle göz göze geldi ve parmağını kıvırarak yanına yaklaşmamı işaret etti. Kitap raflarının arkasında haylazlık yaparken yakalanan kötü çocuklar gibi hissettim kendimi.

"Siz Mr. Abbey misiniz?" diye sordu sertçe.

Başımı sallayıp gülümsedim.

"Eğer isterseniz sizin için geçici bir kütüphane kartı çıkarabilirim. O zaman kitapları burada okumak zorunda kalmaz ve eve götürebilirsiniz."

"Ah, hiç sorun değil, ama yine de teşekkür ederim. Burası çalışmak için çok uygun bir salon."

Cazibemin onu en azından gülümseteceğini düşünmüştüm, ama yüzündeki resmi ifadeden hiç ödün vermedi. Dudakların bir ömür boyu büzülmesiyle kazanılan küçük, dik çizgiler vardı burnunun altında. Masasının üzeri de milimi

milimine düzenliydi. Ellerini önünde kavuşturmuştu ve konuştuğu süre boyunca onlarda en ufak bir kıpırtı görülmedi. Bir kitabı yanlış rafa koymaya kalkanı derhal öldüreceğinden adım gibi emindim.

"Biliyor musunuz, Marshall hakkında bir kitap yazmak için daha önce de gelenler olmuştu."

"Öyle mi?"

"Anna hiçbirinden hoşlanmadı, özellikle de biyografisini *yazmak* isteyen adamdan. Adam öyle kabaydı ki..." Başını iki yana sallayarak diliyle şaklama gibi bir ses çıkardı.

"Hani şu doğudan gelen adam mı? Princeton Üniversitesi'nden?"

"Evet, Marshall'ın biyografisini yazmak isteyen oydu. Düşünebiliyor musunuz? Bana Princeton'ın mükemmel bir üniversite olduğunu söylüyorlar, ama eğer o adam gibi mezunlar yetiştiriyorsa oyumu kesinlikle onlara vermem."

"Adamın adını anımsıyor olabilir misiniz?"

Başını yana yatırdı ve masadan tombul bir el kaldırdı. Bir parmağıyla çenesine vururken bakışlarını benden bir an olsun ayırmamıştı.

"Adını mı dediniz? Hayır, ona hiç sormadım ve o da söylemedi. Atının üzerindeki bir asilzade gibi geldi buraya ve bana keyfince sorular yağdırmaya başladı." Kadın eğer bir kuş olsaydı tüylerini kabartacaktı. "Duyduğum kadarıyla kasabadaki herkese karşı da aynı biçimde davranmış. Derim ki kaba olacaksanız olun, ama benden uzak durun."

Elinde küçük bir Mark Cross çantası, bir Sony kayıt cihazı ve tezini bitirmesi gereken son tarihle birlikte Princeton'dan gelen bu kurbağa yavrusunu kişiden kişiye koşarak bilgi sızdırmaya çalışır, ama hiç kimse bilgi sızdırılmasından hoşlan-

mayacağı için hava alırken gözümün önüne getirebiliyordum.

"Marshall'ın en sevdiği kitaplardan birini görmek ister miydiniz, Mr. Abbey?"

"Seve seve, eğer sizin için zahmet olmayacaksa."

Masanın ardından çıkıp arkadaki raflara doğru yürüdü. Çocuk kitapları bölümüne gitmekte olduğunu tahmin etmiştim, dolayısıyla üzerinde 'Mimarlık' etiketi olan *rafta* durakladığında şaşırdım. Çevrede kimsenin olup olmadığını anlamak için bakındı. "Aramızda kalsın, Mr. Abbey, ama sanırım yazmayı denemenize izin verecek. Duyduklarımdan çıkartıyorum bunu."

"Ah, öyle mi?" Kadının neden bahsettiğini bildiğimden emin değildim. Sesi masada otururkenki fısıltıya dönüşmüştü yine.

"Anna'yı mı kastediyorsunuz?"

"Evet, evet. Lütfen bu kadar yüksek sesle konuşmayın. Sizin denemenize izin vereceğine dair bahse girerim."

Tuhaf bir kaynaktan geliyor olsa da cesaretlendirici bir haberdi. Anlayamadığım şey Anna'nın bu kitabı yazmama izin vereceğini öğrenmem için neden bu kadar arkalara göç ettiğimizdi.

Bir adam köşeyi dönerken bize baktı. Kütüphaneci uzanarak raftan tren istasyonlarıyla ilgili bir kitap aldı.

"Aradığım buydu! Buyrun." Kitabın arka kapağını açınca France'ın bunu gerçekten de beş ya da altı kez ödünç almış olduğunu gördüm. Kartın üzerinde çok az sayıda başka isim vardı. Kütüphanedeki diğer şahıs istediği kitabı alıp salonu terk ettiğinde kütüphaneci tren istasyonlarıyla ilgili kitabı kapatıp koltuğumun altına sıkıştırdı. "Kitabı dışarı bu şekilde çıkarın. Böylece hiç kimse burada konuştuğumuzdan şüphe-

lenmeyecektir." Çevresine bakındı ve tekrar konuşmadan önce raf aralığından koridora bir göz attı. "Bütün bildiğim bunun Anna'nın kararı olduğudur. Bunu hepimiz biliyoruz. Ama sabırsızlanmamak elde değil. Ne zaman ki..." Yaklaşan ayak sesleri cümlesini yarıda kesmesine neden olmuştu. Bu seferki kesinti kalıcıydı, çünkü genç bir kadın küçük bir kız çocuğunu yedeğine almış halde çıkagelmiş ve akvaryum balıkçılığıyla ilgili arayıp da bulamadığı bir kitabı sormuştu.

Kitabımı dergi salonundaki masama götürdüm ve içine göz gezdirdim. Amerikan tren istasyonlarının fotoğraflarıyla doluydu.

Fotoğraflara eşlik eden metinleri yazan her kimse Mississipi'deki Wainer garının ihtişamı, iç savaş öncesinden kalma bir başyapıt olduğu ve bir yerine üç bilet gişesine sahip bulunduğu için duyduğu heyecanın dozunu biraz abartmıştı. Ama burnum kitaba gömülü durumda bir miktar vakit harcadım, çünkü France'ı da aynı biçimde davranırken gözümün önüne getirebiliyordum ve çünkü, artık her ne nedenden dolayıysa, bu onu ilgilendiren bir konu olmuştu. Lucente'nin pazar tren gezileri hakkındaki anılarını anlatışını ve evindeki istasyon kartpostallarını anımsayabiliyordum. Kitabı üçüncü gözden geçirişimde Pennsylvania'daki Derek istasyonu gözümün önünden bir anda gelip geçmişti. Yarım saniye sonra ise gözlerim faltaşı gibi açıldılar ve ben sanki fotoğraf oradan kaybolup gidecekmişçesine çılgınlar gibi geri döndüm. Kaybolmamıştı. Sayfanın kenarlarına birileri kurşun kalemle bol bol notlar düşmüştü. France'ın el yazısını sadece bir iki kez görmüşlüğüm vardı, ama bu oydu. Diklemesine özenle uzatılmış harfler. Notların ne Pennsylvania'nın Derek istasyonuyla, ne de başka herhangi bir istasyonla bir ilgileri

vardı. Adam gerçek bir sanatçı gibi esin perisi tarafından aniden ziyaret edilmiş ve bunları bulabildiği ilk kağıt parçasına dökmüşe benziyordu.

Inkler adlı bir şahsın tasviriydi bu. Sözcüklerden bazılarını çıkaramıyordum, ama özünde Inkler dünyanın dört bir yanını dolaşmak isteyen bir Avusturyalıydı. Yolculuk masraflarını karşılayabilmek için kendini ve yanındaki beyaz bulteriyerini gösteren kartpostallar bastırmıştı. Fotoğrafın altında Inkler'ın adı, nereden geldiği, ne yapmak istediği, ne kadar yol katetmesinin gerektiği (60 000 kilometre), bunun dört yıl alacağı ve kartpostal satışının yol masraflarını karşılama yöntemi olduğu belirtilmişti. Bu değerli amaç uğruna ufak bir yardımda bulunmaz mıydınız?

Şahsın dış görünüşünün nasıl olduğu, köpeğinin adı ve neye benzediği, yolculukları sırasında nerelerden geçecekleri ve bu sırada yaşayacakları bazı serüvenlere ilişkin notlar da vardı. Notlara 13 Haziran 1947 tarihi düşülmüştü.

Bunları defterime aynen çektim. İlk kez olarak gerçekten de bir defineye rastgeldiğimi düşünüyordum. France'ın kitaplarında Inkler diye bir kahramanı yoktu, dolayısıyla onun bu yaratısından haberdar tek kişi bendim dünyada. Bu konuda o kadar aç gözlüydüm ki bundan Sax'a söz edip etmemeyi bile birkaç saniye için de olsa düşündüm. Bu sadece benim ve Marshall France'ındı. Marshall'ın ve benim! Ama yufka yüreğim baskın çıktı ve Sax'a söyledim. O da çok heyecanlanmıştı ve kütüphanecinin fikrince Marshall'ın sevdiği diğer kitapları da karıştırarak kütüphanede ikinci bir mutlu gün daha geçirdik. Başka keşfimiz olmadı, ama küçük dostumuz Inkler yetip de artıyordu bile.

Ertesi sabah mutfakta birlikte oturmuş kahvaltımızı ya-

parken France'ın roman kahramanlarına nereden isim bulduğunu merak ettiğimi söyledim. Kitaplarında özellikle hoşuma giden şeylerden biri de isimlerdi.

Saxony portakal reçeline bulanmış bir kızarmış ekmek dilimini yarılamıştı. Bir lokma daha ısırıp "Mezarlıktan," diye geveledi.

"Sen neden bahsediyorsun?" Kalktım ve Sax'ın satın aldığı iğrenç papatya çayından bir bardak daha doldurdum. Annem ayaklarını papatya çayına batırırdı. Ama ya bunu içecektim, ya da Mrs. Fletcher'ın tavsiyesi üzerine Sax'ın satın aldığı bir çeşit kafeinsiz organik Uranüs kahvesini.

Sax avuçlarını birbirine sürtünce her bir yana ekmek kırıntısı saçıldı. "Evet, buradaki mezarlıktan. Önceki gün çevreye göz atmak için bir yürüyüşe çıkmıştım. Postaneyi geçince bana takvim ya da kartpostallardaki İngiliz kiliselerini anımsatan çok hoş bir kilise var. Bilirsin... karanlık ve mağrur, çevresinde taş bir duvar olanlardan. İlgimi çekti, şöyle bir bakayım derken arkasında küçük bir de mezarlığının olduğunu fark ettim. Küçük bir çocukken kağıda mezartaşlarının kalıbını çıkartmaya bayılırdım, dolayısıyla onlara hep ilgi duymuşumdur."

Masaya otururken kaşlarımı Peter Lorre gibi aşağı yukarı oynattım. "Hee... Hee... Hee! Ben de canım. Sıçanlar ve örümcekler! Örümcekler ve sıçanlar!"

"Aman, kes şunu, Thomas! Hayatında hiç mezar taşı kalıbı çıkarmadın mı? Çok güzel olurlar. *Thomas*, salya akıtmayı keser misin? Tamam, harikulade taklit yapabiliyorsun. Sen müthiş bir vampirsin. Dinlemek istiyor musun, istemiyor musun?"

"İstiyorum, hayatım."

Tost makinesine bol tahıllı ekmeklerden iki dilim daha koydu. Yemek yiyişine bakarken önceki hayatlarından birin-

de kıtlık çekmiş olmasından şüpheleniyordum.

"Orada geziniyordum, ama yanlış olan bir şeyler vardı, tamam mı? Sadece hafifçe uygunsuz kaçan, ya da doğru olmayan. Sonra ne olduğunu çıkardım. Mezar taşlarında gördüğüm isimlerin hepsi, ya da en azından büyük bir kısmı, *Gece Anna'ya Koşuyor*'daki karakterlerin isimleriydi."

"Deme?"

"Derim. Leslie Baker, Dave Miller, Irene Weigel... Hepsi oradaydılar."

"Dalga geçiyorsun."

"Yo. Bir bloknot alıp geri dönmeyi ve bütün isimleri yazmayı düşündüm, ama sonra senin de gitmek isteyeceğin geldi aklıma ve bekledim."

"Saxony, bu fevkalade bir şey! Bana niçin daha önce söylemedin?"

Sax masanın üzerinden uzanıp elimi tuttu. Bir arada olma süremiz uzadıkça, dokunma ve dokunulma isteği de aynı oranda artıyor gibiydi. Sırf cinsel dürtülerle de değil, sadece dokunmak için işte. Karşındakinin de senin orada olduğunu anlaması için bir ya da iki saniye süren bir elektriklenme. Bunu ben de seviyordum. Ama iş işti ve France'ınki işin önde gideniydi, dolayısıyla kalan tostlarını da bir an önce midesine indirmesini sağladım ve birlikte mezarlığa doğru yola çıktık.

On beş dakika sonra St. Joseph Kilisesi'nin önünde boy gösteriyorduk. Küçükken ne zaman bir kilisenin önünden geçseler mutlaka haç çıkaran Katolik arkadaşlarım vardı. Konunun dışında kalmak istemediğimden nasıl yapılacağını bana da öğretmişlerdi ve bir kilisenin önünden her geçişimizde ben de aynı şeyi yapıyordum. Bir gün annemle birlikte otomobildeydim. St. Mary Kilisesi'nin önden geçtik ve onun

dehşetle büyümüş Metodist gözlerinin önünde aslında olmadığım küçük ve sofu bir Katolik gibi gayri ihtiyari haç çıkardım. Bu dürtünün nereden geldiğini anlayıncaya kadar haftalar harcayan psikoloğumun az daha göbeği çatlayacaktı.

Saxony'yle birlikte orada dikilirken ön kapı açıldı ve binadan bir rahip çıktı. Dik, taş basamaklardan ivedilikle indi ve bize başıyla sert, resmi bir selam verdikten sonra aceleci adımlarla yoluna devam etti. Döndüm ve şarap rengi bir Oldsmobile Cutlass'e binmesini izledim.

Saxony kiliseye doğru ilerlemeye başlayınca ben de peşine düştüm. Oldukça hoş bir gündü. Hava serindi ve güçlü bir esinti ağaçların arasında dolaşıyor, her tarafta yaz tozlarını kaldırıyordu. Yukarıda bulutların hızlandırılmış bir filmdeki gibi seri biçimde akmalarına yol açıyordu. Güneş kobalt mavisi bir zarfın üzerindeki keskin ve temiz bir mühür gibiydi.

"Geliyor musun? Korkma, mezarlardaki küçük adamlar seni ısırmaz."

"Peki, bayan." Ona yetiştim ve elini tuttum.

"Bak." Ayağıyla bir mezar taşını işaret etmişti.

"Aha! Brian Taylor. Şu işe bakar mısın? Ayrıca da... Anne Megibow. Vay canına, hepsi buradalar. Saxony, sen niçin isimleri not etmeye başlamıyorsun, bu arada ben çevreyi bir kolaçan edeyim."

Doğrusu bu ya, bu keşfimizden dolayı hiç de hoşnut değildim. Romantik ya da değil, kahramanlarımın her yönleriyle esinden kaynaklanmalarını isterim. Öyküler, yerler, kişiler, isimler... Bunlar ne bir mezartaşından, ne bir telefon rehberinden, ne de gazeteden kaynaklanmalı, tamamen kendilerine özgü olmalıdırlar... Bu durum France'ın biraz fazlaca insan görünmesine yol açıyordu.

Arada sırada, çılgıncasına sadık bir hayranın California'daki evimizin güvenlik görevlisini atlattığı olurdu. Babamın en sevdiği vaka 'Kapı Zilini Çalan Kadın'dı. Kadın zili o kadar şiddetli ve uzun çalmıştı ki bizim moruk acil bir durum var sanmıştı. Babam zile yanıt vermemeye bilhassa özen gösterirdi, ama bu kez vermişti işte. Elinde babamın on beşe yirmilik bir fotoğrafı olan kadın, ilahını şöyle bir süzmüş ve girişteki basamaklardan aşağı yuvarlanırcasına gerilemişti. "Ama niçin bu kadar *kısasınız*?" diye feryat ederken gözyaşları içinde uzaklaştırılmıştı evden.

Saxony mezartaşları konusunda haklıydı: Hüzünlü bir ilginçlik ve sevimlilikleri vardı. Yazıtlar öylesine çok acıyı anlatıyorlardı ki! Ağustosun ikisinde doğup dördünde ölen bebekler. Çocuklarının tümü de kendilerinden çok önce toprak olan anne ve babalar. Biryerlerde, harap ve kasvetli bir evde, orta yaşlı bir çiftin birbirleriyle hiç konuşmadan, ölü oğullarıyla kızlarının fotoğrafları şöminenin üzerinde asılı halde oturuşlarını hayal etmek hiç de zor değildi. Kadın kocasını evli oldukları onca yıl boyunca "Bey," diye çağırmıştı belki de.

"Thomas?"

Saxony seslendiğinde güdük bir cam kavanozdaki kuru çiçekleri bir mezartaşının üzerine yerleştirmekle meşguldüm. Çiçekler bir zamanlar turuncu kadife çiçekleri olmuş olsalar gerekti, ama şimdi krapon kağıdından yapılmış yorgun topları andırıyorlardı.

"Thomas, buraya gel."

Mezarlığın hafif yokuş aşağı kalan karşı kıyısına gitmişti. Mezarlardan birinin yanına çömelmiş, dengesini sağlayabilmek için bir eliyle topraktan destek almıştı. Doğrulurken dizlerim kuru dallar misali çıtırdadılar. Bay Sağlıklı Yaşam!

"Bu seni mutlu eder mi, bilmiyorum. İşte arkadaşın Inkler burada."

"Ah, hayır!"

"Evet. Gert Inkler. Doğumu 1913, ölümü 19... Dur bir saniye," Uzandı ve gri-pembe taşın üzerini avucuyla sildi. "Ölümü 1964. O kadar da yaşlı değilmiş."

"Dünyayı yürüyerek dolaşmaya kalkarsan olacağı budur. Lanet olsun! Müthiş bir keşif yaptığımıza öyle inanmıştım ki. Kitaplarının hiçbirinde boy göstermemiş bir Marshall France kahramanı. Karşımıza çıka çıka bir kasaba mezarlığındaki mevta çıktı."

"Böyle konuştuğunda Humphrey Bogart'a benziyorsun. 'Kasaba mezarlığındaki mevta!'"

"Onun gibi konuşmaya çalışmıyorum, Saxony. Özgün olamadığım için affet beni. Hepimiz yaratıcı olamayız, öyle değil mi?"

"Of, kes sesini, Thomas. Bazen sırf oltaya gelecek miyim diye hır gür çıkarıyorsun."

"Çifte metafor." Ayağa kalktım ve üzerlerine bulaşan toprağı temizlemek için ellerimi pantolonuma sürttüm.

"Ah, *cehaletimi mazur görün* Bay İngilizce öğretmeni."

Arkamdaki bir şeyi görüp susuncaya kadar Sax'la birbirimize yarım ağızla hakaretler savurup durduk. Aslında sadece susmakla kalmamış, suratı tipideki bir havaalanı gibi tümüyle kapanmıştı sanki.

"Piknik için güzel bir yer."

Kim olduğunu biliyordum. "Selam, Anna."

Bu kez üzerinde beyaz bir tişört, yepyeni, açık kahverengi bir pantolon ve her zamanki pırıl spor ayakkabıları vardı... Tatlı şey!

"Siz ikiniz niçin buradasınız?"

Burada olduğumuzu nereden biliyordu? Tesadüf mü? Benim bildiğim kadarıyla, bizi sadece rahip görmüştü ve görmesinin üzerinden de en fazla birkaç dakika geçmişti. Onu telefonla aramış olsa bile, Anna buraya nasıl bu kadar çabuk gelebilmişti... roketle mi?

"Biraz araştırma yapıyorduk. Thomas babanızın *Gece Anna'ya Koşuyor*'daki karakterlerin isimlerini nereden bulduğunu keşfetti, Bunu göstermek için beni buraya getirdi."

Kafam boynumun üzerinde *Şeytan*'daki Linda Blair'inki gibi döndü. Ben keşfetmişim ha!

"Peki, şaşırdınız mı?"

"Şaşırmak mı? Ha, buna mı? Evet. Hayır. Ah, evet, sanırım evet." Saxony'nin ne demeye yalan söylediğini çıkarmaya çalışıyordum. Beni Anna'nın kayıtsız gözlerinde iyi göstermeye mi çalışıyordu?

"Kimi ziyaret ediyorsunuz? Gert Inkler mı? Babam onu hiçbir kitabında kullanmadı."

"Evet, biliyoruz. Dünyayı yürüyerek dolaşan adam. Bunu gerçekten yaptı mı?"

Anna'nın yüzündeki gülümseme bir anda silinmişti. Isa aşkına, gözleri nasıl da küçülüp habisleşebiliyorlardı! "Bunu nereden duydunuz?"

"*Amerika'nın Garları*."

Yanıtım gün ışığını geri getirmemişti. Bakışları bana önceki gün ormanda Richard Lee'ye olan tavrını anımsatıyordu. David Louis'in tarif ettiği ateş ve kükürtten oluşmuş gazap değildi bu, ama insanın iliklerini donduran buz gibi soğuk bir öfkeydi.

"Kasabadaki kütüphaneci bana babanızın hoşlandığı bir

kitap verdi. Hani şu tren istasyonlarıyla ilgili olan var ya? Ona göz gezdirdim ve sayfalardan birinin kenarında Inkler'ın tarifini buldum. Eğer görmek istersen kitap evimde."

"Siz ikiniz ev ödevinizi şimdiden pek iyi yapıyorsunuz, öyle değil mi? Ama ya ben biyografiye izin vermeyecek olursam?"

Önce dosdoğru bana baktı, sonra bakışları omzumun üzerinden Saxony'ye kaydı.

"Madem yapmamıza izin vermeyecektiniz, bize bunca süredir niçin iyi davrandınız? David Louis sizin bir canavar olduğunuzu söylemişti."

Sevgili Saxony! İncelikli, anlayışlı, duyarlı, hep doğru iltifat ve doğru zamanlamayla. Doğuştan diplomat!

Devlerin gazabından kendimi koruyabilmek için içimden ellerimi başıma siper etmek geldi, ama hayret vericidir ki fırtına kopmadı. Bunun yerine Anna burnunu çekti, ellerini pantolonunun ceplerine soktu ve başını iple bağlı bir kukla gibi aşağı yukarı salladı. Aşağı, yukarı, aşağı, yukarı...

"Saxony, haklısın. İnsanları zaman zaman iğnelemekten zevk aldığımı itiraf etmeliyim. Benim küçük oyunlarımdan ne zaman sıkılacağınızı ve kitabı yazıp yazamayacağınızı dosdoğru *soracağınızı* merak ediyordum."

"Pekala, yazabilir miyiz?" Sesimin kendinden emin ve güçlü çıkmasını arzu etmiştim, ama sözcükler gırtlağımı sanki gün ışığından ürküyorlarmışçasına sürünerek terk ettiler.

"Evet, yazabilirsiniz. İstediğiniz buysa kitap sizindir. Eğer bana çok dargın değilseniz, size elimden geldiğince yardım edeceğim. Yardımımın dokunacağı yerler olduğundan eminim."

İçimin zafer sarhoşluğuyla dolduğunu hissettim. Bunu nasıl karşıladığını görebilmek için Saxony'ye döndüm. Gü-

lümsedi ve yerden beyaz bir çakıl parçası alarak dizime attı.

"Evet, havalı bayan?"

"Evet, ne?" Bir çakıl daha alıp fırlattı.

"Evet, sanırım hazırız." Uzandım ve yine elini tuttum. Elimi sıkıp güldü. Sonra döndü ve Anna'ya gülümsedi. France'ın kızı orada tapınılacak çekiciliğiyle duruyordu, ama bu Sax'la benim anımızdı ve bu anı benimle paylaştığı için ne kadar mutlu olduğumu bilmesini istiyordum.

8

"Basamaklardan inerken dikkat et, boynunu falan kırmayasın. Babamın en sevdiği tutulmamış sözlerinden birisi de onları bir gün onaracağıydı."

El feneri Anna'daydı, ama o Saxony'nin önünde yürüyordu, Saxony de benim. Sonuçta, el fenerinin zayıf sarı aydınlığında görebildiğim tek şey kadınların bacaklarının arasında sağa sola yılan gibi oynayan bir ışın demetinden ibaretti.

"Niçin bütün bodrumlar aynı kokar?" Dengemi sağlayabilmek için elimi duvara uzattım. Nemliydi ve kolayca ufalanıyordu. Lee'nin ormandaki evini anımsadım.

"Bu koku da neyin nesi?"

"Soyunma odasının, takım duş aldıktan sonraki haline benziyor."

"Hayır, o temiz bir kokudur. Bodrumlar esrarlı ve ketum kokarlar."

"Ketum mu? Bir şey nasıl ketum kokabilir ki?"

"Her neyse, en azından soyunma odası gibi kokmadığını biliyorum."

"Dur bir dakika, elektrik düğmesi burada işte."

Bir tıkırtı ve ardından büyük, dörtgen şeklindeki oda sidik sarısı bir ışıkla aydınlandı.

"Kafanı kolla, Thomas, burada tavan epey basıktır."

Kamburumu çıkartarak odaya baktım. Bir köşede haki renkte bir fırın irisi vardı. Duvarlar kaba sıvalı ve eşitsizdi. Zemin neredeyse kaba topraktı. İçeride eski dergi balyalarından başka bir şey yoktu: *Pageant, Coronet, Ken, Stage, Gentry*. Daha önce hiçbirini duymamıştım.

"Baban burada ne yapıyordu?"

"Bir dakika beklersen sana göstereceğim. Beni takip et."

Arına hareket edince başka bir odaya açıldığı besbelli olan aralık bir kapının varlığını fark ettim. Bir elektrik düğmesine yapılan hafif bir dokunuşla birlikte içeri daldık.

Duvarda bir metre eninde ve belki iki metre boyunda bir karatahta asılıydı. Tahtanın ucuna bir tebeşir kutusu monte edilmişti ve kutunun içi uzun, yepyeni beyaz tebeşirlerle doluydu. Bu kendimi evimde hissetmeme yol açmıştı. Karatahtanın başına geçip bir cümle yazmak şeklindeki çılgın bir dürtüyü dizginlemek zorunda kaldım.

"Kitaplarına başladığı yer burasıdır işte." Anna bir parça tebeşir aldı ve tahtanın orta yerine çiziktirmeye başladı. *Peanuts* adlı karikatür dizisinden köpek Snoopy'nin başarısız bir tasviri.

"Üst katta çalıştığını söylemiştin sanırım."

"Öyle, ama romandaki bütün karakterlerin burada, karatahtada taslaklarını çıkardıktan sonra."

"Bunu her kitabı için yaptı mı?"

"Evet. Burada günlerce saklanır ve bir sonraki evrenini yaratırdı."

"Nasıl? Ne şekilde?"

"Her zaman zihninde bir baş kahramanının olduğunu söylerdi. *Kahkahalar Ülkesi* için bu Yağlar Kraliçesi'ydi, Richard Lee'nin annesi. Onun adını tahtanın en üstüne koyar ve diğerlerini altına dizmeye başlardı."

"Gerçek insanların isimlerini mi, yoksa kendi yarattıklarını mı?"

"Gerçek insanları. Eğer önce gerçek insanları düşünürse, onların kişilik özelliklerinden kullanmak istediklerini daha çabuk anımsayabildiğini söylerdi."

Anna tahtaya 'Dorothy Lee' diye yazdı, sonra da altına 'Thomas Abbey' diye ekledi. İkimizin adlarımızdan da sağa doğru oklar çıktı. Sonra ilkine 'Yağlar Kraliçesi', benimkinin hizasına da 'Babamın Biyograficisi' diye yazdı. El yazısı babasınınkini uzaktan yakından andırmıyordu... kıvır kıvır, aralıklı ve düzensizdi, okuduktan sonra sınav kağıdının altına bir not düşmemi zorlayan türden.

Sonra 'Thomas Abbey, Babamın Biyograficisi'nin altına şunları ekledi: 'Tanınmış Baba, İngilizce Hocası, Zeki, Özgüveni Eksik, Umut Dolu, Güç?"

Somurttum. "Güç derken neyi kastediyorsun?"

Sorumu elinin bir hareketiyle savdı. "Acele etme. Onun yöntemini izliyorum. Hakkında çok şey bilmediği, ya da kullanmakta kararsız olduğu şeylerin yanına bir soru işareti koyardı."

"Oradaki her şey beni mi tanımlıyor? Özgüveni eksik, umut dolu..."

"Eğer ben babamın yerinde olsaydım, senin hakkında neler hissediyorsam ve neleri kullanılmaya değecek denli ilginç buluyorsam listeye eklerdim. Bunlar sadece benim izlenimlerim. Bana kızmadın ya?"

"Kim, ben mi? Yoo. Hiç de değil, Hem de..."

"Peki Thomas, meramını anladık."

"Yoo. Hem de..."

"*Thomas*!"

Anna, Saxony'ye baktı. Sanırım bana inanmamıştı. "Bana kızdı mı?"

"Hayır. Bence 'Özgüveni Eksik' ve 'Tanınmış Baba' kısımları damarına basmış olmalı."

"Siz de beni babamla bir tutmamalı, benim ben olduğumu anımsamalısınız. Eğer sizi bir karakter olarak kullanacak olsaydı, sizin bambaşka yönlerinizi görürdü."

"Cidden Anna, bunun kitap için gerçekten de hoş bir giriş olacağını düşünüyorum. Öndeyiş kısmında, babanın o gıcırtılı basamaklardan yalnız başına inişini tasvir edeceğim, ışıkları açışını ve karatahtanın başına geçerek kitaplarından biri üzerinde çalışmaya başlayışını. İlk birkaç sayfa hem onun kitabının başlangıcı olacak, hem de benimkinin. Ne diyorsun?"

Tebeşiri ilk kez kutusuna bıraktı ve Snoopy'yi eliyle sildi. "Hoşlanmadım."

"Bence bu müthiş bir fikir, Thomas." Saxony'nin bu sözleri fikrimi gerçekten beğendiği için mi, yoksa Anna'yla kapışmak istediği için mi söylediğini bilmiyordum.

"Ama sen yine de beğenmedin, Anna."

Tahtaya sırtını döndü ve ellerindeki tebeşir tozunu çırptı. "Thomas, henüz hiçbir şey bilmiyorsun ve şimdiden küçük, zeki numaralar tasarlıyorsun."

"Kurnazlık yapmaya çalışmıyordum, Anna. Samimi olarak düşünmüştüm ki..."

"Bırak da bitireyim. Eğer bu kitabı yazmana izin verirsem, bunu özenle ve çok güzel bir biçimde yapmalısın. İlginç olmak şöyle dursun, konularına en ufak bir canlılık dahi kazandıramayan kaç tane berbat biyografi okumak zorunda kaldığımı biliyor musun? Bu kitabın iyi kotarılmasının ne denli önemli olduğunu hayal bile edemezsin, Thomas. İşini hakkıyla yapacak kadar önemsediğinden eminim, dolayısıyla kurnazlığın her türlüsü alanımızın dışında kalıyor. 'Yirmi yıl sonra...' diye başlayacak her türden hinlik, kestirmecilik ya da paragraf... Bunlar söz konusu dahi edilemez. Kitabın ya dört dörtlük olur, ya da..."

O kadar kaçıkça, yürekten ve abartılı bir nutuk atmıştı ki cümlesinin orta yerinde sustuğunda hazırlıksız yakalanmıştım.

Yutkundum. "Anna?"

"Evet."

Saxony araya girmişti. "Anna, Thomas'ın bu kitabı yazmasını istediğinden emin misin? Gerçekten emin misin?"

"Evet, şimdi eminim. Kesinlikle."

Üzerimize çöken atom bombasına denk gerilimi biraz olsun gevşetebilmek niyetiyle derin bir nefes alıp gürültülü biçimde verdim.

Saxony karatahtanın başına geçti, bir tebeşir aldı ve isimlerimizin –Mrs. Lee'nin ve benim– yazılı olduğu yerin yanına bir karikatür çizmeye başladı. Kuklalarının üzerlerinde gördüğüm kabataslak çizimlerinden dolayı iyi bir sanatçı olduğunu biliyordum, ama bu defa kendi sınırlarını da zorlamıştı.

Yağlar Kraliçesi –Van Walt resminin başarılı ve hızlı bir

uyarlamasıydı– ve ben Marshall France'ın mezartaşının yanında duruyorduk. Üstümüzde France bir buluttan bakıyor ve birer kuklaymışızcasına her yanımıza tutturulmuş iplerle oynuyordu. Karikatür kesinlikle iyi becerilmişti, ama Anna'nın söylediklerinin ışığında bakıldığında aynı zamanda rahatsız da ediyordu.

"Emin olduğunu sanmıyorum, Anna." Saxony çiziktirmeyi kesti ve tebeşiri tahtanın ucundaki kutusuna bıraktı.

"Ah, sanmıyorsun demek." Anna'nın sesi alçaktı. Sax'ı dikkatle izliyordu.

"Hayır, sanmıyorum. Bence bir biyografi daha çok yazarının konu aldığı kişinin yaşantısını yorumlayış biçimidir. Sadece 'şunu etti, bunu yaptı' demekle olmaz."

"Öyle olmalı diye bir söz çıktı mı ağzımdan?" Anna'nın sesindeki aciliyet kaybolmuştu, şimdi daha çok... eğleniyor gibiydi.

"Hayır, ama dizginleri elinde tutmak niyetinde olduğunu da açıkça belli ettin. Marshall France'ın hayatını Thomas'a kendi yorumladığın şekilde yazdırmak istediğine dair açık seçik bir his var içimde."

"Sax, haydi ama..."

"Sana haydi ama, Thomas. Haklı olduğumu biliyorsun."

"Ben ne dedim şimdi?"

"Demedin, ama demek üzereydin." Sax dudaklarını yaladı ve burnunun yanını ovuşturdu. Gerçekten öfkelendiğinde burnu kaşınırdı hep.

"Benim kim olduğumu ve bu meseleye ne kadar çok umut bağladığımı göz önüne alırsan Sax, bu sözler en azından nezaketsiz kaçıyorlar, ha, ne dersin? Evet, tabii ki önyargılıyım. Ben de kitabın belirli bir tarzının olması gerektiğini..."

"Sana ne demiştim?" Saxony bana baktı ve başını kederli bir biçimde salladı.

"Bu anlamda söylemedim. Sözlerimi yanlış yorumlama."

İkisi de kollarını göğüslerinde kavuşturmuş, hayır, *kilitlemişlerdi*.

"Hey, hanımlar, buraya bakın, gevşeyin biraz. Ben daha birinci sayfaya başlamadan siz sipere girdiniz bile." Bana bakmıyorlardı, ama kulaklarının bende olduğunu biliyordum. "Anna, sen kitabın her şeyi içermesini istiyorsun, öyle değil mi? Tamam, ben de. Sax, onu kendi usulümce yazmamı istiyorsun. Tamam, ben de. Öyleyse söyler misiniz buradaki büyük sorun nedir? Ha? Nedir?"

Bir yandan çene yarıştırırken bir yandan da bunun tam babama layık bir sahne olduğunu düşünüyordum. Belki biraz abartılı, ama onların taarruzlarını durdurmaya yeterli.

"Anlaştık mı? Peki, bakın, bir öneride bulunmak istiyorum. Söz alabilir miyim? Evet mi? Pekala, işte şöyle: Anna, kitabın ilk bölümünü *kendi* bildiğimce yazabilmem için gereken bütün bilgileri bana vereceksin. Ne kadar uzun sürerse sürsün ne yazdığıma –hem de hiç– bakmayacaksın, ta ki ben tatmin olup bitirinceye kadar. O zaman yazdıklarımı sana vereceğim ve sen de nasıl biliyorsan öyle yaparsın. İster kes, ister yeniden düzenle, ister çöpe at... Bilmem, bakarsın benim üslubumu beğeneceğin bile tutabilir. Her halükarda, eğer olur da hiç beğenmezsen sana söz veriyorum bundan böyle seninle çok yakın bir çalışma içine gireceğim. Seni banda alacak falan değilim, ama her şey başından sonuna kadar üçümüzün ortak çalışmasıyla gerçekleştirilecek. Bu fikrin tamamen amatörce olduğunu ve duyan her yazı işleri müdürünün saçını başını yolacağını da biliyorum, ama umurumda bile

değil. Eğer sen de kabul ediyorsan, bu iş böyle olacak."

"Peki ya ilk bölümü olduğu gibi beğenirsem?"

"O zaman kitabın tamamını kendi bildiğimce yazar ve işim bittiğinde önüne koyarım."

Daha ne kadar hakkaniyetli davranabilirdim ki? Eğer yazdığım ilk bölümden nefret edecek olursa en başından itibaren beraber çalışacaktık. Eğer kitabın bitmiş halinden nefret edecek olursa, o zaman da –aman ha!– çöpe atacak ve beni ya da başka birisini tekrar görevlendirebilecekti. Bu şıkkı düşünmek bile istemiyordum.

"Öyle olsun." Anna siyah sırtlı tebeşir silgisini kaptığı gibi Saxony'nin karikatürünü iki hamlede yok etti.

"Pekala, Thomas, ama sana bir ay mühlet veriyorum. Bir ay boyunca kendi bildiğince çalışacaksın ve ilk bölümü tamamlayacaksın. Bugünlerde harcayacak *fazla* vaktin yok."

Saxony ben ağzımı açmaya fırsat bulamadan lafa girdi. "Peki, ama sen de istediğimiz her şeye ulaşmamıza imkan tanıyacaksın. Artık saklı gizli de yok, yalan dolan da."

Bu sözler üzerine Anna'nın kaşlarından biri kalktı. Saxony'nin dobralığını yarı takdir ediyor, yarı yarıya da cesaretsizliğe kapılıyordum.

"Eğer kitabı kronolojik sıraya göre yapacaksanız, ki öyle olduğunu varsayıyorum, babamın Amerika'ya gelişine dek ne var ne yoksa önünüze dökeceğim. İlk bölümde bundan fazlasını bulamayacaksınız ."

9

Ok yaydan çıkmıştı artık. Anna sözüne sadık kaldı ve France'ların evinden dışarı bir kitap, günlük, mektup ve kartpostal selidir aktı. Önceleri bir anlam çıkarmak şöyle dursun, onları güçbela takip edebiliyorduk.

Göründüğü kadarıyla France ne var ne yok saklamıştı, ya da onun adına bunu başka birileri yapmış ve biriktirdiklerini hayatının son yıllarında ona vermişlerdi. Manila kenevirinden yapılmış şişkin bir zarfın içi atları ve inekleri betimleyen çocuk resimleriyle tıka basa doluydu. Büyük usta dört yaşında! Nasıl tutarsanız tutun sayfa aralarından ahı gitmiş vahı kalmış kuru yaban çiçekleriyle otların döküldüğü bir defter. Kuru otların ve boru çiçeklerinin tamamı küçük bir çocuğun kararsız el yazısıyla ve Almanca olarak sınıflandırılmışlardı. Bir ayakkabı kutusunun içinde kırmızılı sarılı puro etiketleri, kibrit kutuları, iptal edilmiş vapur ve tren biletleri vardı. Başka bir

kutuysa France'ın çok sevdiği belli olan eski püskü kartpostallarla doluydu. Kartlann çoğu dağcılann sığındıklan kulübelerin ve dağların görüntülerini taşıyordu. O zamanlar doğa yürüyüşüne çıkan insanların nasıl giyindiklerini görmek çok şaşırtıcıydı: Kadınlarda uzun etekler, Daisy Miller elbiseleri, meyve salatası şapkalar, erkeklerdeyse diz hizasında torbalaşan golf pantolonlar ve kenan tüylü gülünç köylü şapkalan. Hepsi de kameraya deliler gibi sırıtarak ya da karımı yeni kaybettim dercesine asık suratlarla bakıyorlardı. Çağdaş fotoğraflarda gördüğümüz ılımlı ifadelerden eser yoktu.

Anna'ya göre kartpostallar France'a okul arkadaşlarından ve aile üyelerinden gelmişti. Ayakkabı kutusunun içinden, daha ayrıntılı incelendiğinde kartpostalların bir dizini olduğu anlaşılan küçük, kahverengi bir de okul defteri çıkmıştı. Çok keyifli bir şeydi, hele hele sekiz ya da dokuz yaşlarındaki bir çocuk tarafından tutulduğunu düşünürseniz. Kartların kimden ve nereden geldiği, tarihi, hattâ her birinin France'ın eline nereden geçtiği bile kayıtlıydı.

"Anna, baban adını Martin Frank'tan Marshall France'a niçin çevirmişti?"

"O eski kartpostallardan bazılarının arkasındaki adresi görmediniz mi? 'Martin Frank eliyle Marshall France'a.' Marshall France adlı karakteri sekiz yaşlarındayken yaratmıştı. Karakter D'Artagnan'ın, Beau Geste'in ve Virjinyalı'nın bir karışımıydı. Bana yıllar boyunca başka bir isimle çağırılmayı reddettiğini söylemişti. Tanıdığı herkes ona Marshall demek zorundaydı, aksi takdirde yanıt vermiyordu." Anna kıkırdadı. "Takınaklı bir veletmiş, ha?"

"Evet, eee, bu çok iyi de, Amerika'ya geldiğinde bu adı niçin aldı?"

"Thomas, doğrusunu söylemek gerekirse ben de kesin olarak bilmiyorum. Ama onun Nazilerden kaçmakta olan bir Yahudi olduğunu unutmamalısın. Eğer Birleşik Devletler'i de işgal ederlerse, France gibi bir Hıristiyan ismiyle yakalanmasının daha zor olacağını düşünmüş olması mümkündür." Ayakkabısının bağcığını bağlamak üzere eğildi. Konuştuğunda sesini zar zor duyabiliyordum. "Nedeni her ne olursa olsun senin açından mükemmel, değil mi? Kendi karakterlerinden birine dönüştü. *Çok sembolik*, Doktor!" Şakağına parmağıyla vurdu ve beni daha sonra göreceğini söyledi.

Saxony'yle birlikte her şeyi gözden geçirerek bir hafta harcadık. Bunun ardından uzun bir süre konuştuk ve birkaç şey üzerinde tartışsak da France'ın çok tuhaf bir çocuk olduğu üzerinde fikir birliğine vardık.

Kitabın deneme bölümünü en iyi şekilde nasıl yazabileceğimizi tartıştık. Okuldayken ilk gün sınıfa küçük bir oyuncak bebek getiren epey yaratıcı bir edebiyat eğitmenim vardı. Bebeği havaya kaldırmış ve eğer bunu yapmaları istenirse çoğu kişinin bebeği sadece akla ilk gelen açıdan tarif edeceğini söylemişti. Gözüyle bebeğin arasına görünmez, yatay bir çizgi çekmişti. Ama gerçek yazar, diye devam etmişti sözlerine, bebeğin istenildiği kadar çok sayıdaki farklı ve daha ilginç açılardan da –yukarıdan, aşağıdan– tarif edilebileceğini bilirdi ve yaratıcılığın başladığı nokta da buydu işte. Bu öyküyü Sax'a anlattım ve burada aramakta olduğum şeyin o garip açılardan birisi olduğunu belirttim. O da bana katıldı, ama sonuçta bu garip açının hangisi olacağı üzerine sıkı bir kavgaya tutuştuk. Eğer kitabı o yazıyor olsaymış, Avusturya Alpleri'ndeki odasında oturmuş, kartpostal defterine özenli kayıtlar düşmekte olan tuhaf, küçük bir çocuğu anlatmakla baş-

larmış işe. Sonra çocuğu dışarı çıkartır, koleksiyonu için çiçek toplatır, bir ineğin resmini falan yaptırırmış. Hayatının ilk gününden itibaren onun sanata yatkın, çizgidışı ve duyarlı bir çocuk olduğunu söylemenin bir yoluymuş bu.

Bunun iyi bir fikir olduğunu düşündüm, ama Anna, Marshall France'ın *Kahkahalar Ülkesi*'ne başlamak üzere merdivenlerden aşağı inmesiyle giriş yapmak fikrimi küçümsemiş olduğu için, Saxony'ninkini de *fazlaca* 'zeki' bularak baltalar diye korkuyordum.

Yorgun, depresyonda ve kafam karışmış halde birkaç gün daha harcadım. Saxony benden uzak durmaya özen gösterdi ve bahçede Mrs. Fletcher'la takıldı. Yaşlı kadından benden çok daha fazla hoşlanıyordu. Onun eski Missouri dürüstlüğü gördüğü yerde ben bir yığın martaval ve tutuculuk görüyordum. Mrs. Fletcher hakkında konuşmuyorduk, çünkü böyle yaparsak sonunun kavgayla biteceğini iyi biliyorduk. Dolayısıyla Palavracı Fletcher'ın bana kitabımın ilk satırı için esin kaynağı olduğunu söylemekle yetineyim.

Bir sabah verandanın üst basamağında mücadeleden vazgeçmiş halde oturmuş, iki kadının domates fideleriyle oyalanmalarını seyrediyordum. Bulutlu ve basık bir gündü ve bir fırtına azmanının gelip dünyayı temizlemesini umut ediyordum.

Nails basamaklardan yukarı aheste aheste tırmandı ve hızlı bir "Kaa-kaa-kaa" sesi çıkararak yanıma oturdu. Domates toplayanları birlikte seyrettik ve elimi onun taş kafasına koydum. Bulteriyerlerde kafa yerine birer taş parçası vardır, kemik ve deriymiş havası verirler sadece.

"Domates sever misin, Tom?"

"Pardon?"

"Sana domates sever misin, diye sordum." Mrs. Fletcher yavaşça doğruldu ve elini gözlerine siper ederek Nails'le bana doğru baktı.

"Domatesler mi? Evet, onlara bayılırım."

"Biliyor musun, Marshall domatesten nefret ederdi. Çocukken babasının onu domates yemeye zorladığını söylerdi ve o zamandan beridir ağzına bile sürmemişti. Ne ketçap yerdi, ne salça, ne de benzeri bir şey." Bir kucak dolusu şişman, kırmızı domates Saxony'nin tuttuğu hasır bir sepette kayboldular.

Kitabın ilk bölümünün ve ilk cümlesinin nasıl olacaklarını o anda biliyordum artık.

Saxony bir saat sonra yatak odasına geldi ve eğilip ellerini omuzlarımdan aşağı kaydırarak ne yaptığımı sordu. Tamamen gereksiz ve dramatik de olsa çiziktirmemi kesmeden yazdığım ilk sayfayı defterden koparıp ona uzattım.

"'Domatesten hoşlanmazdı.' Kitabın böyle mi başlayacak?"

"Okumaya devam et." Yazmayı sürdürdüm.

"'Domatesten hoşlanmazdı. Tren istasyonlarının kartpostallarını toplardı. Kitaplarındaki karakterlerin adlarını küçük bir Missouri mezarlığından seçerdi. Kitaplarını yazmaya küflü bir bodrum odasındaki bir karatahtada başlardı. Çocukken topladığı her şeyi saklamıştı ve Avrupa'dan Amerika'ya göç ettiğinde yine çocukken yarattığı bir kahramanın adını aldı. Boş zamanlarında bir bakkal dükkanında kasiyerlik yapardı."

Saxony susmuştu ve bir kanyon kadar derin bir sessizliğin ardından ben de yazmayı bıraktım.

"Ne yapmaya çalıştığımı görebiliyor musun? Ne var ne yoksa tüfeğime doldurup okurun üzerine ateşleyeceğim. Bu

ilk atıştan neyi istiyorlarsa yakalasınlar ve ben de izleyen bölümlerde hepsini sil baştan ve özenle tekrar ele alacağım. Bunları Anna'ya da anlatacağım elbette, ama bu bölümün okuru kulağından tutup France'ın hayatına sürüklemesine niçin izin vermeyeyim? Bunca süredir kaçınmaya çalıştığım buydu, Sax. Tamam, onun tuhaf bir çocuk olduğunu söyledik, ama aynı zamanda lanet olası tuhaf adamın da biriydi. Dört dörtlük sıradışı bir sanatçıydı. Şu eve bir bak, sevdiği şu küçük kasabaya, yazdığı kitaplara! Bu gerçeğin dışında kalmak için hokkabazlık yapıp duruyoruz, çünkü adamımızın bir ucube olduğunu itiraf etmek istemiyoruz. Ama ne de harikulade bir ucube!"

"Babasını böyle tanımlamanı Anna'nın nasıl karşılayacağını sanıyorsun, Thomas? Eğer elinde olsa onu Olimpos Dağı'na çıkaracak."

"Evet, bunun da farkındayım, ama eğer işimi doğru yaparsam nereye varmak istediğimi anlayacaktır."

"Bu riski göze almaya hazır mısın?"

"Hey, Sax, bunun herkesten çok benim kitabım olacağını söyleyen sendin!"

"Evet, bu doğru."

"Pekala o zaman, ben kitabı böyle yazmak istiyorum. Artık bunun bilincindeyim ve böyle de yazacağım."

"Anna görene kadar."

"Haydi, Sax. Arada bir de moral versen ölür müsün?"

Beklediğim fırtına geldi ve kalıcı olmaya karar verdi. İzleyen hafta boyunca yağmur bir kesiliyor, bir başlıyordu. Saxony kütüphaneye gitti ve çocuk kitaplarının tanınmışlarından bir kucak dolusu getirdi. Kütüphanecinin bana "Ona demiştim," diye haber yolladığını söyledi.

Kral'ın –ona bu adı takmıştım– yapıtlarıyla karşılaştırılabilecek, ya da ona ters düşecek bir şeylerin olup olmadığını anlamak için olabildiğince çok sayıdaki klasiği tekrar tekrar okumaya karar vermiştik.

Hobbit, Arslan, Cadı ve Dolap, Alice Harikalar Diyarında... Zamanımızın yarısı verandada, Mrs. Fletcher'ın rutubetli, hasır koltuklarında oturup okumakla geçmişti. Hafif ve hoş bir yağmur yağıyor ve her şeyi maviye ya da parlak yeşile dönüştürüyordu.

Ev sahibemiz ne denli meşgul olduğumuzu biliyor olsa gerekti, çünkü ortalıklarda pek görünmüyordu. Aslında Anna da görünürlerde yoktu, France'ın andaçlarını bulunduran kutuları getirdiğinden beri onu görmemiştik. Eğer ihtiyacım olursa onu aramamı söylemişti, ama aramadım.

Günler okumakla, yazmakla, yağmurla ve Saxony'yle aşna fişne yapmakla (kötü havanın onu azdırdığını söylemişti, dolayısıyla cinsel hayatımız giderek daha da mükemmelleşiyordu) dopdolu bir ekspres hızıyla geçtiler. Daha ne oluyoruz demeden *Pooh Köşesindeki Ev*'i, *Charlie'nin Çikolata Fabrikası*'nı, *Altın Nehrin Kralı*'nı ve de birinci bölümümün ilk taslağını devirmiştim bile. Topu topu iki haftadan biraz fazla sürmüştü. O geceyi bir Shake and Bake pilici, bir şişe pembe Mateus şarabı ve babamın televizyonda oynayan *Almanya Treni* adlı iyi sayılabilecek filmlerinden biriyle kutladık.

Ertesi gün uyandım ve kendimi o kadar iyi hissettim ki derhal yataktan zıplayıp yerde yirmi şınav çektim. Uzun bir süreden beridir nereye gittiğimi görebilmek için ilk kez bir haritaya gereksinim duymuyordum. Sapına kadar güzeldi dünya.

Şinavları bitirdiğimde sinsice masama gittim ve kasabada Wade'in Hırdavat Dükkanı'ndan satın aldığım küçük Tensor

lambamı yaktım. Sayfalar oradaydı. *Benim* sayfalarım! Onları tekrar ve tekrar yazacağımı biliyordum, ama hiç fark etmezdi. Tam da istediğim kişiyle beraber istediğim şeyi yapıyordum ve belki, belki Anna France da onlardan hoşlanırdı ve... İşin bu kısmını şimdiden düşünmek istemiyordum. Önce yapıp görecektim.

Kapının öte yanından koklama seslerinin geldiğini duydum. Kapı gıcırdayarak aralandı ve Nails içeri girdi. Yatağın üzerine sıçrayıp uzandı. Sabahları tamamen uyanmadan önce bizimle birlikte yatak keyfi yapmayı âdet haline getirmişti. Mrs. Fletcher ona koridorda küçük, pırıl bir aşk yuvası hazırlamıştı, ama gelişimizden beri bizimle giderek daha çok zaman geçiriyordu, gece ya da gündüz. Bir gece tam sevişmeye hazırlanırken tepemize zıplamış ve buz gibi burnunu çıplak bacağımda dolaştırmaya başlamıştı. Kafamı karyolanın kenarına vurmuş ve ereksiyonumu öfkeyle kahkahalarımın arasında bir yerde yitirmiştim.

Omzumun üzerinden dönüp baktığımda köpeğin yine Saxony'nin göğsünün üzerine kurulmuş olduğunu gördüm. Sax gülümsüyor ve onu itmeye çalışıyordu, ama Nails'in umurunda değildi. Kıpırdamıyordu bile. Gözlerini yumdu. Dükkan kapalı! Masadan kalkıp yatağın yanına gittim.

"Vaay, Güzel ve Çirkin, demek!" Köpeğin başını okşadım. "N'aber Güzel?"

"Çok komiksin. Orada öyle durma. Pestilim çıktı!"

"Belki bir seks manyağıdır ve seni köpek tarzında taciz ediyordur."

"Thomas, şunu üzerimden alır mısın lütfen? Teşekkür ederim."

Nails yatağın benim tarafıma güreşe boğuşa alındıktan

sonra (hem de kafası yastığımın üzerine gelecek biçimde), Saxony ellerini ensesinin altında kavuşturdu ve bana baktı. "Ne düşünüyorum, biliyor musun?"

"Hayır, Petunia, ne düşünüyorsun?"

"Bu kitabı bitirdikten sonra babanın da bir biyografisini yapmalısın."

"Babamın mı? Onun hakkında bir kitap yazmayı ne diye isteyeyim ki?"

"Yazmalısın diye düşünmüştüm sadece." Bakışlarını benden ayırıp tavana çevirdi.

"Bu bir neden değil."

Gözleri beni yine buldular. "Sana söylememi gerçekten istiyor musun?"

"Evet, istiyorum tabii ki. Bu konudan daha önce hiç söz etmemiştin."

"Biliyorum, ama son zamanlarda, babanın senin hayatında ne kadar önemli bir yerinin olduğunu düşünüyordum, sen bunu bilsen de bilmesen de. Bak, ondan ne kadar sık söz ettiğinin farkında mısın?" Benim herhangi bir şey söylememi engellemek için elini kaldırdı. "Biliyorum, biliyorum... Seni deliye döndürdüğü de olurdu ve çoğu zaman ortada bile görünmezdi. Tamam. Ama o senin içinde, Thomas. Hem de bugüne dek tanık olduğum baba-oğul ilişkilerinin çoğundan daha güçlü bir biçimde. Sen hoşlansan da, hoşlanmasan da yüreğinde ona büyük bir yer ayrılmış durumda ve yakın bir zamanda oturup baban hakkında üç-beş satır yazmanın senin için çok önemli olacağını düşünüyorum. İster gerçek bir biyografi olsun, isterse senin anıların, fark etmez."

Ona sırtımı dönüp karyolanın kenarına tünedim. "Ama bunun ne yararı olacak?"

"Biliyor musun, benim annemle ilgili hâlâ anlayamadığım bir yığın şey var. Sana ondan bahsetmiştim."

"Evet, istediği kişinin istediği konuda kendini suçlu hissetmesini sağlayabildiğini söylemiştin."

"Doğru. Ama bir gün babam bana anneannemin kendini öldürdüğünü söyledi. Bunun üzerine zihnimde ne kadar çok şeyin netlik kazandığından haberin var mı? Ne kadar çok şeyin anlamlı hale geldiğinden? Annemi gerçekten *sevmeye* başlamadım, tamam, ama ansızın karşımda bambaşka bir kişi vardı artık."

"Sen de diyorsun ki eğer babamın yaşamı hakkında daha çok şey bilirsem, onunla olan ilişkim de netlik kazanacak."

"Belki öyle, belki değil." Uzandı ve elini bacağıma koydu. "Ancak, onu aynı zamanda hem sevip hem de nefret etmene yol açan çok sayıda çözümlenmemiş şey olduğu fikrindeyim. Belki onun gerçek kimliğini kazıp çıkartabilirsen, en azından izleyeceğin yolu belirlemen daha kolay olacak. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Evet, anlıyorum galiba. Bilmiyorum, Sax. Gerçekten de bunu şu anda düşünmek istemiyorum. Bugünlerde yapılması gereken bir yığın iş var zaten."

"Pekala. Sana her şeyi olduğu gibi bırak ve hemen şu dakikada bu işe başla demiyorum. Yanlış anlama. Sadece bunu da düşünmen gerektiğini söylüyorum."

"Düşüneceğim. Tabii ki."

Nails burnunu Sax'ın ensesine sokuşturdu ve bu da Sax'ın hızla doğrulup yataktan fırlamasına yol açtı. Konuşmanın bu noktada kesilmiş olmasından memnundum.

Güneş yükselmişti ve kahvaltıdan sonra kasabada yürü-

yüşe çıkmaya karar verdik. Vakit henüz erkendi ve her şey çiy ve yağmur kalıntılarıyla ışıl ışıl parlıyordu. Artık üç-beş kişiyle tanışıklık kurmuş durumdaydık –dükkan sahipleri ve başkaları– ve arabalarıyla yanımızdan geçerken bize el salladılar. Bu da küçük bir kasabada yaşıyor olmanın diğer bir hoşluğuydu: Çevrenizde görmezden gelemeyeceğiniz kadar az insan vardı. İçlerinden birinden bir lahana satın almak zorunda kalabilir ya da öğleden sonra arabanızı tamir ettirebilirdiniz.

Kütüphaneye vardığımızda can dostum 'Ben size demiştim'in caddenin karşısından bize doğru yürümekte olduğunu gördüm. Kütüphaneyi açmak üzere olduğunu düşündüm. "İşte buradasınız! Sizi münzeviler! Bekleyin bir dakika. Karşıya geçmeme izin verin." Önce sağına, sonra soluna dikkatle baktı, sanırdınız ki San Diego otoyolunu geçmeye hazırlanıyor. Direksiyonunda kasabada sık sık gördüğüm, ama henüz tanışmadığım bir kadın olan bir Toyota aheste aheste geçti. O kadın da el salladı bize.

"Sizin için birkaç kitabım daha var, Mr. Abbey. Onlara hazır mısınız?" Yanaklarındaki gül pembesi allıklar her nedense bana hüzün vermişti.

"Thomas *Söğütlükteki Rüzgar*'ı henüz bitiremedi, Mrs. Ameden. O bitirir bitirmez size iade edip yenilerini alacağım."

"*Söğütlükteki Rüzgar* hiçbir zaman en sevdiklerimden olmadı. Yağlı, küçük bir kurbağadan kahraman mı olurmuş!"

Kahkahayı patlattım. Beni ciddi bakışlarla süzdü ve çelik kırı saçlarını salladı. "Ama doğrusu da bu! Kurbağalar, ayaklarının tepesi kıllı cüceler... Bu konuda Marshall ne derdi, biliyor musunuz? 'Bir peri masalında bir şahsın başına gelebi-

lecek en kötü şey bir hayvana dönüştürülmesidir. Bir hayvanın en büyük ödülüyse bir insana dönüştürülmesi olacaktır.' Ben de aynen böyle düşünüyorum. Her neyse, bu konuda beni daha fazla söyletmeyin. Kitabınız nasıl gidiyor?"

Kütüphanecimizle konuştukça bize bu kasabadaki diğer insanlar hakkında her şeyi biliyormuş gibi geliyordu. Kitabımın deneme bölümünden, France'ın kızının bize ne kadar bilgi verdiğinden ve bir aylık süre sınırımızdan haberdardı. Ama neden? Tamam, tıpkı Anna gibi kasabalıların da Marshall üzerinde bir çeşit hakları vardı, ama Anna onlara her şeyi bundan dolayı mı anlatmıştı, yoksa başka ve daha bulanık bir neden mi gizliydi?

Zihnimde aniden bir resim canlandı: Anna birilerinin bodrumunda duvara çırılçıplak kelepçelenmiş, çevresindeki duygusuz Galen suratlarına Sax ve benim hakkımda bilmek istedikleri ne var ne yoksa anlatıncaya kadar tekrar tekrar kamçılanıyor!

"Ona istasyon kartpostallarını da verdin mi?"

"Hayır, hiçbir zaman! Aaah, evet, evet, ona her şeyi verdim!"

Sonra (aynı sahnede) kontrplak kapı parçalanarak açılır ve ben bir çift Bruce Lee zincirini ellerimde döndürerek uçarcasına içeri dalarım.

"... evde mi?"

"Thomas!"

İrkildim ve iki kadının benden bir yanıt beklemekte olduklarını gördüm. Saxony delici bakışlarla baktı ve kolumun altına öldürücü bir çimdik attı.

"Pardon. Ne demiştiniz?"

"Ne de olsa o da bir *yazar*, değil mi? Aklı bir karış hava-

da... tıpkı Marshall gibi. Anna'nın o ölmeden birkaç yıl önce arabasının anahtarlarına el koyduğunu biliyor muydunuz? Şu eski steyşınıyla habire ağaçlara tosluyordu. Rüyalar alemindeydi hep. Bildiğiniz rüya işte."

Herkesin anlatacak en az on adet Marshall France öyküsü vardı. Marshall direksiyonda, Marshall kasa başında, Marshall ve domateslere olan büyük nefreti. Burası bir biyografi yazarı cennetiydi, ama ona niçin bu kadar çok ilgi gösterdiklerini merak etmeye de başlamıştım ve onunla niçin bu kadar yoğun bir iletişim kurmuş olduklarını. Faulkner'ın Mississipi, Oxford'daki hali aklımdan çıkmıyordu. Okuduğum kadarıyla o kasabadaki herkes onun aralarında yaşıyor olmasından gurur duyuyorlardı, ama bu onlar için çok büyük bir mesele de değildi... onların şu tanınmış yazarlarıydı sadece. Ama insanların Marshall France hakkındaki konuşma tarzlarına baktığınızda ya bir çeşit evcil, küçük bir tanrı olduğunu düşünürdünüz ya da en azından ailede kendilerine en yakın hissettikleri erkek kardeşleri.

Kütüphaneyi es geçip kasabaya yaptığımız yürüyüşe bir son vermeye karar verdik, çünkü sabah sabah daha *fazla* kitap görmek gelmiyordu içimden ve ayrıca birkaç gündür uğramamış olduğum bazı yerler vardı.

Abbey Rehberli Turu, beyaz yağlı boyaları yonga yonga kalkmış sıraları ve onların da hemen üzerine asılmış otobüs çizelgeleriyle –ki görebilmek için birilerinin kucağına tırmanmanız gerekecekti– otobüs terminalinden başladı. Pleksiglastan yapılma, minik bir pencerenin ardına oturmuş şişmanca, hoş bir kadın size biletinizi satıyordu. Issızlığın ortasındaki böylesi otobüs terminallerinde kaç film başlamıştı kimbilir? Bir Greyhound otobüsü ana caddeden aşağı yavaş

yavaş gelir ve Nick and Bonnie'nin kafelerinde ya da Taylor Otobüs Deposu'nda durur. Ön camının üst yarısı yeşildir ve orada otobüsün Houston'a ya da Los Angeles'a gitmekte olduğunu belirtir bir yazı vardır. Ama yolculuğu sırasında Kansas'ın Taylor kasabasında da durmuştur (siz buna Missouri, Galen deyin) ve bunun nedenini bilmek istersiniz. Ön kapı tıslayarak açılır ve dışarı Spencer Tracy ya da John Garfield çıkar. Ya elinde posası çıkmış bir bavul vardır ve tam bir berduşa benzemektedir, ya da jilet gibi bir kentli kıyafeti giymektedir. Ama her iki şekilde de burada bulunuyor olmak için uzaktan yakından bir nedeni yoktur.

En gözde ikinci mekan otobüs terminalinin birkaç adım aşağısındaki meşum bir dükkandı. İçeride beyaz alçıdan tüyler ürpertici yüzlerce heykel vardı: Apollon, Venüs, Michelangelo'nun Davut'u, Laurel ve Hardy, Şarlo, uzattıkları ellerinde birer yular halkası tutan jokeyler. Yılbaşı çelenkleri hayaletler gibi dizilmiş alıcı bekliyorlardı. Dükkanın sahibi işin hemen hemen tamamını arka taraftaki işliğinde yapan ve siz ne var ne yok diye bakmaya geldiğinizde bile nadiren dışarı çıkan bir İtalyan'dı. Galen'da bulunduğum bütün bu süre boyunca onun eserlerinden iki ya da üç tanesini insanların evlerinde ya da avlularında görmüştüm çoğunlukla, ama yaşayabileceği kadar parayı ancak kazanabildiğini varsaydım. Burada insanın tüylerini diken diken eden asıl şey hepsinin bembeyaz olmalarıydı. Dükkana adımınızı attığınızda sanki bir buluta girmiş gibi oluyordunuz, ama bunlar John F. Kennedy ve çarmıha gerilmiş İsa bulutlarıydı. Saxony bu mekandan nefret etti ve yeni kitapların gelip gelmediğini görmek için markete gitmeyi tercih etti. Buradan ayrılmadan önce bir şey satın alacağıma dair kendi kendime söz vermiştim, sırf

adamın mekanında dolaşarak bu kadar vakit harcamış olduğum için. İçeride başka birileri de yoktu ya hani.

"Hey, Mr. Abbey! Ben de uğramanızı bekliyordum. Sizin için çok özel bir şeyim var. Burada bekleyin lütfen."

Dükkan sahibi işliğinde gözden kayboldu ve birkaç saniye sonra Yağlar Kraliçesi'nin harikulade, küçük bir heykelciğiyle çıkageldi. Diğerlerinin aksine bu kitaptaki resmine uygun tarzda boyanmıştı.

"Müthiş! Olağanüstü bir şey bu. Ama nasıl..?"

"Aaa, boş verin, bana teşekkür etmenize gerek yok. Sipariş üzerine yapılmıştı. Anna yaklaşık bir hafta önce buraya geldi ve bunu sizin için yapmamı istedi. Eğer teşekkür edecekseniz, ona edin."

Tam bir zeka örneği göstererek heykelciği cebime indirdim ve onu Sax'dan şimdilik saklamaya karar verdim. Dırdır çekecek halim yoktu. Birkaç dakikaya kadar onunla markette buluşacaktık, ben de bir telefon kulübesine dalıp Anna'nın numarasını çevirdim.

"France." Sesi örse inen çekiç gibiydi.

"Merhaba, Anna. Ben Thomas Abbey. Nasılsın?"

"Selam, Thomas. İyiyim. Sende ne var ne yok? Kitap nasıl gidiyor?"

"Fena sayılmaz. Bölümün ilk taslağını bitirdim ve sanırım epey iyi oldu."

"Tebrikler! Mr. Tom Müthişoğlu! Planladığından da hızlı gidiyorsun. Bölüm çok sayıda sürprizler içeriyor mu?" Ses tonu bir anda sertten cilveliye dönüşüvermişti.

"Evet... daha doğrusu bilmiyorum. Öyle olduğunu tahmin ediyorum. Dinle, az önce Marrone'nin yerindeydim ve bana armağanını verdi. Çok beğendim. Ne müthiş bir fikir.

Çok etkilendim."

"Peki bu konuda Saxony ne düşünüyor?" Sesi yine değişmiş, bir hinlik gelmişti.

"Eee, yani doğrusunu söylemek gerekirse ona henüz göstermedim."

"Ben de göstereceğini sanmıyordum. Ama niçin gidip bunun ikinize birden verilmiş bir armağan olduğunu söylemiyorsun? Ona bunun, bölümü tamamladığınız için küçük bir ödül olduğunu söylersin. Sana kızacak değil ya!"

"Bunu niçin yapayım? Sen heykeli bana verdin, öyle değil mi?"

"Evet, sana verdim, ama lütfen yanlış anlama." Sesi kesildi ve havada hiçbir şey ima etmeksizin öylece asılı kaldı.

"Evet, ama bak, eğer bana bir armağan olarak vermişsen, onu paylaşmak istemem." Sitemli konuştuğumu fark ettim.

"Ama onu tam anlamıyla paylaşıyor olmayacaksın ki! Sen de ben de biliyoruz..." Gerçekten de işin suyunu çıkarıp tartışmaya başlamıştık. Özetle, eğer doğrusunu söylemek gerekiyorsa, ben düş kırıklığına uğramıştım. Belki böyle bir hediyeyi almak kafamda Anna'yla ilgili türlü fanteziyi kurmama neden olmuştu. Sonra da meseleyi bu kadar hafife aldığını görmek soğuk duş etkisi yapmıştı. Her neyse, Petals'ın aşıları için veterinerde randevusunun olduğunu söyledi, böylece konuşmamızın kalan kısmını kısa kestik. Sonunda eğer fazladan bir şeylere daha gereksinmemiz olursa yardım etmekten mutluluk duyacağını yineleyip kapattı. Görüşme bitmişti ama siyah ahizeyi yerine koyduktan sonra da elimi üzerinden çekmeden bir süre düşündüm. Ben ne halt ediyordum? Daha o sabah hayatımın ne kadar da tatlı gitmekte olduğunu düşünürken iki saat sonra sırf Anna'yla hoşça vakit geçireme-

diğim için telefonları çarparak kapatmakla meşguldüm.

Telefon kulübesinden çıktım ve markete doğru hızlı adımlarla yürüdüm.

"Hey, Sax, neler oluyor? Ne çeviriyorsun?"

"Thomas! Ciyak, bunu görmemen icap ediyordu!"

Kasadaki adam Sax'ın önünde durdu ve kendinden memnun bir biçimde gülümsedi bana. Elinde bir çift rimel kutusu vardı.

"Ne zamandan beri rimel çekiyorsun, Sax?"

"Sadece *deniyorum*, hemen heyecanlanma."

Ona gözlerini oldukları gibi sevdiğimi söylemek istedim, ama marketin önünde *Benim Küçük Margie'm*'den fırlamış bir karakter gibi konuşmak da işime gelmiyordu. Adamın ceketinde küçük bir isimlik asılıydı: Marvin Parker. Bana kapınıza kadar gelip vaaz veren Mormon misyonerlerini anımsatıyordu.

Arkamızda küçük bir patlama oldu ve döndüğümde Richard Lee'nin bir kutu kolayı tek nefeste mideye indirmekte olduğunu gördüm.

"N'aber, Mel? N'aber, Abbey? Herkese selam." Sonuncusu Saxony içindi. Bunu öylesine kibarca söylemişti ki bir an için bir de selam çakacağını sandım. Kıskançlık damarım geçici olarak kabarmıştı.

"Mel, bir dakika yanıma gelir misin?"

Market sahibi 'İlaçlar' yazan kısma giderken Lee de ona katıldı. Mel tezgahın altına uzandı ve kırmızılı beyazlı kocaman bir Trojan prezervatif kutusu çıkardı. Lee ona ne istediğine dair tek kelime bile etmemişti.

Züppelik etmek istemiyorum, ama Trojan prezervatifleri çok kalın ve sağlam oldukları için on iki ya da on üç yaşla-

rındayken cüzdanınızda üç yıl boyunca hevesle taşıdığınız cinstendi. İddia edildiğine göre hafifçe zedelemek için bile üzerinden yük dolu bir kamyonun geçmesi gerekirmiş. Ayrıca, evet, sağlamdılar, ama o büyülü an gelip de gerçekten kullanmaya kalkıştığınızda kendinizi Graf Zeppelin'i takmış halde düzüşmeye çabalıyor sanırdınız.

Lee eğilip Parker'ın kulağına uzun uzadıya bir şeyler fısıldadı. Dikkat etmemeye çalıştım, ama ya onlara bakacaktım, ya da kasadaki aynadan Saxony'nin gözlerine.

"Şimdi eğer lanet olası anahtarlarımı bulabilirsem, ikimizi de buldozerimle buradan götüreceğim!" Bunun belden aşağı bir fıkranın son cümlesi olduğunu varsaydım, çünkü kıçından eşekarısı sokmuşçasına zıplayıp kahkahalarla gülmeye başlamıştı..

İkisi de katıla katıla güldüler, ama Lee'ninki biraz daha zorlama ve kabaydı ve Parker'ınkinden çok daha uzun sürmüştü.

Trojanlar kahverengi bir kesekağıdının içinde gözden kayboldular ve bedelleri yirmi dolarlık bir banknotla ödendi.

Kesekağıdını koltuğunun altına sıkıştıran Lee paranın üstünü aldı ve bana doğru döndü. İnsanlar hakkında görür görmez karar vermek gibi kötü bir huyum vardır. Ne yazık ki verdiğim kararlar da genellikle yanlış çıkar. Aynı zamanda inatçıyımdır da, yani eğer birisinden görür görmez hoşlanmamışsam –tebdili kıyafet etmiş bir melek olsa bile– hatalı olduğumu görmem ve tavrımı değiştirmem ölümüne uzun bir süre alır. Richard Lee'yi sevmedim. Bütün gün donla dolaşıyormuş ve her iki haftada bir perşembeleri banyo yapıyormuş gibi bir hali vardı. Göz pınarlarına sarı çapak topakları yerleşmişti ve içimden uzanıp onları derhal silmek geli-

yordu. Birinin sakalına farkında olmadan yapışmış bir ekmek kırıntısı gibi.

"Duyduğuma göre Anna kitabı hazırlamana izin vermiş. Tebrikler."

Tokalaşmak için koca patisini uzattığında yüreğim bir parça erir gibi oldu, ama sonra Saxony'ye nasıl şehvetle baktığını gördüğümde yine buz kesti.

"Niçin siz ikiniz bu akşam bana gelmiyorsunuz? Size annemin resimlerini ve benzer şeyleri gösterebilirim. Niçin akşam yemeğine gelmiyorsunuz? Hepimize yeteceğini sanıyorum."

Sax'a baktım ve bir mazeret bulmasını belli belirsiz diledim içimden. Ama bu adamla annesinin öneminden ötürü eninde sonunda konuşmak zorunda kalacağımı da biliyordum.

"Benim açımdan sorun yok. Thomas? Anımsadığım kadarıyla bu akşam özel bir şey yapmıyoruz."

"Hayır. Evet. Hayır, yapmıyoruz. Bu çok iyi olur, Richard. Düşündüğün için sağol."

"İyi. Bu öğleden sonra balığa çıkacağım ve eğer şansımız varsa oltadan yeni alınmış yayın balığı yiyeceğiz."

"Hey, bu müthiş! Taze yayın balığı!" Başımı hevesle sallamaya çalıştım, ama eğer yüzümdeki ifade beni ele vermişse bunun tek nedeni yayın balığının bıyıklarını düşünüyor olmamdı.

Lee gitti ve ardından da Saxony, Max Factor'ü almaya karar verdi. Ödemeyi yapmak üzere kasaya gittim. Hesabı yazarken Bakkal Mel başını iki yana salladı. "Kendi hesabıma, yayın balığını hiç sevmem. Hep şişman olmalarının yegane sebebi ne bulurlarsa yemeleridir. Tam bir çöplük balığı, anlayacağınız. İki dolar yetmiş sent, efendim."

Haç üstüne haç dizilmişti. İsa, her biri ayrı bir ızdırap ifadesiyle, elli ayrı yerden odaya şakır şakır kanamakla meşguldü. Ev kızarmış balık ve domates kokusuna boğulmuştu. Islak köpek ve izmarit kokan ve üzerinde oturmakta olduğum divanın dışında yani.

Lee'nin eşi, Sharon, cücelerde sıklıkla rastladığımız masum ama tuhaf biçimde pembe bir yüze sahipti. Gülümsemesi eksik olmuyordu, Buddy isimli bulteriyerlerine takılıp yere kapaklandığında bile. Kızları Midge ve Ruth Arın ise tam tersiydi: Sanki hava onların taşıyamayacakları kadar ağırmışçasına çöken omuzlarıyla dolanıyorlardı ortalıkta.

Richard tabanca koleksiyonunu, tüfek koleksiyonunu, olta koleksiyonunu ve üzerinde bir kızılderili kafası olan 5 sentini gösterdi bize. Sharon ailesinin fotoğraf albümünü çıkardı, ama resimlerin çoğu yıllar içinde sahip oldukları köpeklere ya da, her nedense, yaralanmış aile fertlerine aitti. Richard bir bacağı kalın, beyaz bir alçının içinde gülümserken, Midge insanın içine fenalık veren mosmor gözünü neşeyle gösterirken, Ruth Ann besbelli ki bir hastane yatağında, acılar içinde sırtüstü yatarken.

"Aman tanrım, burada ne olmuştu?" Ruth Ann'in fotoğrafını işaret ettim.

"Ne zamandı bu? Durun bir düşüneyim. Ruth Ann, bu resmini ne zaman çektiğimi anımsıyor musun?"

Ruth Ann ayağını sürüyerek geldi ve resme bakarken tam kafamın tepesine doğru solumaya başladı. "Hani jimnastik dersinde belimi kaydırmıştım ya, babacığım? Anımsamıyor musun?"

"Ah, evet, Richard. Bu bel kaymasına ait olan fotoğraf."

"Tüh ya, şimdi anımsadım. Onu hastaneye yatırmak bana

üç yüz papele mâl olmuştu. Ellerinde sadece çift kişilik bir odaları vardı, ama yine de kabul etmiştim. Etmedim mi, Ruth Ann?"

Tütün Yolu'ndan fırlamış gibi konuşmalarına (ve görünmelerine ve olmalarına) rağmen birbirlerini çok sevdiklerini görebiliyordunuz. Richard kolunu sürekli olarak kızlarına ya da eşine doluyordu. Onlar da bundan büyük bir zevk alıyorlardı; her defasında küçük zevk cıvıltıları çıkararak ona sokuluyorlardı. Onların hüzünlü, beyaz evlerinde hep beraber oturmuş, Ruth Ann'in traksiyondaki fotoğraflarına baktıklarını düşünmek çok tuhaftı, ama bir arada olmaktan hoşlanan kaç aile bilirdiniz ki?

"Hey ahali, yemek hazır."

Ağızlan açık kalakalmış yayın balıklarının en büyüğünü şeref konuğu olarak ben almıştım. Haşlanmış domates ve karahindibalar da oradaydılar. Yayın balığını tabağımın uzak köşelerine itmeye ne kadar çalışırsam çalışayım ondan bir türlü kurtulamıyordum. Savaşı yitirdiğimin ve eninde sonunda birkaç lokma yemek zorunda kalacağımın farkındaydım.

"Kitapta ilerleme sağladınız mı?"

"Hayır, aslında işin henüz başında sayılırız. Büyük bir olasılıkla epey zamanımızı alacak."

Lee'ler masanın üzerinden birbirlerine baktılar ve birkaç saniyelik bir duraklama oldu.

"Bir kitap yazmak... İşte hiç yapamayacağım bir şey. Okuldayken arada bir okumaktan hoşlandığım olurdu."

"Sen neden bahsediyorsun, Richard? Şimdi de okuyorsun. Her türlü yayına abonesin." Sharon sözlerinin doğruluğunu onaylamak istercesine bize dönüp başını salladı. Gülümsemesini hiç kesmemişti, lokmasını çiğnerken bile.

"Evet, eh, Marshall yazmayı iyi beceriyordu. O adamın serçe parmağı bile bir yığın öyküyle doluydu..." Başını iki yana sallarken tabağından suları akan bir parça domates aldı. "Sanırım bu kadar çok ve çılgınca fikirlerin ve anlatılacak öykülerin varsa bir yazar olmak zorundasın. Eğer onları kağıda dökmezsen sigortan atar. Sen ne dersin, Tom?" Domatesin tümünü ağzına attı ve çiğnerken bir yandan da konuşmaya devam etti. "Tamam, bazılarının bir yığın öyküleri vardır, ama sonunda çatlamaktan kurtulabilmek için yapmaları gereken onları anlatmaktır sadece. Anlatır ve kendini yine iyi hissedersin. Tıpkı Bob Fumo gibi, öyle değil mi, Sharon? Bu Bob denilen adam bütün gece en lanet olası öyküleri anlatır ve ertesi sabah uyandıktan sonra yüz tane daha anlatabilir. Ama bir kez anlattı mı işini de tamamlamış demektir. Sanırım sizin gibilerin hali çok daha beter, ha?"

"Ve çok daha yavaş." Balığıma gülümsedim ve tabakta bir tur daha attırdım.

"Doğru söylüyorsun, birader. Marshall hakkındaki bu yazdığın şeyi bitirmen ne kadar sürer dersin?"

"Söylemesi gerçekten de çok güç. Daha önce bir kitap yazmışlığım yok ve işe tam anlamıyla sarılmadan önce öğrenmem gereken daha bir yığın şey bulunuyor."

Sohbette yine bir duraklama olmuştu. Sharon kalktı ve masayı toplamaya başladı. Saxony yardım etmeyi önerdi, ama derhal gülümseyerek reddedildi.

"Kaldığınız evin önünde önceki gün kaza geçiren Hayden adlı çocuğun öldüğünü biliyor muydunuz?" Richard bu sözleri tamamen duyarsız bir yüz ifadesiyle söylemişti. Ne bir endişe, ne de acıma.

Ama ben midemin aniden burulduğunu hissettim, çünkü

hem olaya birebir tanık olmuştum, hem de iki saniye önce neşeyle dolu küçük bir çocuğun sonu asfaltın her yanına dağılmak olmuştu.

"Anne ve babası bu durumla başedebiliyorlar mı?"

Richard gerindi ve mutfak kapısına doğru baktı. "İyi sayılırlar. Biliyorsun, bu konuda yapılabilecek pek bir şey de yok zaten."

İnsanlar bunu nasıl yapabiliyorlardı? Bir çocuk öldürüldüğünde nasıl olur da bir şeyleri kırıp dökmek ya da yumruğunuzu tanrıya sallamak gelmez içinizden? Çiftçiler ve bunun gibi adamlar apayrı bir türdür, tamam, her saniye ölümle yüzyüzedirler, bunu herkes bilir, ama insan insandır be, lanet olsun! Bir çocuğun yası nasıl olur da tutulmaz? Lee'nin sadece metin davranıyor olmasını umut ettim.

"Tanrım, şimdi anımsadım! Anna bana onun öleceğini *söylemişti*. Bu tuhaf değil mi?"

Balığını, domateslerini, hindibasını yalayıp yutmuş olan Saxony kaşığıyla oynuyordu. "Nasıl yani sana söylemişti? Çocuğun öleceğini nereden bilebilir?"

"Bana sorma, Sax. Bütün anımsadığım öleceğini söylemiş olması. Demek istediğim, hani öyle Büyük Svengali işi falan değil... Sedyeye alındığında çocuğun hali berbattı."

"Anna'nın ne olduğunu sanıyorsun sen, Tom, Muhteşem Kreskin mi? O adamı *Johnny Carson*'da görmüşlüğün var mı hiç? Şu sihirbazı? Orada yaptıklarına inanamazsın..."

Mutfak kapısı ardına dek açıldı ve Sharon siyah madeni bir tepsinin üzerinde kocaman sıcak bir turtayla içeri girdi.

Şimdi... Gördüğüm şudur ve bundan ne çıkaracağınız size kalmış. Ama ben gerçekten gördüm onu. Hayır, Saxony görmediğini söylüyor. Ona daha sonra söylediğimde benim

delirmiş olduğumu iddia etti; ama ben ısrar edince de gerçekten vesveseye kapıldı. Haklıydı da.

Yeşil Köpeğin Hüznü adlı kitapta Krang adında bir karakter vardır. Krang rüzgarın onun düşmanı olduğuna karar veren bir uçurtmadır. Her gün uçmak için yalvarır ki gökyüzüne çıkıp savaşma devam edebilsin. Yeşil Köpek uçurtmanın üzerine boyanmış olan yüze âşık olur. Yaşadığı evden kaçtığında –insanların kendilerine ait sandıkları her şeye esnemelerin sahip olduğu evden– Krang'i de dolaptan çalar, beyaz ipini kendi tasmasına bağlar ve ikisi birlikte çekip giderler.

Sharon Lee mutfaktan içeri geldiğinde gördüğüm ilk şey Sharon Lee'ydi. Gözlerimi kırpıştırdım ve tekrar baktığımda elinde siyah madeni bir tepsiyle mutfaktan çıkmakta olan Krang'i gördüm. Van Walt'ın resmindeki gibi: Ağızdaki dopdolu, mutlu gülümsemeyle tam bir *tezat* oluşturan koca koca açılmış, bomboş gözler. Al yanaklar, kızıl dudaklar, limon sarısı ten... Önce bunun Lee'lerin sahip oldukları acayip bir maske olduğunu sanmıştım. Bir de onları aptal buluyordum! Böyle bir maskeye sahip kişi, hele ki böylesine mükemmel bir zamanlamayla takmışsa, çok zeki olsa gerekti. Biraz kaçıkça bir *zeka, ama zeka* işte. Bu bir Fellini filmi, ya da korkunç da olsa uyanmak istemediğiniz tuhaf bir düş gibiydi.

"Bu inanılmaz bir şey, Sharon!" Bunu yüksek sesle defalarca söyledim, ama çok şaşırmıştım. Sonra Saxony'nin olayı nasıl karşıladığını görmek için sağ yanıma baktım. Bana somurttu.

"İnanılmaz olan ne?"

"Sharon! Haydi ama, Sax, bu gerçekten de inanılmaz!"

Bakışları benim arkama doğru kaydı ve Krang'e gülümsedi. "Evet, evet!" diye viyakladı sonunda, ama bana "Abartma, Tho-

mas, sadece bir turta işte," diye mırıldanmayı da ihmal etmedi.

"Yaa, ha, ha, çok komik."

"Thomas..." Gülümsemesi kaybolurken sesine uyarıcı bir ton geldi.

Yanlış olan bir şeyler vardı. Hızla döndüm ve eski dostumuz Sharon'un turtayı kesmekte olduğunu gördüm. Krang değildi. Evde tek bir Krang bile yoktu. Sadece gülümseyen Sharon Lee ve meşhur şeftali turtası.

"Sanırım Thomas büyükçe bir dilim istiyor, ha, Richard?"

"Sanırım bu bugüne dek duyduğum en açıktan ima. Belki turtanın hepsini ona vermelisin, hayatım ve bize de biraz mısır patlatmalısın."

Hep birlikte güldüler ve Sharon önüme kocaman bir dilim turta koydu. Ağzım açık kalmıştı. Krang'di o, lanet olsun! Her şeyiyle Van Walt resminin kopyası. Daha sonra emin olmak için kontrol etmiştim. Daha sonra yüzlerce kez kontrol ettim onu.

Ama ortada bir maske de yoktu. Sharon'du ve ardından Krang'di ve sonra yine Sharon'du. Bunun olup bittiğini görebilen tek kişi de bendim. Bu sadece bana oluyordu. Eğer biyografiyle gecemi gündüzüme katarak uğraşıyor olsaydım belki bir anlam verilebilirdi: Biyografi yazarı A, yazar B'nin hayatına balıklama atlar ve o denli derine dalar ki çok geçmeden B'nin karakterlerini dört bir yanda görmeye başlar. Tamam, tamam, bu fikir belki bir milyon kere ısıtılıp öne sürülmüştür, ama ben çok uzun bir süredir uğraşıyor olmak şöyle dursun henüz kitaba başlamamıştım bile.

Saxony birkaç gün sonra Mrs. Fletcher'la yine alışverişe çıktığında Anna'yla bir öğle yemeği yedim.

Kendi kendime gamlı gamlı gülerek ona 'hayalimden' söz ettim.

"Krang mı? Sadece Krang mı? Başka kimse yok muydu?" Yağda yumurtayı uzattı bana.

"Nasıl yani, sadece Krang mı? Tanrı aşkına, Anna, bu hızla bir haftaya kadar Marshall'ın karakterlerinin hepsi de arka avluda Nails'in sırtına biniyor olacaklar!"

Petals erkek arkadaşının adını duyunca kuyruğuyla yere iki kez vurdu. Anna'nın yanına oturmuş, masadan yemek parçalarının düşmesini umutla bekliyordu.

Anna biraz Hint salçası aldı ve gülümsedi. "Sanırım Sharon Lee Krang'e pek benzemiyor, sen ne dersin?"

"Hemen hemen hiç. O boş gülümsemenin dışında ortak yönleri yok."

"Bak, Thomas, yine de sana kendini daha iyi hissetmeni sağlayacak bir şey söyleyeyim. Van Walt'ın aslında babam olduğunu biliyor muydun?"

"Van Walt senin... Yani baban kitaplarını kendisi mi resimlendirdi demek istiyorsun? Hepsi onun çizimleri miydi?"

"Gerçek Van Walt onun daha sonra Naziler tarafından öldürülen bir çocukluk arkadaşıydı. Babam kitapları için resim yapmaya başladığında onun adını kullandı."

"Dolayısıyla, varsayımsal olarak, Sharon Lee çılgın bir biçimde Krang'e esin kaynağı olmuştu."

"Ah, evet, bu mümkündür. Aynı gülümsemeye sahip olduklarını kendin söyledin." Dudaklarını peçetesiyle sildi ve peçeteyi tabağının yanına bıraktı. "Kişisel olarak, bunun senin adına iyi bir belirti olduğunu düşünüyorum. Babam senin için küçük bir *dibbuka*[1] dönüşüyor ve şimdi, sen kitabı bitirinceye kadar, gece gündüz yakanı bırakmayacak."

---

1) Dibbuk: Musevi inancına göre bir kimsenin bedenine giren ve ona hükmeden ölü ruh. (çn.)

Bembeyaz masa örtüsünün üzerinden ona baktım. Gözlerini kırpıştırdı, güldü ve masanın altından Petals'a bir parça yumurta verdi. Onun böyle bakmasının bana müthiş bir ereksiyon kazandırdığını fark etmem için bir an yetmişti.

Bu öykü kırklı yıllardan kalma bir film olsaydı, bir sonraki sahnede mutlaka bir takvim görülürdü. Sayfaları teker teker uçup gitmeye başlarlardı, bu sinema dünyasının zamanın geçişini gösterme yöntemiydi. Temizleyerek, keserek, cilalayarak köpekler gibi çalıştım. Bir gün bundan nefret ediyor, bir gün seviyordum. Bir keresinde Saxony'yle uzun ve yorucu bir sevişmenin ardından gecenin bir yarısında uyanmıştım. Masanın yanına gitmiş ve lanet olası el yazmasına ay ışığında salak gibi bakakalmıştım. Kendimi kesinlikle daha iyi hissetmeksizin yatağa dönmeden bir saniye önce ona malum bir el hareketi çekmiştim. Onun çok, çok iyi olmasını istiyordum... O güne dek yapmayı hayal ettiğim her şeyden daha iyi. Bir bakıma bunun benim için son bir şans olduğunun da içten içe bilincindeydim. Eğer ona her şeyimi vermeyeceksem steyşınıma atlayıp Connecticut'a dönmem ve ömrümün sonuna dek onuncu sınıf öğrencilerine *Kızıl Leke*'yi okutmam çok daha hayırlı olacaktı.

Bu arada, bir yandan araştırır, okur ve bitmek tükenmek bilmeyen tartışmalarımızı sürdürürken, bir yandan da Saxony yeni bir kukla üzerinde çalışmaya zaman bulabilmişti. Itiraf edeyim ki bunu pek önemsememiştim. Sabahları erken kalkmayı alışkanlık haline getirmiştik, hafif ve çabuk bir kahvaltı yapıyor ve öğle yemeği vaktine kadar kendi sığınaklarımızda gözden kayboluyorduk.

Aylık süremin tamamlanmasına iki gün kala işimi aşağı yukarı tamamlamıştım. Defterimi sessizce kapattım ve Montb-

lanc'ımı bir yana koydum. Ağlamak isteyip istemediğimi sordum kendime. Kalkıp oynamayı isteyip istemediğimi de sordum, ama o da veto yedi. Gülümsedim ve kocaman Montblanc'ımı tekrar elime aldım. Parlak siyah ve altın sarısı renklerdeydi ve bir dolmakalemin olması gerektiğinden çok daha ağırdı. Onunla birkaç milyon ödev düzeltmiştim ve şimdi de kitabımın bir bölümünü yine o yazmıştı. Eski dostum Montblanc! Bir gün bir müzede onu işaret eden bir okla beraber camekana koyacaklardı. 'Thomas Abbey, France'ın biyografisini işte bu dolmakalemle yazmıştır.' En ufak bir esintiyle birlikte koltuğumdan havalanacak ve odanın içinde uçmaya başlayacak gibi hissediyordum kendimi. Beynim ellerini ensesinin altına koyarak sırtüstü uzanmıştı. Gökyüzüne baktı ve kendinden çok hoşnut oldu. Hem de kahrolası biçimde hoşnut.

"İşi bitirmişsin."

"İşi bitirdim."

"Hem de eksiksiz gediksiz."

"Tastamam, Saxony. Hepsini." Omuzlarımı oynatırken kendimi hâlâ sadece iki kiloymuş gibi hissediyordum.

Sax yüksek, krom bir taburede oturmuş, kabaca bir eli andıran bir tahta parçasını zımparalamakla meşguldü. Nails masanın altında, ona önceki gün aldığımız iri bir kemik parçasının çevresinde dolanıyor, kokluyordu.

"Dur bir dakika." Sax eli bıraktı ve tabureden kalktı. "Biraz çıkar mısın mutfaktan? Geri gelmeni istediğimde sana sesleneceğim."

Nails'le beraber verandaya çıktık. Kemiği benim durduğum yere bıraktı ve üzerine yattı. Dingin bahçeye ve boş sokağa baktım. Hangi günde olduğumuza dair en ufak bir fikrim yoktu.

"Pekala, Thomas, artık gelebilirsin."

Ben tek kelime dahi etmeden Nails kemiği aldı ve kafesli kapıya doğru koştu. Burnunu tellere dayayıp beklemeye başladı. Böyle şeyleri nasıl olup da bilebiliyordu? Harika Köpek Nails!

"Henüz işimi tam olarak bitirmedim, ama onu sana bugün vermek istiyorum."

Marshall France'ın bir fotoğrafından yararlanarak Kral'ın inceden inceye işlenmiş bir maskesini yapmıştı. Yüzündeki ifade, gözlerinin rengi, cildi, dudakları... Hepsi de insanın tüylerini ürpertecek kadar canlı görünüyordu. Maskeyi elimde defalarca çevirerek ona akla gelebilecek her açıdan baktım. Ondan hem çok hoşlanmış hem de resmen tırsmıştım.

Anna'dan bir Yağlar Kraliçesi, Saxony'den bir Marshall France, bölümüm tamamlanmış ve en sevdiğim mevsim, güz gelmek üzere.

Anna ilk bölüme hayran olmuştu.

Onu Anna'ya verdim ve izleyen bir saati oturma odasında titreyerek, seğirerek, oradan oraya hoplayarak, görünürdeki her şeye dokunarak, yazdıklarımdan nefret edeceğinden ve beni bir sonraki yük treniyle postalayacağından emin olarak geçirdim. Anna yazdıklarımı eski bir gazete gibi koltuğunun altına sıkıştırmış halde döndüğünde son perdenin inmekte olduğundan kuşkum yoktu. Ama inmedi. Tam tersine Anna yanıma geldi, bölümümü elime verdi ve beni Fransızlar gibi iki yanağımdan sımsıkı öptü.

"*Wunderbar*!"

"Gerçekten mi?" Gülümsedim, somurttum, yine gülümsemeye çalıştım, beceremedim.

"Evet, Mr. Abbey, kesinlikle öyle. Ilk okumaya başladı-

ğımda ne yapmaya çalıştığım anlamamıştım, ama sonra her şey hani şu attığın vakit çiçek gibi açılan Japon taşları misali netleşiverdi. Ne demek istediğimi anlatabildim mi?"

"Galiba." Yutkunma güçlüğü çekiyordum.

Divana oturdu ve üzerinde sarı bir ejderha işlemesi olan siyah, ipeksi bir yastık aldı. "İşin başından beri haklıydın. Kitap bir tavus kuşunun kuyruğu gibi açılmalı... fırrt! Rattenberg'den başlatmak hata olurdu. 'Marshall Rattenberg'de doğdu.' Hayır, hayır. 'Domatesten hoşlanmazdı.' Mükemmel! Dört dörtlük bir giriş. Bunu nereden bildin? Domateslerden nefret ederdi. Resmi biyografisinin böyle başlayacağını bilseydi kahkahadan kırılırdı. Bu harikulade, Thomas."

"Gerçekten mi?"

"'Gerçekten mi' deyip durmayı kes artık. Tabii ki gerçekten. Bunu sen de en az benim kadar iyi biliyorsun. Eğer kitabının geri kalanı da bu kadar iyi olacaksa," –taslağı burnuma doğru salladı ve sonra lanet şeyi öptü– "o tekrar yaşıyor ve soluk alıyor olacak. Nasıl yazman gerektiğine dair tek söz bile etmeyeceğim bundan böyle."

Eğer bu noktada bitecek olsaydı, beyazperdede Thomas Abbey el yazmalarını büyüleyici güzel Anna France'dan alıp evden çıkar ve şöhrete, servete ve *güzel* bir kadının aşkına doğru uzaklaşırken *yazılar* geçmeye başlarlardı. Screen Gems Prodüksiyon sundu. Son.

Ama bunun yerine, iki gün sonra, Galen'dan ucube bir yaz kasırgası geçip ne var ne yoksa darmadağın etti. Çok az sayıdaki insan zayiatından biri de sol bacağını birkaç yerinden kırıp hastaneye yatırılan Saxony olmuştu.

Çamaşırhaneyle ilkokul ve yeni postanenin bazı kısımları yerle bir olsa da kasabalılar kasırgadan çok etkilenmişe ben-

zemiyorlardı. Artık ortabatı tevekkülü mü dersiniz, bilmiyorum, ama kimse ne inledi, ne homurdandı, ne de halinden şikayet etti. Birkaç kez insanlardan buralarda böyle şeylerin beklenmesi gerektiğini bile işittim.

Saxony'nin yokluğunu hissediyordum ve birkaç gün boyunca evde hiçbir iş yapmadan gamlı baykuşlar gibi süründükten sonra kendimi hem rahat, hem de üretken yeni bir günlük çizelge yaratmaya zorladım. Başka hiçbir şey için olmasa bile sırf o hastanedeyken vaktimi boşa geçirdiğimi öğrendiğinde beni nasıl azarlayacağını iyi bildiğimden.

Saat sekiz gibi kalkıyor, kahvaltımı ediyor ve öğlen saat bire dek kitabım üzerinde çalışıyordum. Sonra birkaç sandviç hazırlıyor ve Sax'la beraber rahat rahat bir öğle yemeği yemek üzere otomobilimle hastaneye gidiyordum. Bu saat üçe ya da dörde kadar sürüyordu ve ben eve dönüp eğer havam yerindeyse biraz daha çalışıyor, sonra bekar akşam yemeğimi hazırlamaya başlıyordum. Mrs. Fletcher bana yemek pişirmeyi önermişti, ama bu onunla birlikte yemek zorunda kalacağım anlamına geliyordu. Akşam yemeğinin ardından o sabah yazdıklarımı daktiloya çekiyor ve biraz televizyon seyrederek ya da kitap okuyarak noktalıyordum günümü.

İkinci bölüm çok yavaş ilerledi. France'ın yaşamında attığım adımları yeni baştan izlemeye burada başlamıştım. Onun çocukluk yıllarına dönmenin en uygunu olacağını biliyordum, ama tam olarak nereye? Henüz beşikte vızırdanmakta olduğu en başa mı? Ya da, Saxony'nin fikrine göre, kartpostal topladığı çocukluk günlerine mi? Belirsiz birkaç taslak yazdım ve ona okudum, ama hiçbirinin uygun olmadığında hemfikir olduk. Yaklaşımımı değiştirmeye karar verdim... ilk bölümde olduğu gibi öylesine yazmaya başlayacak ve bunun

beni nereye götüreceğine bakacaktım. İkinci bölümü France'ın Rattenberg günleri üzerine yapılandırmayı düşünmüştüm, ama konudan sapmaya başladım ve bir çatal çubuğun peşisıra su ararcasına saldım gitsin. Beterin de beteri vardır ve iş çığırından çıkarsa keyfimce yırtıp atabilirdim nasıl olsa.

Geceleri, *San Fransisco Sokakları* ve *Charlie'nin Melekleri* gibi dizilerin arasında, babam hakkında bir kitap yazmayı da düşünmeye başlamıştım. Saxony bunu söz konusu etti edeli babam hakkında ne kadar sık düşündüğümü ve konuştuğumu fark etmiştim. Kelimenin tam anlamıyla her gün bir çeşit Stephen Abbey hayaleti ya bir anekdot, ya televizyondaki bir film, ya da ona ait olan ama kendimde de bulduğum bir özellik tarzında vücut buluyordu. Eğer onun hakkında yazarsam Stephen Abbey'in hayaletinden yakamı sıyırabilecek miydim? Ya annem nasıl bir tepki gösterecekti? Manyakça tavırlarıyla babamın onu kendinden uzaklaştırmasından çok sonraları bile annemin ona hâlâ âşık olduğunu biliyordum. Eğer onun hakkında yazacak olursam anımsadığım her şeyi kağıda dökecektim ve bu tanınmış kişilerin çocuklarının sıklıkla yaptıkları gibi 'Babam ve Ben' türünde sahte bir yalakalık ya da gölge yazarlara yazdırılmış bir nefret ve suistimal salatası olmayacaktı. Ona mutlu bir 1 Eylül dilemek için annemi aradım (bu bizim küçük bir geleneğimizdi), ama konuyu açmaya cesaretim olmadı.

Bir gece kapı zili çaldığında mutfak masasında oturmuş bazı anıları kağıda geçmekle meşguldüm. İçimi çekerek kapadım dolmakalemimi. Uzun, sarı kağıtlarımdan dört adetini doldurmuştum ve henüz işe yeni başlamış sayılırdım. Bloknotuma ağzım açık bakıp başımı salladım. 'Babamla Yaşamak', yazan Thomas Abbey. Kapıyı açmak üzere kalktım.

"Selam, Thomas. Seni bir gece yarısı pikniğine çıkarmaya geldim."

Sanki bir komando baskınına hazırlanmışçasına simsiyah giyinmişti.

"Selam, Anna. İçeri gelsene." Kapıyı açık tuttum, ama yerinden kıpırdamadı.

"Hayır, araba ağzına kadar dolu ve hemen benimle gelmelisin. Ayrıca gecenin on biri filan demeye de kalkma sakın. Böyle pikniklerin başlama saati budur."

Dalga geçip geçmediğini anlamak için baktım. Geçmediğini gördüğümde ceketimi alıp ışıkları söndürdüm.

Hava serinlemeye başlamıştı ve bazı geceler tam bir güz soğuğu yaşanıyordu. Tembel Larry'nin indirimli satışlarından cırlak kırmızı bir yün ceket satın almıştım. Saxony onu giydiğimde trafik lambasıyla Fred Çakmaktaş'ın karışımına benzediğimi söylemişti.

Tam bir kurt adam mehtabı vardı –çakıl beyazı bir dolunay– ve hemen yarım kilometre ötedeymiş gibi duruyordu. Yıldızlar da belirmişti, ama sahnenin baş kahramanı aydı. Otomobile binmeden önce durdum ve ceketimin her düğmesini tek tek iliklerken dolunayı seyrettim. Nefesim havanın dinginliğinde buharlaşıyordu. Anna arabanın öteki tarafında durdu ve kara dirseklerini arabanın tavanına dayadı.

"Gökyüzünün buradaki ışıltısına bir türlü alışamayacağım. Bütün pisliklerinden arındırmış olsalar gerek."

"Yüzde doksan dokuz nokta kırk dört oranında temizlenmiş Missouri göğü."

"Kesinlikle."

"Haydi gidelim. Burası çok soğuk."

Steyşın araba elma kokuyordu. Döndüm ve arka koltukta

iki sepet dolusu olduğunu gördüm.

"Bir elma alabilir miyim?"

"Evet, ama kurtlara dikkat et."

Elma almamaya karar verdim. Güldü. Arabanın mavi karanlığında dişleri asfalttaki çizgiler gibi bembeyazdı.

"Bu 'gece yarısı pikniği' de neyin nesidir?"

"Soru sormana izin yok. Otur ve gezintinin keyfini çıkarmaya bak. Vardığımız zaman her şeyi göreceksin."

Bana denileni yaptım. Başımı koltuğa yasladım ve burnumun aşağısında kayıp gitmekte olan gece asfaltını izledim.

"Burada geceleri gözünü açman gerekir. Yolun üzerinde hep inekler ya da köpekler ya da rakunlar olur. Bir keresinde dişi bir keseli sıçana çarpmıştım. Arabayı durdurup geri koştum, ama çoktan ölmüştü. Daha da berbatı oraya vardığımda kesesinden minicik bebekleri çıkmaya başlamışlardı. Gözleri bile açılmamıştı henüz."

"Çok hoş."

"Korkunç bir şeydi. Kendimi bir cani gibi hissetmiştim."

"Eee, bizim ihtiyar Petals'dan ne haber? Nails ona sevgilerini gönderiyor."

"Kızışmış durumda, dolayısıyla iki hafta boyunca evde kilitli kalacak."

Yol bir yılan gibi aşağı, yukarı, sağa, sola kıvrılıyordu. Yorgundum ve arabanın döşemesinden vuran sıcaklık göz kapaklarımı ağır kadife perdelere çevirmişti.

"Thomas, sana bir soru sorabilir miyim?"

"Tabii. Kaloriferi kıssak nasıl olur?"

"İyi olur. Orta düğmeye bas. Yalnız sorum kişisel kaçabilir?"

Yanlış orta düğmeye bastım ve vantilatör var gücüyle puflamaya başladı. Anna elimin üzerinden uzanıp doğru düğme-

yi buldu. Puflama dindi ve tekerleklerle motorun sesini ilk kez duyabildim.

"Kişisel soru nedir?"

"Saxony'yle nasıl bir ilişkiniz var?"

Durumumuz şuydu: Saxony güvenli bir biçimde hastaneye kapatılmıştı ve küçük siyah gece komandom hemen yanıbaşımda, direksiyondaydı. Sorusunu o kadar farklı biçimlerde yanıtlayabilirdim ki. Onun ne düşünmesini istiyordum? Mutlu bir bekar olduğumu mu? Doğru kişi gelinceye dek Sax'la vakit geçirdiğimi mi? Bu her şeyi biraz abartmak olsa bile doğru kişinin Anna olmasını istediğimi mi?

"İlişkim mi? Yani onu sevip sevmediğimi mi soruyorsun?"

Yapayalnızdık. O gece orada aramızda bir şeyler geçse bunu kimse bilmeyecekti. Bu karanlıkta nelerin döndüğüne dair küçük bir yalan söylersem Sax incinmemiş olacaktı. İmkanı yok. Gecenin on biriydi, Anna oradaydı, ben oradaydım ve Sax orada değildi. Ben de sonunda "Evet, Anna," dedim, "onu seviyorum." Sonra içimi çektim. Başka ne halt edebilirdim ki? Yalan söylemek mi? Evet, bunu yapabilirdim, ama yapmadım. Ne harikuladeyim, değil mi?

"O seni seviyor mu?" Elleri direksiyonda, gözü yoldaydı.

"Evet, galiba. Öyle söylüyor." Bu sözlerle birlikte bedenimde bir şeyin söndüğünü hissettim. Bu beni daha sakin ve soğukkanlı yapmıştı. Sanki artık hiç ümit kalmamıştı ve gecenin geri kalanı boyunca artık ihtiyacım olmayacağına göre vücudumun merkezi enerji istasyonu kapatılabilirdi.

"Bunu niçin soruyorsun, Anna?"

"Çünkü ilgimi çekiyorsun. Bu çok mu şaşırtıcı?"

"Duruma göre. İlgini mesleki olarak mı çekiyorum, kişisel olarak mı?"

"Kişisel olarak." Hepsi buydu. Lauren Bacall boğukluğundaki 'bir şey isteyecek olursan ıslık çal yeter' sesiyle söylediği bu kadardı. 'Kişisel olarak'. Dönüp ona bakmaya cesaret edemiyordum. Gözlerimi yumdum ve vücudumun üst yarısında kalbimin kıpırdadığını hissettim. Bir gün kalp krizinden ölür müyüm acaba diye geçirdim aklımdan. Bir kalp krizi geçirmek üzere olup olmadığımı merak ettim. İki saniye önceyse uyumak üzereydim.

"Şey, buna ne yanıt vermem gerekiyor?"

"Hiç. Bir kelime bile etmek zorunda değilsin. Sadece senin sorunu yanıtlıyordum."

"Ya." Derin bir nefes aldım ve koltuğun üzerinde hem kendime, hem de üç buçuk metrelik ereksiyonuma rahat bir pozisyon bulmaya çalıştım.

Kadınları baştan çıkartmakta oldukça yeteneksizimdir. Yılar boyunca bu işi yapmanın en iyi yolunun, sonunda onunla yatmak istediğinizi doğrudan doğruya söylediğiniz üç saatlik kalpten kalbe sohbetler olduğunu sanmıştım. Ancak bu yöntem tam anlamıyla başarılı çıkmamıştı, özellikle de ben fakültedeyken ve hoşlandığım kızların çoğu ellerinde *Nausea*'nın ya da Kate Millett'ın birer kitabıyla dolaşan ve kaldıkları sayfayı bir Renoir kartpostalıyla işaretleyen enteller olduğunda. O zamanlarda ortaya çıkan en büyük sorun havamı bulmak için çok miktarda sade kahve ve zehirli espresso içmiş olmamdı, çünkü büyülü an gelip çattığında tuvalete koşmam icap ediyordu. Kızların çoğunu ağlatacak kadar bunaltığımdan da emindim, çünkü içlerinden biri bir gün bana "Niçin palavrayı kesip benimle yatmıyorsun?" diye sormuştu. Daha sonra sıklıkla deneyip yine sıklıkla reddedilmiş olsam da o gün için esaslı bir dersti bu. Sonuç olarak, aradan

bunca zaman geçmiş olduğu halde hâlâ (1) bir kadının beni isteyip istemediğini, (2) eğer istiyorsa ona nasıl sahip olabileceğimi ve (3)... Neyse, gereği yok, nasıl olsa manzarayı çaktınız. Şansıma, Saxony ile birbirimize denk düşmüştük ve tanrı aşkına, bunun için ne kadar müteşekkir olsam da azdı. Ama ya Anna? Anna France, kahramanımın tatlı kızı? Beni arzuladığını mı söylüyordu, yoksa daha sonra tersleyebilmek için beni nereye kadar tahrik edebileceğini anlamaya mı çalışıyordu?

"Anna?"

"Thomas?"

"Ne yapmamı istediğini bilmiyorum. Duyduğumu sandığım şeyleri söyledin mi, bilmiyorum. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Evet, anlıyorum galiba."

Ona doğru uzatırken elim tir tir titriyordu. Sol elimdi. Onu seçmiştim çünkü eğer dokunmamı istemez de elimi itecek olursa hemen kendi tarafıma çekebilecektim. O sırada Anna'ya ulaştığımda elimi nereye koyacağıma dair bir fikrim de yoktu, ama yolun yarısına gelmiştim artık. Dizine mi, göğsüne mi, koluna mı? Ama elim onun yüzüne gitmesi gerektiğini biliyordu. Usulca, hâlâ titreyerek yanağına dokundum ve sıcacık buldum. Elimi eline aldı ve dudaklarına götürerek öptü. Sımsıkı tuttu ve sağ dizinin üzerine indirdi. Kafamın patlayacağını sandım. 'Pikniğe' olan yolumuzun geri kalanını bu şekilde geçirdik.

En iyi tarif Anna'nın kendini bana tamamen teslim ettiğini söylemek olurdu. Herhangi bir önyargısı falan olduğundan da değil hani, ama onunla sevişmeye başlar başlamaz ona ne istersem yapmama izin vereceğini anlamıştım, ya da ondan yapmasını istediğim ne olursa yapacağını. Çılgınlar gi-

bi hoplayıp zıplamadı, ya da çatıyı ateşe vermedi, ama o kadar oradaydı ki bazen onun içinde sonsuza dek gidebilir ve tatmin olmak şöyle dursun ikimizin de işi bitmeden geri dönebilirdim. Sonra, pikniğin asıl amacının bu olup olmadığını sorduğumda, bana evet demişti.

Hattâ o gece kendinden biraz bahsetmesini bile sağladım. Sevişmek barikatların kısmen de olsa yıkılmalarına yol açmıştı ve güneş doğmaya başladığında (kırları ve inekleri yüksekten gören bir tepenin üzerinde, otomobilin yanına serdiğimiz çift kişilik uyku tulumuna transfer olmuştuk) onun da tıpkı benim gibi aynı meşhur baba safsatasına maruz kaldığını öğrenmiştim. Kendi deneyimlerinin benimkilere hiç benzemediğini tekrarlayıp duruyordu, ama sevgilileri, yüksek okulu, başkaları tarafından özel bir muameleye tabi tutulması, vb. konularda anlattığı öyküler bende o kadar çok çağrışıma neden olmuştu ki fazla sallamaktan kafam az daha düşecekti.

Ona yaşantımdan bahsettim ve bunu yaparken kendimi hiç de tuhaf ya da rahatsız hissetmedim.

Yol üzerindeki bir lokantaya gittik ve ikimiz de 'Kamyoncunun Zevki'ni kendimize kahvaltı olarak seçtik: Yumurtalar, gözlemeler, sosisler, tost ve içebildiğiniz kadar kahve. Yemeğimi bitirip ona baktığımda onun da tabağını porselenin kırmızı ve beyaz çizgilerini ortaya çıkaracak kadar silip süpürmüş olduğunu gördüm. Elini dizime koydu ve garson kız Millie'den her ikimiz için biraz daha kahve getirmesini istedi. Lokantadaki diğer insanların Anna France'ın benimle birlikte olduğunu bilmelerini istiyordum ve birkaç saat önce sevistiğimizi ve buraya iki kilometre ötedeki bir tepenin başında bunu tekrarladığımızı. Bitkindim, mutluydum ve Saxony aklımın kıyısında bile değildi.

Bundan böyle, Sax eve dönünceye kadar, her geceyi kısmen Anna'yla geçirdim. Ya akşam yemeğimizi o hazırlıyordu (tanrı korusun!) ya da ben yemekten sonra geliyordum ve ya laflıyor ya da televizyon izliyorduk, ama sonunda kendimizi kaçınılmaz biçimde yatakta buluyorduk. Daha sonra, sabahın bir ya da ikisine doğru sendeleyerek çıkıyordum Anna'nın evinden ve buz kesmiş arabamla mekanıma dönüyordum.

Başlangıçta bunlar benliğimi müthiş bir biçimde okşuyordu. Güzel, çekici Anna France beni arzuluyordu. Marshall France'ın o afet kızı beni istiyordu, beni, Stephen Abbey'in oğlunu değil. Bu başka kadınlarla birden çok kere gelmişti başıma. Kim olduğumu öğrenir öğrenmez sanki bir düğmeye basılmışçasına değişiyordu tavırları: Eğer babasını elde edemiyorsam, oğlu niçin olmasın? Bunu sizinle değil de temsil ettiğiniz birisiyle yapmakta olduğunu bildiğiniz bir kadınla sevişmek ne demektir, fikriniz var mı?

Eğer Anna'yla başka ve daha az kanlı bir neden illa var olacaksa, bunun benim onun babasının biyografıcisi olmam ve şu ana kadar iyi bir ürün çıkarmayı becerdiğim için aynı düzeyde yazmamı istemesinden kaynaklandığı söylenebilirdi. Eğer gerçekten acımasız ve kinik olacaksam Anna'nın vücudunun bir teşvik primi işlevi gördüğünü söyleyebilirdim.

Bütün bunların işleri nasıl karıştıracağını o an için aklıma bile getirmiyordum. Sabahları çalışıyordum, hem de esaslı çalışıyordum, öğleden sonra hastaneyi ziyaret ediyordum, akşamları da France'ı.

Doktorlar Saxony'nin bacağına özel bir tür madeni pim koymak zorunda kalmışlardı ve bu da hastanede yatacağı süreyi uzatıyordu. Bu gelişme, neşelendirmek için elimden geleni yapsam da, onu ruhsal bir çöküntüye sürüklemişti. Yaz-

dığım her şeyi ona götürüyor ve gözden geçirerek düzeltme ve tavsiyelerde bulunmasını istiyordum. Bir kutu dolusu azman, siyah Dixon Beginners kalemlerinden getirmemi istedi ve sayfalarımın dört bir yanını yorumlarıyla doldurmaya başladı. Mükemmel bir yazı işleri müdürüne dönüşmüştü ve sıklıkla aynı frekansta düşünüyorduk. Kalemi eline alıp yorum yazmadığı zamanlarda habire biyografiler okuyordu –Andrew Carnegie, Einstein, Delmore Schwartz– ve sayfalar dolusu not tutuyordu. Eminim hemşireler birbirimizden nefret ettiğimizi düşünüyorlardı, çünkü dur durak bilmeksizin tartışıyorduk. Kocaman beyaz alçısını çarşaftan dışarı uzatarak sırtını yastıklara dayıyor ve yanındaki siyah-beyaz bir okul kitabından bana nutuklar çekiyordu. Aynı defterden bir tane de bende vardı (Tembel Larry'den alınmış bir çift hazine daha) ve ben de defterime, onun istediği kadar çok olmasa da, arada bir notlar düşüyordum.

Kendini çaresiz mi hissediyordu, yoksa bende bir farklılık mı görüyordu, bilmiyorum. Artık her ne idiyse, çoğunlukla tersleyip kısa kesse de, o güne dek tanık olmadığım kadar kırılgan ve aldanabilir bir hali vardı. Bu onu çılgınlar gibi sevmeme yol açıyordu, ama bu çılgın aşk beni Anna'dan uzak tutmaya yetmiyordu.

Hayatımda kendimi hiç bu kadar keyifli ve kontrol edilemez hissetmemiştim. Tanrının her günü orada olmak için kırk farklı neden bulabiliyordum. Gece geç saatte yatağa girdiğimde uykuya dalmakta güçlük çekiyordum –ne kadar yorgun olursam olayım– çünkü ertesi günü hayal etmek beni coşturuyordu. Değişik yaşantılarımı hep birlikte sürdürmeye bayılıyordum: Yazar, araştırmacı, Anna'nın sevgilisi, Saxony'nin erkeği. Ama bu dört dörtlük yaşantımın her an

sona erebileceğinin de bilincindeydim ve işte o zaman paçalarım tutuşmuşçasına koşturacak ve kurtarabileceğimi kurtarmaya çalışacaktım. Ama yaşantımın en inanılmaz döneminin hangisi olduğunu bana sorun ve ben de tartışmasız biçimde size kış ve ölüm başlamadan önce Galen'da geçirdiğim o güz günleri olduğunu söyleyeyim.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1

Lay la lay la lay... Bir gece Anna'nın evine doğru dans edercesine gidiyordum, ona söylediğimden biraz daha erkence. Saxony birkaç güne kadar dönecekti, ama o an gelip çatıncaya dek bunu dert etmeye niyetli değildim. Verandadaki ışığın yandığını ve ön kapının açıldığını gördüğümde Anna'nın mekanına varmama bir ev kalmıştı. Yanında Richard Lee'yle birlikte dışarı çıktı. Gülüyorlardı ve Anna elini adamın omzuna koymuştu. Lee'nin yüzü öte yana bakıyordu, ama son anda döndü ve Anna'yı kollarına aldı. Verandanın ışığı altında öpüştüler. Öpüşmeleri bitmek bilmiyordu. *Richard Lee*! Tanrı aşkına! Richard Lee! Sonunda ayrıldıklarında Lee iki elini birden kadının beyaz bluzunun önüne doğru uzattı ve Anna adamın söylediği bir şeye güldü. Lee'nin ellerinden birini dudaklarına götürerek öptü. Adam döndü ve verandanın basamaklarından aşağı indi. Petals onu evin tam

önüne park ettiği kamyonetine dek izledi.

Lee kamyonetinin üzerinden "Yarın senin için uygun o halde, Anna," diye seslendi.

Anna başıyla onaylarken gülümsedi. Lee kamyonetinin tepesini mutlulukla tokatladı ve asfaltta lastik izleri bırakarak çekip gitti.

Birkaç dakika sonra oraya vardığımda Anna erken gelmemden memnun olmuşa benziyordu. Yanakları alev almışçasına kızarmışlardı. Onu yatak odasına sürükledim ve sanki bir kuklaymışçasına seviştim onunla. İşimizi bitirdik ve iki saniye geçer geçmez tekrar üzerine tırmanmış daha da hararetli çalışıyordum. Sevişirken nadiren konuşurduk, ama bu kez bu işi başka erkeklerle de yapıp yapmadığını sordum ona.

Altımda titriyor ve kıpırdıyordu ve parmakları nereme rastgelirse beni tırmalayıp sıkıştırıyorlardı. Gözleri kapalı, ağzı ise çok hoş, şehvetli bir gülümsemeyle yarı aralıktı.

"Evet. Evet. Evet." Boynuma sımsıkı sarıldı ve kulağıma fısıldadı. Gözlerini açmadı, ama gülümsemeye devam etti. Biliyorum, çünkü onu seyrediyordum.

"Kiminle?" Göğüslerini avuçlarıma almıştım, erik rengi uçlarını başparmaklarımla sertçe ovuşturuyordum. Onu incitmek mi, öldüresiye düzmek mi, yoksa kaçıp gitmek mi istediğime dair en ufak bir fikrim yoktu.

"Evet. Evet. Evet." Aynı anda titredi, başını salladı ve konuştu. Sözcükleri kalçalarıyla birlikte hareket ediyorlardı.

"*Kiminle*?"

"Richard Lee'yle." Gözlerini açmıştı. "Sen ve Richard. Ah! Sen ve Richard!"

Lanet olsun, niçin Lee? Ne demeye beyzbol kepi giyen bir hırboyu seçmişti ki? Lee o gün koca bir kutu prezervatifi An-

na'da kullanmak için mi satın almıştı? Anna'ya giren yüz adet ucuz lastik parçası!

Anna başka bir söz etmedi, ama 'onlar' hakkındaki bütün sorularıma yanıt verecekti, bundan emindim. Bu açık sözlülük kafamı karıştırmıştı. İlk kez gecenin tamamını orada geçirdim.

2

"Eve döndüm! Nerelerdesin, cennette mi?"

Eski usul tahta koltuk değnekleri vardı. Yüzünde hastane solgunluğu vardı. Paytaklayarak yatağımızın yanına geldi, koltuk değneklerini yatağın üzerine koydu ve düşercesine oturdu. Karyolanın yayları inlediler.

"Bir bardak su alabilir miyim? Nails, *kes* şunu lütfen?"

Sax içeri girdi gireli Nails odada dört dönüyordu. Köpeğin neşesi başlangıçta onu da keyiflendirmişti, ama Nails ayağına dolaştıkça bu neşe yerini tam bir öfkeye terk etti. Olup biteni biraz *fazlaca* duygusal karşıladığını düşünüyor olsam da ağzımı açıp tek kelime dahi etmedim. Neşelenmemek Nails'in elinde değildi.

"Sana domates suyu getirdim, Sax. Bir Virgin Mary hazırlamamı ister misin? Bir miktar Worcestershire sosumuz ve kırmızı biberimiz var."

"Kendimi daha şimdiden bitkin hissediyorum. Tanrım, bu çok aptalca. Hastaneden çıkalı on dakika ya oldu ya olmadı ve yorgunluktan yıkılacak haldeyim."

Gidip yanına oturdum. Dizinin alçıya dönüştüğü yere koydum elimi. "Dinle, ne zaman uzun süre yatakta kalsam bana da böyle olur. Vücudun yatay durmaya alışmıştır. Mesele değil. Ne yapman gerektiğini sanıyorsun ki... gidip Boston maratonuna mı katılacaksın?"

"İyi ki söyledin, Thomas. Sanki ben hastanede yatmanın ne anlama geldiğini bilmiyorum. Sanki lanet olası hayatının yarısını hastane odalarında geçiren ben değilim."

"Sakin ol, Sax. Kalp krizi geçireceksin."

İlk fırsatta kaçtım odadan, Nails'le birlikte. Tanıştığımız ve ondan bir France kitabını satın almak istediğim ilk günden beri onu bu kadar sinirli görmemiştim.

Mutfak ışığa boğulmuştu. Dışarısı cehennem gibi soğuktu, ama evimizin içi sıcacıktı ve içeri giren gün ışığı her şeye daha bir canlılık ve içtenlik kazandırıyordu.

Bir bardak alıp ışığa tuttum; Saxony'nin kirli tabaklarla ve gümüş takımlarla ilgili bir saplantısı vardı. Bardak Abbey denetimini yüz akıyla geçti ve bir kutu domates suyu –Sax'a göre tüm zamanların en iyi içeceği– almak için buzdolabına gittim.

Bitişikteki odadan tak-tak-tak diye birtakım sesler geldi ve Sax koltuk değneklerine yaslanmış halde kapıda belirdi.

"Thomas?"

"Evet, ahbap?" Teneke kutuyu bir konserve açacağıyla deldim ve bir delik daha açabilmek için öteki yanını çevirdim.

"O hastanede olmaktan nefret ediyordum. Şu anda aptalca ve gergin davranıyorsam özür dilerim, ama burada seninle ve Nails'le tekrar birlikte olmaktan ve her şeyden dolayı

öyle mutluyum ki bunu nasıl göstereceğimi bilemiyorum. Şirretlik yapıyorum ve çok üzgünüm."

Konserve açacağını bırakıp ona baktım. Kapı çam yeşili elbisesinin çevresinde kocaman beyaz bir çerçeve oluşturuyordu. Yüzü aynı anda hem bitkin, hem de temkinli görünüyordu. Beynimden bir an için Anna'nın Richard Lee'nin altındaki çırılçıplak görüntüsü geçti.

"Sax, sevişmek ister misin? Yani eğer sevişirsek bu kendini daha iyi hissetmeni sağlar mı demek istiyorum. Daha rahat belki. Kimbilir, buzları çözmenin en iyi yöntemi bu olabilir. Hiçbir şey söyleme ve doğru yatağa git. Kurtlarımızı dökelim."

"Bu zamazingo üzerimdeyken de yapabilir misin? Zor olmaz mı? Hastanedeyken kafama takılan şeylerden biri de buydu işte." Bakışlarını yere dikti ve başını iki yana salladı. "Boş şeylere kafa yormak için o kadar çok zamanın oluyor ki her türlü derdi kurabiliyorsun. Bacağım bu lanet olası şeyin içindeyken aylar boyunca sevişemeyeceğim diye ödüm kopmuştu."

Bir kaşık alıp elimde bir puroymuş gibi tuttum. Kaşlarımı Groucho Marx usulü oynattım. "Benim küçük hindibam, bir kere tango yapmaya başladıktan sonra zorluk çekeceğin tek şey beni kendinden uzak tutabilmek olacak!" Kaşlarımı yine oynattım ve puromun külünü silkeledim. Sevişmek gelmiyordu içimden. "Parolayı söyle ve kuş sana elli papel getirsin!"

Yanına gittim, eğilip onu omzuma aldım. Ilık, ağır ve yumuşaktı ve yeni yıkanmış çamaşır gibi kokuyordu. Bir *Tarzan* narası patlattım ve biraz sendeleyerek de olsa yatak odamızın yolunu tuttum.

Peki, nasıl mı geçti? Fena değildi. Hayır, aslına bakarsanız pekala da iyi olmuştu. Hem de çok iyi. Üstelik bunun alçıyla falan bir ilgisi de yoktu.

3

Galen'daki herkes aniden bana iyi davranmaya başlamıştı. Bu tavır değişikliği Anna yazdığım ilk bölümü beğendiği için miydi, yoksa onun sevgilisi (ya da en azından sevgililerinden birisi) olduğum için mi, doğrusu bilmiyorum. Her halükarda, Mrs. Fletcher'ın neler döndüğünden haberdar olduğuna ilişkin en ufak bir kuşkum yoktu, çünkü Saxony'nin taburcu olmasından beridir benim evden çıkmamı ve Anna'ya gitmemi kolaylaştırmak için elinden geleni yapar olmuştu.

İki kadın zamanlarının önemli bir kısmını birlikte geçiriyorlardı. Onları sıklıkla bir ana kız samimiyeti içinde birbirlerine dokunur ve gülerken görüyordum. Saxony ona ahşap oymacılığı dersleri veriyor ve Goosey de bizimkine 'köy usulü' yemek pişirmeyi öğretiyordu. Bu ilişki karşısında hem rahatlıyor, hem de bir çeşit kıskançlık duymadan edemiyordum. Hiçbir yaşlıya, hattâ çok tatlı bir kadın olan, ama uzun

süre katlanılamayacak kadar da asabi ve korumacı davranabilen anneme karşı bile gerçekten yakınlık duymamıştım. Ama Sax ve Goosey kafa kafaya verip kaynatıyor, kıkırdıyor ve yemek pişiriyorlardı ve çoğu zaman odanın kuytu bir köşesinde küçük kızlar ne yaparlarsa onu yapan bir çift çılgın yeni yetmeye benziyorlardı. Bu tür oyunları iyi bilirdim, çünkü kız kardeşimle arkadaşlarını bir iş çevirmeye kalkıştıklarında gizlice dikizlerdim. Her zaman o kadar neşeli ve kendilerinden hoşnut görünürlerdi ki önünde sotaya yattığım anahtar deliğini ya da duvar çatlağını olup biten *her şeyi* gördüğümü ve bunu herkese anlatacağımı avazım çıktığı kadar haykırarak kös kös terk etmek zorunda kalırdım. Gerçekten bir şeyler yaptıklarından da değildi hani.

Bu arada Anna kasabanın öteki yakasında, France'ın tuttuğu kayıtları bana açmıştı ve ben bütün öğleden sonralarımı onun masasında oturarak, onun erken dönem notlarını ve çizimlerini karıştırarak harcıyordum.

Kelimelerin oluşturduğu sisin içinden adamın gerçek portresi yavaş yavaş ortaya çıkmaya başlamıştı. İşin başında onun hakkında bulduğumuz kimi gerçekler koflaşmış ve önemlerini yitirmişlerdi. Nerede doğduğu, 1927 yılında ne yaptığı, tatillerde ailesiyle nerelere gittiği... Bütün bunları layıkıyla not almıştım, ama bu ayrıntıların bir çeşit elbise olduklarını düşünüyor ve içlerine uzanıp onun çıplak tenine dokunabilmek istiyordum. Onu o kadar iyi tanımak istiyordum ki on iki, ya da yirmi beş, ya da kırk yaşındayken neler düşünmüş olduğunu bilebilmeliydim. İstediğim şey onun yerinde olmak mıydı? Bazen. Bunun bütün biyografi yazarları için geçerli olup olmadığını merak ediyordum. Nasıl olur da bir kişinin yaşamına tamamen gömülür ama onun yerinde

olabilmek için en azından içten içe bir özlem duymazdınız?

Marshall France'ı benim için bu kadar çekici kılan şey neydi? Düş gücü! Sizi sessizce büyüleyinceye, korkutuncaya, gözlerinizi merak ve şüpheyle fal taşı gibi açıncaya, ellerinizle yüzünüzü örtünceye ya da onları çırpmaya başlayıncaya kadar birbiri ardına dünyalar yaratabilme becerisi. Hem de bunu aralıksız yapmıştı. Bir gün bütün bunları Anna'ya söyledim ve o da bana babasının kitaplarıyla temelde aynı etkiyi yapan iyi bir sinema filmi arasında ne fark olduğunu sordu. Bir bakıma haklıydı, ama benim açımdan bu fark, iç dünyama o güne dek France'ın kitapları kadar çok yaklaşabilen bir film görmemiş olmamdı. France benim ruh doktorum ya da en iyi arkadaşım ya da rahibim olabilirdi. Beni neyin güldürdüğünü, neyin korkuttuğunu ve bir öykünün usulüne uygun nasıl bitirileceğini çok iyi biliyordu. O bir aşçıydı ve yemeğimde hangi baharatların olmasını beklediğimin farkındaydı. Marshall France'ın kitapları hakkında yüz binlerce kişinin daha aynı şeyleri hissettiğini düşündüğünüzde elinizden adamın neler başarmış olduğunu takdir etmekten başka bir şey gelmiyordu.

Bazen, öğleden sonraları eve döndüğümde Saxony orada olmazdı. Nereye gittiğini hiç sormaz, ama Mrs. Fletcher'la birlikte olduğunu varsayardım. Ev soğuk ve karanlık olurdu, sadece pencerelere yakın duran eşyaların üzerine güz kasvetine bürünmüş hüzünlü bir ışık yorgun argın düşerdi. Evin havası içimi üşütür ve kendimi kederli hissetmeme yol açardı. Bunun yanısıra gelen boşluk hissiyle mücadele edebilmek için ortalıkta deliler gibi dört döner ve bütün ışıkları açardım. Hem Sax'm orada olmamasına içerler, hem de kendimi iki yüzlü bulurdum. Özellikle de öğleden sonramın yarısını

çalışarak, yarısını da Anna'yla sevişerek geçirmişsem.

O dönem hayatımda çok fazla seks vardı. Anna'yı Richard Lee'den dolayı cezalandırmak mı, yoksa Lee'den daha başarılı olduğumu kanıtlamak mı istiyordum bilmem. Ama sonra Lee'yi elleri karanlığın içinden beliren bir çeşit gölge gibi görmeye başladım. Beni kışkırtansa bunun karşılığında Anna'nın ne yaptığıydı: Bu gölgenin okşamalarına gerçek yaşamda yanıt vermesi, ona inleyerek ve istekle uzanması, onu arzulaması. Ne zaman Anna'yı düşünsem düş gücümün ortasına kızgın bir şiş sokuluyordu.

İşte Nails hakkındaki gerçeği öğrenmem yine böyle hüzünlü bir akşam üzerinde oldu. Anna'yla neredeyse döşemeyi delecek kadar zorlu sevişmiştik. Çok sıkı bir sevişmeydi ve çılgınlar gibi orgazm olmuştuk, ama o gün doğru dürüst çalışmamıştım ve sonrasında da kendimi yorgun ve morali bozuk hissettim. Akşamı Saxony'yle geçirmeye bakıyordum. Televizyonda bütün bir hafta boyunca hevesle beklediğimiz bir Ronald Colman klasiğini izleyecektik. Fazladan bir ikram olarak eve dönerken bakkalda mola vermiş ve meyveli dondurma yapmak için gereken bütün ıvır zıvırı almıştım.

Merdiveni çıkarken evin bize ait olan kısmındaki ışıkların sönük olduklarını gördüm. Suratımı buruşturdum ve içleri dolu kesekağıtlarını göğsümde biraz daha yukarıya çektim. Eve dönerken zihnimde eksiksiz, ama aptalca bir sahne canlandırmıştım: Kapıyı çarpıp ardına dek açacak, Sax her neredeyse ona koşacaktım. Elindeki işi derhal bırakmasını –çünkü 'Koca Thomas' eve dönmüştü artık– söyleyecektim. "Hanımefendi, gizemli Doğu'nun definelerini getirdim size." Hop deyip çıkaracaktım ceviz içlerini. "Zengibar'ın mağaralarından günlük ağacı tütsüsü ve mür sakızı." Sırada acı kiraz li-

körü olacaktı. Sonra başka bir salakça laf daha –falan filanın en hası– ve dondurma sosu beliriverecekti tezgahın üzerinde. Onun istediği çeşidi bulabilmek için iki yer bile dolaşmıştım.

Ama artık hiç fark etmezdi, çünkü o evde değildi. Ön kapıyı açtım ve ardımdan usulca kapattım. Radyatörlerden gelen tozlu ve sıcak bir koku sinmişti evin içine ve bir de kışın döşeme tahtalarının arasından sızan ıslak ve küflü ahşap kokusu. Işığa uzandım, ama yatak odasında birisinin konuştuğunu ya da mırıldandığını duyduğumda durdum. Ah ha! Saxony kestirmekle meşguldü.

Mutfaktan yatak odasına doğru spor ayakkabılarımın uçlarına basarak yürürken yine bir sesin mırıldandığını duydum. Neredeyse tamamen yabancı bir sesti bu. Sax'a ait olamayacak kadar tiz ve kesik kesikti. Gıcırdamasını engellemek için kapıyı elimden geldiğince usulca açtım. Perdeler sımsıkı kapatılmıştı. Yatağın üzerindeki tek şey sırtı bana dönük, beyaz, belirsiz bir kütleydi. Nails. Çok sevimli, ama o an için Saxony'nin yerini tutması mümkün değildi.

Ayaklarını önüne doğru gererek uzatmıştı. Birkaç kez kıvrandı ve çeneleri boşluğu ısırdılar. Yine bir Nails kabusu görmekte olduğunu düşündüm. Sonra konuştu.

"Post. Post bu. Nefesini postun içinden al."

Buz gibi bir iğne bel kemiğim boyunca enseme doğru yükseldi. Siktiğimin köpeği konuşmuştu. Siktiğimin köpeği konuşmuştu! Kıpırdayamıyordum. Hem daha fazlasını duymak istiyordum, hem de peşimden şeytan kovalıyormuşçasına kaçmak.

Bakışlarım odanın dört köşesini hızla döndü. Odada yalnızdık. Odada yalnızdım.

Masanın üzerinde Willie Morris'in James Jones'la ilgili

anıları duruyordu, siyah spor ayakkabılarımın diğer çifti dolap kapağının önündeydi, köpek de karyolanın üzerinde.

"Thomas. Evet, Thomas."

Bir çığlık koyverdim. Köpek adımı söylediğinde havaya filan zıplamadım, ama bir yandan bağırırken bir yandan da bel kemiğim boydan boya kasıldı.

Beyaz bir şeyler uçuşur gibi oldu, birkaç sert havlama duyuldu ve sonra Nails yatağın üzerinde ayağa kalkmış, kuyruğunu sallayarak bana bakıyordu. Her zamanki sevgili, ihtiyar, aptal Nails.

"Seni duydum!" Ne kadar dehşete düşmüş olsam da, onunla böyle konuşmak kendimi aptal gibi hissetmeme neden oluyordu. Beyaz bir kırbacı andıran kuyruğunu sallamaya devam etti. Bunu söylediğimde çok kısa bir an için durur gibi oldu, ama hemen sonra kuyruğunu bir yağmur sileceği hızıyla sallamaya devam etti.

"Benimle kafa bulmaya kalkma, Nails! Bak sana ne diyorum: Seni duydum!" Ne halt ediyordum ben? Dört dörtlük bir yaramaz köpek şovu çekti bana. Kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırdı, kulaklarını pıstı.

"Lanet olsun, lanet olsun, köpek! Her şeyi duydum. Benimle oyun oynama! Ne dediğini duydum. 'Nefesini postun içinden...'"

Tam daha fazla bir şeyler söylemek üzereydim ki tuhaf bir şey yaptı. Uzun bir süre yumdu gözlerini, sonra arka ayaklarının üzerine bir kurbağa gibi oturdu teslim olmuşçasına.

"Eee? Evet? Bir şeyler daha söyle. Haydi! Dalga geçmeyi bırak." Ne dediğimden gerçekten de haberim yoktu. Ağzımdan çıkanı kulağım duymuyordu. Gözlerini açtı ve dosdoğru bana baktı.

"Evdeler," dedi. "Bir dakikaya kalmaz burada olurlar." Net ve anlaşılır bir sesi vardı, ama sanki bir cüceninki gibi çıkıyordu: Tiz ve genizden gelen bir ses. Ama haklıydı. Otomobil kapılarının kapatıldığını duydum ve dışarıdan mırıltı gibi konuşma sesleri geldi. Nails'e baktım, o da bana gözlerini kırpıştırdı.

"Ama sen *kimsin*?"

Başka bir şey söylemedi. Ön kapı tıkırdadı ve birkaç saniye sonra evin içi kahverengi kese kağıtlarıyla, buz kesmiş yanaklarla ve Nails'in havlamalarıyla dolmuştu.

Bunu birileriyle paylaşmak istiyordum, ama ne zaman sinirlerimi Saxony'ye anlatacak kadar toparlasam, James Thurber'ın bahçede bulunan bir tekboynuzla ilgili öyküsü geliyordu aklıma. Fare gibi ufak tefek bir adam bahçesinde bir tekboynuza rastlar. Bunu bir ızbandutu andıran karısına söyler. Söylediği diğer her sözde olduğu üzere karısı buna da gülüp geçer. Tekboynuz ziyaretlerine devam eder, ama sadece adamın karşısına çıkmaktadır. Adam da yeni ve güzel arkadaşını yaşlı savaş baltasına anlatmaya devam etmektedir. Sonunda karısının canına tak eder ve beyaz elbiseli adamlara haber verir. Öykü bu şekilde devam eder ve sonunda tımarhaneye götürülen kadın olur. Ben öykünün böyle sonlanacağını ancak şu noktada akıl edebilmiştim: Adam karısına anlattıklarında ipin ucunu kaçırıp da kadın tımarhaneyi aramak üzere telefona uzandığında.

Saxony'ye değilse bile Anna'ya söylemeyeceğim kesindi. Sharon Lee'nin suratına baktığımda uçurtma Krang'i gördüğümü söyleyerek başıma yeterince iş almıştım zaten. Şimdi Marshall France'ın biyograficiliği görevimin sona ermesi için yapmam gereken tek şey Konuşan Köpek Nails'i listeye eklemekten ibaretti.

Ama bu olaydan sonra Nails benden uzak durdu. Sabahları yatağıma gelmedi, evin içinde peşimde kuyruk gibi dolaşmayı kesti. Aynı odada bulunduğumuz zamanlarda onu bir şahin gibi izledim, ama o daracık, dalgın suratındaki bir çift köpek gözüyle bir şeyler yerken ya da kendini temizlerken arada bir göze çarpan şeker pembesi damağından başka hiçbir açık vermiyordu. Tam anlamıyla bir köpekti işte.

Yunuslar konuşurlar, öyle değil mi? Üstelik gorilce birkaç sözcük de keşfedilmemiş miydi? Ya şu Afrika'daki Goodall adlı kadın? Öyleyse konuşan bir köpekte ne tuhaflık vardı ki? Bu ve buna benzer salakça fikirler tüysüz kanatlarıyla uçuşuyorlardı beynimde. Dünyanın en büyük harikalarından birine tanık olmuştum ve yine de insanların 'tırlatmaya' bu şekilde mi başladıklarını merak ediyordum. Uçurtma yüzlerine sahip kadınlar, konuşan köpekler... İçimde tuhaf olan ne varsa ayağa kalkmış ve bir selam çaktıktan sonra zihnimde dört dönmeye başlamışlardı: Maske koleksiyonumu *biraz fazlaca* seviyor olmam, babam hakkında onunla ilgili bir saplantım olduğunu belli edecek kadar çok konuşmam... Bunun gibi şeyler.

Nails kırk sekiz saat sonra öldürüldü. Mrs. Fletcher her gece yatmadan önce ona yemeğini verir ve son kez dolaştırmaya çıkardı. Galen'da tasma kuralı hiç kimsenin umurunda bile değildi ve başıboş dolaşan köpekleri günün her saatinde görebilirdiniz.

O gece her şeyin üzerine yoğun bir kış sisi çökmüştü ve caddeden gelen üç-beş ses de boğuktu. Saxony mutfakta oturmuş kuklasıyla uğraşıyordu ve kapının zili çaldığında ben de Üçüncü Bölüm'le ilgili bazı notları daktilo etmekle meşguldüm. Kapıya bakacağımı söyleyip sandalyemden kalkmadan önce son bir tuşa daha bastım.

Verandanın çıplak ampulünün altında daha önce hiç görmediğim genç ve güzel bir kız duruyordu. Çok mutlu bir hali vardı.

"Merhaba, Mr. Abbey. Mrs. Fletcher evde mi?"

"Mrs. Fletcher mı? Galiba." Üst katın kapısı kapalıydı. Ta yukarıya kadar tırmanıp kapıyı tıklattım. Sabahlığı ve terlikleriyle karşımda belirdi.

"Selam, Tom. Ne oldu? *Kojak*'ın tam yarısındayım."

"Aşağıda seni görmek isteyen bir kız var."

"Gecenin bu vaktinde mi?"

"Evet. Ön kapıda bekliyor."

"Bu havada dışarı çıkmış demek. Kolunu ver de şu basamakları belimi kırmadan ineyim."

Alt kata vardığımızda kız aynı yerde bekliyordu.

"Carolyn Cort! Gecenin bu saatinde seni buraya getiren nedir?" Sabahlığının ceplerini karıştırdı ve pembe deriden eski püskü bir gözlük kabı çıkardı. Kızın gecenin karanlığında dinsizleri doğru yola çekmek üzere gelen bir Yehova Şahidi ya da İsa manyağı falan çıkmasından korkuyordum. "Mrs. Fletcher, buna inanamayacaksınız! Nails az önce öldürüldü! Siste ezdiler onu!"

Gözlerimi yumup yüzümün alt yansını ovuşturdum. Sisin burun deliklerime dolmakta olduğunu hissettim ve az daha öksürecektim. Yaşlı kadın konuştuğunda gözlerim hâlâ kapalıydı. Kadının sesi tiz ve heyecanlıydı.

"Bugün günlerden neydi? Doğru mu, Carolyn? Anımsayamıyorum."

Sinirli bir kıkırtı duyunca gözlerimi açtım. Carolyn bir kulağından ötekine dek gülümsüyor ve başını aşağı yukarı sallıyordu. "Günü gününe, Goosey! Bugün Ekim'in 24'ü!"

Mrs. Fletcher'a baktım. O da sırıtıyordu, en az Carolyn kadar. Ağzını eliyle örttü ama gülümsemesini gizleyemedi ve nasıl olabiliyorsa genişlemeye devam etti.

"Kim yaptı bunu, Carolyn?"

"Sam Dorris! Tam da olması gerektiği gibi!"

"Tanrıya şükürler olsun!"

"Evet. Sonra Timmy Benjamin kardeşleriyle top oynarken parmağını kırdı!"

"Küçüğünü mü? Serçe parmağını mı kırdı?" Mrs. Fletcher Carolyn'in yenine yapışmıştı.

"Evet, evet, sol elinin serçe parmağını."

Mutluluktan bayılmak üzereydiler. Sanki büyük bir savaşın sonuymuşçasına birbirlerine sarılıp öpüştüler. Mrs. Fletcher bana baktı, göz pınarlarında yaşlar birikmişti. Her şey çok saçmaydı.

"Bu *sen* olmalısın, Tom. Şimdi her şey yoluna girecek yine." Yüzü ışıl ışıldı. Köpeği az önce ölmüştü ve onun gözleri parlıyordu.

"Sizi öpebilir miyim, Mr. Abbey? Yani eğer sizin için bir mahsuru yoksa." Carolyn yanağıma sıcak bir öpücük kondurdu ve sisin içinde kıkırdayarak kayboldu. Orası mı daha ürperticiydi, burası mı, karar veremiyordum.

Mrs. Fletcher yine bahtiyar bir bakışla baktı bana. "Onun kitabı üzerinde çalışmaya başlamandan beridir, Tom, burada her şey yolunda gitmeye başladı. Anna senin ne yapacağını iyi biliyordu, evlat." Elimi ellerinin arasına aldı ve orada öylece tuttu.

"Ama ya Nails, Mrs. Fletcher? Az önce ezildi. O öldü artık."

"Biliyorum. Seninle sabah görüşürüz, Tom." Merdivenin

tepesine vardığında dönüp bir kez el salladı, sonra kapısını kapatarak kendi dünyasını bizimkinden ayırdı.

Dairemize dönünce kapıyı ardımdan sessizce kapattım. Nails ölmüştü. Benimle konuşan köpek ölmüştü. Bu yeterince kötüydü (ya da yeterince iyi, bakış açınıza göre değişir), ama ya Carolyn haberi ulaştırdığında iki kadının yüzlerinde beliren mutluluğa ne demeliydi..?

Hiçbir şey anlamamıştım, ama öte yandan *Kahkahalar Ülkesi*'nden bir bölüm geliyordu aklıma, Yağlar Kraliçesi'nin çocuklarından birine söyledikleri:

> Tehlikeli olan sorulardır.
> Onlara elleşmeyin, bırakın uyusunlar.
> Sorarsanız, uyandırırsanız,
> bildiğinizden de fazlası kaldıracaktır başını.

"Thomas? Orada mısın? Ne oldu?"

Mutfaktan dışarı dökülen sarı ışığı gördüm ve Saxony'nin küçük transistörlü radyosunun o günlerde sürekli çalınan yeni bir rock parçasıyla gümbürdediğini duydum. Sax bu parçaya 'Çin Su İşkencesi Şarkısı' adını takmıştı.

İçeri girdiğimde başını kuklasından kaldırdı ve omuz silkti. "Bütün o yaygara da neyin nesiydi?"

4

"Anna?"

Saçlarını gözlerinden çekti ve çıplak kolunu başının altına koydu. "Evet?"

"Mrs. Fletcher'ın köpeğini duydun mu?" Göğüslerine baktım. Küçük göğüs uçları soğuk yatak odasında hâlâ sert ve esmerdiler.

"Evet, dün gece çiğnendiğini duydum. Üzücü, öyle değil mi?" Sesi pek de üzüntülü gelmiyordu. Bir sonraki sorumu sorarken yüzünü görmek istediğimden emin değildim. Yatak odası karanlık ve gölgeliydi. Kış soğuğuna maruz kalmış eski, ahşap mobilya ve aşk kokuyordu. Bu kokunun ve bu kokudan hoşlanmadığımın farkına ilk kez varıyordum.

"Mrs. Fletcher haberi aldığında yanındaydım." Sağ elimin ilk iki parmağı bellerimizin hizasında, battaniyenin üzerinde trampet çalmaya başlamışlardı.

"Hımm?"

"Diyorum ki Mrs. Fletcher olayı ilk duyduğunda ben de yanındaydım. Biliyor musun ne yaptı?"

Başını bana doğru yavaşça çevirdi, "Ne yaptı, Thomas?"

"Gülümsedi. Zevkten dört köşe olmuştu. Sanki bu yıllardır duyduğu en iyi şeymiş gibi.

"O çılgın bir ihtiyardır, Thomas."

"Biliyorum, habire söylüyorsun bunu bana. Ama Carolyn Cort çılgın filan sayılmaz, ha, ne dersin?"

"Carolyn Cort'a ne olmuş? Onu nereden tanıyorsun?" Canı sıkılmış gibiydi.

"Haberi iletmek üzere eve gelen oydu. O da sırıtıyordu. Ayrılırken bana bir öpücük kondurdu." Battaniyeyi avuç dolusu kavrayıp sıktım.

"*Lanet olasıcalar*!" Anna yatakta doğruldu ve eşofman üstüyle kot pantolonunu alabilmek için karyolanın kendi tarafından yere uzandı. Kıpırdasam mı, kaskatı dursam mı, bilmiyordum. Öfkeliyken Anna'nın yoluna çıkmaktan hayır gelmezdi.

İki dakikada giyinmişti. İşini bitirdiğinde yatağın yanında dikildi, ellerini kalçalarına koydu ve bana dik dik baktı. Bir an için suratıma bir tokat falan patlatacağını sandım.

"Petals!" Köpeğini ona hiç yakışmayan bir sesle çağırırken bile bakışlarını benden ayırmamıştı. "Petals, buraya gel!" Beklerken bakışmayı sürdürdük. Ahşap basamaklarda tırnakların çıkardığı sesleri duydum, sonra da holdeki halıda koşan minik ayakların pıtırtılarını. Anna yatak odasının kapısına gidip açtı. Petals telaşlı adımlarla içeri daldı ve bana şöyle bir baktıktan sonra Anna'nın ayağının üzerine oturup ona yaslandı.

"Petals, kim olduğunu söyle Thomas'a."

Köpek taş gibi ifadesiz suratıyla ona baktı.

"Durma, söyle hadi sorun yok... zamanı geldi. Artık onun da bilmesi gerek."

Köpek inleyerek başını indirdi. Bir patisini sanki tokalaşmak istiyormuşçasına uzattı.

"Söyle ona!"

"Wil... Wilma Inkler."

Doğruldum ve yataktan kalkmaya hazırlandım. Ses Nails'inkiyle aynıydı. Bir cücenin sesi gibiydi, ancak bu defaki belirgin bir biçimde dişil olduğu için daha da ürpertici ya da sapkın geliyordu. Sesin içinde biryerlerde bir kadın gizliydi, cüce ya da bulteriyer, bu ses bir kadına aitti, net ve tartışmasız.

"Ona Nails'in gerçek adının ne olduğunu söyle."

Köpek gözlerini yumdu ve büyük bir elem içindeymişçesine içini çekti. "Gert Inkler. Benim kocamdı."

"Tam isabet! Tren garları kitabındaki adam! Hani şu dünyayı yürüyerek dolaşan!"

Bir köpekle konuşuyordum, "Neyim ben, zırdeli mi? Lanet olası bir itle konuşuyorum!"

"Ben it değilim! Şu anda öyleyim gerçi, ama bugün bu tamamen değişecek! Bugün bitiyor artık! Bitiyor! Sonsuza dek!" Petals gücenmişti. Yüzünde hâlâ bir ifade yoktu, ama şimdi daha tiz, daha inatçı bir sesle konuşuyordu. Kafamdan neler geçtiğini sormayın bana, açıklayamam. Çırılçıplaktım, Anna'nın yatağında doğrulmuş oturuyordum, o günden sonra artık bir bulteriyer olmayacağını iddia eden bir bulteriyerle konuşuyordum.

"Wilma, bizi biraz yalnız bırakır mısın? Seni birkaç dakikaya kadar yine çağırırım."

Köpeğin gidişini izledim. Sımsıkı bir sicim yumağı beynimin orta yerinde çözülüyormuş gibi geliyordu bana. Ayağa kalktığımda başımın dönmesini bekledim, ama dönmedi.

"Anlayabildin mi, Thomas?"

Yatakta arkama yaslandım, yenilmiştim. Kaydettiğim tek ilerleme beyaz donumu giyebilmek olmuştu.

"Neyi anlayabildim mi, Anna? Burada konuşan köpeklerinizin olduğunu mu? Hayır. O küçük çocuğun öleceğini önceden bildiğin gerçeğini mi? Hayır. Kasaba ahalisinin bir köpeğin çiğnenmesini kutlayışını mı? Hem de konuşan bir köpeğin, laf aramızda. Hayır. Başka sorun var mı bana? Onların yanıtı da hayır olacak."

"Nails'i nasıl öğrendin?"

"Ölmeden, hemen önce benimle konuştu. Tamamen tesadüfen... uyuklarken üzerine gelmiştim. Uykusunda konuşuyordu."

"Korkuyor musun?"

"Evet. Pantolonum nerede?"

"Hiç de korkmuş görünmüyorsun."

"Eğer kıpırdanıp durmayı şu anda kesecek olsam felç geçirirdim. Siktiğimin pantolonu nerede?" Ayağa fırladım ve odanın içinde deli gibi dönmeye başladım. Ölesiye korkmuş, düzüşmekten pestilim çıkmış ve meraktan keçileri kaçırmıştım.

Beni bacağımdan yakalayıp kendine doğru çekti. "Sana her şeyi açıklamamı ister misin?"

"*Neyi* açıklayacaksın, Anna? Lütfen bırakır mısın beni? Açıklanacak ne var ki, lanet olsun?"

"Galen. Babam. Her şey."

"Demek istiyorsun ki şu ana kadar söylediklerinin hiçbiri

doğru değildi. Eh, bu harikulade işte. Lanet olsun kahrolası gömleğim nerede?"

"Lütfen sakin ol, Thomas. Şu ana dek öğrendiklerin tamamen gerçek, ama gerçeğin sadece bir parçası. Dolanıp durmayı keser misin lütfen? Sana hepsini anlatmak istiyorum ve bu çok önemli."

Gömleğimin ucunun yastıklardan birinin altından çıktığını gördüm, ama Anna o kadar kuvvetli ve ısrarcıydı ki gidip almaya muvaffak olamadım. Yatağın yanında misyoner morris tipi eski bir koltuk vardı, ben de ona oturdum, Anna her ne diyecekse bu arada bana dokunmasını istemiyordum. Çıplak ayaklarıma baktım ve soğuk, ahşap zeminin tabanlarıma işlediğini hissettim, Anna'yla göz göze gelmek istemedim. Ona bakabileceğimden bile emin değildim o sırada.

Dışarıda bir arabanın korna çaldığını duydum. Belki dostumuz Richard Lee bize katılmaya geliyordu, Saxony'nin ne yapmakta olduğunu merak ettim.

Anna ne zaman görsem bana bir demir bakireyi anımsatan çekmeceli gardırobuna gitti. Kapılarından birini açıp içine doğru eğildi. Beni göremeyeceğinden emin oluncaya kadar ona doğrudan bakmadım. Giysiler ve ayakkabılar karıştırılıp bir tarafa itildiler. Dışarı bir sandalet uçtu ve kalın, tahta bir elbise askısı da onu takip etti. Bir süre sonra Anna elinde taşınabilir bir daktilo büyüklüğünde kocaman, gri, madeni bir kasayla belirdi. Kasayı açtı ve içinden mavi spiral ciltli bir defter çıkardı. Kasayı yere koyup defterin ilk sayfalarını açtı.

"Evet, aradığım buydu," Ona bir göz daha attıktan sonra bana uzattı, "Sayfalar numaralandırılmış. Kırkıncı sayfadan itibaren okumaya başla."

Dediği gibi yaptım ve yine oradaydı işte: Kahverengi mü-

rekkeple yazılmış ve tuhaf, uzun harfleri solmaya yüz tutmuş italik el yazısı. Sayfalara tarih düşülmemişti. Aralıksız akıp gidiyorlardı. Ne bir çizim, ne bir çiziktirme. Sadece Missouri eyaletinin Galen kasabasının tarifleri. Galen doğudan, Galen batıdan, Galen her yandan. Her mağazası, her sokağı, insanların isimleri ve hayatlarını nasıl kazandıkları, kimlerle akraba oldukları, çocuklarının adları, içlerinden o kadar çoğunu tanıyordum ki!

Tek bir tarif bazen on ya da on iki sayfa kadar sürebiliyordu. Bir adamın kaşlarının şekli, ya da bir kadının dudağını gölgelendiren hafif tüylerin rengi.

Sayfalara göz gezdirdim ve defterin tamamının böyle olduğunu gördüm. France bütün kasabanın envanterini çıkarmıştı, eğer bunu yapabilmek mümkünse. Birden kuşkulandım ve son sayfayı açtım. Sayfanın dibinde İkinci Kitap diyordu. Anna'ya baktım. Sırtını bana dönmüş pencereden dışarıyı seyrediyordu.

"Bu defterlerden kaç tane var?"

"Kırk üç."

"Hepsi de bunun gibi mi? Listeler falan?"

"Evet, İlk Seri'de sadece listeler ve ayrıntılar var."

"İlk Seri de ne demek?"

"Galen Birinci Serisi. Onlara bu adı takmıştı. İkinci Seri'ye başlayabilmenin yegane yolunun bir çeşit Galen Ansiklopedisi hazırlamaktan geçtiğini biliyordu. Yani onun anladığı şekliyle, kasaba ve içindeki her şey. Bitirmek iki yılına mâl oldu."

Defteri kucağıma bıraktım. Oda daha da soğumuştu, dolayısıyla gömleğimi yastığın altından çekip giyindim.

"Peki o halde İkinci Seri'de neler var?"

Dediklerimin tek kelimesini bile duymamışçasına konuş-

maya devam etti. "Zamanının tümünü buna ayırabilmek için *Gece Anna'ya Koşuyor*'u bırakmak zorunda kaldı. David Louis bütün bölümleri sil baştan yazmasını istiyordu, ama artık kitabın onun için bir anlamı kalmamıştı. O kitaptan çıkan önemli tek şey kedileri keşfetmesi olmuştu."

"Orada dur, Anna. Sanırım bir şeyi kaçırdım. Kedilere ne olmuş? Kediler nasıl girdiler işin içine?" Defteri aldım ve gelişigüzel karıştırmaya başladım.

"*Gece Koşuyor*'u okudun mu? Galen ahalisinin elindeki baskıyı?"

"Evet, daha uzundu."

"Seksen üç sayfa. Bizim baskının son sayfalarında neler olduğunu anımsıyor musun?"

Mahcup biçimde "Hayır," dedim.

"Yaşlı kadın, Mrs. Little, ölür. Ama ölmeden önce üç kedisine gidip en iyi arkadaşıyla birlikte kalmalarını tembih eder."

Anımsamaya başlamıştım. "Doğru. Sonra o öldüğünde kediler evi terk eder ve arkadaşının kasabanın öteki yakasındaki evine giderler. Olup biten her şeyi anlarlar."

Yağmur çatıda tıpırdıyordu. Dışarıda bir sokak lambası göz kırptı ve yağmur sularının lambanın camı üzerinden akışını görebiliyordum.

"Babam o sahneyi Dorothy Lee'nin öldüğü gün yazmıştı." Sustu ve bana baktı. "Kitapta Dorothy'nin soyadını *Little*'a dönüştürdü. Dorothy Little." Yine sustu. Daha fazlasını bekledim, ama sessizliği dolduran sadece yağmurdu.

"O sahneyi kadının öldüğü gün mü yazdı? Tanrım, amma tesadüf!"

"Hayır, Thomas. Onun ölümünü de babam yazmıştı."

Ellerim buz kesmişlerdi. Yağmur sokak ışıklarının aydınlığında çaprazlama düşüyordu.

"Onun ölümünü yazdı ve bir saat sonra Dorothy'nin kedileri bize haber vermeye geldiler, tam da onun yazdığı gibi. Babam böyle keşfetti işte. Kedileri duydum ve kapıyı açtım. Verandanın en alt basamağında duruyorlardı ve holün ışığı gözlerinden öyle yansımıştı ki erimiş altın gibiydiler. Babamın kedilerden nefret ettiğini bilirdim, dolayısıyla pist diyerek onları kovalamaya çalıştım, ama gitmiyorlardı bir türlü. Sonra ağlaşıp sızlanmaya başladılar ve babam bütün bu yaygaranın sebebini anlamak için çalışma odasından aşağı indi. Onları ağıtları ve parlayan gözleriyle gördü orada ve bir anda her şeyi anladı. Basamaklardan birine oturdu ve o da ağlamaya başladı, çünkü Dorothy'yi kendisinin öldürdüğünü biliyordu. Orada öylece otururken kediler kucağına çıktılar."

Koltuğun kenarına oturdum ve kollarımı kavuşturdum, ovuşturdum. Dışarıda bir rüzgar esiyor, ağaç dallarını ve yağmuru kırbaç gibi savuruyordu. Rüzgar çıktığı gibi ansızın kesildi. Anlamak istemiyordum, ama anlamıştım. Marshall bir şey yazdığında bunun gerçeğe dönüştüğünü, olduğunu, yaratıldığını keşfetmişti. Bu kadar basitti işte.

Anna'nın konuşmasını beklemedim. "Bu çok saçma, Anna! Haydi ama! Bu palavranın daniskası!"

Pencerenin pervazına oturdu ve ellerini ısıtabilmek için eşofmanının içine soktu. Çıplak göğüslerinin hayali zihnimden bir an için münasebetsizce geçtiler. Dizlerini birbirine vurmaya başladı. Konuşurken de bunu yapmaya devam etti.

Babam *Kahkahalar Ülkesi*'ni tamamladıktan sonra kendinde bir şeylerin değiştiğini biliyordu. Sinirleri o kadar gerilmişti ki annem onun bir krizin eşiğinde olduğunu söylemiş-

ti bana. O kitabı bitirdikten sonra neredeyse iki yıl boyunca tek satır bile yazmadı. Sonra annem öldü ve bunun üzerine babam az daha aklını oynatacaktı. Kitap yayınlandığında öylesine başarılı oldu ki babam kolaylıkla şöhrete kapılabilirdi, ama o bunu istemedi. Bunun yerine marketi eski sahibi adına çekip çevirdi ve St. Louis ile Ozark Gölleri'ne küçük geziler yapmakla yetindi."

Palavrayı bırakıp sorularıma yanıt vermesini istedim, ama sonra bunu eninde sonunda yapacağını anladım.

"O sıralarda ben yüksek okula gidiyordum. Bir piyanist olmak istiyordum. Yeterince iyi miydim bilmiyorum, ama hevesli ve kararlıydım. Annemin ölümünden hemen sonraydı ve bazen onu burada, Galen'da, yalnız bırakmış olmaktan dolayı kendi kendimi suçluyordum, ama bu konuyu babama ne zaman açacak olsam gülüyor ve aptallık yapmamamı söylüyordu."

Pencerenin pervazından aşağı kaydı ve yağmurlu geceye bakmak için döndü. Dişlerimin çatırdamasına güç bela engel olabiliyordum. Tekrar konuşmaya başladığında pencerenin camından yansıyan sesi kulağıma biraz daha fazla geliyordu.

"O günlerde Peter Mexico adında bir çocukla çıkıyordum. Ne komik bir isim, değil mi? O da bir piyanistti, ama gerçekten çok iyiydi ve oradaki herkes bunu biliyordu. Niçin hâlâ Amerika'da vakit kaybettiğini anlayamıyorduk. Paris'te Beulanger'la ya da Viyana'da Weber'la çalışıyor olmalıydı. Karşılaştığımız ilk dakikadan itibaren birbirimizden ayrılamaz olmuştuk. Henüz tanışalı bir hafta olmuştu ama birlikte yaşıyorduk. Bunun böyle şeylerin pek yaygın olmadığı altmışlı yılların başlarında yaşandığını da unutmamalısın."

"Birbirimize iyiden iyiye kapılmış haldeydik. Çatısında

pencereleri ve oturma odasında iki adet Bösendorf piyanosu olan bir atelyede yaşamak gibi müthiş düşlerimiz vardı." Pencereden dışarıyı seyretmeyi kesti ve yanıma geldi. Koltuğumun tahta kolçağına oturup elini omzuma koydu. Karanlığa doğru konuştu.

"Kirasını zar zor ödeyebildiğimiz küçük ve berbat bir apartman dairesinde kalıyorduk, ikimizin de okul yurdunda odalarımız vardı, ama burası bizim gizli tapınağımızdı. Oraya derslerden sonra ya da alıştırma yapmadığımız gecelerde gidiyorduk. Hafta sonları uçarcasına koşardık oraya. Üstelik çırılçıplak da bir yerdi. Ordu fazlası iki kampet satın almıştık ve ayaklarından birbirine bağlayarak çift kişilik bir çeşit karyola haline getirmiştik.

"Bir sabah uyandığımda Peter ölmüştü."

Bir havaalanı ya da tren istasyonundaki anonsların nasıl bir ses tonuyla yapıldığını bilir misiniz? Hani şu mutlak tekdüzeliği? "Tren üç numaralı perondan hareket etmek üzeredir." Anna'nınki de böyleydi işte.

"Polisler geldiler ve aptal araştırmalarını yaptılar ve ölümünün kalp krizinden olduğunu söylediler.

"Cenaze töreni biter bitmez babam beni almaya geldi ve onunla birlikte yaşamak üzere eve döndüm. İçimden hiçbir şey yapmak gelmiyordu. Hiçbir şey umurumda değildi. Odama kapandım ve cilt cilt kitap okumaya başladım... *Dava* ve *Karanlığın Yüreği*, Raskolnikov..." Güldü ve omzumu sıktı. "O günlerde öylesine varoluşçu takılıyordum ki.. *Yabancı*'yı on kere okudum. Zavallı babam. Sinir krizini yeni yeni atlatıyordu ve ben de kendi krizimle beraber çıkagelmiştim.

"Ama o bir melek gibiydi. Böyle şeyler söz konusu olduğunda babam hep bir meleğe dönüşürdü."

"Ne yaptı?"

"Ne yapmadı ki? Yemek pişirdi. Evi temizledi. Ben hayatın ne kadar kalleş ve acımasız olduğundan sızlandıkça bıkıp usanmadan dinledi. Hattâ bir gardırop dolusu siyah elbise alabilmem için bana para bile verdi. Edward Gorey'in yapıtlarını bilir misin?"

"*The Unstrung Harp* mı?"

"Evet. Eh, ben de Gorey'in akşam alacasında tarlanın ortasında dikilip ufku seyreden karanlık kadınlarından birisi gibiydim. Tam bir klinik vakaydım, inan bana.

"Hiçbir şey beni içine düştüğüm çöküntüden çıkaracak gibi görünmüyordu ve babam çaresizlikten oturup *Gece Koşuyor*'u yazmaya başladı, o güne dek yaptığı her şeyden daha farklı bir çıkış olacaktı bu. Romanın karakteri bendim, ama kitap gerçekle fantazyanın bir karışımı olacaktı. Babam ben henüz küçük bir kızken geceleri korkudan çığlık çığlığa uyandığım vakitlerde bana öyküler anlattığını söylemişti. Belki şimdi benim için bir öykü yazacak olursa yine aynı etkiyi yaratabilirdi. Harikulade bir insandı o.

"David Louis hergelesi bir şeyler yapması için babamın başının etini yiyip duruyordu. Babamın bu kitaba başladığını duyar duymaz hemen bir mektup yazıp Galen'a gelmek ve yazdıklarını okumak istediğini haber verdi.

"Buraya gelmesi Dorothy'nin ölümünden iki gün sonraya denk düşmüştü. Öyle bir zamanda onun ayak altında dolaşmasının nasıl bir şey olduğunu tahmin edersin."

"Anna, bunlar inanılmaz şeyler. Bana babanın resmen *tanrı* olduğunu söylüyorsun! Ya da Dr. Fraıikenstein!"

"Bana inanıyor musun?"

"Haydi ama, buna ne yanıt vermemi bekliyorsun?"

"Bilmiyorum, Thomas. Senin yerinde olsaydım ne derdim, bilmiyorum. Müthiş bir öykü ama, ne dersin?"

"Eee... evet. Evet. Sanırım böyle denilebilir."

"Daha fazla kanıt ister misin? Bekle bir dakika. Petals! Buraya gel!"

5

O gece France'ın evinden ayrıldığımda artık ikna olmuştum. Kitaplar, müsveddeler, günlükler görmüştüm. Hattâ Petals içeri gelmiş ve Wilma Inkler adlı insan olduğu 'önceki yaşamını' anlatmıştı.

Gözünüzün önüne getirebiliyor musunuz? Orada koltuğunuza oturmuşsunuz ve ayaklarınızın dibinde bir köpek durmuş tam gözünüzün içine bakıyor. Çizgifilmden çıkmışa benzeyen tiz, kulak tırmalayıcı bir sesle konuşmaya başlıyor. Siz de sanki bu her gün olan bir şeymişçesine dinliyorsunuz başınızı sallayarak.

Dr. Dolittle Galen'da. Dr. Dolittle Cleud-Cuckooland'de. Aynı şeydi, lanet olsun.

Bir keresinde okulda yaratıcı yazarlık kursu vermiştim. Çocuklar kafa koparmalarla ve tecavüzlerle ve altın vuruşlarla ilgili insanlıkdışı, korkunç öyküler yazıyorlardı deliler gi-

bi. Öykülerin sonunda 'yazarların' yarattıkları kan banyosundan sıyrılabilmelerinin tek yolu olurdu: "Keith yatakta döndü ve Diana'nın ipeksi sarı saçlarına dokundu. Tanrıya şükür, hepsi bir düştü sadece."

Konuşan köpekler, turuncu dolmakalemini kil yerine kullanan çağdaş bir Prometheus, sırf dişini fırçalamakla bile sizi ereksiyona sokan ve hem sizinle hem de beyzbol şapkalı Elmer Fudd'larla yatan ve eski erkek arkadaşlarını kalp krizinden götürmüş de götürmemiş de olabilecek seksi bir kadın. "Thomas yatakta döndü ve bulteriyere dokundu. 'Hepsi sadece bir düştü hayatım,' dedi it."

Ama ne yapmam bekleniyordu ki? Kitapla ilgili araştırmalarıma devam mı edecektim? Yazmaya mı başlayacaktım? Bütün bunlar beni keçileri kaçırmaya başlattığında evin yolunu yanlamıştım.

"Şimdi ne halt edeceğim ben?" Hâlâ soğuk olan direksiyona bir şaplak indirdim ve önünde telefon kulübesi olan bir benzin istasyonuna kırdım.

"Anna?"

"Thomas? Selam."

Richard orada mıdır, diye geçirdim içimden. Bu mükemmel olurdu. "Anna, ben ne yapacağım şimdi? Artık her şeyi bildiğime göre? Ne yapmamı istiyorsun?"

"Kitabı yazmanı, tabii ki."

"Ama neden? Bunları hiç kimsenin bilmesini istemiyorsun. Bak, kitabım yayınlanabilecek kadar iyi olsa bile, bütün dünya zıvanadan çıkacak. Sizin şu Galen tıpkı bir... Bilmem ki... Tıpkı bir kaçıklar mabedine dönüşecek. Baban fıkralara konu olacak, çünkü bunlara hiç kimse inanmayacak, inananlarsa sadece ayak takımının içinden çıkacak."

"Thomas?" Sesi telefon kulübesine başka bir gezegenden geliyor gibiydi. Vücudumun yaydığı ısı çevremdeki camları buğulandırmıştı ve benzin istasyonundaki ışıltılı Pepsi-Cola saati dördü on geçe durmuştu.

"Evet?"

"Thomas, sana bu konuda söylemem gereken daha bir yığın şey var."

Elimi alnıma koydum. "Bir yığın ha! Daha ne olabilir ki, Anna?"

"Olabilir. Hem de en önemli kısmı. Sana bundan yarın bahsedeceğim. Saat çok geç oldu, iyisi mi evine gi. Bunu sonra konuşuruz. Güzel bir gece geçir, arkadaşım. Bu arada, Thomas, her şey yolunda gidecek. En şaşırtıcı kısımları artık biliyorsun. Gerisi sadece ayrıntı. Seninle yarın sabah görüşürüz."

Sis pencerelere doğru tırmanıyordu. Tam ben telefonu kapatırken bir araba dolusu velet geçti. İçlerinden biri pencereden dışarı bir şişe uzatıp bana doğru salladı. Şişeden köpüklü bir sıvı kurdelesi aktı ve yere düşüp dağılmadan önce havada donmuş bir flama gibi asılı kaldı.

"Thomas, seninle Anna arasında nelerin döndüğünü biliyorum."

Üzerine kahverengi şeker sürüldükten sonra fırına verilmiş balkabağı ezmemden aldığım bir lokmayla didişiyordum. Saxony ve Julia Child. Balkabağı ezmesinin asla çiğnenmemesi gerektiğini anımsayıncaya kadar lokmayı ağzımda evirip çevirmeye devam ettim... Yapmanız gereken şey dilinizle damağınızın arasında şöyle bir ezdikten sonra yutmaktır. Çatalımı sarı tabağımın kenarına, ses çıkarmamaya mümkün olduğunca özen göstererek koydum.

Sax sepetten bir parça ekmek alıp ikiye böldü. Bıçağını alarak parçalardan birine zarif hareketlerle tereyağı sürmeye başladı. Sessizlik devam etti. Gözlerinizi kısmak ve parmaklarınızı kulaklarınızın ta içine dek sokmak isterdiniz. Geliyordu işte. Gümbür gümbür patlayıcı bir şey. Diğer ekmek parçasını da aldı ve onunla tabağını sıyırdı, pek bir serinkanlılıkla.

"Bilmediğimi mi sanmıştın?"

Kalbim ağzıma gelmişti.

"Hayır, Saxony. Gizli ajanlık yapmayı beceremem."

"Ben de bu işte pek iyi değilimdir, ama bilirsin işte, neler dönmekte olduğunu hemen o anda anlamıştım. Gerçekten. Buna inanıyor musun? Annem de babamın... bir şeyler çevirmekte olduğunu hissederdi hep. Eğer bir insanı iyi tanıyorsan tuhaf davranmakta olduğunu hemen anlayabilirsin sanırım."

"Aynen." Gazozundan bir fırt çekti. Bombayı attığından beri ona bakmaya ilk kez cesaret ettim. Yüzü hafifçe kızarmıştı, ama bu belki de odanın basıklığındandı. Eminim benim suratım da Büyük Şef Oturan Boğa'yı aratmıyordu.

"Onu seviyor musun?" Bardağı elindeydi, yanağına bastırınca kabarcıkların cam boyunca yükseldiklerini gördüm.

"Ah, Sax, bilmiyorum. Her şey o kadar delice ki. Bunu bir mazeretmiş gibi söylemiyorum, lütfen anla beni. Bazen kendimi hem yeni doğmuş hem de andropoza girmiş gibi hissediyorum."

Bardağını masanın üzerine bıraktı ve öteye itti. "Bunun için mi gittin ona?"

"Hayır, hayır, ona gittim, çünkü onu arzu ediyordum. Bunun için kendimden başka hiç kimseyi suçlamıyorum."

"Çok incesin." Sesine bir parça zehir bulaşmıştı ve ben

bunun için yürekten müteşekkirdim. O ana kadarki sükuneti *ve* nesnelliği ölümcül olmuştu. Annem evi terk edip beni Connecticut'a geri götürmeden önce babamla yaptıkları son kavgalarını dinlemiştim. O zaman da her şey pek bir sakin ve serinkanlıydı... sanırdınız ki borsayı konuşuyorlar.

"Ne yapmamı istiyorsun, Sax? Gitmemi mi?"

Gözlerini kırpıştırdı ve masanın örtüsüyle oynadı, "Canının istediğini yapabilirsin, Thomas. Ben senin sahibin değilim."

"Hayır, lütfen. *Ne* istiyorsun?"

"Ne mi istiyorum? Böyle bir soruyu bana niçin şimdi soruyorsun? Seni istemiştim, Thomas. *Hâlâ da* istiyorum. Ama bu noktadan sonra bir şeyi değiştirir mi?"

"Burada seninle kalmamı ister misin?" Peçetemi top haline getirdim ve yumruğumun içinde sıktım. Saxony her yemekte gerçek peçeteler kullanmaya bayılırdı. Onları haftada bir elde yıkar ve ütülerdi. Sürekli değiştirdiği iki adet yeşil, iki adet pastel mavisi ve iki adet de kiremit renkli peçete satın almıştı. Kendimi bir pislik parçasıymışım gibi hissederek ona baktığımda bakışları üzerimdeydi. Gözleri dolmuştu. Bir gözyaşı damlası taştı ve pembe yanağından aşağı süzüldü. Peçetesiyle üstünü sildi ve tekrar baktı bana. Onunla göz göze gelemedim.

"Seni hiçbir şeye zorlamaya hakkım yok, Thomas." Derin derin ve düzensiz nefes alıyordu. Bir cümleye başlamak istedi, durdu, tekrar denedi. Kucağına baktı ve başını iki yana salladı, peçetesini gözlerine götürdü ve "Ah, *kahretsin*!" dedi.

Peçetemi düzelttim ve üzerindeki ütü izleri boyunca katlamaya çalıştım.

6

Beni kapıda bir kadın karşıladı. Gülümsüyordu ve elimi yakalayıp bütün kuvvetiyle sıktı.

"Eee, merhaba, eee, nasılsınız?"

"Kim olduğumu bilmiyorsunuz, öyle değil mi?" Gülümsemesi biraz kaçıkçaydı. Anna'nın nerede olduğunu merak ettim.

"Hayır, üzgünüm ama bilmiyorum." Sevimli bir şekilde gülümsemeye çalıştım, ama beceremedim.

"Havhav." Omuzlarımdan yakaladı ve bana sarıldı.

"*Petals*?"

"Tabii ki Petals! Ama şimdi biraz farklıyım, ne dersiniz?"

"Ulu Tanrım! Yani siz gerçekten..."

"Evet, Thomas, artık bittiğini sana söylemiştim. O yaşamdan geri döndüm ve artık yine kendimim. Benim. Benim. Benim." Dolgun göğsünü yumrukladı. Sevinçten ışıldayacak gibiydi.

"Bilmiyorum... Tanrı aşkına! Ne diyeceğimi bilemiyorum. Yani, eee, tebrikler, sizin adınıza çok sevindim. Ben sadece, eee..."

"Tamam. Tamam. Haydi içeri gel. Anna oturma odasında. Sana sürpriz yapmamı istedi."

Yutkundum ve boğazımı temizlemeye çalıştım. Sesim karatahtaya sürülen tebeşirinki gibi çıkıyordu. "Hem... Hem de ne sürpriz!"

Anna divana oturmuş, kalın porselen bir kaptan kahve içiyordu. Bana da biraz isteyip istemediğimi sordu ve ben "evet" dediğimde bir kupa daha getirmek üzere odayı dans edercesine derhal terk eden Petals'a, daha doğrusu Wilma'ya bir göz attı.

"Sana anlattıklarımdan dolayı hâlâ gergin misin?"

"Saxony bizi biliyor, Anna." Onun karşısındaki iskemleye oturdum.

Kupasını tekrar aldı ve iki eliyle birden tutarak ağzına götürdü. Kupanın üzerinden bana baktı. "Nasıl bir tepki verdi?"

"Bilmiyorum. Bekleyeceğin gibi. Yarı iyi, yarı kötü. Bir süre sonra ağlamaya başladı, ama pek öyle salya sümük değil. Sanırım oldukça güçlü bir kız."

"Ya sen kendini nasıl hissediyorsun?" Kahvesini yudumluyordu, ama bakışlarım benden ayırmamıştı. Kupadan yükselen ince duman, nefesiyle hemen dağılıyordu.

"Nasıl hissedeceğim? Boktan. Nasıl hissettiğimi sanıyorsun?"

"Onunla evli değilsin?"

Suratımı buruşturdum ve parmaklarımla iskemlenin kolunda trampet çaldım. "Evet, farkındayım... Onunla evli değilim, ona karşı hiçbir yükümlülüğüm yok, bu civarda kim var kim yoksa hepsi de müsait... Bu martavalları belki bin kere ge-

çirdim aklımdan, ama kendimi yine de boktan hissediyorum."

Omuz silkti ve kupasının kenarını yaladı. "Pekala. Sadece istemiştim ki..."

"Bak Anna, bunu kendine dert etme, tamam mı? Bu benim sorunum ve ben halledeceğim."

"Kısmen de benim, Thomas."

"Evet, peki, çok iyi, hepsi senin olsun. Ama lütfen *biraz* bekleyelim ve ne olacağını görelim ha, ne dersin? Bütün geceyi kavga ederek geçirdim ve sabah sabah bu konuyu daha fazla konuşmak gelmiyor içimden. Tamam mı?"

"Tamam."

Kahvem gelinceye dek ikimiz de başka tek kelime etmedik. Sonra kahvemi getiren hatunun önceki gece bir köpek olması icap ettiği geldi aklıma. Kahve tepsisini bana doğru uzatırken gerçekten bir köpek gibi kokup kokmadığını anlamak için çaktırmadan kokladım.

Anna bir şeyler söylemişti, ama kaçırmıştım. Koklamayı kesip ona baktım. "Pardon?"

Anna diğer kadına baktı. "Biraz yalnız konuşabilir miyiz, Wilma?"

"Tabii, Anna. Akşam yemeği için güveç hazırlamam gerek. Tekrar yemek pişirebilmenin ne kadar eğlenceli olduğunu size anlatamam. Bunu söyleyeceğimi hiç düşünmemiştim!" Gitti ama yüksek ökçelerinin döşemede çıkardıkları sesler bana bir köpeğin tırnaklarını anımsatmıştı.

"Bu gerçekten doğru mu, Anna? Wilma yani?"

"Evet. Babam yıllar önce çocuklarına kötü davrandıkları için Inkler'lara çok kızmıştı. Çocuklara eziyet edilmesine dayanamaz. Oğullarını dövdüklerini öğrendiğinde onları bir çift köpeğe çevirdi. O kadar şüpheci bakma, Thomas. Onla-

rı babam yaratmıştı... Cam ne isterse yapabilirdi."

"Demek onları bulteriyerlere dönüştürdü."

"Evet. Gert Inkler ölünceye dek de öyle kalacaklardı. Sonra Wilma tekrar bir kadına dönüşecekti. Babam onların tekrar bir çift insan olarak birlikte bulunmalarını istememişti. Köpek olarak birlikte dolaşmaları durumu onu rahatsız etmiyordu. Köpeklerden nefret ederdi." Alaylı bir biçimde güldü ve kollarını açabildiğince gerindi.

"Bu durumda Galen'daki hayvanların hepsi de aslında insan mı?"

"Birçoğu. Ama sadece Nails ve Petals konuşabiliyorlardı. Babam onları bir amaç için böyle yapmıştı. Unutma, köpekler insanların giremedikleri yerlere girer ve yapamadıkları şeyleri yaparlar. Sen geldiğinde Nails'in Goosey Fletcher'ın evinde yaşıyor olmasının bir nedeni de buydu. Normalde ikisi birden benimle kalıyorlardı. Sen bilmiyorsun, ama Nails zamanının önemli bir kesimini siz ikinizi gözetlemeye ayırmıştı."

Köpeğin erkenden geldiği sabahları, yatakta bizimle uyuduğu geceleri, biz sevişirken odamızda olmasını anımsadım.

"Kasabadaki bulteriyerlerin tamamı insan. Çok komik bir görünümleri olduğu için babama en az itici gelen tür onlardı. Eğer mutlaka çevremizde olacaklarsa bari ilginç tipler olsun demişti."

Elimi alnıma koydum. Bu kadar serin olması beni şaşırttı. Söylemek istediğim şeyler vardı, ama onları söyleyebilmemin yolu yoktu. Birkaç yudum kahve içtim ve sesimi kısmen de olsa geri kazandım.

"Pekala, madem onları sevmiyordu, niçin kolay yoldan silip atmadı? Sayfalara düzelticiyi sür ve işlerini bitir. Tanrı aşkına, burada neden bahsettiğimi bile bilmiyorum artık. Casus

bir iti ne halt etmeye taktın ki peşime?" İskemlemden öfkeyle kalktım ve Anna'ya bakmadan pencerenin önüne gittim.

Sarı bir yağmurluğu olan küçük bir kız haşatı çıkmış, titrek bir bisikletin üzerinde geçti. Onun bir zamanlar ne olduğunu merak ettim... Bir kanarya mı? Bir karbüratör mü? Yoksa hep küçük bir kız çocuğu mu?

"Thomas?"

Bisiklet bir köşede gözden kayboldu. Anna'yla konuşmak gelmiyordu içimden. Okyanusun dibine inip şekerleme yapmak istiyordum.

"Thomas, beni dinliyor musun? Bunu yapmana niçin izin verdiğimi biliyor musun? Bu biyografiyi yazmana niçin izin veriyorum? Babam hakkındaki bütün bu bilgileri sana niçin veriyorum?"

Dönüp ona baktım. Telefon çaldı ve cırlak perdesini ikimizin arasına indirdi. Anna telefona yanıt vermedi. Susması için beş ya da altı kez çalmasını bekledik; sonunda susmuştu. Saxony miydi acaba, diye geçirdim aklımdan.

"Masamın üzerinde siyah kaplı bir defter var. Onu al ve üç yüz kırk ikinci sayfaya bak."

Bu, önceki gece gördüğüm deftere hiç benzemiyordu. Devasaydı. Otuz santim boyunda olmalıydı ve beş ya da altı yüz sayfası vardı. Sayfaları sondan başa doğru karıştırmaya başladım ve hepsinin de France'ın el yazısıyla dolu olduğunu gördüm. Sol başparmağımın altındaki sayfalar 363'ten 302'ye atladılar, ben de durup gerisin geriye dönmek zorunda kaldım.

Mürekkebin rengi defter boyunca sürekli değişim gösteriyordu; üç yüz kırk ikinci sayfa çiğ bir yeşille yazılmıştı. "Sorun şu ki Galen'da yarattığım her neyse sadece benim düşgücümün bir ürünü olabilir. Eğer ölürsem, benim imgelemim-

den kaynaklandıklarına göre acaba onlar da benimle birlikte ölecekler mi? Hem ilginç, hem de korkunç bir fikir. Bu olasılığı göz önünde bulundurmalı ve önlemimi ona göre almalıyım. Bu ne inanılmaz bir ziyan olacaktır!"

Defteri işaret parmağımı arada tutarak kapattım ve Anna'ya baktım. "Ölümünden sonra Galen'ın ortadan kaybolmasından mı korkuyordu?"

"Hayır, fiziksel olarak değil... Sadece ona ait olan insanlarla hayvanların. Kasabayı o yaratmadı, içinde yaşayanlar onundu sadece."

"Bu durumda yanıldığını söyleyebiliriz, ha? Yani demek istediğim şu ki, herkes hâlâ burada, öyle değil mi?" Çok uzaklarda bir tren düdük çaldı.

"Evet, ama tam olarak değil. Babam ölmeden önce kasabanın tarihini üç bin yılına dek yazmıştı."

"Üç *bin* mi dedin?"

"Evet, üç bin on dört. Öldüğü sırada hâlâ bununla uğraşmaktaydı. Hiç beklenmedik bir ölümdü. Bir öğleden sonra biraz kestirmek üzere uzandı ve öldü. Korkunçtu. Buradaki herkesin o ölür ölmez kaybolup gitmekten ödleri kopuyordu, dolayısıyla o ölüp de her şey olduğu gibi kaldığında sevinçten sarhoş olmuştuk."

"Anna, Borges'nin 'Circular Ruins' adlı öyküsünü biliyor musun?"

"Hayır."

"Birisi düşlerinde bir adam yaratmak ister, ama bu sadece düşsel bir adam değildir... Etten ve kemikten yapılmış gerçek bir insandır."

"Bunu gerçekleştirir mi?" Avcunu divanın üzerinde gezdirdi.

"Evet."

Doygunluğa eriştikten sonra bir süngerin bile daha *fazla* su alamayacağı bir nokta vardır. Çok *fazla* sayıdaki uyaran, hepsi de aynı anda gerçekleşen bir yığın inanılmaz şey, beynimi beş boyutlu bir satranç tahtasına çevirmişti.

Anna yanındaki yastığın üzerine hafifçe vurdu. "Haydi, Thomas, gel ve yanıma otur."

"Şu anda istediğimi pek sanmıyorum."

"Thomas, her şeyi bilmeni istiyorum. Sana karşı yüzde yüz dürüst olmak istiyorum. Beni, Galen'ı, babamı, her şeyi bilmeni istiyorum.

"Peki nedenini biliyor musun?" Beni divanın sırtından görecek şekilde yer değiştirdi. Lanet olası göğüsleri o yumuşak sırtın üzerindeydiler. "Birkaç yıl öncesine kadar babamın yazmış olduğu her şey gerçekleşmeye devam ediyordu. Eğer birisinin 9 Ocak Cuma günü bir çocuk doğurması gerekiyorsa doğuruyordu. Her şey Galen Günlükleri'nde belirlendiği üzere oluyordu. Neredeyse ütopik bile..."

"Ütopik mi? Yapma ya! Eh, o halde ölüme ne buyrulur? Bura halkı ölmekten korkmuyor muydu?"

Gözlerini yumdu ve başını iki yana salladı. Aptal öğrenci aptalca bir soru sormuştu yine. "Hem de hiç, çünkü ölüm demek hiçlik demektir."

"Ah, bırak bunları, Anna. Şimdi bana koyu dindarlık taslama, olur mu? Sadece soruma yanıt ver."

"Hayır Thomas, beni yanlış anlıyorsun. Onlardan birinin ölmesinin normal bir kişinin ölümüyle aynı şey olmadığını unutma. Biz öte tarafa gittiğimizde bir cennet ya da cehennemin olma olasılığı vardır. Galen ahalisi içinse babam bir öbür dünya yaratmamıştı, dolayısıyla kafalarında bir soru işareti

kalmıyordu. Sadece yok oluveriyorlardı. Puf diye!" Sanki ateşböceklerini salıyormuşçasına açmıştı avuçlarını.

"Tam bir varoluşçu hülyası, ha?"

"Evet ve öteki tarafta onları bekleyen hiçbir şeyin olmadığını bildikleri için de ölümü dert etmiyorlar. Kimse onları yargılamayacak, ya da ateşli kuyulara atmayacak. Yaşarlar ve ölürler. Sonuçta, içlerinden çoğu yaşantılarının zevkini olabildiğince çıkarmaya bakar."

"Ama hiç isyan eden olmaz mı? İçlerinden hiç olmazsa bir ya da iki tanesi daha uzun yaşamak istemediler mi?"

"İstediler tabii, ama bu olanaksız. Buna alışmak zorundalar."

"Demek kimse yakınmıyor, kimse kaçmaya kalkmıyor."

"Gitmeye kalkışan ölür."

"Ah ha! Bak hele..."

Güldü ve elini salladı. "Hayır, hayır, o anlamda demiyorum. Bu babamın güvenlik sisteminin bir parçasıydı. İnsanlar burada yaşamaya devam ettikleri sürece her şey onların açısından yolunda gidecektir. Ama eğer kaçar ve bir haftadan daha uzun bir süre ayrı kalırlarsa kalp krizinden, ya da beyin kanamasından ya da ne bileyim, hepatitten ölürler..." Eli yine çırpındı, sonra ağırlıksız bir tüy gibi düştü yatağın üzerine. "Bunu konuşmak bile budalalık, çünkü kimse gitmeye kalkışmaz, çünkü böyle yazılmamıştır..."

"Yazılmamış! Yazılmış! Tamam, öyle olsun, peki neredeymiş babanın bu müthiş ve kutsal kitabı?"

"Çok geçmeden göreceksin, ama önce öykünün tamamını bilmeni istiyorum ki onu gördüğünde her şeyi daha iyi anlayabilesin."

"Pöh! İhtimali yok! Şimdi de hiçbir şey anlamıyorum."

Anna'nın öyküsü hem hayret verici, hem de çetrefildi ve

en az yüz kez dolambaçlı yollara sapıyordu. Sonunda kendimi divanda, onun yanında otururken bulmuştum, ama ancak bir saat boyunca pencere pervazının altındaki kızgın kalorifer radyatörünün üzerinde tünedikten sonra.

Marshall France *Gece Anna'ya Koşuyor*'a kızı kendini daha iyi hissetsin diye başlamıştı. Kitabın en önemli karakterlerinden biri de yakın arkadaşı Dorothy Lee'ydi, ama kitapta adını Dorothy Little'a çevirmişti. Dorothy'yi 'kazara' öldürmesinden ve kedilerin bunun haberini getirmelerinden sonra neler yapmaya muktedir olduğunu kavramıştı. *Gece Koşuyor*'u yazmayı bıraktı ve *Galen Günlükleri*'ne başladı. Aylar boyunca araştırdı, yazdı ve yine yazdı. Mükemmelliyetçi bir yapısı olduğundan, yeterli olduğuna karar vermeden önce bir kitabın en az yirmi taslağını yazardı, dolayısıyla Galen için ne kadar uzun bir süre çalıştığını ve hazırlandığını kestirmek güç değildi.

Dorothy Lee'nin ardından yarattığı ilk kişi Karl Tremmel adında bir adamdı. New York, Pine Island'dan karısı ve iki kızıyla eşliğinde, gümüş renkli bir Airstream karavanla gelen zararsız bir su tesisatçısıydı. Yıllar var ki Galen'da bir su tesisatçısı olmamıştı.

Sonra Sillman adlı bir berber, Lucente adlı bir cenaze levazımatçısı (aradaki espriye gülmeyi denedim, ama içimden gelmedi) eklendiler... Marshall France kahramanlarının tören geçidi böylece başlamış oldu.

Bernard Stackhouse adlı bir posta memurunun dışında hepsi de sessiz, olaysız yaşantılar sürüyorlardı; Stackhouse bir gece zil zurna sarhoş olmuş ve kafasını bir av tüfeğiyle *kazara* patlatmıştı.

Vesaire, vesaire. Kasabanın dışında beş yüz kişiye iş sağlayan küçük bir fabrika bir gece yarısı gizemli bir biçimde yan-

mış ve sigorta işlemlerinin halledilmesinden sonra sahipleri onu St. Louis'in yüz elli kilometre daha yakınına taşımışlardı. "Birkaç yıl içinde burada benden, babamdan, Richard'dan ve 'Babamın İnsanları'ndan başka kimse kalmamıştı."

"Richard'ın kalmasına niçin izin verdi?"

"Ah, eğer bir çeşit acil durum çıkar da ikimizden biri burayı terk etmek zorunda kalırsak hiç olmazsa bir çift normal şahsa ihtiyacımız olacaktı. Unutma, diğerleri bir haftadan daha uzun bir süre ayrılırlarsa ölürler."

"Geri kalan 'normal' insanların da gitmelerini nasıl sağladı? Fabrikada çalışmayanları?"

"Babam onlardan –normal Galenlilardan– bazılarının da kendiliklerinden gitmek isteyecekleri tarzında yazmıştı günlükleri. Şahıslardan birisi evinin hayaletli olduğuna inanmıştı, bir diğerinin gaz deposu o tatildeyken patlamıştı ve o da Illinois'ya taşınmaya karar vermişti. Devam etmemi ister misin?"

"Hiçbiri de hiçbir şeyden şüphelenmediler yani."

"Tabii ki. Babam her şeyin tamamen olağan ve kabul edilebilir görünmesini sağlayacak tarzda yazmıştı. Hiç kimsenin gelip soru sormasını istemiyordu."

"Baban acaba hiç..." Korku esnemelerimden biri araya girdi. "Baban acaba şiddete hiç başvurmuş muydu?"

"Hayır. Fabrika yanarak kül olduğunda hiç kimse yaralanmamıştı. Ama işin doğrusu bu senin şiddet derken neyi kastettiğine bakar. Yangını çıkaran da oydu, adamın gaz deposunu patlatan da. Ama hiç kimseyi incitmedi. Buna ihtiyacı da yoktu, Thomas. Olmasını istediği şeyi sadece yazması yetiyordu."

France yaratmaya devam etmişti, ama bunun daha ne kadar süreceği hakkında en ufak bir fikri yoktu. Anna'nın defterlerden birinin giriş kısmını bana okutmasının nedeni de

buydu. Sonunda, her karakteri olabildiğince çok geliştirmenin ve yapabildiğince uzak bir geleceğe kadar planlamanın en iyisi olacağında karar kılmıştı. O öldükten sonrası içinse en hayırlısını ummaktan başka çaresi yoktu.

"Büyük bir olasılıkla defterlerde açıklanıyordur, Anna, ama baban insanların yaşamlarını ne kadar kontrol edebiliyordu? Yani demek istediğim 'Saat sekizi on iki geçiyor ve Joe Smith uyanarak üç saniye boyunca esnedi. Sonra...' gibi şeyler mi var?"

Anna başını iki yana salladı. "Hayır, hayır. Yaşamlarının büyük bir bölümünü onlara bırakabileceğini keşfetmişti. Daha sonraları, sadece önemli dönüm noktaları hakkında karar vermeye başladı: Kiminle evleneceklerine, her birinin kaçar tane çocuğu olacağına, ne zaman ve nasıl öleceklerine... İstiyordu ki onlar da..."

"Özgür irade sahibi olsunlar istedi demeye kalkma sakın!"

"Hayır, demeyeceğim. Ama bir şekilde de böyleydi. Gert ve Wilma Inkler'a olanlara baksana: Oğullarıyla canlarının istediğini yapmalarına izin vermişti. İşin dozu kaçtığında onları köpeğe çevirdi."

"Tanrımız epey kıskanç bir tanrı, ha?"

"Böyle söyleme, Thomas." Anna'nın gözlerinde nahoş bir çift kıvılcım çaktı.

"*Neyi* söylemeyeyim, onlarla oynadığını mı? Bak, senin canını sıkmak istemiyorum Anna, ama eğer bütün bunlar doğruysa o zaman şu senin baban..." France'ın yaptıklarını tanımlayacak doğru sözcüğü bulmaya çalıştım, ama böyle bir sözcük yoktu. "Bilemiyorum. O bugüne dek yaşamış en şaşırtıcı insan olmalı. Salt onun sanatçı kişiliğini de kastediyor değilim. Adam kağıtla kalemi buluşturdu ve gerçekten de in-

sanlar *yarattı* demek!" Anna'dan çok kendi kendimle konuşmakta olduğumu fark ettim, ama umurumda bile değildi. "Hayır, bu mümkün değil." Her şey bir anda tüm ağırlığı, koyuluğu ve yapışkanlığıyla çökmüştü üzerime. Bu palavralara inanacak kadar salak mıydım ben? Ama bir de Nails vardı, benimle konuşan. Bir de Petals, o da konuşmuştu benimle. Ayrıca defterlerden okuduğum kadarıyla olan bitene harfi harfine uyan şeyler. Bir de kamyonet çarptıktan sonra çocuğun öleceğini Anna'nın önceden bilmesi.

"Hayden adlı çocuğun *gülüp gülmediğini* bilmek insanlar için neden bu kadar önemliydi, Anna? Bütün bunlar ne demek?"

"Çünkü çocuğun o gün öldürülmesi bekleniyordu. Kamyonet tarafından çarpılacağı ana kadar mutlu olması ve gülmesi gerekiyordu. Sorun kamyoneti yanlış kişinin kullanıyor olmasındaydı. Joe Jordan'ın ve diğerlerinin morallerini bozan buydu işte. Çocuk gülmüyordu ve yanlış kişi tarafından ezilmişti."

Yaşam France'ın planladığı biçimde işledikçe Anna ve Galenlıların dış dünyayla kuracakları irtibat en aza indirgenebiliyordu. Nadiren içlerinden biri yakındaki bir kasabaya alışverişe ya da sinemaya gidiyordu ve Galen'daki mağazaların gereksinmeleri de St. Louis ya da Kansas'tan gelen kamyonlarla karşılanıyordu ve hemen hemen hepsi bu kadardı. Sırf görüntüyü kurtarmak için kasabada bir emlakçı dükkanı açık tutuluyordu, ama orada satılan gayrimenkulün tümü de diğer kasabalardaydı. Özel mülkiyet olmayan her şey Galen kasabasına aitti ve hiçbir şey hiçbir zaman satılığa çıkarılamazdı. Kiralanamazdı da.

"Ama ya Mrs. Fletcher? Ya onun..."

"Sen ve Saxony babam öldüğünden bu yana Galen'da yaşayan ilk yeni kişilersiniz."

"Demek evini kiraladığımız ilk gün *bunun için* dert etmemişti evli olmamamızı. Bu tür şeylere önem vermediğini bize belki on kez söylemiş olmalı. Bunu sen ayarladın, öyle değil mi Anna? Hepsi bir büyük planın parçasıydı."

Başıyla onayladı. "Buraya gelmek üzere yola çıktığınızı David Louis'den duyar duymaz Goosey Fletcher'ı aradım ve o koca evin üst katına taşınmasını söyledim. Sonra Nails'i onunla birlikte yaşaması için gönderdim."

"Ben de onun bunu para için yaptığını sanıyordum."

"Goosey çok iyi bir aktristtir."

"Gerçekten de bir akıl hastanesinde yatmış mıydı?"

"Hayır."

"Hayır ha? Sadece bu kadar mı?"

"Eğer babamın insanlarından biriyse bir akıl hastanesinde yatmış olabilir mi, Thomas? Günlükleri okumaya başlar başlamaz her şeyi öğreneceksin."

Princeton'lı biyografi yazarının yanlış zamanda yanlı yere gelmiş olduğunu söylemekte haklıydım. O vakitler Galen sakladığı büyük sırdan dolayı kendi içine sımsıkı kapanmıştı ve hiç kimse hiçbir yabancıya hiçbir şey söylemeyecekti. Anna'ya göre adam Galen'da birkaç hafta kalmış, sonra R. Crumb'ın biyografisini yazacağını söyleyerek öfkeden kudurmuş halde California'ya gitmişti.

Ama sonra olaylar patlak vermişti. Son iki yıldır Galen'da işler ters gitmeye başlamıştı. Doksan yaşına kadar yaşayıp uykusunda huzur içinde ölmesi gereken bir adam o geçmekte olduğu sırada koparak tepesine düşen bir yüksek gerilim kablosu tarafından kavrulmuştu. Kırk yedi yaşındaydı. Mısırdan çok hoşlanması gereken bir çocuk daha uzaktan görür görmez kusmaya başlıyordu. Bulteriyere dönüştürülmüş bir

kadın bir batında dokuz enik yavrulamıştı. Daha önce bunu yapan bir köpek çıkmamıştı: Yavrulamamaları gerekiyordu!

Ellerimi ısıtmak için koltuklarımın altına sıkıştırdım. Yüzüncü kez esnedim. "Peki yanlış giden neydi?"

Anna boş kupasını elinde tuttu ve ona tırnağıyla vurdu. "Babamın etkisi zayıflamaya başlamıştı. Etki diniyordu artık. Günlüklerinden birinde bu olasılıktan söz etmişti. Bunu sen de okuyacaksın, ama özünü şimdiden söyleyeyim. Öldükten sonra iki şeyin olabileceğini belirtmişti. Bunlardan biri yarattığı her şeyin derhal yok olacakları şeklindeydi."

"O kısmı okudum." Günlük hâlâ elimdeydi ve Anna'ya göstermek için kaldırdım.

"Evet. ikinci olasılıksa her şeyin yine yolunda gitmeye devam etmesiydi, çünkü onları o kadar..." Dudaklarını büzdü ve bir an için durakladı. "Onları *yaşam* gücü ile o kadar doldurmuştu ki o öldükten sonra da yaşamaya devam edeceklerdi."

"Ettiler de. Öyle değil mi?"

"Evet, Thomas, iki yıl öncesine kadar. O ana dek her şey dört dörtlük devam etmişti. Ama aniden bir şeyler yanlış gitmeye başladı. Bazılarından sana söz ettim. Ama babam bu olasılığı da önceden görmüştü. Bunu da şu elindeki aynı defterde açıklıyor."

"Sen söyleyiver, Anna. Şu anda oturup okuyacak havamda değilim."

"Pekala." Elindeki kupaya sanki oraya nasıl geldiğini bilmiyormuş gibi baktı. Onu çay masasının üzerine bıraktı ve eliyle sertçe itti. "Babam Galen'daki insanları yaratabilmiş olduğuna göre, o öldükten sonra da, başka birisinin çıkıp onu tekrar diriltebileceğine inanıyordu."

"*Ne*?" Buz gibi ayaklarıyla küçük kertenkeleler belkemiğimde aşağı yukarı koşuştular.

"Evet, eğer biyoraficisi," –durdu ve bana, *onun biyograficisine* baktı kaşlarını kaldırarak– "eğer biyograficisi yeterince iyiyse, yaşam öyküsünü doğru dürüst yazdığında babamı diriltmiş olacaktı."

"Anna, tanrı aşkına, bu ben miyim demek istiyorsun? Sapla samanı karıştırıyor gibisin. Senin baban... baban... bilmiyorum, *Tanrı*'ydı sanki. Ben neyim ki?"

"Senin bu noktaya kadar gelmene niçin izin verdiğimi biliyor musun, Thomas?"

"Bilmek isteyip istemediğimi bile bilemiyorum. Pekala, pekala, niçin?"

"Çünkü babamın elzem bulduğu ilk niteliğe sahipsin: Onu bir saplantı haline getirmişsin. Yaptığın tek şey onun kitaplarının senin için ne kadar önemli olduklarından bahsedip durmak. Onun yapıtları senin için de neredeyse bize olduğu kadar büyük bir önem taşıyor."

"Ah, haydi ama Anna, bu aynı şey değil."

"Thomas, dur." Elini bir trafik polisi gibi kaldırdı. "Sen bunu bilmiyorsun, ama ilk bölümü yazdın yazalı Galen'da işler yine yolunda gitmeye başladı. Günlüğünde yazdığı şeyler yine gerçekleşiyor, tıpkı eskisi gibi. Her şey... Nails'in ölümü en son olandı sadece."

Ona baktım ye konuşmak üzere ağzımı açtım, ama söylenecek bir söz yoktu. Hayatımın en korkunç iltifatı edilmişti bana. Zihnimin asansörü ödü kopmakla zevkten mest olmak arasında bir yerde takılıp kalmıştı. Tanrı aşkına, ya Anna ya haklıydıysa?

7

Çalışmaya devam ettik, ama Saxony biyografiyle uzaktan ya da yakından ilgilenmiyordu artık. Üç adet kukla yontmuş ve bunu yaparken bir yandan da Eddison'ın *The Worm Ouroboros*'unu okumuştu.

Anna'nın yanına hâlâ gidip geliyordum, ama sadece gündüzleri ve en geç saat beş buçuğa kadar. Saati geldiğinde küçük, kahverengi çantamı topluyor ve evimin yolunu tutuyordum.

France ve Galen hakkındaki gerçeği Saxony'ye söyleyip söylememek en büyük sorunlarımdan biriydi. Bu konudan söz etmemeye, bunu Sax'dan saklamaya bazen dayanamıyordum. Ama insanların çok daha az kaçıkça fikirler yüzünden tımarhaneye kapatıldıklarını anımsıyor ve dilimin altındaki baklayı çıkarmadan önce bekleyip görmenin en hayırlısı olacağını düşünüyordum.

Kasabayı bir kar fırtınası vurup geçmiş ve her şeyi beyaza

boyamıştı. Bir öğleden sonra yürüyüşe çıktım ve birilerinin tarlasında hoplayıp zıplamakta olan üç kediye rastgeldim. Öyle eğleniyorlardı ki durup izledim. Birbirlerini kovalamayı birkaç dakika boyunca sürdürdüler. Sonra içlerinden birisi beni gördü ve olduğu yerde donakaldı. Hepsi de dönüp bana baktılar ve ben onlara sallamak için elimi bilinçsizce kaldırdım. Miyavlamaları karların üzerinden hafif bir fısıltı gibi geliyordu. Bunun onların merhaba deme yolları olduğunu idrak etmem birkaç saniyemi almıştı.

Ama şimdi kasabadaki herkes bana karşı çok daha açık davranıyordu. Birkaç ay önce olsa bana söylediklerini duyar duymaz aksi yönde kaçmaya başlardım mutlaka, ama şimdi sadece başımı sallıyor ve bir tane daha Debby's (ya da Gretchen's, ya da Mary Ann's) yulaflı kurabiyelerinden yemekle yetiniyordum.

Bana söyledikleri sözler iki yönden birine uygun oluyorlardı: Ya suçluyor, ya da yalvarıyorlardı. Şu lanet olası kitabı bir an önce yazsam iyi olacaktı, aksi takdirde birçok kişinin başı belaya girecekti ya da tanrıya şükürler olsun ki gelmiştim oraya, işimin bitmesine ne kadar kalmıştı acaba? Güne ve kişiye bağlı olarak kendimi ya bir peygamber gibi hissediyordum, ya da bir telefon tamircisi gibi. Tamamlanmış kitabımın Marshall France'ı geri getirip getirmeyeceğine gelince: Bu fikir beynimin içinde bir çocuğun bilyesinin çamaşır kurutucusunda zıplayıp durması gibi dört dönüyordu. Bazen durup bu kadar abuk sabuk ve çılgınca oldukları için her bir şeye gülüyordum. Bazen de korkunun kertenkeleleri tenimde dolaşmaya başlıyorlardı ve ben her şeyi zihnimden kovmaya çalışıyordum.

"Eee, Larry, yaratılmış olmak, eee, nasıl bir şey?"

Larry bir yol yellendikten sonra bana gülümsedi. "Yaratılmış olmak mı? Nasıl yani, yaratılmış olmak? Bak adamım, sen senin moruktan çıkmadın mı?" Başımla onaylayıp omuz silktim. "Eh, ben de başka bir yerden fırladım işte. Bir bira daha ister miydin?"

Catherine boz tavşanını sanki camdan yapılmışçasına okşadı. "Yaratılmış olmak mı dedin? Hmmm. Amma komik bir laf. Yaratılmak." Kelimeyi ağzında evirip çevirdi ve tavşanına gülümsedi. "Pek düşündüğümü söyleyemem, Thomas. Aklımda o kadar çok şey var ki."

Müritlerden birkaç yanıt almayı ummuş ama alamamıştım. Galen kasabası, Missouri eyaletinin göbeğinde, çarşamba akşamları bovling oynamaya giden, *Biyonik Kadın*'ı seyretmeye bayılan, salamlı sandviç yiyen ve yeni bir pulluk ya da Tekawitha Gölü kıyısında bir kulübe alabilmek için para biriktiren alt-orta sınıf emekçi insanların yaşadığı bir yerdi.

En ilginç öyküyü erkek kardeşini bir polis revolveriyle yanlışlıkla yüzünden vurmuş olan bir adam anlatmıştı. Tetik çekilmiş, tabanca patlamış, duman ve bir yığın da çatırtı çıkmıştı ... ama erkek kardeşine hiçbir şey olmamıştı. Hiçbir şey!

Ama insanlar konuştular da konuştular. Artık içlerinden birisi olduğuma göre bana her türlü şeyden bahsediyorlardı: Lumbagolarından, cinsel yaşamlarından, yayın balığı tariflerinden. Bunların çoğunun araştırmamla uzaktan yakından ilgisi yoktu, ama aynı şeyleri birbirlerine o kadar uzun bir süredir anlatıyorlardı ki onları dinleyecek yeni bir kulak bulmuş olmak hoşlarına gidiyordu.

"Şu anda olup bitenlerin nesini sevmiyorum, biliyor musun, Abbey? Hiçbir şeyi bilmemeyi. Eskiden cadde boyunca yürürdüm ve kafama lanet bir uçak düşecek mi diye dert et-

mezdim. Neden bahsettiğimi anlıyor musun? Biliyorsan biliyorsun demektir. Başına bir şey gelecek diye korkun olmaz. Şu lanet olası adı neyseye bir bak... Joe Jordan'a. Kıytırık bir paket sigara alacağım diye sokağa çıkıyor ve bir de bakıyor ki küçük bir çocuğu ezmiş. Hayır efendim, kalsın. Ben sıramın ne zaman geleceğini *bilmek* isterim. Bu şekilde vaktim gelinceye dek en ufak bir derdim tasam olmayacaktır?"

"Ama o zaman ne yapacaksın? Yani vaktin geldiğinde?"

"Altıma kaçıracağım!" Yaşlı adam kendi esprisine uzun uzun gülmüştü.

Ben ne kadar fazla kişiyle konuşursam o kadar büyük bir çoğunluk France'ın 'usulünü' daha uygun buluyor ve kaderin ellerine aniden ve acımasızca terk edilmiş olmaktan büyük bir dehşete kapılmışa benziyorlardı.

Ama içlerinde başlarına ne geleceğini bilmek istemeyen üç-beş kişi de yok değildi. Bu da sorun olmuyordu. Yıllar önce ayarlandığı üzere her ailenin geçmiş ve gelecekteki tarihlerinin ayrıntılı birer kopyası France tarafından yine her ailenin en yaşlı üyesinin sorumluluğuna verilmişti. On sekiz yaşına gelen ve neler olacağını öğrenmek isteyen herkes bu yaşlıya gidip istediğini sorabilirdi.

Markette çalışan bir adam France'ın ona verdiği elli bir yıllık ömürden daha uzun yaşamak isteyip istemediğini sorduğumda bana deliymişim gibi bakmıştı.

"Ama niçin? İstediğim her şeyi yapabiliyorum şimdi. Elli yılda başarılamayacak ne var ki?"

"Ama bu öylesine... öylesine kısıtlanmış ki! Sanki bir... cendere içine alınmaya benziyor. Klostrofobik bile denebilir."

Romatizmalı elleriyle işliğinin cebinden siyah bir Ace ta-

rağı çıkardı ve yine aynı derecede siyah saçlarını taradı.

"Hayır, bak şimdi, Tom, otuz dokuzundayım, değil mi? Yaşanacak on iki yılımın daha olduğundan adım gibi eminim. Ölüm ve benzeri şeyleri kafama bile takmıyorum. Ama sen takıyorsun, değil mi? Belki sabah kalktığında kendi kendine 'Bugün *öleceğim* gün olabilir,' diyorsun. Bunun gibi şeyler ya da. 'Bugün sakatlanacağım ve ömrümün sonuna dek kötürüm kalacağım bir gün olabilir.' Ama ben bunlara iki saniyeliğine bile kafamı yormuyorum. Bu durumda kim daha iyi oluyor, ben mi, sen mi? Dürüst davran."

"Sana bir soru daha sorabilir miyim?"

"Tabii, durma."

"Diyelim ki ben bir Galenlıyım ve yarın beni kamyonetinle çiğneyerek öldüreceğini öğrendim. Ya eve gider ve ertesi gün burnumu bile dışarı çıkarmazsam? Ya bütün gün bir dolabın içine saklanır ve beni çiğnemeni olanaksız kılarsam?"

"Benim tarafımdan çiğnenmenin gerektiği anda dolabın içinde ölürsün."

Babamın Café de la Paix adlı filminde her zaman çok beğendiğim ve Galen'da turlarımı atarken sık sık aklıma takılan bir sahne vardır.

'Shakespeare' kod adlı İngiliz gizli ajanı Richard Eliot, Nazi işgali altındaki Fransa'da açığa çıkarılmış durumdadır. Eşini yeraltı direniş örgütünün yardımıyla uzaklaştırdıktan sonra Almanların gelip onu enselemelerini beklemek üzere Café de la Paix'ye gider. Bir *cafe creme* ısmarlar, cebinden küçük bir kitap çıkarır ve okumaya başlar. Kılı bile kıpırdamamaktadır. Kahvesi gelir, ama garson fincanı bırakır bırakmaz acele tabanları yağlar, çünkü birazdan orada neler olacağını bil-

mektedir. Cadde boştur ve masanın ayaklarının çevresinde ölü yapraklar usul usul uçuşmaktadır. Filmin yönetmeni işinin ehliydi, çünkü tam üç dakika boyunca hiçbir şeyin olmasına izin vermemişti. Siyah Mercedes lastiklerini gıcırdatarak gelinceye dek tel tel gerilmiş beklersiniz ve adamların gelmelerine neredeyse *sevinirsiniz*. Kapılar çarpar ve kamera cilalı iki çizmenin caddeyi geçişini izler.

"Herr Eliot?" Alman subayı o klasik hem iyi hem kötü tiplerdendir (Sanırım Curd Jurgens oynuyordu). Shakespeare'i izleyecek kadar zekidir, ama tutuklamak üzere olduğu adama karşı bu süre zarfında bir saygı da geliştirmiştir.

Babam bakışlarını kitabından kaldırır ve gülümser. "Merhaba, Fuchs."

Diğer Nazi babamı yakalamak üzere hamle eder, ama Fuchs adamı kolundan tutup otomobile doğru iter.

Babam hesabı öder ve iki adam caddeyi ağır adımlarla geçmeye başlarlar.

"Eliot, eğer başarılı olsaydın, eve döndüğünde ne yapacaktın?"

"Olsaydım mı?" Babam güler ve gökyüzüne bakar uzunca bir süre. "Bilmiyorum, Fuchs. Bazen bu olasılık beni yakalanmaktan daha fazla korkutmuştur. Tuhaf değil mi? Belki bilinçaltımda bunun böyle olmasını hep istemiştim, geleceği daha fazla dert etmekten kurtulmak için. Almanya savaşı kaybettiğinde ne yapacağını sen hiç düşündün mü?"

Sabahın üçünde uykulu bir yurt arkadaşıma ya da sevgilime hayatın anlamını umarsızca açıklamaya çalıştığım kaç geyik muhabbeti yapmıştım kimbilir. Birbiriyle çelişen yanıtlar ve olasılıklar elimi kolumu öylesine bağlarlardı ki sonunda ya uyuyakalır, ya sevişmeye başlar, ya da aslında hiçbir

şey bilmediğimi anlayarak depresyona girerdim.

Galenlilann böyle bir dertleri yoktu. Onlannki Calvinizmin en saf haliydi: Öteki dünyada başlarına ne geleceğinden kokmuyorlardı. Kim olduklarını ve onlara neler olacağını değiştirmeleri mümkün değildi, ama bitirme sınavında kesinlikle bir B ya da C çekeceğini bilmek onların günübirlik yaşantıları söz konusu olduğu sürece belirleyici tek şeydi.

Saxony alçılarından sonunda kurtulmuş ve bacağı incelerek zayıf düştüğü için bir süre ayağını sürüyerek dolaşmak zorunda kalsa da keyfi yerine gelmişti.

Yapraklar dallarından paraşütle atladılar ve yolları süslediler. Günler hem daha kısa, hem de ya rutubetli, ya kasvetli, ya da ikisi birdendi. Cuma geceleri basketbol karşılaşmaları yapılmaya başlanmıştı ve spor salonu hıncahınç doluyordu. Sinema, mağazalar, kısacası kapalı alanlar bir kez daha revaçtaydı artık. Evlerde pişen ağır kış yemeklerinin, ıslak pardesülerin, radyatörün üzerinde kurutulan eldivenlerle çorapların basık kokusunu alabiliyordunuz.

Kışa hazırlanmakta olan bütün diğer küçük Galenları düşündüm: Otomobile zincir, kombiye gaz, yeni kızaklar, bahçedeki yuva için kuş yemi, fırtına tipi pencere camları, garaj girişi için kaya tuzu...

Küçük Galenların tamamında aynı hazırlıklar yapılıyordu, ama 'oralarda bir yerde' alışverişe çıkmak üzere arabasına binen bir adam vardı. Daha yolun yarısına bile gelmeden arabanın kayarak şarampole yuvarlanacağından ve kendisinin de öleceğinden habersizdi. Karısı bir şeylerin yanlış gittiğinden saatler boyunca kuşkulanmayacaktı. Sonra belki adamın arkadaşlarından biri arka ucundan, uzun bir duman sü-

tununun altındaki karları eriterek yükselmeye devam ettiği enkazı fark edecekti.

Ya da Maine'de yaşlı bir adam yünlü hırkasını ve fitilli yeşil kadifeden pantolonunu giyecek ve iki saat sonra av köpeğinin tasmasını takmak üzereyken bir kalp krizi geçireceğini bilmeyecekti.

Mrs. Fletcher yaşgünümü keşfetti ve bana ağıza konmaz türden kocaman bir havuçlu pasta yaptı. Bir yığın da armağan aldım. Kimin evine girsem ya bir pasta ya da bir armağan bekliyordu beni. Saman doldurulmuş bir porsuğum, on adet el yapımı sinek tipi oltam ve *Kimse Buna İhanet Diyemez*'in ilk baskısından bir nüsham olmuştu. O günkü mülakatlarımı bitirip eve döndüğümde Saxony'yi kapıda gülerek beklerken bulmuştum ve ben son defineni henüz açıklamadan önce o başını sallamıştı.

"Ne demeli, bugün pek bir revaçtasın." Barney ile Thelma'nın armağan ettikleri sönümlü göstergeyi burnunun ucuna kaldırdı ve New York'taki Dobbs feribotuna baktı.

"Hey buraya baksana, o çok pahalıdır, Sax. İnsanlar onu armağan etmekle çok büyük bir incelik gösterdiler."

"Bu kadar alıngan olma, Thomas. Sadece aşırı sevilmenin hoş bir şey olduğunu söylemek istiyordum."

Dürüst müydü, dalga mı geçiyordu, bilmiyordum, ama hemen o anda yanıt vermek zorunda kalsaydım bu görüşüne katılırdım: Gerçekten de çok hoştu. Tabii, Galenlilardan çoğunun niçin bu şekilde davrandıklarının farkındaydım –o kadar da toy değildim hani– ama hem saygı görmenin, hem sevilmenin, hem de huşuyla karışık bir hayranlıkla bakılmanın ne demek olduğunu da öğrenmiştim... pek zevkliydi! Babamın ve Marshall France'ın yaşamlarının büyük bir kısmı

boyunca sahip oldukları lezzetten küçük bir tadımlık.

France, *Arthur Bellingham* adlı yük gemisiyle gelmişti Liverpool'dan New York'a. Gemide Musevi bir çiftle tanışmış ve onların on dokuz yaşındaki kızlarıyla küçük bir aşk yaşamıştı. Aynı kızla New York'ta da buluşmaya devam etmişti, ama bu ilişkiden bir şey çıkmamıştı. Lucente'nin yanında işe girmiş ve cenaze evinin bir blok aşağısında bir bekar odası kiralamıştı.

"Anna, daha önce sana babanın Lucente için ne kadar süreyle çalıştığını sorduğumda bana ne diye yalan söylemiştin?"

Yemek odasındaki masada bir tas pirinç gevreği yemekle meşguldü ve tasın içinden gelen minik çıtırtıları işitebiliyordum.

"Bu konuda seninle tartışmaya niyetim yok. Sadece niçin yalan söylediğini bilmek istiyorum."

Avurduna doldurduğu lokmayı çiğnedi ve kağıt bir peçeteyle dudaklarını sildi.

"Sana tam anlamıyla izin vermeden önce ne kadar iyi bir yazar olduğunu görmek istedim. Böylesi sence de mantıklı değil mi? Babamın Birleşik Devletler'e göç etmesine dek olup biten her şeyi işte bu nedenle verdim sana. Bu sayede, eğer azıcık da olsa iyiysen, bu yazacağın ilk bölümde açığa çıkacaktı. Eğer kötü çıksaydın seni başımdan savacaktım ve sen doğru dürüst hiçbir şey bilmiyor olacaktın." Kaşığını kahvaltılık gevreğine tekrar daldırdı ve okumakta olduğu dergiye geri döndü.

"Anna, bir soru daha: Niçin annenle ilgili tek söz dahi etmiyorsun?"

"Annem benim henüz çok küçükken minik yavrukurtlara, biraz büyüdüğümdeyse izcilere katılmamı sağlayan çok

hoş, ama az konuşan bir ortabatı kızıydı. Harikulade bir aşçıydı ve babamın yaşantısına güzellik katmıştı. Sanırım babam onu çok seviyordu ve birlikte olmalarından çok mutluydu, çünkü annem onunla taban tabana zıttı... O, hemen her yönüyle ayakları yere basan bir kadındı. Büyük bir hayal gücüne ya da sanatçı dürtüsüne sahip insanları takdir ederdi, ama kendisi ikisine de sahip olmadığı için tahminimce içten içe memnun da oluyordu. Bir kez bana babamın kitaplarının biraz uçuk kaçık olduklarını fısıldamıştı. Ne kadar da yakışmış, değil mi? Uçuk kaçık!"

France'ın amcası, Otto Frank, matbaacılıkta hiçbir zaman çok başarılı olamamıştı. Missouri'deki Hermann kasabasından ayrılıp Galen'a gelmişti, çünkü hem bu çevreden hoşlanıyordu, hem de kendine satılık, kelepir bir matbaa bulmuştu. Düğün davetiyeleri, broşürler, kilise kermesleri ve çiftlik mezatları için duvar afişleri basıyordu. Bir ara yerel bir gazete çıkarmaya bile heveslenmişti (Avusturya'daki kardeşine bu yüzden bir mektup yazmış ve çocuklarından birini göndermesini istemişti), ama hiç parası yoktu ve bu düşünü gerçekleştirmesine maddi destek sağlayacak kimse de çıkmamıştı.

Martin, amcası Otto bunu esefle karşılamış olsa da, adını Marshall France'a çevirmiş olarak çıkageldi ve amcası tarafından matbaaya çırak olarak yerleştirildi. Besbelli ki France bu işten hoşlanmıştı; Otto'nun öldüğü ve *Yıldızlar Havuzu*'nun basıldığı 1945 yılına dek orada kaldı.

Kitap piyasaya verildiğinde pek tutulmamıştı, ama yayıncısı kitaptan France'a bir sonraki çalışması için bin dolar avans verecek kadar hoşlanmıştı ve bunun sonucunda o da aynı derecede başarısız *Şeftali Gölgeleri* ortaya çıkmıştı. Ancak Charles White adlı bir eleştirmen *Atlantic Monthly* dergisinde

uzun bir son sayfa yazısı yazdı. Eleştirisinde yazarı Lewis Carroll ve Lord Dunsany'ye benzetti ve bu da France'ın kariyerindeki dönüm noktalarından biri oldu. France'ın Galen'da yaşadığı sürece aldığı mektuplarla verdiği yanıtların karbon kopyalarının tamamı Anna'da mevcuttu; aylar sonrasına kadar hakkında çıkan bu eleştiriden Marshall'ın haberi olmamıştı. White'a bir mektup yazarak teşekkür etti. Yıllarca yazıştılar, ta ki White ölünceye kadar.

Şeftali Gölgeleri'nden iki yıl sonra *Yeşil Köpeğin Hüznü* ortaya çıkmış ve çok satanlar listesindeki yerini derhal almıştı. White tuhaf bir mektup yazdı: "Sevgili Mr. France. Beyefendi, daha önce tanınmış bir yazar ahbabım olmamıştı hiç. Sanırım siz yeterince tanındınız. Eğer öyleyse bana yüz dolar borç verebilir misiniz? Yok eğer öyle değilseniz, tanrıya şükür ki..." Aniden ilk iki kitabının da yeni baskıları yapılmıştı, en sevilen çocuk öykülerinden oluşmuş bir seçki yapması isteniyordu, Walt Disney *Şeftali Gölgeleri*'ni filme almayı planlıyordu... Marshall France çok önemli bir yazardı artık.

Ama Disney'e güzel bir cevap yazdı ve çek arabanı dedi. Çocuk kitapları yayımcısı da aynı yanıtı almıştı. Hemen her şeye hayır diyordu ve mektup yazmayı bile bir süre bırakmıştı; Marshall France size teşekkürlerini bildirir, ama ne yazık ki... diye başlayan bir kart bastırmıştı. Dergilerin kullandığı geri çevirme formlarına benziyordu. Anna üzerinde France'ın çiziktirdiği bir de bulteriyer resmi olan bir tanesini çerçeveleterek yaşgünümde bana armağan etmişti.

Yıllar boyunca kelimenin tam anlamıyla yüzlerce teklif aldı. *Kahkahalar Ülkesi*'ndeki karakterleri temsil eden bir dizi lastik bebek, *Yeşil Köpek* kalemleri, *Şeftali Gölgeleri*'ndeki Bulut Radyo'ya benzetilmiş radyolar yapmak istiyorlardı. An-

na'ya göre ve benim de gördüğüm kadarıyla, bu şirketlerin çoğu babası tarafından reddedildikten sonra da boş durmamış ve akıllarına geleni üretmişlerdi. Anna babasının yasal yollara başvurmayı hiçbir şekilde kabul etmediği için yüz binlerce dolar zarar ettiğini söylüyordu. David Louis bu şirketlerin tepesine çullanmaya hazır hukuk uzmanlarına sahipti, ama France her defasında hayır demişti. Dert çıksın istemiyordu, rahatsız edilmek istemiyordu, şöhretine leke sürülsün istemiyordu, Galen'dan ayrılmak istemiyordu. Sonunda Louis bile onun başının etini yemekten vazgeçmiş, ama bunu da onun yanına bırakmayarak sırf ne kadar büyük bir para kaybettiğini göstermek için korsan olarak çıkarılmış her bebekten, her el fenerinden ve diğer her zıkkımdan ona da bir adet göndermişti. Onları yıllar önce tıkıldıkları bodrumda küflü, dökülen mukavva kutularından çıkarmak için bütün bir öğleden sonrayı harcamıştık.

"David Louis bir bilseydi öfkeden kudururdu." Anna kutunun içinden bir *Yeşil Köpek* boyama kitabı çıkardı. "Ben küçükken oyuncaklarımın yarısını bunlar oluşturuyordu." Kitabı açtı ve bana döndü. Resimde Krang'le Yeşil Köpek rüzgarlı bir yolda birlikte yürüyorlardı. Krang'in kuyruğu köpeğin tasmasına bir fiyongla bağlanmıştı. Resim yarı yarıya boyanmış haldeydi. Köpek maviydi, Krang baştan başa altın sarısı, yol ise dalgalı bir kırmızı.

"Köpeği maviye boyadığını görseydi baban ne derdi?"

"Ah, ama bu tamamen kendi suçu! Çok net bir biçimde anımsıyorum. Yeşil Köpeğin hiç başka bir renk olup olmadığını sormuştum ona. Bana kitap yazılmadan önce renginin mavi olduğunu söylemişti, ama bu büyük bir sır olduğu için başka hiç kimsenin bilmemesi gerekiyordu." Sanki köpeği ya

da babasının anısını okşamak istiyormuşçasına elini resmin üzerinde sevgiyle gezdirdi.

Anna'ya baktım ve aramızda nelerin geçeceğini kestirmeye çalıştım. O otuz altı yaşındaydı (sormaya sonunda cesaret edebilmiştim ve bana gözünü bile kırpmadan yanıt vermişti), ben ise otuz bir, hani bir şey değiştireceğinden değil ya. Eğer onu arzu ediyorsam, bu ömrümün geri kalan kısmını Galen'da geçirmek zorunda kalacağım anlamına geliyordu. Ama bu o kadar kötü bir şey miydi? Birçok kitaplar yazabilirdim –belki sırada babamınki vardı– Galen Lisesi'nde İngiliz Edebiyatı öğretmenliği yapabilirdim, arada bir seyahate çıkabilirdim. Her zaman buraya geri dönmek zorundaydık, ama bu çok da berbat bir düşünce sayılmazdı. Kahramanımın evinde oturacak, onun kızıyla sevişecek, Galenlilerin tuhaf bir biçimde kurtarıcısı olduğum için onların gözünde önemli bir konuma sahip olacaktım.

"Saxony'nin kısa bir süre sonra buradan gitmesi gerekeceğini biliyorsun, Thomas."

Düşüncelerimin sisinden çıktım ve öksürdüm. Bodrum nemli ve soğuktu ve ben kalın hırkamı üst katta, yatak odasında bırakmıştım.

"Ne? Sen neden bahsediyorsun?"

"Diyorum ki kısa bir süre sonra ayrılması gerekecek Saxony'nin. Sen şimdi burada, Galen'da bizimle ilgili her şeyi bildiğine göre kalacak ve kitabı yazacaksın, ama onun artık bu konuyla bir ilgisi kalmadı. Gitmek zorunda."

Sesi öylesine sakin ve kayıtsızdı ki! Bütün bunları boyama kitabının sayfalarını karıştırırken söylemişti.

"Anna, neden?" diye sızlandım. İyi ama ne halt etmeye sızlanıyordum ki? Derhal çark edip yerine dört dörtlük bir

infial tablosu çizdim. "Sen neden bahsediyorsun?" Elimdeki bebeği kutunun içine fırlattım.

"Sana daha önce de söyledim, Thomas: Burada babamın insanlarından başka kimse yaşayamaz. Senin kalmanda bir sakınca yok artık, ama Saxony için durum farklı. O buraya ait değil."

Kafama dramatik bir şaplak vurup konuyu gülerek geçiştirmeyi denedim. "Haydi ama Anna, *Hush Hush Sweet Charlotte*'taki Bette Davis gibi konuşmaya başladın." Aptalca bir güneyli dilber aksanına geçtim. "Üzgünüm, Gilbert, ama Jeanette'in gitme zamanı geldi." Yine güldüm ve bir kaçık gibi bakmaya çalıştım. Anna tatlı tatlı gülümsedi.

Boyama kitabını kutuya koyup ayağa kalktı. Kutunun kapağını yanında getirdiği kahverengi bir ambalaj bandını kullanarak sıkıca kapattı. Kutuyu ayağıyla odanın köşesine doğru itmeye başladı, ama onu bileğinden yakalayıp bana bakmasını sağladım.

"*Neden*?"

"Nedenini biliyorsun, Thomas. Sorarak vaktimi boşa harcama." O gün ormanda Richard Lee'ye yönelttiği öfkeli bakışın aynısını fırlatmıştı yüzüme.

On dakika sonra Richard'ı görmeye gideceğini söyleyerek beni evden savmasıysa işin tuzu biberi olmuştu.

O gece eve döner dönmez Saxony'yle müthiş bir kavgaya tutuştuk. Kavganın özü onun için yapmam gereken kıytırık bir görevi unutmuş olmamdı. Doğal olarak ikimizden birden taşan bu çılgın öfkenin kökeninde uzun süredir bastırmakta olduğumuz şeylerin tamamı vardı. Kavgaya başlayalı bir-iki dakika geçtiğinde Saxony'nin suratı gelincik kızılına dönüşmüştü ve ben de komedi filmlerindeki çileden çıkmış koca-

lar misali yumruklarımı bir sıkıp bir gevşetiyordum. "Bak sana ne diyeceğim, Thomas, eğer burası o kadar fenaysa niçin çekip gitmiyorsun?"

"Saxony, sakin olur musun lütfen? Ben ne zaman dedim ki..."

"Evet, dedin. Eğer orası bu kadar muhteşem bir yerse, git o zaman! Onunla benim aramda kedi gibi gidip gelmenden hoşlanıyor muyum sanıyorsun?"

Onu bakışlarımla sindirmek istiyordum, ama o an bunu yapmaya mecalim yoktu. Bakışlarımı önce kaçırdım, sonra yine ona doğru çevirdim. Hâlâ kor gibi yanmaktaydılar.

"Ne yapmamı istiyorsun, Sax?"

"Bana bunu sorup durma! Çok çaresiz bir halin var. Buna senin yerine yanıt vermemi istiyorsun ve ben de reddediyorum. Sana ya çekip gitmeni, ya da onu terk edip bana dönmeni emretmemi bekliyorsun. Ama etmeyeceğim, Thomas. Bütün bunlara sen neden oldun. Bunu isteyen sendin, dolayısıyla nasıl başedeceğine de sen karar vereceksin. Seni seviyorum ve sen de bunu bal gibi biliyorsun. Ama buna daha fazla dayanabileceğimi sanmıyorum. Bir an önce bir karara varsan iyi olacak." Bitirdiğinde sesi neredeyse bir fısıltıya dönüşmüştü ve ben son sözlerini işitebilmek için öne doğru eğilmek zorunda kalmıştım. Sonraki sözcüklerse suratımda öyle bir şiddetle patladılar ki istemeden sıçradım. "Aptallığına katlanamıyorum artık, Thomas! İçimden seni gırtlaklamak geliyor! Nasıl bu kadar aptal olabiliyorsun? Birlikte ne denli müthiş vakit geçirebileceğimizi bilmiyor musun? Şu kitap bir bitsin, birlikte biryerlere gider ve yüz adet farklı ve harikulade yaşam sürebiliriz. Anna'nın sana ne yaptığını görmüyor musun? Seni babasına kurduğu o korkunç tapınakta

diz çökmeye ve ona tapınmaya zorluyor!"

"Hey, bak ama, Saxony, ya senin France'a olan ilgine ne demeli?"

"Tamam, tamam, ben de. Ama ben Marshall France'ı istemiyorum artık, Thomas. Bir kitabın ya da kuklanın âşığı olmak istemiyorum. Senin âşığın olmak istiyorum. Bütün bunları boş zamanlarımızda yine yapabiliriz, ama gerisi sadece ikimizin olmalı. Bekle! Bekle bir dakika!" Sandalyesinden kalktı ve ayağını sürüyerek mutfağa gitti. İki saniye sonra elinde birkaç kuklayla geri dönmüştü. "Bunları görüyor musun? Onları niçin oyduğumu biliyor musun? Sırf zihnimi meşgul etmek için. Evet, gerçek bu. Senin nerede olduğunu ya da ne yaptığını düşünmemek için gün boyunca tahtaları kazıyıp, kazıyıp durmam öylesine acınasıydı ki! Buraya arabayla gelirken hayatımda ilk kez bütün bir gün boyunca hiç çalışmamıştım. Ne kadar da hoştu! Seninle birlikte yapacak bir yığın şey vardı. Bu kitabın senin için ne kadar önemli olduğunu biliyorum, Thomas. Onu bitirmenin ne kadar önemli olduğunu biliyorum."

"Neden söz etmekte olduğunu anlamıyorum, Sax."

"Peki, öyle olsun. Bak, buraya geldiğimiz ilk günü anımsıyor musun? Kasabadaki mangal partisini?"

Üst dudağımı ısırdım ve başımı salladım.

"Goosey'le konuşmaya başlar başlamaz yaptığım ilk işin ona kitaptan bahsetmek olduğunu da anımsıyor musun?"

"Hem de nasıl! İçimden seni öldürmek gelmişti. Bütün o konuştuklarımızdan sonra böyle bir şeyi nasıl yapabilmiştin?"

Kuklaları divanın üzerine koydu ve iki eliyle birden saçını sıvazladı. Bu hareketi saçının ne kadar uzamış olduğunu

göstermişti bana. Saçının ne kadar güzel göründüğünü Sax'a söylememiştim. "Kadınca sezgi hakkında bir şeyler bilir misin? Suratını buruşturma, Thomas, çünkü böyle bir şey gerçekten de var. Bir duyu ya da onun gibi. Anna'yla yatmaya başladığınız zamanı bildiğimi sana söylemiştim, unuttun mu? Herneyse, bana ister inan ister inanma, ama buraya ayak bastığımız andan itibaren sen eğer o kitabı yazmaya başlarsan aramızda bir şeylerin artık kopacağından adım gibi emindim. O gün bizi buradan kovmalarını sağlamaya çabalıyordum. Üzgünüm, ama böyleydi işte. Eğer niyetimizin ne olduğunu onlara açıklarsam, bizi Anna France'ın bir metre yakınına dahi sokmazlar diye düşünmüştüm."

"Sabotaj bu!"

"Aynen öyle. İşi temelinden sabote etmeye çalışıyordum. Geçirdiğimiz o üç-beş gün içinde birbirimize bu kadar güçlü bağlandıktan sonra böyle olmamızı istemiyordum. Sen buraya bir kez bağlandığında her şey kötüye gidecekti. Haklıymışım, öyle değil mi?" Kuklalarını aldı ve odadan çıktı. O gece daha fazla konuşmadık.

İki gün sonra marketin önünde Mrs. Fletcher'a tosladım. Alışveriş arabasının içi yirmi beş kiloluk bir patates çuvalı ve en az on şişe ayva suyuyla ağzına kadar doluydu.

"Hey yabancı, merhaba. Son zamanlarda pek görünmüyorsun. Sıkı çalışıyorsun ha?"

"Merhaba, Mrs. Fletcher. Evet, epey sıkı."

"Anna kitabın yolunda gittiğini söylüyor."

"Evet, her şey yolunda." Aklımda bir milyon ayrı dert vardı ve şu anda onunla gevezelik etmek istemiyordum.

"Saxony'yi buradan göndermen gerek, Tom. Bundan haberin var mı?"

Bir köpek havladı ve bir arabanın motorunun çalıştığını duydum. Soğuk hava egzoz dumanıyla doldu.

Midemden bir öfke topağı yükseldi, göğsümün tam ortasına oturdu. "Lanet olsun, onun kalması ya da gitmesi neyi değiştirir? Tanrı aşkına, ne yapmam gerektiğinin bana söylenip durmasından tiksindim artık. Saxony burada kalsa ne olur sanki?"

Mrs. Fletcher'ın gülümsemesi silinmişti. "Anna sana söylemedi mi?" Elini omzuma koydu. "Sana gerçekten de söylemedi mi?"

Sesinin tonu ödümü kopartmıştı. "Hayır, hiçbir şey söylemedi. Ne oluyor? Haydi ama, sen neden bahsediyorsun?" Otomobiller ve insanlar bir akvaryumdaki balıklar gibi dolanıyorlardı çevremizde.

"Sen şeyi görmüş müydün..? Yo, görmüş olamazsın. Bak, Tom, sana bu konuda gerçekten bir şeyler söyleyecek olursam başın cidden belaya girebilir. Şaka yapmıyorum. Bütün bunlar son derece tehlikeli. Ancak sana şu kadarını söyleyeceğim..." Konuşurken alışveriş arabasını düzenler gibi yapıyordu. "Sana diyeceğim şu ki... eğer Saxony'yi buradan uzaklaştırmayacak olursan hastalanacak. O kadar hastalanacak ki sonunda ölecek. Günlüklerin bir parçasıydı bu. Marshall'ın Galen'ı her şeyden uzak tutma yönteminin bir parçası."

"Peki ya ben? Ben niçin hastalanmıyorum? Ben de dışarıdan geldim."

"Sen biyografi yazarısın. Sen korunuyorsun. Marshall bunu böyle yazdı. Değiştirmek mümkün değil."

"Ama, Mrs. Fletcher, ya günlükler? Orada yazılı şeyler uzun bir süredir gerçekleşmiyordu. Burada her şey çivisinden çıkmış."

"Hayır Tom, yanılıyorsun. Sen yazmaya başladığından beri her şey yine rayına oturdu, önemli olan da bu." Ağzını elinin tersiyle sildi. "Onu buradan göndermek zorundasın, Tom. Beni iyi dinle. Günlüklerin çivisi çıkmış ve o hastalanmayacak olsa bile Anna onu burada istemiyor. En çok buna endişelenmen gerek. Anna çok güçlü bir kadındır, Tom. Onunla oyun oynamaya gelmez." Hızla uzaklaşırken alışveriş arabasının otoparkı geçerken çıkardığı titrek tıkırtıları duydum.

"Bir dakikan var mı?"

Onun için satın aldığım küçük et tahtasının üzerinde kereviz doğruyordu.

"Hasta görünüyorsun, Thomas. Kendini iyi hissediyor musun?"

"Evet, tabii, ben iyiyim, Sax. Bak, artık sana yalan söylemek istemiyorum, tamam mı? Bütün bunlar hakkında tam olarak ne hissettiğimi söyleyeceğim ve karar vermeyi sana bırakacağım."

Bıçağı tezgaha koydu ve ellerini yıkamak üzere lavaboya gitti. Onları o güne dek görmediğim sarı bir havluyla kurulayarak geri döndü.

"Pekala. Devam et."

"Sax benim için inanılmayacak kadar önemlisin. Bugüne dek beraber olduğum insanlar arasında dünyaya benimle aynı gözle bakan sadece sendin. Bu daha önce hiç başıma gelmemişti."

"Ya Anna? O da dünyayı senin gibi görmüyor mu?"

"Hayır, o tamamen farklı. Onunla olan ilişkim apayrı bir şey. Eğer seninle birlikte kalmaya devam edersek nelerin olacağını aşağı yukarı biliyorum sanırım."

Ellerini kuruladı, yavaşça, özenle. "İstediğin bu mu peki?"

"Bilmediğim işte bu, Sax. İstediğimi sanıyorum, ama henüz emin değilim. Emin olduğum tek şey şu kitabı bitirmek istediğim. Hayatımda benim için aynı derecede önemli iki şeye aynı anda denk gelmem inanılacak gibi değil. Başka türlü olsaydı keşke, ama olmadı. Böylece aptalca ve yanlış bir biçimde sonlanacak da olsa şimdi doğru olanı yapmalıyım.

"Her halükarda, düşünüp durduğum buydu işte, eğer sence bir mahsuru yoksa. Bana kalsaydı seni bir süreliğine gönderirdim buradan. Şu kitabı bitirip Anna'yla yaşanacak ne varsa yaşayıp o defteri de kapatıncaya kadar."

Elindeki bulaşık bezini zoraki bir gülümsemeyle masaya bıraktı. "Peki, Anna'yla 'yaşanacak ne varsayı' yaşayamazsan ne olacak? Hım? O zaman ne olacak, Thomas?"

"Haklısın, Sax. Samimiyetle söyleyebilirim ki o zaman ne olacağını ben de bilmiyorum. Emin olduğum tek şey işlerin bu şekilde gitmesinin midemi bulandırdığıdır. Olup bitenlerden kimse hoşlanmıyor ve bütün bu acı, endişe ve karmaşa herkesin keyfinin içine ediyor. Bunun benim hatam olduğunu kabul ediyorum. Biliyorum, ama bu olması gereken bir şey, aksi takdirde..." Havluyu aldım ve yumruğumun çevresine doladım. Hâlâ nemliydi.

"Aksi takdirde ne? Olması gereken *nedir*..? Kitabı yazman mı, Anna'yla yatman mı?"

"Tamam, pekala, ikisi de. İkisi de olmak zorunda, eğer ki..."

Ayağa kalktı. Küçük bir parça kereviz alıp ağzına attı. "Tasarladığın kitabı tamamlayabilmek ve Anna'yla ne yaşayacaksan yaşayabilmek için benim gitmemi istiyorsun. İstediğin bu, öyle değil mi? Peki. Gideceğim, Thomas. Bana biraz para vermen gerekecek, çünkü bende hiç kalmadı. Ama o üç ayın

sonunda ben ayrılacağım. Sen orada olsan da olmasan da ben ayrılıyor olacağım." Kapıya doğru yürüdü. "Sana bu kadarını borçlu sayılırım, ama tam bir bok gibi davrandın, Thomas. Sonunda hiç olmazsa bir şeye karar verebilmiş olduğun için mutluyum."

O gittiği gün kar yağdı. Saat yedi civarında uyandım ve pencereden dışarıya mahmur gözlerle baktım. Güneş henüz yükselmemişti, ama ortalık her şeyi çelik mavisine boyayacak kadar aydınlanmıştı. Neler olup bittiğini idrak ettiğimde karın yolları kesmiş ve Saxony'nin de gitmesine imkan kalmamış olabileceği düşüncesiyle üzülsem mi sevinsem mi karar veremedim. Daha iyi bakabilmek için sendeleyerek yaklaştım pencereye ve karın verandaya kadar yığılmış olduğunu gördüm. Yağış hâlâ devam ediyordu, ama şimdi iri taneler halinde ve daha seyrek iniyordu ve bunun yağışın kesilmek üzere olduğu anlamına geldiğini biryerlerde okuduğumu anımsadım. Ev kışın sırrını ele vermiyordu henüz... çıplak ayaklarımın altında döşeme tahtaları hâlâ ılıktı ve üzerimde sadece pijamamın üstüyle bir şort bulunduğu halde üşümüyordum.

Kar. Babam kardan nefret ederdi. Bir keresinde İsviçre'de karakışın ortasında bir film çevirmek zorunda kalmıştı ve bu şoku üzerinden bir türlü atamamıştı. Tropikal yerlerden hoşlanırdı. Arka bahçemizdeki yüzme havuzu onun için ısıtılırdı. Ona göre Amazon'da güneş çarpmasına uğramak cennete gitmekle aynı şeydi.

Saxony yanında bir bavul götürüyordu; diğer bütün ıvır zıvırını –notlarını, kuklalarını, kitaplarını– Galen'da, benimle bırakmıştı. St. Louis'de ne yapmayı planladığını bana bir türlü söylemiyordu, ama kuklalarıyla araç gerecinin hiçbirini

bavuluna koymaması beni endişelendiriyordu. Bavulu pencerenin yanında, yerde duruyordu. Gittim ve çıplak ayağımın ucuyla birkaç santim ittim. Üç aya kadar neler olacaktı? Nerede olacaktım? Ya kitap? Ya her şey? Hayır, her şey değil. Galenlilar Galen'da olacaklardı. Anna da.

Giysilerimi sandalyenin üzerinden sessizce alıp giyinmek üzere parmaklarımın ucuna basarak banyoya gittiğimde Saxony hâlâ uyuyordu. Onun için gerçekten hoş bir güle güle kahvaltısı hazırlamak istiyordum, bu vesileyle şişman bir Florida greyfurtu satın almıştım.

Sosis, ekşi kremayla çırpılmış yumurta, taze kepekli buğday ekmeği ve bir de greyfurt. Bunların hepsini buzdolabından çıkardım ve formika tezgahın üzerine askerler gibi dizdim. Sax'ın kahvaltısı! Öğleye kadar büyük bir olasılıkla gitmiş olacaktı. Artık lavaboda saçlar olmayacak, Anna yüzünden kavgalar çıkmayacak, öğlenin saat dördünde televizyonda Rocky and Bullwinkle seyretmek zorunda kalınmayacaktı. Tanrı aşkına, bu yeterdi zaten. Üşütük bir aşçı gibi girişmiştim yemeği hazırlamaya, çünkü onu şimdiden özlemeye başlamıştım ve o henüz yatağından kalkmış bile değildi. Mutfağa geldiğinde üzerinde tanıştığımız ilk gün giymiş olduğu elbisesi vardı. Sonuçta sosislerin üçünü de yakmıştım.

Otobüs terminalini arayıp St. Louis seferinin kar nedeniyle iptal edilip edilmediğini sormamı istedi benden. Alt kat telefonundan aradım. Ön kapının üzerindeki dar pencereden kara bakıyordum. Yağmayı kesmişti.

"Kar kesilmiş!"

"Buradan görüyorum. Keyfin yerine geldi mi?"

Suratımı ekşittim ve ayağımla huzursuz bir tempo tuttur-dum.

"Galen Seyahat."

"Ha, evet, iyi günler, bugünkü dokuz yirmi sekiz St. Louis seferinizin yapılıp yapılmayacağını öğrenmek istiyordum."

"Niye yapılmasın ki?" Konuşan her kimse sesi tütün katranının içinden geliyor gibiydi.

"Yani, demek istediğim, kar falan var da."

"Zincir takıyoruz. Dostum, o otobüs hiçbir şey için durmaz. Bazen geç kaldığı olur, ama durduğu görülmemiştir."

Saxony bir elinde yarım greyfurt, diğerinde bir kaşıkla hole çıktı. Ahizeyi elimle kapadım ve ona otobüsün hareket edeceğini söyledim. Ön kapıya gitti ve kara baktı.

Telefonu yerine koydum ve mutfağa mı gitsem, yoksa Sax'ın yanına gidip ne yapacağına mı baksam, karar veremedim. Sonunda tırsıp mutfağa kaçtım.

Yumurtalar hâlâ sıcaktı, ben de tabağımın kenarına biraz ekşi krema alıp alelacele yedim.

"Sax, kahvaltını bitirmeyecek misin? St. Louis'e kadar epey yol var."

Bir yanıt alamayınca onu yalnız bırakmanın en hayırlısı olacağına karar verdim. Kahvaltımı ederken onu sokak kapısının önünde, bir yandan karları seyreder, bir yandan da greyfurtunu kaşıklarken hayal ettim.

İkinci kahvemi bitirdiğimde onun için endişelenmeye başlamıştım artık. Tabağındaki yiyecekleri olduğu gibi duruyordu ve çay fincanı da ağzına kadar doluydu.

"Sax?"

Peçetemi masaya attım ve ayağa kalktım. Holde değildi ve pardesüsüyle bavulu da görünürlerde yoktu. İçi boşalmış greyfurt kabuğunu ve kaşığını sokak kapısının bitişiğindeki radyatörün üzerine bırakmıştı. Pardesümü askıdan alıp kapı-

ya doğru yürüdüm. Telefon çaldı. Lanet okuyarak kaldırdım ahizeyi.

"Evet? Ne var?"

"Thomas?" Arayan Anna'ydı.

"Bak, Anna, seninle şu anda konuşamam, tamam mı? Saxony az önce ayrıldı ve onu gitmeden yakalamak zorundayım."

"Ne? Çocuk olma, Thomas. Eğer sana haber vermeden ayrılmışsa açıkçası senin yanında olmam istemiyor. Onu yalnız bırak. Sana veda etmek istemiyor. Bunu anlayabilirsin sanırım."

Bu beni öfkelendirmişti. Anna'nın akıl fikir yumurtlayıp durmasından gına gelmişti ve gitmeden önce Saxony'ye söylemek istediğim şeyler vardı. Anna'ya onu daha sonra arayacağımı söyleyip telefonu kapadım.

Soğuk hava ben daha verandayı terk edemeden vücudumdaki bütün ısıyı soğurdu ve bahçe kapısından dışarı çıkarken dişlerim birbirine çarpmaya başladılar. Bir otomobil zincirli lastikleri çıngırdayarak ve çevreye karlar saçarak yavaş yavaş geçti. Otobüsün kalkmasına henüz bir saat olduğundan haberim vardı, ama yine de koşmaya başladım. Ayakkabı mağazasındaki adamın eksi otuz dereceye kadar garanti verdiği yalıtılmış iş çizmelerim vardı ayaklarımda. Ama onlarla koşmak ağır çekimle film çevirmek gibi bir şeydi. Üstelik eldivenlerimi de takmamıştım, dolayısıyla ellerimi zaten tıkabasa dolu olan ceplerime sokuşturdum; yün şapkam da yoktu, kulaklarım, hattâ yanaklarım sızlamaya başladılar.

Onu sonunda gördüğümde koşmayı kestim. Neler söylemek istediğimi bilmiyordjm, ama gitmeden önce ona bir şeyler demek zorundaydım.

Geldiğimi işitmiş olsa gerekti, çünkü tam ben ona ulaşmak üzereyken dönüp bana baktı. "Keşke bunu yapmasaydın, Thomas."

Nefesim tıkanmıştı ve gözlerim soğuktan yaşarıyordu. "Ama niçin böyle bırakıp gidiyorsun, Sax? Beni niçin beklemedin?"

"Değişiklik olsun diye sırf bir kereliğine de kendi istediğim gibi davranamaz mıyım? Buradan istediğim biçimde ayrılmamın bir mahsuru var mı?"

"Haydi ama, Sax..."

Gözlerindeki öfke silindi ve birkaç saniye için kirpiklerini yumdu ve hâlâ kapalıyken konuşmaya başladı. "Bütün bunlar benim için yeterince güç, Thomas. Lütfen daha da güçleştirme. Eve dön ve çalışmaya başla. Ben iyiyim. Yanımda kitabım var ve otobüs gelinceye kadar terminalde oturup okuyabilirim. Tamam mı? Hafta sonuna doğru aranın seni. Anlaştık mı?"

Bana kısaca gülümsedi ve bavulunu almak üzere eğildi. Ellerimi ceplerimden çıkarmaya kalkışmadım bile. Karları gıcırdatarak birkaç adım attı, sonra daha iyi tutabilmek için bavulunu diğer eline geçirdi.

Ama hafta sonu geldiğinde aramadı. Çarşambadan itibaren geceleri evde bulunmaya özellikle dikkat ettim, ama aramadı. Bunun iyi mi kötü mü, kötü niyet mi unutkanlık mı olduğunu bilmiyordum. Böyle şeyleri unutacak türden biri olmadığı için sinirlerim bozulmuştu. Onu alt kat penceresinde kıvrılmış, kahverengi bir kiralık oda ilanı olan paspal bir binanın merdivenlerini yorgun argın tırmanırken getirebiliyordum gözümün önüne. Kapıyı çalıyordu ve zırdeli bir ırz düşmanı ya da elinde kasap bıçağıyla bir seri katil çıkıp onu bir bardak çay içmek için içeri davet ediyordu.

Ya da daha kötüsü ev sahibinin bir doksan boyunda, kül sarısı saçlı ve acımasızca yakışıklı olduğu gıcır gıcır, yepyeni bir binaydı. Çaresizdim. Eğer geceyi kendi dairemizde geçirecek olursam yatak bir okyanus kadar büyük ve soğuk gelecekti. Eğer Anna'nın evinde geçirmeye kalkarsam bütün gece Sax'ı düşünecektim. Saxony'nin orada olduğunu bilsem ona karşı duyduğum arzu doğal olarak hafifleyecekti ve yeniden didişmeye başlayacaktık, ama Sax orada değildi ve onu özlüyordum. Onu çok özlüyordum.

Salı gecesi aradı. İçi içine sığmıyordu ve verecek bir yığın haberi vardı. St. Louis'de oturan eski bir fakülte arkadaşının hâlâ orada yaşadığını öğrenmişti. Üstelik gündüzleri bir kreşte iş bile bulmuştu. İki kez sinemaya gitmiş ve Robert Altman'ın yeni filmini izlemişti. Arkadaşının adı Geoff Wiggins'ti.

Bozulduğumu belli etmemeye çalıştım. Sanki karşımdaki Saxony'ymiş gibi gülümsedim ahizeye. Ona Geoff'un kim olduğunu sordum. Washington Üniversitesi'nden bir mimarlık profesörü. Sax onunla mı yaşı... eee... kalıyordu? En azından kendine ait bir yer buluncaya kadar? Hayır, hayır, müthiş olan da buydu zaten: Artık yer aramak zorunda değildi, çünkü Geoff onu yanında kalması için davet etmiştiii!

Sevgili Geoff'un adresiyle telefon numarasını aldım ondan ve konuşmamızı elimden geldiğince serinkanlı bir havada bitirmeye çalıştım, ama sesimin Bilgisayar HAL'la Ağaçkakan Woody karışımı çıktığını da biliyordum. Ahizeyi kapattığımda resmen sefilleri oynuyordum.

Öğrencilerimin birinden bir mektup aldım. Çocuğun adıyla adresini zarfın köşesinde görmek kendi başına bir şok-

tu zaten, ama lanet şeyin içinde yazılı olanları okumak tüm dünyamı tepetaklak etti.

Sevgili Mr. Abbey,

Nasılsınız? Bu yıl buradan uzakta olmaktan epey memnuniyet duyduğunuzu tahmin edebiliyorum. Bunun nasıl bir duygu olduğunu henüz bilmiyorum, ama ister inanın ister inanmayın haziran ayında mezun olduğumda ben de öğreneceğim. Erken bir kararla Hobart'a daldım, dolayısıyla şu günlerde biraz rehavet içindeyim. Yurt binasına televizyon seyretmeye gidiyorum sık sık, üstelik geçen yıl bize verdiğiniz sevilecek kitaplar listesinden birkaçını da okudum.

Şu ana dek içlerinden en beğendiğim *Genç Arslanlar* (Irwin Shaw) oldu, ama *Dönüşüm*'le (Franz Kafka) *Look Homeward, Angel*'ı da (Thomas Wolfe) epey tuttum. Sanırım kitaplardan söz etmek size bu mektubu niçin yazdığımı açıklamamın en iyi yolu. Bugün itibariyle tam altı yıldır buradayım (inanın bana, bunlar çok uzun yıllardı!) ve okuldaki her öğretmenle (ya da neredeyse hemen her öğretmenle) çalışmışlığım oldu. Herneyse, önceki gün bunları düşünüyordum ve içlerinde en iyilerinin siz olduğunuzu anladım. Sınıfınızdaki A grubu öğrencilerden değildim ve derslerde Romero'yla çok dalga geçtiğinizi de biliyorum, ama inanın ya da inanmayın, önceki yılın İngilizce dersinden gördüğüm yararı başka hiçbir derste görmedim. Ne zaman bir konu tartışacak olsak hep çok ilginç geçerdi ve sizin ödev olarak verdiğiniz kimi kitaplardan hoşlanmadığım da olmuştu, ama siz sınıfta o konuyla

ilgili söyleyeceklerinizi söylediğiniz zaman ya hoşlanmaya başlamış, ya da en azından yazarın ne demek istediğini anlamaya başlamış olurdum. Çalışmalarımızda hep savımızı destekleyecek örnekler vermemizi isterdiniz bizden, dolayısıyla şu anda aklıma *Walden*'ı okuduğumuzda, darılmayın ama, çoğumuzun bunu beş para etmez bulmuş olduğumuz geliyor. Ancak siz konuyu irdeledikten sonra kitabın bütününden hoşlanmasam bile en azından Thoreau'nun ne demeye çalıştığını artık anlayabiliyordum.

Bu yıl İngiliz Edebiyatı'nı Stevenson'dan alıyorum (şu anda *Kral Lear*'ın tam ortasındayız) ve siz burada olmadığınıza göre sizinle karşılaştırıldığında solda sıfır kaldığını belirtmemde bir mahsur yoktur sanırım. Dersin yarısını uyuklayarak, diğer yarısını da önümüzdeki kağıtları karalayarak geçiriyoruz. İtiraf ediyorum, sizin derslerinizde de çok karala-malar yaptım, ama şunu da bilmenizi isterim ki sizi hep dinledim ve sadece C alıyor olsam da kesinlikle bunlar katıldığım en iyi derslerdi.

Umarım orada her şey yolunda gidiyordur. Belki mezuniyet törenine yetişirsiniz ve ben diplomamı alırken kahkahalarla gülersiniz. Ha! Ha!

Saygılarımla,
Tom Rankin

Tom Rankin bir yılan balığı kavanozundan çıkmışa benzeyen oğlanlardandı. Sıska ve kamburdu, yağlı, uzun saçları vardı, bir de şişe tabanını andıran pis gözlükleri. Hep buruşuk giysiler giyerdi. Onun aptal olmadığını bilirdim, hevesi

yoktu sadece. Hani şu sınavdan bir gece önce kitabı şöyle bir tarayıp bir C ya da C – alabilen tiplerdendi.

'Abbey'in Geleceği' ile ilgili bir gündüz düşüne daha daldım: Biyografiyi bitir ve Saxony'yle birlikte doğuya git. Okulun birinde (Rankin'in mektubundan sonra belki de eski okulunda!) sözleşmeli çalış ve vaktinin geri kalanını yazmaya ayır. Cumbalı pencereleri ve bronz kapı tokmakları olan eski bir ev satın al, üstelik çalışma odalarımızı ayırabileceğimiz kadar da geniş olsun.

Bu Geoff Wiggins'in marifeti miydi, bilmiyorum, ama o telefon konuşmamızdan beridir Saxony aklımdan çıkmaz olmuştu.

8

"Mrs. Fletcher, bugüne dek Galen'ı terk eden oldu mu hiç?"

Bir akşam beni, artık ne demekse bir fincan organik kahve içmek için yukarı davet etmişti. Tadı fena çıkmamıştı.

"Terk etmek mi dedin? Günlüklerin ne kadarını okumuştun?"

"Bin dokuz yüz altmış dört yılının Ocak ayındayım."

"Bin dokuz yüz altmış dört demek. Eh, bir kız vardı, adı Susy Dagenais, ama onu ancak dokuz yüz altmış beş yılı günlüğünde bulabilirsin. İstersen sana ondan bahsedebilirim."

"Lütfen."

"Susy Dagenais tam bir çetin cevizdi. Daha önce sorduğun şu gruptandı, hani kaderini bilmek istemeyenlerden. Burada yaşadığı sürece bizden biri olmaktan nefret etti. Kendini sirkteki bir ucube gibi hissettiğini ve bir gün çekip gideceğini, çünkü nereden geldiğine dair hikayeye inanmadığını söylü-

yordu. Bunları biliyorsun, Tom, değil mi? Bir çocuk neler olup bittiğini anlamaya başlar başlamaz annesiyle babası ona kim olduğunu ve niçin bu kadar özel birisi olduğunu açıklarlar. Çocuk on sekizine basıncaya dek başka hiçbir şey söylemezler, ama evden kaçmak gibi saçma sapan bir işe kalkışmasınlar diye de bazı şeylerin vakitlice anlatılmaları gerekir."

"Evet, bunları biliyorum, ama Susy nasıl biriydi?"

"Ah, müthiş bir kızdı... güzel, zeki. Onu herkes severdi, ama durdurmak için yapabileceğimiz bir şey yoktu. Çıkınını hazırladı, New York otobüsüne atladı ve gitti. Zavallı şey... Öldüğünde New York'a varalı henüz birkaç gün olmuştu."

"Ama Marshall o sırada henüz hayattaydı. Onu niçin durdurmadı? İstese yapabilirdi."

"Tom, Tom, kafanı çalıştırmıyorsun. Evet, Marshall hayattaydı ve tabii ki durdurabilirdi onu."

"Ama yapmadı!"

"Hayır, yapmadı. Düşünsene, Tom. Niçin yapmamış olabilir?"

"Aklıma gelen tek şey insanlara sözünün eri olduğunu göstermek istemiş olabileceğidir. O kızı tüyler ürpertici bir örnek haline getirmek istemişti.

"Doğru. Tam üstüne bastın. Ama ben 'tüyler ürpertici' demezdim."

"Tabii ki öyle! Bu zavallı karakteri öyle kaleme almıştı ki daha başından itibaren kızcağız bilmek istemeyecekti, sonra Galen'ı terk edecek ve haftasına kalmadan ölecekti. Sizce bu tüyler ürpertici olmuyor mu?"

"O zamandan beridir gitmeye kalkışan başka kimse olmadı, Tom. Hem Susy mutluydu, kurtulacağını sanıyordu. Kurtuldu da."

"Ama *o* öyle yazmıştı! Kızın seçme hakkı yoktu!"
"Kız gönlünden geçeni yaparken öldü, Tom."

Phil Moon ve Larry Stone, Galen postanesinde birlikte çalışıyorlardı. Chandler kız kardeşlerle evlenmelerinden çok öncesinden beri arkadaştılar, ama evlilik onları birbirlerine daha da yakınlaştırmıştı.

Onların tutkuları bovling oynamaktı. İkisinin de en pahalısından Brunswick marka topları ve uygun renkte çantaları vardı ve malzemeleri biraz daha kaliteli olsa profesyonel işi bile sayılabilirdi. Her çarşamba ve cuma gecesi komşu Frederick kasabasında Scappy'nin Harmony Lanes salonunda oynamayı alışkanlık haline getirmişlerdi. Sırayla birbirlerinin arabalarını kullanıyor ve yakıt parasını bölüşüyorlardı. Arada bir karıları da onlara eşlik ediyordu, ama kızlar kocalarının Erkekler Gecesi'ne ne kadar değer verdiklerini bildiklerinden çarşamba ve cumaları onlar da kendilerince felekten bir gece çalıyor ve sinemaya, akşam yemeğine ya da Frederick Alışveriş Merkezi'nde para harcamaya gidiyorlardı.

Oraya ulaşmanın iki yolu vardı. Ya otoyola girip bir sonraki çıkıştan dönecektiniz, ya da sizi istediğiniz yöne gönderecek Frederick kavşağına dek otoyola aşağı yukarı paralel giden Garah'ın Değirmeni caddesini izleyecektiniz. Çoğunlukla bu caddeyi tercih ediyorlardı, çünkü bir keresinde saat tutmuş ve kapıdan çıkmalarından itibaren dört dakika daha kısa bir yolculuk yaptıklarını saptamışlardı, birkaç kilometre kazanmak için otoyolda gazı kökleme şansınız olsa bile.

Bütün bunları biliyordum, çünkü bir kez onlarla birlikte bovling oynamaya gitmiştim ve çarşamba ve cuma gecelerinin ıcığını cıcığını yol boyunca dört ağızdan konuşmalarını

dinlemiştim.

Kaza yaptıkları gece otoyolu tercih etmişlerdi. Larry çıkış rampasına eflatun renkli 442'siyle biraz fazlaca hızlı girmişti. Uzun bir buzlu zemine denk gelmişler, arabanın arkası yalpalamaya başlamış ve tepenin altındaki dur işaretine vurmuşlardı. Bir *Stix, Baer ve Fuller* kamyonu onlara yandan bindirmiş ve arabayı yokuş yukarı neredeyse altmış metre kadar sürüklemişti.

Larry'nin oturduğu taraf tamamen içe göçmüştü ve ölmemiş olması başlıbaşına bir mucizeydi. Onun tam arkasında oturan eşinin iki bacağı ve sağ el bileği kırılmıştı. Phil ciddi bir beyin sarsıntısı geçirmiş ve eşi de köprücük kemiğini kırmıştı.

Günlüklere bakılırsa bunların hiçbirinin olmaması gerekiyordu.

Olayı beni hastaneye çağıran Anna'dan duydum. Neler olduğunu lafı dolaştırmadan anlattı. Sesi tiz ve korku vericiydi. O bana anımsatıncaya kadar bunun nedenini anlayamamıştım.

"Bütün bunların ne anlama geldiğini bilemiyorum, Thomas." Arka planda hastanedeki koşuşturmayı, insanların konuşmalarını, anonsların uğultusunu işitebiliyordunuz.

"Bütün nelerin?"

"Sen biyografiyi yazmaya başladığından beri ilk kez bir şeyler yanlış gidiyor. Neler olduğunu anlayamıyorum."

"Bak, Anna, bunun bir *anlamı* olması gerekmiyor. Sadece fazlaca iyimser davranmaya başladınız. Kitap bitmeden önce her şeyin düzelmesi mümkün mü?" Henüz konuşmamı bitirmeden bile ne kadar kendinden emin göründüğümün farkına varmıştım. Bu kadar basitti sanki: Ben kitabı yazmayı bitirecektim ve hop, işte Marshall France mezarından dönmüş olacaktı.

Anna'nın yanıt vermesini beklerken Bradshaw adlı bir doktorun anons edildiğini duydum.

"Anna? Yanında kim var?"

"Richard." Telefonu kapattı.

Hummalı bir biçimde çalışmaya koyuldum. Sabahları iki, üç ya da dört sayfa yazı, öğleden sonraları araştırma inceleme, geceyse üç-dört sayfa daha.

Galen hakkındaki gerçeği 'keşfetmenin' şokunu hâlâ üzerimden tam anlamıyla atabilmiş değildim, ama günün her dakikasını orada geçiriyor olmak beni durumu kabullenmeye zorlamıştı. Kasaba bir ateşti ve ben de bir güve ve lanet olası yer beni öylesine etki altına almıştı ki yazmaya devam etmek dışında yapacak bir şey bulamıyordum.

Dünya tarihinin en büyük sanat yapıtının tam göbeğinde yaşamaktaydım. Bunu gerçekleştiren adamın hayatını kağıda döküyordum. Bu kitap onu hayata geri döndürebilecek miydi? Hayır, hayır bu doğru değil. Bu kitabın onu hayata döndürüp döndürmemesinin benim açımdan fark etmeyeceğini söylemek istemiştim ve de bütün bunların bir yığın palavra olduğunu. Ama o bunun olabileceğini söylemişti ve kızı da bu görev için beni seçmişti. Saxony'yi buradan göndermemin nedeni de kısmen buydu. Diğer 'kısım' Anna'ydı, tabii, ama araba kazasından sonra artık pek sevişmiyorduk. Eski dost Richard'ın onu hâlâ becermekte olduğunu varsayıyordum, ama bunu çok da dert etmiyordum, çünkü enerjimin tamamını –tamamını!– kitaba harcıyordum. Anna'nın o adamla niçin yattığını bilmek isterdim, ama artık içimde sinsi bir şüphe de yok değildi hani. Richard diyelim ki Galen'da yaşamaktan bıkmış olsun. O ve Anna kasabadaki yegane iki 'nor-

mal' şahıs olduklarına göre, Anna onun gitmesini nasıl engelleyebilirdi? Basit: Onunla yatarak. Onun gibi bir herifin en çılgın fantezilerinde bile Anna France gibi birine sahip olmayı düşünmesi (ya da umması) olanaksızdı. Dolayısıyla, Anna onu kızıştırmış ve hevesli tutmayı becerdiği sürece Richard kasabada kalacaktı. Richard ona ait olacaktı. Bir de Galen'a. Adamın karısının neler döndüğünü bilip bilmediğini merak ettim.

Nadiren dışarı çıkıyordum. Mrs. Fletcher bana yemek pişirmeye başlamıştı ve Anna işlerin nasıl gittiğini görmek için arada bir uğruyordu. Saxony birkaç kez aradı, ama giderek daha kısa ve üstünkörü konuşuyorduk. Ben Geoff Wiggins'i sormuyordum, o da Anna'yı. Bende oyun oynayacak mecal kalmamıştı artık, ama nasıl bir bekarlık sürmeye başladığımdan ona söz etmememin daha hayırlı olacağını da idrak edebiliyordum. Yine de, bir keresinde konuşmamız öyle boğucu bir hal almıştı ki, beni bir gamlı baykuş olmakla suçlamış ve telefonu yüzüme kapatmıştı.

Joanna Collins günlüklere göre tombalak bir kız bebek olması gerekirken tombalak bir oğlan doğurmuştu.

Anna geldi ve yazdıklarımı görmek istedi. Ona ödün vermeyip direnerek kendi kendimi şaşırttım. Çekip gitti, ama bundan hiç memnun değildi.

Saxony aradı ve Galen'dan ayrıldığından beri bir ay geçtiğinin farkında olup olmadığımı öğrenmek istedi.

Tom Rankin'e bir yanıt yazdım ve haziran ayındaki mezuniyet törenine yetişebilmek için elimden geleni yapacağımı söyledim.

Annem bir mektup gönderdi ve ben de eylül ayından beri onu aramadığım için suçluluk duyarak ona bir telefon aç-

tım ve bugünlerde her şeyin benim için ne kadar mükemmel olduğundan bahsedip durdum.

Joanna Collins bir sabah bebeğine bakmaya gittiğinde beşikte üç haftalık bir bulteriyer eniğinin uyumakta olduğunu gördü.

Bir gün yeterince çalışmış ve bir duble içki içmek için Yeşil Meyhane'ye gitmeye karar vermiştim. Gecenin dokuzuydu ve kasabaya bir ölüm sessizliği çökmüştü. Caddeler sulu karla kaplıydı ama kaldırımlar ayağınızın altında hâlâ bembeyaz ve çıtır çıtırdı. Sessiz, can sıkıcı bir rüzgar karanlığı matkap gibi deliyordu. Arada bir kesilir gibi oluyor, sizin kabuğunuzdan çıkmanızı bekliyor, sonra hınzır hınzır gülerek üzerinize saldırıyordu. Telefon telleri sanki camla kaplanmışlardı, ama rüzgar onları salladığında küçük, düz parçalar halinde buzlar dökülüyordu caddeye. Meyhaneye ulaştığımda ya evde oturmuş, ya da lanet olası arabama binmiş olmam gerektiğinin ayırdındaydım artık. O kadar soğuktu anlayacağınız.

Mekanın ancak omuzlayarak açabileceğiniz kadar ağır, masif meşeden bir giriş kapısı vardı. Yüzünüze çarpan basık bir hava, sigara dumanı ve George Jones'un müzik dolabından gelen sesi. Meyhanenin köpeği –bildiğim kadanyla sahici bir köpekti ve adı Fanny'ydi– kuyruğunu sallayarak geldi. Resmi teşrifatçı. Eldivenlerimden tekini çıkartıp itin başını okşadım. Ilık ve nemliydi.

Sokağın karanlığından ötürü meyhanedeki dumanlı loşluğa alışmam uzun sürmedi.

Oradakilerden çoğunu tanıyordum: Jan Phend, John Esperian, Neil Bull, Vince Flynn, Dave Marty.

"Nasıl gidiyor, Tom?"

Döndüm ve karanlığın içine doğru gözlerimi kısarak baktım. Richard Lee masasından kalkıp yanıma geldi.

"Ne içersin, Tom?"

Akan burnumu çektim. "Sanırım birayla viski."

"Bir bira, bir de viski. Kulağa hoş geliyor. Johnny, bize iki bira, iki de viski, lütfen."

Richard gülümsedi ve daha da yakınıma geldi. Elini koluma vurdu ve orada tuttu. "Gel ve benimle otur, Tom. Şu kazık gibi tabureleri siktir et."

Pardesümü çıkardım ve kapının yanındaki tahta askıya astım. Şimdi odadaki diğer kokuları da alabiliyordum: Parfüm, patates cipsi, ıslak meşin.

"Pekala evlat, Goosey'in orada rahat mısın? İşte içkilerimiz geldi. Sağol, Johnny."

Birayla viskiden birer yudum çektim. Biri diğerinden daha acıydı, viski mideme yoğun bir ateş gibi indi. Ama sokakta bu kadar uzun bir süre kaldıktan sonra iyi gelmişti.

"İddia ederim ki bir şeyi kesinlikle biliyorum, dostum. Phil Moon'un kazasından beridir Anna seninle olmaktan pek memnun sayılmaz, doğru mu?"

"Doğru bir noktaya parmak bastın, haklısın." Viskiden biraz daha içtim.

"Eh, tıpkı düşündüğüm gibi. Collins'lerin bebeğini duydun mu?"

"Evet. O hâlâ... bir köpek mi?"

Lee sırıttı ve birasının kalanını bitirdi. "Galiba. Son duyduğumda öyleydi. Son sıralarda burada her şey o kadar hızlı değişiyor ki hiç belli olmuyor." Viskisinden bir fırt çekti ve sırıtmayı kesti. "Bak sana ne diyeceğim, dostum. Bu benim ödümü koparıyor."

Masaya doğru eğildim ve mümkün olduğunca alçak bir sesle konuşmaya çalıştım. "Ama niçin sen, Richard? Diğerlerini anlıyorum –korkmalarını, yani– ama sen normalsin." Başımı ona doğru yaklaştırdım ve son sözcüğü bir fısıltı halinde söyledim.

"Normaline sıçayım. Ben öyleyim tabii ki, ama karım öyle değil, çocuklarım da. Sharon'a son sıralarda neler olduğunu biliyor musun? Geçen hafta bir sabah yatakta dönüp baktım ki yanımda siktiğimin *Krang*'ı yatıyor! İnanabiliyor musun?"

Bir şey demedim, ama ona inanmıştım. Evlerine akşam yemeğine gittiğimiz gece bunun olabileceğini görmüştüm.

"Seninle dalga geçmiyorum, Tom. Marshall'ın bütün karakterleri aniden hep bir arada yaşamaya başladılar. Artık hiçbir şey günlüklerde belirtildiği biçimde olmadığı gibi, şimdi karman çorman bir halde dönüp duruyorlar. Collins'lerin çocuğu örneğin. Bir bakıyorsun sadece bir çocuk, bir bakıyorsun lanet olası bir *köpek*." Benim viskimi kaptı ve bileğinin tek hareketiyle midesine indirdi. "Ne yapmamız bekleniyor, ha? Eşimin ya da küçük kızlarımdan birinin değiştiğini görmekten korktuğum için şu günlerde dönüp ardıma bile bakamıyorum. Ya bir gün onlardan biri değiştiği gibi kalırsa ne olacak?"

"Bunu nasıl karşılıyorlar?"

"Nasıl karşılamalarını bekliyorsun? Ödleri kopuyor."

"Şu ana kadar kaç kişinin başına geldi?"

Başını iki yana salladı ve viski bardağını masanın üzerine tepe üstü koydu. "Bilmiyorum. Sayı henüz çok değil, ama herkes sıranın kendisinde olmasından çekiniyor. Benim bilmek istediğim senin şu lanet kitabı ne zaman bitireceğin."

Müzik dolabı hâlâ çalıyordu, ama çevremizdeki herkes susmuştu.

Bir esnemeyi bastırdım ve oradan bir an önce çıkmayı umarsızca arzu ettim. "Epey ilerledim. Ama yazacak hâlâ çok şey var. Size bunu söylemek zorundayım. Bu konuda yalan söylemek istemem."

"Bu onun sorusunu yanıtlamıyor, Abbey."

"Ne diyebilirim ki? Ne dememi istiyorsunuz? On dakikaya kalmaz biteceğini mi? Hayır, on dakikaya kadar bitmeyecek. Hepiniz bu işin iyi ve doğru yapılmasını istiyorsunuz, ama sonra kalkıp hemen olsun diyorsunuz. Öff, burada bir çelişki olduğunu görmüyor musunuz?"

"Çelişkini sikerim senin, göt herif!"

"Pekala, sik o zaman! Böyle söylüyorsun çünkü onu yazan sen değilsin. Eğer sonuçta ortaya beş para etmez bir şey çıkarsa o zaman burada da hiçbir şey olmayacaktır. France'ın büyüklüğü de buradaydı işte, anlamıyor musunuz? Topunuzun da burada olmanızın nedeni buydu. Dünyada başka hiç kimsenin yazamadığı gibi yazmıştı. Tanrı aşkına, bunu niçin anlamıyorsunuz? Bu biyografiyi yazacak olan da en az onun kadar iyi yazmalı... Bilmiyorum, belki ondan da iyi. Kitaplarından, günlüklerinden, yazdığı her şeyden daha iyi. Daha iyi olmak zorunda. Zorunda!"

Meyhanenin buğulu kasvetinin içinden başka bir ses daha yükseldi. "Kes tantanayı, Abbey. Sen şu kitabı bir an önce bitirmeye bak, yoksa daha önce hiçbir biyograficiye yapmadığımız gibi okuruz senin canına."

Kapı açıldı ve gülücükler saçan şişman bir adamla şişman bir kadın içeri girdiler. Onları daha önce hiç görmemiştim ve şehir dışından olduklarını varsaydım. Normaller! Adam şapkasıyla bacağına vuruyordu. "Bu kasabanın adı her ne karın ağrısıysa bilmiyorum, Dolly. Ama eğer bana verecek bir bar-

dak içkileri varsa dostların arasındayız demektir. Nasıl gidiyor, ahbap? Dışarısı bir köpek toplayıcısının yüreğinden bile daha soğuk ha, ne dersin?"

Önümdeki taburelere oturdular ve ben gelmiş olmalarından ötürü o denli memnundum ki onları yanaklarından öpebilirdim. Gitmek üzere kalktım. Richard'ın elinde boş bir viski bardağı vardı ve onu parmaklarının ucunda usul usul çeviriyordu. Benim kalkmamı izledi ama bir şey demedi. Pardesümü almaya gittim. Tezgaha doğru bir göz attığımda şişman çiftin barmenle heyecanlı heyecanlı konuşmakta olduklarını gördüm.

Dışarı çıktığımda rüzgar beni çiğ çiğ yemeye başladı, ama bu kez bana mis gibi gelmişti. Otoparka bir Ford Econoline minibüsü girdi. İçinden *Kahkahalar Ülkesi*'ndeki Örümcek Rahip indi ve kırmızı yün ceketinin yakalarını kaldırdı. Beni gördü ve yarım ağızla selam verdi. "Nasılsın, Tom? Kitap nasıl gidiyor?"

Büyük, meşe kapıya doğru ağır aksak adımlarla gitti ve Örümcek Rahip olmayı sürdürerek girdi içeri.

Olduğum yerde durdum ve ne olacağını görmeyi bekledim. Eğer şişman çift içeride olmasaydı sorun yoktu, ama *içerideydiler* ve gördüklerini onlara kim açıklayabilirdi?

Kapı ardına dek savrularak açıldı ve iki adam Örümcek Rahip'i aralarında sürükleyerek dışarı fırladılar. Kapı gümleyerek kapanırken duyulan tek ses sulu kardaki adımlardı. Mel Dugan beni görüp döndüğünde minibüse varmak üzereydiler.

"Sen şu kahrolası kitabı bitirmeye bak, Abbey! Onu bir an önce bitirmeye bak, yoksa senin taşaklarını koparırım!"

Gece sinemasında neler olduğunu görmek için televizyon rehberini kontrol ettim. Saat 11:30'da *Café de la Paix* vardı. Saat 11:25'ti, ben de buzdolabından bir kolayla marketten satın aldığım yeşil biberli peyniri çıkardım.

Televizyon kocaman bir ekranı olan siyah-beyaz, eski bir Philco'ydu. Soğuk kış gecelerinde müthiş bir ayak ısıtıcısı görevi de görüyordu. Salıncaklı koltuğumu çektim, kolamla peynirimi masanın üstüne koydum ve yün çoraplı ayaklarımı televizyonun kenarına uzattım. Müzik gümbürdeyip gidiyordu: "The Marseillaise", "Rule Brittannia" ve "My Country, 'Tis of Thee" karışımı bir şey. Unutmayın ki 1942 yılından kalma bir filmdi bu.

Kamera önce Eiffel Kulesi'nde kısaca durur. Sonra Champs-Elysses'den aşağıya yavaş yavaş kayar görüntü. Her yer Nazi bayraklarıyla bezenmiştir. Kamera oradan bir çocuğa gazete, yaşlı bir adama bir paket sigara, uzatılanları alan ama para ödemeyen bir ele de tezgahın altından çıkardığı dergileri veren ufak tefek, şişman ve kafası bereli bir adamın olduğu bir tütüncü dükkanına geçer. Dergileri verirken şişman adamın yüzüne doğru yaklaşır. Bu yüzde neredeyse taparcasına bir takdir ifadesi vardır. "*Merci*," der adam müzik yükselirken. Kamera usul usul döner elin sahibine doğru... önce eli, sonra kolu ve yüzü. Onun yüzü. Gözünü kırpar ve tütüncü dükkanından dışarı çıkar. Dergiler koltuğunun altındadır. Köşedeki kafede sabah okumasını yapacaktır.

Ağlamaya başladığımda elimde bir parça peynir vardı ve onu yemeye hazırlanıyordum.

Caddeden aşağı doğru ağır adımlarla yürür... Bu adamın acelesi yoktur. Tanklar yanından gümbürdeyerek geçer. Yan selelerinde Alman üniformalı ve önemli görünümlü adamlar

olan motosikletler.

Koltuğumdan kalkıp sesi kapattım. Onu sadece seyretmek istiyordum. Filmi, senaryoyu ya da aksiyonu düşünmek istemiyordum. Babamı seyretmek istiyordum. Odanın ışıkları kapalıydı. Sadece ekranın döşemeye düşen ışıltısı vardı.

"Baba?" Çılgınlık olduğunu biliyordum bunun, ama ansızın ekranla konuşmaya, onunla konuşmaya başlamıştım. "Ah, baba, ne yapacağım ben?" Köşedeki fırına girmiş ve camekandaki üç pastayı işaret etmişti.

"Baba, ben ne halt edeceğim?" Gözlerimi olabildiğince sıkı yumdum. Yüzümü ellerimle örttüğümde gözyaşlarının ıslak hatlar oluşturduklarını fark ettim. "Ulu tanrım." Avuçlarımla gözlerimi kapadım ve dışa doğru yayılan mükemmel renkleri seyrettim. Basınç acı vermeye başladığında ellerimi çektim ve dağılan son renklerin arasından yine ona baktım. Şimdi fırının arka bölmesine geçmiş, yerdeki bir kapaktan aşağı iniyordu. Başı gözden kaybolmadan hemen önce durdu ve şapkasını çıkardı. Ses kapalıydı, ama ne dediğini biliyordum. "Şapkam sana emanet, Robert. Yaşgünümde hediye geldi ve eğer kirletecek olursam canıma okur."

"Kahretsin! Kahretsin, baba! Senin için her şey hep iyiydi zaten! Lanet olası şapkaların! Herkes sana bayılırdı! Ölümün bile en usturuplusundan oldu. Lanet olsun sana! Lanet! Lanet!" Televizyonu kapattım ve karanlıkta ekranın önce griye dönüşmesini izledim, sonra kahverengiye, sonra siyaha.

Gözlerimi açtım, uyanmıştım. Saatimin yeşil parıltısına bakınca sabahın üç buçuğu olduğunu gördüm. Böyle ansızın uyandığımda tekrar uykuya dalmam epey bir zaman alır. Ellerimi başımın altında kavuşturdum ve tepemdeki karanlığa

diktim gözlerimi. Duyabildiğim tek ses saatimin telaşlı tıkırtısı ve dışarıdaki rüzgarın uğultusuydu. Sonra bir şey daha vardı. Dışarıda. Rüzgarın ve mavi karanlığın içinde. Başımı pencereye doğru çevirdim. Tam oradaydı, burnunu ve patilerini pencerenin camına dayamıştı. Vücudu yakılmamış beyaz bir mum gibi ışıldıyordu.

Mrs. Fletcher'ın arabasıyla gittiğini duyar duymaz valizimi gardıroptan çıkardım ve süveterlerimi, gömleklerimi ve pantolonlarımı hızla çekip toplamaya başladım. Bir tek valiz. Nelere ihtiyacım vardı? Saxony'nin eteklerinden biri kafama düştü. Öfkeyle çekip yere attım. Kendi kendime sakin olmalısın dedim, soğukkanlılığını kaybetmemelisin, Mrs. Fletcher dönünceye kadar en az bir saatin var. Eğer saçmalamazsan on beş dakika içinde pılını pırtını toplar ve çeker gidersin. Durup soluğumu toparlamaya çalıştım. Kızışmış bir köpek gibi sesler çıkarıyordum.

Kaçarken yanınıza neler alırsınız? O güne dek gördüğünüz tüm kabusların ensenizde bittikleri anda? Şeyler! Birçok şeyi bir valize tıkar ve kapatır ve düşünmekten bile kaçınırsınız, çünkü bu zaman alacaktır ve sizin zamanınız yoktur.

Telefon çaldı. Duymazdan gelecektim, ama insanlar benim evde olduğumu biliyorlardı. Anna evde olduğumu biliyordu ve ben arabaya atlayıncaya kadar her şeyin normal ve yolundaymış gibi görünmesini istiyordum. Beşinci zil sesinde kaldırdım ahizeyi. Bu bile kötü bir şeydi, çünkü benim telefona ilk ya da en fazla ikinci zil sesinde yanıt verdiğimi artık herkes öğrenmişti.

Konuşmaya başlamadan önce birkaç kez öksürerek boğazımı temizledim. "Alo?"

"Ah, Thomas, oradasın. Benim, Saxony. Otobüs terminalindeyim. Burada. Galeri'da."

"Of, tanrım!"

"Eh yani, sağol! Eğer canını sıktıysam..."

"Bir sus, Sax, bir sus lütfen. Bak, eee, bak şimdi... On dakikaya kadar orada olurum. Sakın bir yere ayrılma. Ön kapıya çık ve beni bekle. Sakın kıpırdama."

"Derdin ne senin? Ne..."

"Bak, ne diyorsam onu yap. Olduğun yerde kal!"

Sesimdeki korkuyu hissetmiş olsa gerekti ki sadece "Peki," dedi. "Ön kapıda olacağım." Telefonu kapattı.

Valizimi yeşil bir battaniyeyle tamamen sardım ve göğsüme bastırarak dışarı çıktım. Gören olursa bunun sadece bir paket ya da kuru temizlemeye gidecek ıvır zıvır olduğunu düşünmelerini istiyordum. Yarım ağızla gülümsemeye çalışarak arabama doğru gamsızca yürümeye başladım. Bir buz parçasına basarak kaydım ve az kaldı yere kapaklanıyordum. Dengemi tekrar bulduğumda yüzlerce çift gözün her yönden bana delercesine baktıklarını hissedebiliyordum. Ben dosdoğru önüme bakıyordum.

"Abbey şimdi dışarı çıktı."

"Ne iş çeviriyor?"

"Kollarında paket gibi bir şey var."

"Sakın bir bavul olmasın?"

"Sanmıyorum. Şeye benziyor... Hayır, neye benzediğini bilmiyorum. Belki kendin bir bakmalısın."

"Ya da belki Anna'yı aramalıyız."

Anahtarları çıkarıp otomobilin kapısıyla uğraşmaya başladığımda her an, önce bir bağırış, ardından da koşuşan ayak sesleri duymayı bekliyordum. Kapının kilidini açtım ve içeri kayıt-

sızca oturup battaniyeye sarılı valizimi arka koltuğa bıraktım.

Marşa bastım. *Vırınn vırınn.* Motorun ısınmasını iki dakika kadar beklemek zorundaydım, çünkü sabahları arabayı ısıtmadan hareket etmem. Ne kadar istesem de bugün bir Le Mans startı olmayacaktı. Dikkati çekecek hiçbir şey olmayacaktı. Gözlerim Anna'nın altın sarısıyla beyaz karışımı Dodge'unu ya da Mrs. Fletcher'ın siyah Rambler'ını arayarak yan camla dikiz aynasının arasında gidip geldiler.

Caddeye çıkarken lastiklerim patinaj yaptılar, ama sonra asfaltı kavradılar ve ilerlemeye başladım. Otobüs terminaline gidene dek geçireceğim bir düzine kalp krizinin ilkiydi bu. Bir defasında bir Dodge görür gibi oldum. Bir defasında da arabam yolun ortasında yalpalamaya başladı. Sonra 768 vagonu olan bir yük katarı salyangoz hızıyla gelip geçti.

Ben orada beklerken fırlama veletin teki arabama bir kartopu attı. Yan camıma çarpmıştı ve neyin beni yemek üzere olduğunu görmek için hızla döneyim derken boynumdaki kasları zorladım. Görebildiğim tek şey kaçarak uzaklaşmakta olan şu bücür gölgeydi.

Trenin son vagonu da geçince barikatlar kalktı. Otobüs terminali iki blok ötedeydi. Planım önce Saxony'yi almak, sonra dosdoğru eyalet otoyoluna çıkmak ve nefes bile almadan önce iki saat boyunca ayağımı gazdan kesmemekti.

Sax ev sahibemizle konuşuyordu. Mavi otobüs terminalinin önünde yanyana duruyorlardı. Nefeslerinin soğuk dumanlar çıkararak buharlaşmasını görebiliyordum.

"Eh, bu işe ne dersin, Tom? Alışverişten dönüyordum ki bir de baktım Sax orada, soğukta dikiliyor. Sabah otobüsüyle gelmiş."

Saxony gülümsemeye çalıştı, sonra vazgeçti.

"Sizi daha fazla ayakta tutmayayım. Eve gidiyorum. Sonra görüşürüz." Saxony'nin koluna dokundu, bana pis pis baktı ve binanın köşesinde gözden kayboldu.

"Yürü haydi." Bavulunu aldım ve caddeyi geçmeye başladım. Peşimden geldiğini duyabiliyordum. Öksürmeye başladı. Dinmek bilmeyen derin, hırıltılı bir öksürüktü. Ancak bir "Dur!" diyebildi ve bir elini karnına, diğerini ağzına bastırarak iki büklüm oldu.

"Sen iyi misin?"

Öksürmeye devam ediyor ve aynı anda da başını sallıyordu.

Kolumu omzuna dolayıp onu kendime doğru çektim. Öksürüp tıksırarak, vücudunun bütün ağırlığıyla yaslandı bana. Onu arabanın öte yanına götürüp kapıyı açtım. Oturdu ve başını koltuğun arkasına yasladı. Öksürüğü kesilmişti, ama bitkinlikten gözleri yaşarmıştı.

"Gerçekten çok hastayım, Thomas. Senden ayrıldığımdan beri. Ama son günlerde artık dayanılmaz oldu." Başını yasladığı yerde çevirip bana baktı. "Camille, ha?" Gözleri kapandı ve yine öksürmeye başladı.

"Hiç. Yapılabilecek hiçbir şey yok."

"Tanrı aşkına, Anna, bu kadar korkunç olamazsın!"

Saxony'yi eve götürüp yatırmıştım. Şansına hemen uykuya dalmıştı. Evden olabildiğince çabuk çıkmış ve Anna'ya gelmiştim.

"Bunun benimle bir ilgisi yok, Thomas. Günlüklerde yazıyor. Olmuş bitmiş artık."

"Ama günlüklerde yazan diğer her şey çorba oldu. Niçin bu da olmasın? Sax buradan gitmişti, öyle değil mi? Senin istediğin gibi yapmıştı."

"Geri dönmemeliydi." Sesi buz gibiydi.

"Onun hiçbir şeyden haberi yoktu, Anna. Ona tek kelime dahi etmemiştim. Korkudan ölmek üzere. Tanrı aşkına, hayatında bir kerecik de olsa biraz merhamet göster."

"Thomas, günlükler gereksiz insanların eğer burada uzunca bir süre kalacak olurlarsa hastalanacaklarını ve sonunda öleceklerini söylüyor. Eğer giderlerse iyileşiyorlar. Saxony giderken hasta değildi, bunu sen kendin söyledin. Demek ki günlükler şimdiden şaşırmış durumdalar. O gittiği yerde hasta oldu. Halbuki tam tersinin olmasını beklerdik. Olayların akışı üzerinde en ufak bir denetimin kalmadı artık." Kollarını iki yana açtı ve ilk kez gerçekten de biraz üzgün göründü.

Galen'ı normal akışına kavuşturanın Saxony'nin oradaki varlığı, ya da yazdıklarımı gözden geçirmesi, ya da ikimizin *bir arada* bulunmamız olduğunu herkesten önce sezmiştim.

Sax dinlenir dinlenmez o gittiğinden beri yazdığım ne var ne yoksa sil baştan okumuş ve de... yırtıp atmıştı! Efendim, şurası yanlıştı. Sonra niçin burada şunun yerine bunu yazmamıştım. Berikinin hiç ilgisi yoktu, ötekini yazmaksa aptallığın daniskasıydı. Yazdıklarımın en çok üçte birini bırakmıştı bana.

Saxony'nin önerilerine göre oturup tekrar yazmaya başlamamdan dört gün sonra Mrs. Collins bulteriyerini beslemek için mutfağa girdi. Sobanın yanındaki kutunun içinde, yeni koyduğu gazete kağıtlarının üzerinde, minik bir kız bebeğin uyumakta olduğunu gördü.

Uzun süredir evine kapanan (Aralarında Örümcek Rahip'in de olduğu diğer bazı kişiler gibi) ve ortalıkta hiç gö-

rünmeyen Sharon Lee, yüzünde İrlanda Piyangosu'nu kazanmışçasına bir gülücükle birlikte, yine kasabaya alışverişe çıkmaya başlamıştı.

Saxony'nin öksürüğü kesilmişti. Anna'yla artık yatmadığımızı söyledim, ama diğer şeyleri hâlâ açıklayamıyordum.

Kitabın başarılı olabilmesi için onun varlığının ne denli elzem olduğunu kavradığımda, bütün bir sabahı artık gerçek kabul ettiğim bu şeyi Anna'ya açıklamaya çalışarak geçirdim. Beni dinledi, ama kendi gözleriyle görmesi gerektiğini söyledi. Collins'lerin bebeğinden sonra o da bana hak vermişti. Saxony'ye hiçbir şey söylemeyecek, ama burada kalmasına da izin verecektik.

Galen'da beklenmedik hiçbir şey olmuyordu artık.

9

Ona Tembel Larry'nin mağazasından aldığım pofuduk terliklerle odaya girdiğini duydum.

Çalışırken beni hiç rahatsız etmezdi, bu yüzden dolmakalemi elimden bıraktım ve dönüp ona baktım. Çok daha sağlıklı görünüyordu. Yanaklarına biraz renk gelmişti ve iştahı açılmıştı. Hattâ elinde, üzerinde yarım ay şeklinde bir de ısırık izi olan, çikolatalı bir kurabiye vardı. Onu o sabah bendeniz pişirmiştim.

"Şimdi nasıl hissediyorsun kendini?"

"Aynı. Bazı şeyleri temize çekiyordum. France buraya gelmek üzere trene biniyor. Neden?"

"Sana söyleyecek bir çift sözüm var, Thomas ve bunlar, buraya dönmüş olmamın sebeplerinden ikisi. Döndüğümde söylesem mi, söylemesem mi, bilmiyordum. O sırada hastaydım... Ama şimdi sana söylemek zorundayım." Geldi ve ku-

cağıma oturdu. Hiç böyle yapmazdı. "Sidney Swire adını hiç duymuş muydun?"

"Sidney kim? Sanki bir İngiliz aktörüne benziyor."

"Sidney Swire, France'ın biyografisini yazmak için Princeton'dan gelen adamdı."

"Gerçekten mi? Bunu nereden bulup çıkardın?" Saxony tüm araştırmacıların kraliçesiydi kuşkusuz. Buna aylar önce kanaat getirmiştim, ama her cevher yumurtlayışında şaşırmadan edemiyordum.

"St. Louis'e gitmemin nedenlerinden birisi de buydu. Bu bilgiye nasıl ulaştığımın önemi yok."

"Wiggins mi?" Koltuğumda elimden geldiğince arkaya yaslandım.

"Ah, haydi Thomas, lütfen ama. Bu çok önemli! Sidney Swire iki haftalığına geldi Galen'a. Ayrıldığında California'ya, Santa Clara'da yaşayan erkek kardeşinin yanına gitmesi icap ediyordu." Dudaklarını yaladı ve boğazını temizlemek için öksürdü. "Ama oraya hiçbir zaman ulaşamadı. Missouri'nin Rolla kasabasında bir mola yerinde otobüsten indi ve yeryüzünden silindi. O günden beridir onu gören yok, kardeşi dahil."

"Ne demek istiyorsun?" Kertenkele belimin orta yerine dek tırmanmış ve yoluna devam etmek için Sax'ın tekrar konuşmasını beklemeye başlamıştı.

"Kayboldu. Ne bir iz, ne de başka bir şey."

"Ya kardeşi? O ne yaptı?" Onu kucağımdan itip doğruldum.

"Swire ailesi polise başvurdu ve onlar da hiçbir şey bulamayınca özel bir dedektiflik bürosu altı ay boyunca arayıp taradı. Sonuç koca bir sıfır, Thomas."

"İşte bu gerçekten çok ilginç." Sax'a bakınca, gülümsemediğini gördüm.

"Oradayken bulduğum ve sana söylemek istediğim bir şey daha var. Lütfen bana kızma. Anna sana Peter Mexico adlı bir adamdan bahsetmiş miydi hiç?"

Koltuğumda öne eğildim. "Evet, fakültedeki sevgilisiymiş. Kalp krizinden ölmüş."

"Hayır Thomas, kalp krizi değildi. Anna ve Peter Mexico, Londra'da bir metro istasyonundaydılar ve adam bir trenin önüne düştü."

"Ne?"

"Evet. Bir soruşturma yapıldı, ama bazı noktalar açıklığa kavuşturulamadı. Bir berduşun dışında istasyonda sadece ikisi vardı."

"Anna? Sidney Swire'a ne oldu?"

"Sidney Swire mı?" Bana gülümsedi ve kirpiklerini birkaç kez kırpıştırdı. Pek de cilveli ve canayakındı! "Sidney Swire buradan ayrıldı ve tannya şükür ki onu bir daha gören olmadı."

"Bu da ne demek şimdi?" Korkmuştan ziyade meraklanmış gibi görünmeye çalışıyordum.

"Kayboldu. Puf! Buradan çıktı, Rolla'ya giden bir otobüse bindi ve kayboldu. Polisler gelip günlerce her yeri didik didik ettiler ve sorular sordular. Şansımıza kaybolduğu sırada kasabada bulunmuyordu. Bu bizim başımıza epey dert açardı."

"Bu seni hiç rahatsız etmedi mi?"

"Hayır, hem de hiç. Kendini beğenmiş züppenin tekiydi, canı cehenneme."

"Şu anda belki de ölmüş olan birisinin ardından söylenecek sözler değil bunlar."

"Ne olmuş yani? Üzgünüm mü demem gerekiyordu? Babamın kitabını yazacak kapasitede olmadığını bir bakışta görebilirdin."

Yazdıklarımın bir kopyasını bir sürpriz olarak ona vermeye karar verdim. Kitabın ilk bölümü kabaca şekillenmişti ve Saxony'yle birlikte ne kadar mesafe katettiğimizi görmesine izin vermenin iyi bir fikir olduğunu düşünüyordum. Sax'ın kalmaya devam etmesinin sigortası gibi düşünülebilirdi.

Henüz yazımın tam anlamıyla bitmiş sayılabilmesi için daha çok şey yapmam gerekiyordu ve o vakte kadar da işim bittikten sonra bize nelerin olacağını düşünebilecektim. Sakıncalı bir yığın olasılığın bulunduğunun farkındaydım, ama bunların hepsi aynı anda hem boş ümitler vaat eden, hem de tehditkar olabilen uzak ve sisli bir gelecekteydi.

Eğer başarılı olursa bu biyografinin hiçbir zaman yayınlanmayacağını da biliyordum tabii. Marshall France'a olan ilgiyi tekrar tazeleyeyim de bir sürü insan bu büyük adamın yaşadığı yeri görmeye gelsinler, öyle mi? Hayır, kitabın sadece tek amacı vardı. Bunu hepimiz biliyorduk. Saxony dışında.

Ama ya başarılı olamazsak? Anna başarısızlığımız halinde bize ne yapmayı planlıyordu? Galen'da yaşamaya mı zorlayacaktı? Sidney Swire gibi yok mu edecekti? Bizi öldürecek miydi? (O gece meyhanedeki adamın diğer biyografici hakkında söylediklerini şimdi çok net anımsıyordum.) Bunların hepsini tek tek düşündüm, ama henüz çok vakit vardı; aylar ve aylar. Her şey sırasıyla. Saxony sağlığına yine kavuşmuştu ve kitap kaleminin ucundan Niagara Şelalesi gibi akıyordu ve kasabada artık Krang Mrang yoktu ya da penceremden içeri bakan şeyler...

Anna bana bir dilim pasta verdi. Nefis bir Avusturya *gugelhupf*ı. İyi becerdiği tek şeydi bu.

"Thomas, babamın buraya geldiği kısmı yazman ne kadar alacak?"

"Ne kadar mı? Neredeyse bitmek üzere. Onu bir kez yazdım zaten, ama Sax daha dramatik olması gerektiğini söyledi. Önemini yeterince vurgulanmamış buldu."

"Peki, ama ne kadar kaldı?"

Pastamı dişlemeye başladım. "Bilmem. Bugün neydi? Salı mı? Sanırım cumaya."

"Acaba sen...?" Gülümsedi ve bakışlarını sanki olanaksız bir istekte bulunacakmışçasına utangaçça yere indirdi.

"Ne? Acaba ben ne?" Anna'yı mahçup görmek az rastlanır bir durumdu.

"Acaba öğleden sonra saat beş buçuktan önce bitirebilir misin?"

"Tabii ki. Niçin?"

"Boş inanç işte. Bak, babam beş otuz treniyle gelmişti ve... Bilmiyorum." Omuz silkti ve gülümsedi. "Boş inanç."

"Hayır, hayır, bunu anlayabiliyorum, Anna. Özellikle de bu civardayken anlayabiliyorum."

"Peki, öyle olsun, bunu sana söylemeyecektim, ama babamın gelişini kutlamamız için ikiniz adına bir parti vereceğim."

"O zaman ağzını hayra açıp altı ay kadar daha beklemen gerekecek."

"Hayır, sembolik olarak demek istiyorum. Biyografide geldiğin noktayı görür görmez, babamın kasabaya gelişini yazdığın gün bir parti vermek fikri oluştu zihnimde. Bu bir sürpriz olacaktı, ama insanlar size doğru koşmaya başladıklarında gerçekten de şaşırmış gibi davranıver."

"Bütün kasabayı davet etmeyi mi planlıyorsun?"

Sadece şaka yapıyordum ama onun yüzü sevinçten parla-

dı ve beni iki kolumdan tutarak divana, yanına oturttu. "Ne yapalım? Aklımdan geçenleri görmen için her şeyi sana şimdi anlatmam gerekiyor galiba. Şöyle olmasını istiyorum, Thomas: Babamın geldiği günü yazacaksın, tamam mı? Ama bunu ne gün yazacağını bana önceden tam olarak haber vereceksin, bu da oldu mu? Böylece tam o günde bütün kasaba ahalisi saat beş buçukta tren istasyonuna ineceğiz ve o geliyormuş gibi davranacağız."

"Ama yolcu trenleri Galen'da durmuyorlar artık, öyle değil mi?"

"Hayır, hayır, sadece mahsustan. Müthiş olmaz mı? Bir kış festivaline benzeyecek. Beş ya da on dakika sonra sizin eve geleceğiz ve artık ne bulduysak yiyeceğiz."

"Bizim evde ha?"

"Evet. Onu geri getirenler sen ve Saxony olacaksınız, dolayısıyla size adaklar sunacağız. Daktilo Tanrısı'na adaklar!" Beni kendine doğru çekti ve yanağıma bir öpücük kondurdu. Sevişmeyeli ne kadar uzun bir süre geçtiğini fark ettim. "Harikulade olmaz mı? Tıpkı eski fener alayları gibi. Sen ve Saxony evinizde dinleniyor olacaksınız ve aniden caddeden yukarı doğru gelen bu büyük kalabalığın uğultusunu duyacaksınız. İkiniz birden pencereye koşacaksınız ve ellerinde yiyecekler ve meşalelerle yürüyen yüzlerce insanı göreceksiniz ve onlar sizin kapınızın eşiğine dek gelecekler. Bu olağanüstü bir şey!"

"Bana bir Ku Klux Klan toplantısıymış gibi geldi."

"Ah, Thomas, sadece bir kereliğine alaycı ve zalim olmasan!"

"Afedersin, sen haklısın. Ama istasyona biz de gelemez miyiz? Yani her şeyi kotaran biz olduğumuza göre?"

Dudağını ısırdı ve bakışlarını yere çevirdi. Hayır demeye hazırlandığını biliyordum. "Sana gerçeği söylememi ister misin? Bunu aramızda ayrıntılı biçimde tartıştık, herkes bizi orada yalnız bırakırsanız bunu takdirle karşılayacaklarında hemfikir. Bunu söylemem o kadar kötü bir şey mi? Seni gerçekten incitiyor muyum?"

Evet, incitmişti, ama niçin bu şekilde konuştuğunu anlayabiliyordum. Marshall France'ın geri dönmesinde ne kadar önemli bir rol oynarsak oynayalım, hiçbir zaman Galen'ın bir parçası olmayacaktık. Hiçbir zaman.

"Sorun değil, Anna. Seni anlıyorum."

"Gerçekten mi? Emin misin? Kesinlikle sizleri..."

"Hayır, bak, başka tek kelime daha etme. Tamamen anlıyorum. Evde kalacağız ve sizin fener alayınızın gelmesini bekleyeceğiz." Ona gülümsedim ve yanağından bir makas aldım. "Üstelik işi cuma günü beş otuzdan önce bitireceğime de söz veriyorum."

Saxony 'Hoşgeldin Hayalet' partisiyle ilgili her şeyden –Anna'nın da orada olması dışında– hoşlanıyordu. Anna'yı görmek dahi istemiyordu. Bir kalabalık içinde olsa bile. Birbirlerinden sakınmayı şu ana dek başarmışlardı, ama bunun tek nedeni Sax'ın evden çok uzun bir süredir dışarı çıkmamış olmasıydı.

Sonunda yaşlı kız o gece orada olsa bile çevredeki müthiş insan kalabalığından dolayı birbirlerinden uzak durabileceklerine dair Sax'ı ikna ettim.

İçinin dışının ayrıntılarına girebilmek için bütün bir öğleden sonramı Galen tren istasyonunu incelemekle geçirdim. Yapılış tarihi 1907'ydi, ama yıllar ona nazik davranmıştı. Pe-

rona çıkıp raylar boyunca bakındım. Hiçbir şey yoktu. Kenara çekilmiş bir yük vagonu bile görünmüyordu. Şurada burada seyrek ve kirli yamaları andıran karlı bölgeler vardı hâlâ.

Ama Marshall France'ın geldiği nokta burasıydı. İstasyonların onu bu denli büyülemesinin bir nedeni de buydu. Gelişler ve ayrılışlar. Başlangıçlar, sonlar ve aradakiler. Bu sözler bana değil onun günlüklerine aitti.

Orada durmuş mat gümüş renkteki raylara bakarken biyografiyi nasıl değiştirebileceğimi düşündüm ama sonunda France'ın yaşamının bir kalp kriziyle sonlanması yerine... krizi bir şekilde sağ atlatabildiğini mi, bir yerlere çekip gittikten sonra kasabaya geri döndüğünü mü yazacaktım, bilemedim. Bunun için daha çok vakit vardı. Başımı iki yana sallayıp arabama döndüm.

Haftanın geri kalanı boyunca Galen'da müthiş bir hareketlilik yaşanmadı. Mağazalar müşterilerle doluydu, sokakta yanınızdan geçen herkes çok önemli bir işten diğerine koşuyormuşa benziyordu, gönüllü itfaiyeciler bile fener alayına hazırlanmak için araçlarını sokağa çıkarıp yıkadılar. Havada bir çeşit yılbaşı arifesi coşkusu vardı ve ortalıkta dolaşmak, bu coşkuyu teneffüs etmek ve hepsinin nedeninin ben olduğumu bilmek çok eğlenceliydi. Ben!

"N'aber, Tom? Cuma için hazır mıyız? Ne parti olacak ama!"

"Tommy, sen şu bölümü bitir ve gerisini bize bırak!"

Yeşil Meyhane'de beleş bir tek attım ve zamanımın tümünü kendimi bir fatih gibi hissederek geçirdim.

Zaman zaman ben geçerken birileri arabasına koşmak ve açık bir bagaj kapağını çarparcasına kapatmak gibi tuhaf davranışlar sergiliyordu, ama onların çok özel yiyecekler hazırla-

dıklarını, ya da bize küçük armağanlar aldıklarını ve hepsinin büyük gün için bir sürpriz olarak kalmasını istediklerini varsayıyordum. Yürekten katılıyordum onlara.

Bölümü cuma sabahı saat onda tamamladım. On bir buçuk sayfa tutmuştu. Onu Saxony'ye götürdüm ve odanın bir köşesinde dikilip okumayı bitirmesini bekledim. Bana baktı ve başını profesyonel bir edayla salladı.

"Dört dörtlük olmuş, Thomas. İşte şimdi gerçekten beğendim."

Anna'yı arayıp haber verdim. Çok mutlu olduğu sesinden anlaşılıyordu ve bana zamanlamamın mükemmel olduğunu, çünkü az önce yüzlerce paket unla birlikte döndüğünü ve haberi herkese müjdeledikten sonra dosdoğru *gugelhupfları* hazırlamaya başlayacağını söyledi. Ocağın yanına bile yaklaşmaması için Saxony'yi uyarmamı istedi, çünkü her şeyi onlar yapacaktı.

Öğle yemeğinden önce bir yürüyüşe çıktım, ama sokaklar neredeyse tamamen terk edilmişti. Havada bütün bu beklentinin ağırlığı asılıydı –bunu hissedebiliyordunuz– ama sokaklar, arada bir gizli bir görevin peşinde uçarcasına geçen bir arabanın dışında, hayalet bir kasabayı akla getiriyordu. Sonunda vazgeçip eve döndüm.

Günün geri kalanı boyunca Mrs. Fletcher'm dairesinden dışarı enfes et kokuları yayıldı. Partilere ve bu tür toplantılara karşı duyduğum muazzam nefrete rağmen içim yaklaşan akşamın beklentisiyle kıpır kıpırdı.

Saxony hem de bir bulteriyer olan son kuklası üzerinde çalışmayı saat dört civarında bıraktı ve köpük banyosuna gömüldü.

Bettelheim'dan *The Uses of Enchantment*'ı okumayı dene-

dim, ama faydasızdı. Saxony'nin Geoff Wiggins'le yatıp yatmadığını merak ettim. Sonra üst katta neyin pişmekte olduğunu tahmin etmeye çalıştım.

Saat 4:45'te Mrs. Fletcher bize hoşçakalın demeden, ya da üst kattaki yemeğiyle ilgili hiçbir direktif vermeden evden çıktı. Yaşlı kadının caddeden aşağı yürüyüşünü izledim ve o gözden kaybolur kaybolmaz hayatta en çok istediğim şeyin ne yapacaklarını görmek üzere saat beş buçukta tren istasyonunda hazır bulunmak olduğunu anladım. Orada bulunmamın benim en doğal hakkım olduğunu söyledim kendi kendime. Lanet olsun, bizi ta en başından davet etmeleri gerekirdi zaten!

Kalktım ve banyonun kapısına dayandım. Bir ya da iki saniye için tereddütte kaldım, sonra içeri girdim. Ortalık buharla boz bulanıktı ve nem kendimi terli ve bunalmış hissetmeme yol açtı.

"Sax?"

"Evet?" Kafasını duş perdelerinin arasından çıkardı ve gözlerini kısarak bana baktı. Saçlarını beyaz bir havluyla sarmıştı.

"Sax, istasyona kadar inip neler çevirdiklerine çaktırmadan bir göz atacağım. Ne yapacaklarını görmek zorundayım."

"Ah, Thomas, yapma bunu, gerçekten. Eğer biri seni görecek olursa öfkelenecekler ve..."

"Hayır, beni kimse görmeyecek. Saat beşi çeyrek geçe gizlice gideceğim, fener alayından önce dönmüş olurum. Haydi Sax, bu müthiş bir şey."

Parmağını kıvırarak beni yanına çağırdı. "Seni seviyorum, Thomas. Uzaktayken bile her an seni düşündüm. Lütfen seni orada görmelerine izin verme. Çok öfkelenecekler!" Beni

ensemden yakaladı ve sırtıma sular damlatarak ateşli, ıslak bir öpücük kondurmak için kendine doğru çekti.

Evden çıktığımda karanlık basalı yarım saat olmuştu ve verandanın merdivenlerinden aşağı Ali Baba'nın haramilerinden biri gibi ayaklarımın ucuna basarak indim. Gecenin bende uyandırdığı ilk izlenim yine kar yağacağı şeklindeydi. Hava eskisi kadar soğuk değildi. Her yer çok dingindi ve gökyüzü ilk kar taneleri düşmeye başlamadan önceki çikolata kahverengisine bürünmüştü.

10

Galenlıların hepsi istasyonda toplanmış France'ın 'vasıl olmasını' beklerken Sax'ı niçin kolundan tutup arabaya atmadığımı ve Galen'dan cehennem olup gitmediğimi anlayabilmem için üç yıldan fazla bir süre geçmesi gerekti.

O bunu bir gün Grindlwald'da, kasabanın orta yerindeki bol güneşli bir lokanta terasından Eiger dağına bakarken sordu bana. Ona bir göz attım, ama sabah güneşi sağ omzunun hemen üzerindeydi, ben de bakışlarımı dağa yönelttim.

"Tanrı şahidimdir, aynen öyle yapmalıydım. İsa aşkına, ne kadar da kolay olurdu! Ama o sırada nelerin dönmekte olduğuna bakmak gerek: Bir milyon yıl düşünsem içimde bir zerre dahi sanatçılık olabileceği aklıma gelmezdi. Ansızın bir... bir... ne bileyim, *Prometheus* ya da onun gibi bir şey olmama ramak kalmıştı. Tanrılardan ateşi çalmak! Sanatım, daha doğrusu *sanatımız* aracılığıyla bir insanı yeni baştan yarata-

caktık. Üstelik bunu birlikte yapacağım kişi sevgilimdi! Hayatımın geri kalanı boyunca hiç ayrılmak istemediğim kişi. Her türden başka şeyler de vardı tabii. Böyle zamanlarda hep olduğu gibi. Galenlilar beni yine seviyorlardı ve doğal olarak bu benim benliğimi okşuyordu. Anna ona yapmasını söylediğim her şeyi yapıyordu. Saxony geri döndüğünde kasabadaki olayların başıboşluğu bıçakla kesilircesine bitivermişti. Kendimi dokunulmaz hissediyordum. Birlikte olduğumuz sürece bize hiçbir şey olamazdı. Biliyor musun, biz yeni Marshall France'lardık. Onun gücünü devralmıştık. Bütün o siktiğimin kasabasını biz yönetiyorduk."

"Siz de bir kez bile düşünmediniz ki..." Bakışlarını beni utandırmak istemiyormuşçasına kahve fincanına indirdi.

"Aklımızın kıyısından bile geçmedi." Espresso kaşığımı aldım ve fincanımın içine koydum.

Caddenin iki yanındaki evler pırıl pırıl aydınlık ve neşe vericiydi, ama içlerinde en ufak bir yaşam belirtisi yoktu. Kasaba ahalisinin tamamı Galen tren istasyonunda toplanmışlardı, hepsi de evlerinden Marshall France'ın gerçekten geri dönüp onların hayatlarını tekrar yönetmeye başlayacağının beklentisiyle mutlu bir halde çıkmış ve bir araya gelmişlerdi.

Çam ağaçlarının ve egzozun kokusu yüzlerce kez geçtiğim demiryolu geçitine kadar burnumdan eksik olmadı. Saatime baktım. Beşi yirmi bir geçiyordu. Demiryoluna paralel giden caddeden istasyona kadar yürümek beş ila sekiz dakika alırdı. Kılı kılına olacaktı, ama heyecan vericiydi ve kalbimin göğsümün içinde coşkuyla çarptığını hissedebiliyordum.

Sağa döndüm ve arada bir kısa deparlar atarak Hammond Caddesi boyunca ilerledim. Kaldırımlar hâlâ biraz buzluydu

ve soğuğu ayakkabımın tabanında hissedebiliyordum... sivri çakılların üzerinde yürümek gibiydi.

Soluk soluğaydım ve kollarım iki yanımda beni ileri iten iki piston gibi gidip geliyordu. Orada ne yapacaklardı? Saat tam 5:30'da nasıl görüneceklerdi? Nasıl..? Sonra uzaktan uzağa onun sesini duydum. Durdum, gözlerim bulandı. Önce iki kisa, sonra uzun bir düdük sesi. Havada birilerine seslenen tüyler ürpertici bir hayvanın çığlığı gibi yükselen ve dinmeyen uzun bir ses. Kaldırımdan caddeye atladım. Düdük yine öttü ve trenin daha yakında, neredeyse orada, Galen istasyonunda olduğunu anladım. *Ama yolcu trenleri Galen'da durmuyorlardı artık...* Cadde küçük bir meydanla sonlanıyordu, ama oradaki alçak taş duvarı aşıp koşmaya devam ettim. İlk kez gördüm istasyonu. O kadar parlak ışıklandırılmıştı ki bir film çekiliyor sanırdınız. Işıklar nereden getirilmişti? Peronun üzerinde yüzlerce insan dönüp duruyordu. Hâlâ kim olduklarını tek tek seçemeyecek kadar uzaktaydım, ama hep bir ağızdan yapılan konuşmaların uğultusunu duyabiliyordum. Sonra birisi "İşte! İşte!" diye bağırdı ve uğultu kesildi. İstasyonun bulunduğum yerin aksi tarafındaki karanlığın içinden, doğudan, New York ve Atlas Okyanusu Ve Avusturya taraflarından doğru soluk, sarı bir ışık belirdi ve koşmayı kestiğimde lokomotifin perona girmekte olduğunu gördüm. Orada durdum, bütün vücudum zangır zangır titriyordu. Lokomotif çok eski ve karaydı ve bacasından kıvılcımlarla duman püskürtüyordu. Gümüş renkli yolcu vagonlarını perona paralel sürükleyerek ağır aksak istasyona girdi.

Durdu. Motorun tıslayıp puflamasının dışında çıt bile çıkmıyordu.

Bir kondüktörün basamaklardan indiğini belli belirsiz se-

çebildim, sonra kalabalık vagonlardan birinin önüne yığıldı.

Sonra her şeyin üzerine bir ısı dalgası yayıldı. Dalganın yayılışını gerçekten de görebiliyordum; üzerimden güçlü, kızgın bir yaz yeli gibi geçmişti. Daha güçlü değil. Hoştu. Onu çok hoş bulduğumu anımsıyorum.

Aşağıdaki insanlar vagona daha da yakınlaşmaya başladılar. Çıkardıkları uğultuyu duyabiliyordum.

Sonra arkamda biryerden bir patlama sesi geldi. Müthiş bir gürültü gökyüzünü yırttı sanki ve ben ne olduğunu görmek için düşünmeksizin arkama döndüm. Yağlı, sarı bir ateş topu çatılarla ağaç tepelerinin hizasına kadar yükselip düştü. Ayrı ayrı ateş dilleri uzanıp dağılmaya devam ediyorlardı.

Yine istasyona döndüm ve kalabalığın perondaki bir şeyin üzerine çullandığını gördüm. Patlama sesine dönüp bakan bile olmamıştı. Tren düdüğünü iki kere daha öttürdü ve çuflayarak ilerlemeye başladı.

Yine Hammond Caddesi boyunca evime doğru koşuyordum. Trenin düdüğünü duydum, önümde gökyüzüne yükselen alevleri gördüm.

Tren giderek hızlanıyordu ve ben demiryolu geçitine varıp sola, kendi sokağıma doğru döndüğümde hemen arkamdaydı. Alevleri gördüğümde tanıdım evimi. Durmak, bir an için bakmak, neler olup bittiğini anlamak istedim. Evi yanan, karısı vurulan, çocuğu çiğnenen her kişinin hakkı olduğu gibi. Çoktan mahvolmuşların kendi geleceklerinin ne olacağını bilmeye hakları olduğu gibi. Ama durmadım. Trenin arkamdan geçip gittiğini duydum ve koşmaya devam ettim. Ev caddenin ortasında bir çocuğun çatapatı gibiydi.

"ANNA! ANNA! SEN NE ZEKİSİN SEN! SEN NE ZEKİSİN SEN!"

Bu kadarı yeterdi, öyle değil mi? Bize o kadar başarılı bir taslak yazdırmıştı ki düzeltmeye gerek kalmasın. Marshall France'ın Galen'a gelişini anlatan bölüme dek yazdır. Tren istasyonuna git ve bak bakalım işe yaramış mı, bak bakalım saat 5:30'da gelecek mi... eğer o 5:30'da gelirse tabii. Gelmezse, kaybedeceğin bir şey olmayacaktır. Gelirse, tek yapacağın yazarlarından kurtulmak, delilleri yok etmektir. Artık gereksizdirler. Baba eve dönmüştür.

Evin yanışını karşı kaldırımdan izledim. Daha fazla yanaşamıyordum. Bazıları hâlâ tütmekte olan parçalar her yana dağılmıştı: Bir yastık, ters dönmüş bir koltuk, kitaplar. Ön kapının yanında bir vücut parçası duruyordu. Tembel Larry'den satın aldığım parlak kırmızı yün ceket vardı üzerinde.

Ne kadar zamanımın kaldığını bilmiyordum, ama her saniyeye ihtiyacım vardı. Arabamı birkaç metre öteye park etmiştim. Ateş her şeyin sahibiydi artık. Arabadaydım, kontrol panelinin üzerinde sarı ışıklar oynaşıyorlardı. Her yer o kadar aydınlıktı ki bir süre farları yakmama gerek olmayacağını düşündüğümü anımsıyorum. Vitesi taktım ve yavaş yavaş uzaklaştım. Ben caddeden aşağı doğru ilerlerken ikinci bir patlama daha oldu. Yağ sobası mı? Başka bir dinamit lokumu daha mı? Dikiz aynasından baktığımda enkaz parçacıklarının evin üzerinden ağır çekimdeymiş gibi, yükseklere, gökyüzüne doğru saçılmakta olduklarını gördüm.

SONSÖZ

Önceki gün bir bulteriyer gördüm. O zamandan beridir gördüğüm ilk bulteriyer değildi, ama bu kez ne ürkmüş ne de kaçmıştım. Üzerinde siyah benekleri olan beyaz bir postu vardı ve bana *Bizim Çete* komedilerindeki Köpek Pete'i anımsatmıştı. Bir kafenin önünde, dökme demirden yuvarlak bir masada oturuyordum. *Pastis* içiyor ve günlüğüme ufak tefek notlar düşüyordum.

Arabamın rotu çıkmıştı, ama tanrıya şükür ki kasabada bir Citroen servisi mevcuttu: Şu sarı Gitanes sigaralarından birini tüttürmekte olan mavi bereli bir adam. Strasbourg'dan buraya olan yolu gökgürültülü sağnakların altında almıştık ve yolun büyük kısmında da arabayı ben kullanmıştım. Ama Brittany'ye ulaşır ulaşmaz bulutlar dağılmış ve güneş gülmeye başlamıştı.

Köpeğin adı Bobo'ydu ve kafenin sahibine aitti. Onu bir

süre izledikten sonra günlüğüme döndüm. Galen'dan beri başımdan geçenlerin kayıtlarını tutmakta bayağı ustalaşmış sayılırdım.

Kitabı Michigan'da, Burke kentinde satın aldım. İlk kayıt sayfalar ve sayfalar boyunca devam ediyordu. Yarı anlaşılır, karmakarışık, paranoyak. "Peşimdeler!" türü bir yığın şey. Doğal olarak paranoyam hâlâ devam ediyor, ama üç yılda her şeye alışıyorsunuz, buna bile. Patlamada ölmediğimi keşfetmeleri ne kadar zaman almıştı bilmiyorum, ama bundan emin olur olmaz peşime düşeceklerine ilişkin kanaatim en başından itibaren tamdı.

Ben de çılgınlar gibi kaçtım, Detroit'te bir pasaport çıkaracak kadar durdum, sonra dosdoğru nehrin öte yakasına, Kanada'ya kapağı attım. Bir süre Toronto'daki bir kitapçıda çalıştım; sonra Amerika'daki bankamla temasa geçtim ve bütün paramın oraya nakledilmesini sağladım. Param geldiğinde işi bıraktım ve Frankfurt'a giden bir uçağa atladım. Ve o günden bu yana gerçekleşen seyahatler? Frankfurt, Münich (tam da Cadılar Bayramı zamanında!), Salzburg, Milano, Stresa, Zermatt, Grindlwald, Zürih, Strasbourg, Dinard...

Nelerin dönmekte olduğunu annem hâlâ bilmiyor, ama kafa bir dost olduğu için hiç soru sormadı. Babamla ilgili bulabileceği her türlü biyografik malzemeyi göndermesini isteyen telgrafımı almasından iki hafta sonra Altensteig'ın gülünç postanesine özenle paketlenmiş bir koli geldi. İçi yıllardır sakladığı kitaplarla, gazete kupürleriyle ve sararmış stüdyo broşürleriyle ağzına kadar doluydu.

Kitaba Almanya'da, bir kış gününde başladım ve çok az turistin gittiği küçük dağ kasabalarında yazmayı sürdürdüm. Saxony'yi sadece kitabı yazmakta olduğum anlarda aklımdan

silebiliyordum. Ağladım, onu kurtarmadığım için kendimden tiksindim ve onu her şeyden çok özledim. Aslında şimdi onu sevdiğimden bile çok özlüyorum. Eğer bu cümle biraz tuhaf gelmişse, kusuruma bakmayın, elimden daha iyisi gelmiyor.

Kitabı yazmaya başlamamın bir nedeni de ne yapacağıma karar vermeye çalışırken uğraşacak elle tutulur bir meşgalemin olmasını istememdi. Kesinlikle emin olduğum tek şey bir gün Hollanda'da, ya da Yunanistan'da, ya da başka bir yerde başımı çevireceğim ve habis bir sırıtışla beni izleyen tanıdık bir Galen suratıyla karşılaşacağımdı. Ama beni kovalamayı daha ne kadar sürdüreceklerdi? Sonsuza kadar mı? Ya da Saxony'nin hesabını onlardan sormayacağımdan emin oluncaya kadar mı? Babamın biyografisini yazmaya zihnimi anlık korkulardan uzaklaştırmak için başladım ve bir de Sax bunun bana iyi geleceğini söylemiş olduğu için ve bir de ben böyle istediğim için.

O yıl günlüğüme çok az not düşmüştüm. Sadece kendimi sinema yıldızı Stephen Abbey'in hayatından çekebildiğim zamanlarda karaladığım coşku ya da hüzün dolu üç-beş sözcük.

Babamı Kuzey Carolina'dan New York'a, şansını Broadway'de denemeye getirdiğim gün postaneye uğradım ve veznenin arkasında, Gasthaus Steinbauer'da kalmakta olan Richard Lee adlı birine gönderilmiş bir koli gözüme çarptı. Tanrı küçük Avrupa postanelerinden razı olsun! Çantalarımı ve notlarımı üç saniye içinde gıcır gıcır yepyeni Deux Chevaux'uma atmıştım ve bu kurbağa kılıklı otomobilin gidebileceği kadar süratle iniyordum dağdan aşağı.

Stresa kasabası hem çok güzel, hem de ıssız olduğu için ve Teğmen Henry'yle sevgilisi Catherine, Maggiore gölünü

kürekle geçip İsviçre'ye kapağı atmadan önce orada dinlendikleri için üç aydır orada takılıyordum.

Lee'yi peşimden göndermek ne büyük aptallıktı, ama belki de bir amaca yönelikti. Belki artık Marshall geri dönmüş olduğuna göre Galen'ı tamamen temizlemek istiyorlardı... gerçek insanlara yer yoktu artık. Marshall France Köyü'nde normal insanlara yer yoktu. Anna en azından o zaman Lee'yle düzüşmek zorunda kalmayacaktı. Evet ve sıradaki de Anna olacaktı belki de, kimbilir? Babası onu sil baştan yaratabilirdi, eskisinden de iyi, Anna'nın son modeli! Hiçbir zaman yaşlanmazdı, hastalanmazdı. Belki Richard'ı bu sebepten dolayı göndermişlerdi... eğer başına bir şey gelecek olursa büyük usta yenisini yapıverecekti.

Hiçbir şey fark etmezdi. Onu Zermatt'da bekledik ve gecenin bir yarısında dar bir arka sokakta geberttik.

"Hey, Richard, baksana!"

"Tom, Tom Abbey! Ne tesadüf!"

Vücuduna bitişik tutmaya çalıştığı oluklu, uzun bir bıçağı vardı. Gülümsedi ve bana doğru yürürken çevresine bakındı, ne olur ne olmaz, belki dostları vardır diye.

Richard'la aramızda bir, bir buçuk metre kaldığında babam hemen arkamdaki zifiri karanlığın içinden çıktı ve omzumun üzerinden "Şapkanı senin için tutmamı ister misin, evlat?" diye sordu bana.

Kahkahalarla güldüm ve tabancamı Richard'ın zavallı, şaşkın suratının ortasına boşalttım.

Kahkahalar Ülkesi, Galen adlı küçük bir kasabada inzivaya çekilmiş ve kırk dört yaşında geçirdiği bir kalp krizi sonucunda ölmüş olan, efsanevi çocuk kitapları yazarı Marshall France tarafından kaleme alınmıştır.

Tom Abbey ve kız arkadaşı Saxony Gardner bu en beğendikleri yazarın biyografisini yazmak için dingin bir yaz gününde Galen'a gelirler.

Ancak ne bu uyuşuk, küçük kasaba ne de orada yaşayanlar göründükleri gibidir: Marshall France'ın gölgesi hâlâ mezarından kasabanın üzerine düşmekte ve büyüsü kitap sayfalarının çok daha ötelerine uzanmaktadır.

"Beni böylesine çarpan bir fantazya daha anımsamıyorum." ***Stephen King***

"Muhteşem bir gövde gösterisi." ***Stanislav Lem***

"Sevilen bir kitabın işler kötüye gittiğinde sığınılacak güvenli bir mekan olabileceğine inananların bayılacağı bir kitap." ***Neil Gaiman***

"Hem korku, hem fantazya, hem polisiye... Günlük yaşamın gölgeli sınırlarında gizlenen sinsi bir dehşet!" ***New York Times***

Öykü dalında
Dünya Fantazya Ödülü
Öykü dalında
Bram Stoker Ödülü
Kahkahalar Ülkesi ile
İmgelem Büyük Ödülü
Roman dalında
İngiliz Fantazya Ödülü
Öykü dalında
Pushcart Ödülü

Edebiyat 387 www.ithaki.com.tr

ISBN 975-273-285-2

9 789752 732858

İnternet Satış
www.ilknokta.com

ithaki